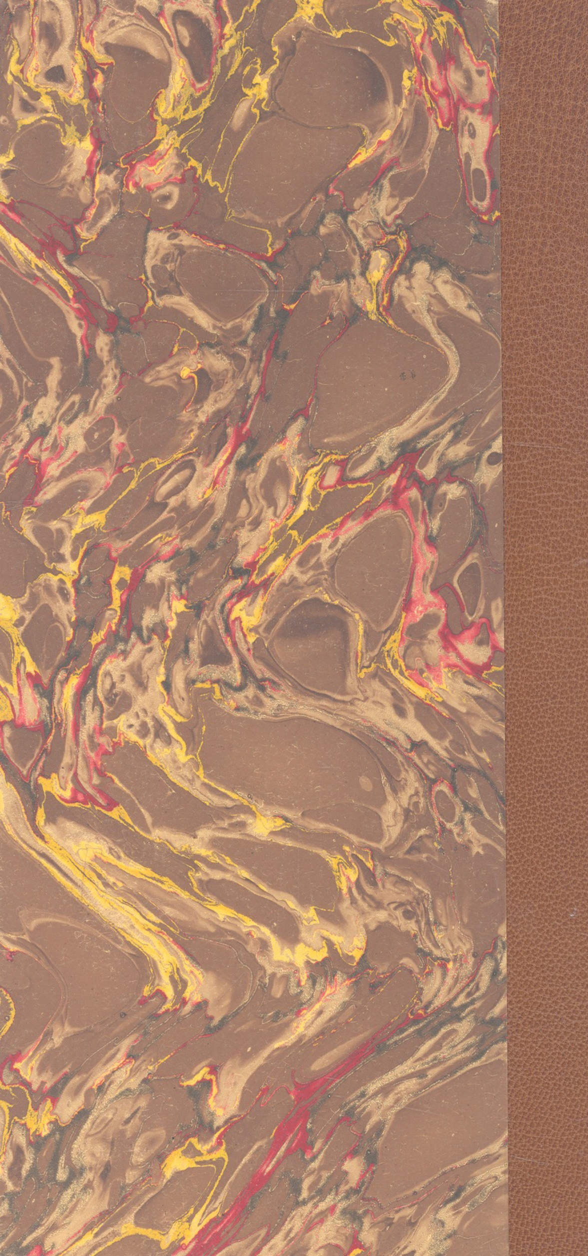

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-ARABE

DES

TERMES JURIDIQUES

DU MÊME AUTEUR

Ethnologie arabe, notes sur l'organisation des tribus et l'étymologie des noms propres.

Situation économique des indigènes, moyen d'y remédier.

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-ARABE

DES

TERMES JURIDIQUES

PAR

ÉLIE TABET

ANCIEN INTERPRÈTE JUDICIAIRE PRÈS DU TRIBUNAL DE 1re INSTANCE D'ORAN

CHEF DE BUREAU DE PRÉFECTURE EN RETRAITE

TITULAIRE DE LA PRIME D'ARABE DE 1re CLASSE

OFFICIER D'ACADÉMIE

قاموس

الألفاظ الإصطلاحيّة الملحقة بالرّسوم العدليّة ألّفه باللّغتين
العربيّة والفرنساويّة عبد ربّه الياس ثابت التّرجمان الشّرعيّ كان
لدى المحكمة الإبتدائيّة بوهران الرّئس إدارة العمل المتقاعد
الآن حامل الصّنف الأوّل من وسام العلوم الفرنساويّة ؏

ALGER

LITHOGRAPHIE ADOLPHE JOURDAN

IMPRIMEUR-LIBRAIRE-ÉDITEUR

4, PLACE DU GOUVERNEMENT, 4

1903

A MONSIEUR EUGÈNE ÉTIENNE

DÉPUTÉ D'ORAN

VICE-PRÉSIDENT DE LA CHAMBRE DES DÉPUTÉS

Hommages respectueux.

ÉLIE TABET.

PRÉFACE

Peu de temps après avoir obtenu ma retraite, comme chef de bureau à la Préfecture d'Oran, j'ai été appelé à prêter mon concours au Tribunal de première instance de la même ville, en qualité d'interprète judiciaire pour la langue arabe. Je reprenais ainsi les fonctions par lesquelles j'avais débuté et que j'avais exercées durant quatorze années.

Pendant toute cette période il m'est arrivé souvent de me trouver en face d'actes qui, contenant des formules juridiques, étaient, par cela même, extrêmement difficiles à rendre du français en arabe. Ces deux langues sont si différentes, il est si malaisé de s'assimiler le génie de la seconde que véritablement dans ces circonstances embarrassantes, la tâche de l'interprète est particulièrement délicate ; ce qui tend à la rendre plus ardue encore, c'est que les matériaux indispensables pour pouvoir la remplir convenablement font presque complètement défaut pour ne pas dire tout à fait.

Je me hâte de dire et il est juste de reconnaître qu'il a paru depuis quelque temps de très bons recueils d'actes pouvant rendre de réels services, mais il n'est pas moins vrai qu'il n'existe pas, à ma connaissance du moins, un ouvrage spécial capable d'aider le traducteur à vaincre aisément les difficultés, c'est-à-dire un dictionnaire français-arabe des termes juridiques où il puisse trouver les locutions équivalentes dans les deux langues.

Dans le désir de combler cette importante lacune et, partant, de faciliter, dans la mesure de mes modestes moyens, les traductions de cette nature, j'ai réuni les nombreuses notes que j'avais recueillies durant ma longue carrière d'arabisant, et après les avoir compulsées, coordonnées et complétées par des recherches et des études j'ai composé cet ouvrage avec la confiance qu'il remplira le but recherché. J'aurais voulu le faire typographier ; j'ai dû reculer devant le prix et me résigner à le présenter aux lecteurs en autographie.

J'ai mis tous mes soins pour rendre mon travail aussi complet que possible ; mais la perfection n'étant pas de ce monde je sollicite la bienveillante indulgence de mes lecteurs pour les erreurs qui ont pu échapper à mon attention. Leur intelligence y suppléera et ils voudront bien considérer que je me suis imposé une tâche ardue et laborieuse afin de leur présenter un ouvrage utile et pratique ; le besoin s'en faisait tellement sentir, en effet, qu'un Premier Président de notre Cour d'Appel qui est un arabisant distingué l'a reconnu

hautement et a souhaité la composition d'un livre de cette nature ; puissè-je avoir réalisé ce vœu.

A l'aide des locutions techniques renfermées dans mon travail, en français comme en arabe, il sera désormais facile de traduire les pièces et documents judiciaires et administratifs quelle qu'en soit la nature, avec l'exactitude et la précision qu'ils comportent.

Indépendamment des termes juridiques, j'ai multiplié les formules et les exemples afin que le lecteur puisse choisir ceux qui lui seront propres tout en se rendant compte de la façon dont ils sont employés dans la composition des phrases arabes. J'ai complété ces éléments en ajoutant les principes du droit français et du droit musulman qui régissent les matières auxquelles se rapportent ces termes, principes que j'ai puisés dans les auteurs les plus éminents et les meilleurs ouvrages. Enfin, lorsque, au cours de mes recherches, il m'a paru qu'il pourrait y avoir utilité et convenance pour le lecteur, à recueillir des locutions bien qu'elles ne fussent pas du domaine de la législation, je les ai comprises dans mon travail en les faisant suivre de leur traduction.

Aussi j'aime à espérer que ce dictionnaire sera accueilli avec faveur par les traducteurs et les interprètes des administrations civiles et militaires de la Colonie, ainsi que par les personnes qui se destinent à ces fonctions et par les musulmans qui sont en possession des éléments de notre langue, et qui pourront y puiser d'utiles leçons.

J'ose espérer encore que cet ouvrage aura sa place dans les bibliothèques des tribunaux, des offices ministériels, des préfectures et sous-préfectures, des communes mixtes et des mairies, des mahakmas ou prétoires des cadhis et leurs annexes, des méderças, des administrations de l'État et des établissements d'instruction publique de tout ordre.

Le lecteur remarquera que j'ai eu souvent recours à la périphrase ; cela s'est produit dans les cas où le terme juridique français n'ayant pas leur équivalent en arabe, j'ai dû forcément employer ce moyen, et je ferai observer, à mon tour, que les locutions françaises ainsi traduites sont elles-mêmes des périphrases, puisqu'elles sont composées de divers mots empruntés au latin ou au grec. Ainsi le mot *jurisprudence* vient du latin *jus, juris,* droit, *prudentia,* connaissance, le mot *jurisconsulte*, de *jus*, *juris*, droit, *consulere consultum,* conseiller.

J'ai divisé mon ouvrage en deux volumes afin d'en rendre l'usage plus commode, et pour cette raison même j'ai apporté en cours de ce travail, des changements dans les dispositions intérieures que j'avais primitivement adoptées; enfin, il m'a paru que ce volume, contenant une notable partie de l'ouvrage, pouvait servir dès à présent et être mis à profit par mes lecteurs pour une importante quantité de termes, en attendant la publication du second volume, que je hâterai le plus possible.

Il me reste, maintenant, à m'acquitter d'un devoir fort agréable, d'ailleurs, et d'une dette de reconnaissance.

J'ai trouvé, auprès de mon éditeur, M. JOURDAN, l'accueil sympathique et cordial qu'il réserve à tous ses auteurs, mais plus particulièrement aux modestes. Ç'a m'a été un précieux encouragement.

Je lui offre en retour l'hommage de ma sincère et vive gratitude. J'adresse en même temps mes remerciements à l'habile et excellent personnel de sa maison, notamment à M. NIVARD, dont les conseils et la compétence m'ont été très précieux ; à ses collaborateurs, M. MENTASTI, et à tous les autres, qui ont bien voulu apporter des soins à l'occasion de l'impression de cet ouvrage.

Octobre 1903.

DICTIONNAIRE
FRANÇAIS-ARABE
DES
TERMES JURIDIQUES

---

aba

Abandonner
أسقط, سلّم, خلّى, تأخّر عن

أسقطوا حجّتهم
ils abandonnent leurs prétentions

اسقطوا الزايد
ils font abandon du surplus.

انهم اسقطوا اليمين الواجب على مقابلهم
ils renoncent à exiger le serment auquel leur adversaire est tenu.

اسقط القاضي حجّته
le Cadhi a déclaré son argumentation non fondée.

تساقطوا الحجج

abandonner réciproquement les prétentions.

سلم له تلك المبيع المذكور اتم تسليم واعمه

il lui fait abandon entier et général de l'objet vendu.

وحيث تأخر فلان المذكور على اعمال المطالبة

les poursuites ayant été abandonnées par X.. prénommé.

طلب منه تخلية المكان

il a été requis d'abandonner le lieu.

Abattage des animaux

ذباحة

الذابح

le tueur.

آلة الذبح

les instruments pour abattre.

كيفية الذبح

les usages et les règles à observer pour l'égorgement.
معالم الذبح, ضرائب الذبح

Abatardi متغير الأصل

Abattoir مسلخ, مذبح droits d'abattage.
مجزر, دار اللحم.

Abolir نقض, بطل, أبطل
نسخ.

Aboutir voyez résultat.

Aboutissant , نواحي في جميع الساحة وحريمها
حدود, حريم, ما جمع . dans la totalité de l'emplacement d'habitation et de ses tenants et aboutissants.
voyez tenant.

Abréger, résumer
على وجه الإختصار, بالاختصار اختصر, قصر
en abrégé.
ولم تقصر معنا
ne soyez pas bref brusque à notre egard.

Abréviation اقتصار abréviation (en) بالاقتصار

بالتقصير

en aperçu, en abrégé.

Abri (être à l'abri du besoin)

مُكْفِي   رجل مكفي في نفسه

un homme à l'abri du besoin.

Abroger, abolir, rapporter.

ناسخ, دحض, ترك, ابطل.

Absence غيبة, غياب, بفقد , حضر او غاب

بفقدان tant en son absence qu'en sa présence.

الرجل المفقود

l'homme qui a disparu.

لفقد زمام التركة المضمن بالحوز

à défaut d'inventaire.

voyez défaut et décès.

Absolu تامّ بعوض, كامل , تامّ بعوض كامل عام وبالاستغراق

عامّ, محض, مطلق, على et استغراقا

الإطلاق, بالاستغراق, d'une façon absolue.

استغراقا بهذا كذب محض

c'est un mensonge absolu.

على العموم والإطلاق والشمول والإستغراف

d'une manière universelle, absolue générale et totale.

القبض التام المستوفى العام

perception faite d'une manière intégrale, absolue et complète.

اجل جامع

délai absolu.

Absolument قطعًا، اصلاً، كليًا، بالكلية، قط.

ما كلمته قط

je ne lui ai absolument pas adressé la parole.

منعًا مطلقا

absolument interdit.

Abstenir, s'- de امتنع من

كف عن زجر

Abstention امتناع

Abstinence امساك، امتناع

ألإ acte par lequel le mari s'engage sous la foi du serment à ne

point exiger de sa femme l'accomplissement du devoir conjugal. الوفى من نسايهم :

voyez outrages par paroles.

Abus سوء الاستعمال , غمر، غش، غرّ

تعدية، غش، خيانة، عارة، رحبية abuser de la confiance de quelqu'un.

نزع الظلم

corriger les abus.

تعدّى على الرعية

abuser de son autorité.

تم بسببه تعديات عديدة

de nombreux abus se commettent à cette occasion.

أساء الاستعمال

mal user.

Acariatre نكّاش

Accapareur بنحار

Acceptation رضاء، قبول

اقبض ما سلّم له

اقبض ما il a accepté ce qui lui a été livré.

Accepter.

قبل منه جملة الشروط .
il a accepté ces conditions.

بقبوله ذلك
qui accepte.

اتفق على ذلك وتراضيا عليه
ainsi convenu et respectivement accepté.

Accessoire, تابع, لازم, لاحق,

بجميع لزومها
avec tous ses accessoires

من رأس مال ومنافع وتوابع .
en capital intérêts et accessoires.

Accident أمر, واقعة, هلكة, عارضة.

أمر سماوي
accident de la nature.

واقعة
événement, cas, fait.

هلك بهلكة ماضية
il a péri des suites d'un accident.

Accidentellement مصادفة, عرضًا

لمنع العوارض والوقائع
pour prévenir les accidents.

Accointance معاشرة

Accompagner رافق, صاحب, أتى صحبة مقابله

il est venu accompagné par son adversaire.

وهو مصحوب بمكتوبنا

il était joint à notre écrit

Accomplir وفى تمم أنجز وفى العهد

il a accompli sa promesse.

فهو قد تمم ما كلف به

il accompli ce dont il avait été chargé.

Accomplissement

استيفاء, إتمام العمل, قيام وأوجب العمل بمقتضاه

et il rend son accomplissement obligatoire.

للقيام بمأموريتهم

pour l'accomplissement de leur mission.

العمل على الوجه المناسب ou على الوجه الأتم

voyez formalités.

Accord اتفاق، تصادف، صفة واحدة

تراضى d'un commun accord.

تصادفهم على ذلك

ils ont été d'un commun accord en cela.

لا يجوز للجانبين ان يتصرفا في ماشيه من المواشي إلا بعد تراضيهما على ذلك.

les parties ne disposeront d'aucune bête du cheptel que d'un commun accord.

Accorder ابلاء، اجاب اجابه لذلك

انعم، اصدر il le lui a accordé.

ولا يصدر لهم الأذن الا اذا...

et il ne leur sera accordé d'autorisation que si...

Accorder s'- ناسب voyez consentir.

Accueillir une requête اجاب لمطلوبه.

il a accueilli sa demande

Accroissement زيادة , تنفّل — وحسم بسببه مادّة نزاعهما

il a été ainsi coupé court à l'accroissement continuel de leur différend.

بأنّ نصيبه يرجع لصاحبه على سبيل التنفّل

j'entends que sa part soit recueillie par l'autre à titre d'accroissement.

ولو من زيادة بسبب اسقاط بعض الورثة حقّه ou حظّه

même de l'accroissement qui proviendrait ultérieurement de la renonciation d'un cohéritier.

Accroître زاد , كبُر , — زادت مكاسبه

كثر ses biens ses richesses se sont accrues.

كبر تأثيره

son influence s'est accrue.

Accusation تهمة, رمية — تهمة جريمة

il l'a accusé d'un crime.

رمى عليه جريمة

il a porté contre lui une fausse accusation.

وجد تهمة

Chef d'accusation.

لا تهمة قرابة ولا صحافة للمشهود له.

Sans suspicion de liens de parenté ni d'intimité avec celui en faveur de qui ils déposent.

رسم ايضاح القضية

acte d'accusation.

accuser réception — عرّف بوصول

Achat شراء اشتراء — البيع والاشتراء

مشترى, ابتياع le commerce,

le négoce, — بسبيل الشراء

Voyez acquisition par voie d'achat.

acq.

acheter ابتاع, اشترى

اشترى على الحلول
il a acheté conditionnellement.

Achèvement خلوص, ختام, تتميم, تكميل

تماما كليا
achèvement complet.

Acquérir اكتسب, تملك, خلص, ابتاع, اشترى, قنا

لاجل ذلك خلص الشي للمشترى خلوصا تاما
et à cause de cela la chose demeure entièrement acquise à l'acquéreur.

حل بالعقار محل الملاك في املاكهم
il a pris possession de l'immeuble comme les propriétaires prennent possession de leurs propres biens.

حل المشترى محله ونزل منزله
l'acquéreur entre dans le dit immeuble au lieu et place du vendeur.

a compte

à compte (voir compte)

ابتاع بتّاً من
acquiert par vente définitive de...

Acquets, régime de la communauté réduite aux acquets

وداخلين تحت حكم الأرتوالي ارتوالي
الخاص بها بقيا نر من المكاسب
في المستقبل على مقتضى
عقد نكاحهما بشهادة الشيخ فلان الموثق بكذا

et qu'ils sont soumis au régime de la communauté de biens réduite aux acquets aux termes de leur contrat de mariage passé devant Me X.. Notaire à...

Acquiescement ايجاب
رضاء, إذعان, وقف
تصديق على

باجابة القاضي اليه
le Cadhi acquiesce à sa demande

اني مصادق على الدعوى
je déclare acquiescer à la

acq

demande judiciaire.

فى اذعن للحكم

il a acquiescé au jugement.

فى رضى بالحكم

ou

باجبة مائة المذكورون

المطلوب

ses créanciers sus nommés

ont acquiescé à sa demande.

يجب المصير اليه

on doit y acquiescer.

وانه اذعن للحكم المذكور الاذعان

التام ورضى به الرضاء العام

il donne son entier acquiesce

ment au dit jugement.

على عين المحكوم عليه واذعانه

en présence de la partie qui a

succombé dans l'instance et

qui a déclaré se soumettre au

prononcé de l'arrêt.

على عين المدعى عليه واذعانه

en présence du défendeur qui a accepté la sentence.

انّه وافق على الحكم بما تضمّن

il déclare acquiescer au contenu du jugement.

ايجاب وقبول

acquiescement et consentement (deux conditions indispensables pour la validité d'un contrat.)

Acquiescer. اجاب , وفق على , اذعن ل , رضي ب , صدّق على

voir les exemples ci-dessus.

Acquit وصول , وفاء , توصّل , خلاص ,

باسم المحيل وفي حقّه

au nom et en l'acquit du cédant.

سلّمها له خالصة

il l'a lui a remise acquittée

الى استيفاء دينه

jusqu'à l'entier acquit de sa

créance.

Acquittement — وﭬاء، قضاء — توصّلت بدَينه

d'un accusé — تسريح — il lui a acquitté le montant

براءة — de sa dette.

انّ محكمة الجرائم فخ ابرمت

تسريحه ou براءته

la Cour d'assises a prononcé

son acquittement.

Acquitter — وﭬاء، دفع، خلّص — وفى، دفع، خلّص دينه

استبرى من — il a acquitté sa dette.

فخ استبرى من دينه ou

ممّا عليه من الدين

il a acquitté sa dette ou

ce qu'il devait.

acquitter absoudre

اطلق براءة

acquitter s' — قضى، عمل — قضى واجبته

كمّل، تمّ، وفى — il s'est acquitté de son devoir

كمّل ما عليه

il s'est acquitté de ce dont il était chargé

act

والزم نفسه القيام بها

il s'engage à en remplir les obligations.

والزم نفسه القيام بها

il s'engage à en assurer l'exécution.

برسم من نظر الأمين . . .

Acte — رسم، رسم، حجة، اشهاد، عقد، وثيقة

par acte de Me . . .

بجميع ما بيده عنه

sur tout ce qui le concerne dans le présent acte.

رسم لفيفي

acte de notoriété.

محكوم الروابط

dûment établi.

بمقتضى رسم منعقد

par acte passé.

أو من كل نسخ أخر ملكها كلها

soit de tous autres actes.

car nul acte secret n'échappe à la pénétration divine.
ان الله لا يخفى عليه شيء

2

act

انه عمل به اعمالا موافقا صحيحا تاما

qu'il donne à cet acte un effet conforme, authentique et complet.

وعقد كل حجة في شأن ما سطر.

passer et signer tous actes relativement à ce qui précède

شهد بـ

donner acte de...

طلب الإشهاد بـ ...

demander acte de...

طلب منا الوجهان الإشهاد عليهما
وحضورهما وطلبهما.

les parties nous ont demandé acte de leurs dires, comparution et réquisitions.

نشهد على الجانبين بما لهما
وحضورهما وطلبهما.

nous avons donné acte aux

19

act

parties de leurs dires, comparution et réquisitions.

وعرفه بتاريخ

le Cadhi détermine le présent acte par la date du . . . .

موجب العمل به

acte exécutoire.

عقود ات

une des divisions du علم الفقه (droit civil), les autres divisions sont les عبادات et أحكام.

le mot عقود ات résume tous les contrats et tous les actes pour la conclusion desquels il faut le consentement réciproque des parties contractantes,

le mot عبادات, résume les rapports privés fondés sur la déclaration de volonté d'une

seule personne,

enfin par أحكام on entend les lois généralement obligatoires pour les musulmans et organisant la vie civile de ceux ci, notamment sur le droit de succession, le témoignage, l'autorité du cadhi, les dispositions pénales etc.

Voyez contrat.

قرأ القاضي الرسوم قراءة تحقيق وتدقيق

le cadhi a lu les actes avec une attention minutieuse

برسم موجب شرعي

par un acte dressé suivant les exigences légales.

بلا عيب

act

Sur ce que renferme le présent acte.

Actif, diligent, expéditif. غضاب

غيوري عمله

travailler avec zèle et activité.

— ce que l'on possède, ce dont on est créancier. ما للمدين وما عليه من الديون

la situation active et passive du débiteur.

ومع الديون التى له للغير لازالت اكثر من التى عليه.

quebien que son actif soit encore supérieur à son passif.

Action قيام, طلب, دعوى, مطالبة, منازعة, مشارعة, مخاصمة, متابعة

فيكون قيام من يقوم مقامه باطلا.

l'action de quiconque se présentera à sa place sera nulle

وهذا ايضا طلب فسخ البيع اذا تأخر المشتريان عن دفع الثمن المذكور

— mauvaise فعل ردى

act

indépendamment de l'action résolutoire qui appartient aux vendeurs..

قام عليه

il lui a intenté une action.

الذي لا يعقبه ندم ولا قيام

qui ne doit être suivi d'aucun regret ni d'aucune nouvelle action de leur part.

بحيث لم يبق لأحدهما قبل الآخر دعوى ولا مطالبة بوجه ولا حال

Les parties renoncent à s'inquiéter et à se rechercher à l'avenir.

وأسقط دعوى القيام بذلك على الأبد.

Renonçant à tout jamais à s'en prévaloir.

الحقوق والدعاوى والمزايا

droits, actions et privilèges.

Actionner طلب للشرع
دعى شارع, خاصم, شبح
ادعى امرغ فضيته, خاكمه ...

Actuel في الحال — في الحال والمآل
actuel et futur.

Actuellement .. الآن في
التاريخ, ساعتئذ, يومئذ
حينئذ

Adage كلمة مشيخة
Adapter طبق
adapter s'. تطابق
Additionnel .. ملحق, إضافي

Voyez marge.

Adhérer à, acquiescer.
سوغ في . . . — التسويغ في . . .
adhérer à . . . .

Ad hoc . . بخاصه. الخاص لذلك — جعل كليف بالتقديم الخاص لذلك الخصوص
pris au nom et comme tuteur ad hoc.

Adjacent عاطف, مجاور, ملاصق.
Adjoint معين خليفة نايب
Adjonction. . إضافة
Adjudication. مزايدة . على مزايدة يكون افتتاح المزايدة العاونة
مزاد علني, تسويق, دلالة .
, المزايدة بيع بالمزايدة العمومية المزاد L'adjucation aura lieu sur la mise à prix de mille francs. بيع بالمزاد .

بطريق المزاد العلني
par voie d'adjudication publique.
بموجب الرسم المتضمن تسويق حظ الصبية بالدلالة .
en vertu de l'acte disposant qu'aurait lieu la vente, par voie d'adjudication publique de la part de la mineure X..
بطريق المزاد العمومي .
par voie d'adjudication publiqu
حكم المزايدة .

adj

jugement d'adjudication.

المشترى في الدلالة.

il s'est rendu adjudicataire

من حكم له بالشراء او بالكراء

l'adjudicataire de l'objet ou de la location.

ومن حكم لهم بالكراء فعليهم ان

les adjudicataires de la location seront tenus de . . . . .

من قضى له البيع ou الكراء

l'adjudication de l'objet vendu ou de la location . . . .

وعلى من قضى له الكراء ان يحضر
ضامنا موسرا

les adjudicataires sont tenus de présenter une caution solvable.

المحكوم ببيعه في الدلالة
المقضى ببيعه في الدلالة

la chose adjugée.

ح بيع في الدلالة
valablement adjugé aux enchères

Adjurer أقسم على، استحلف
Admettre .. قبل، صحح في

وبينة لا تقبل .
et des preuves ne seront pas admises

وقبول او رفع كل حجة .
admettre ou rejeter tous titres .

انه صحح في مصروفه
qu'il admettait ses frais .

بقوله وصدقه المبتاع
sur sa déclaration à laquelle
l'acquéreur ajoute foi .

Administration نظارة،
عمارة البلد، تدبير، تصرف، الحكم، وكالة، المخزن، إدارة

عمارة البلد وتدبيرها
établissement de l'ordre, de
l'administration et de la
culture dans une contrée .

L'administration supérieure الحكم العالي

الوكيل عن مكاسب فلان .
administrateur des biens de x

بحق وكالته على أموال فلان .
agissant comme administrateur

des biens de X...

انّها غير رشيدة لمصالحها.

elle ne sait pas administrer ses affaires.

لينوب عنه في إدارة وتدبير أموره
وكافّة شؤونه وأملاكه المنقولة
والعقاريّة.

pour lui et en son nom gérer et administrer toutes ses affaires et tous ses biens mobiliers et immobiliers.

قام بالبيّنة

il a administré la preuve.

بأمر المخزن ou الحكم.

par ordre de l'administration

Voyez gouverner.

admissible en justice

جائز مسموح شرعًا.

admonester وبّخ

adolescence طفوليّة
صبويّة.

adolescent . طفل ,

adopter un enfant
استبنى اتخذ ولدا .   وهبت لمتبناتها .
elle a fait donation à sa fille adoptive.

adresse de domicile, d'une lettre. عنوان   المعنونة باسم فلان
à l'adresse de X...

adresser s'... à خطب   فمن كانت له رغبة في ذلك
سأل, قصد   فليسأل من كتب البارع فلان
S'adresser à l'Étude de Me X..
ومن راح المخاطبة فليخاطب
فلانا .

pour traiter s'adresser à X..
adresser, envoyer, وجه   ان يوجه طلبه لمدير المدرسة
ارسل, بعث   devra adresser sa demande
au Directeur de la Madrasa

adulte بالغ, راشد, رشيد
adultère زنا, فسق,   تعدى على رجل
فحشا, تعهرية .   il a commis un adultère .

ارتكب الفحشا
voyez anathème. il a eu des relations adultérines.

advenir .. لحق, طرى

Voyez naître.

adversaire خصم, مقابل — المتعصبان
les parties adverses.

adversité غلبة الحال, فاجعة

affaire .. أمر, شغل, شان, مصلحة, معاملة.

بأمور يغير عنها
d'affaires auxquelles il est étran-ger, qui ne le regardent pas.

النظر في الاحكام الشرعية.
chargé des affaires judiciaires.

حصايص الأمور وجميع احوالها.
les tenants et les aboutissants d'une affaire.

وجهي الأمر
les deux faces de l'affaire, (le pour et le contre ..)

المعاملات, التداول.
les affaires commerciales.

الأمر الذي من شأنك

l'affaire qui te concerne qui te regarde.

أمر ذاتي

affaire personnelle.

لقضاء مآربه الخاصة.

pour des affaires personnelles.

لقضاء مصالحه.

pour des affaires privées.

أمور تجارية.

affaires commerciales.

مُعاملة قراضية

une affaire commerciale relative à un prêt.

في جميع أمورهم وشؤونهم.

dans toutes leurs affaires et dans tout ce qui les concerne.

أمور الدولة.

les affaires publiques.

أمور مخزنية

affaires de service public

Affectation destination

انتقاله عن أصله.

تخصيص إضافي. lui donner une autre affectation

affecter . . خصص , أضاف

تبقى الأثاث والأمتعة المذكورة مخصصة لضمان أداء الثمن.

les meubles et objets sus désignés demeureront affectés à la garantie du paiement du prix.

afférent منا ب , ما يجب

affermage . . تشريج

affermer . . حكر

affiche إشهار , إعلان

مصاريف الإعلانات . إعلام . les frais d'affiches.

afficher . علق على الجدران

ويعلن على الجدران في أوراق

il sera affiché.

affinité par mariage.

مصاهرة , نسبة , تقارب

affirmer أثبت , بين , حقق

وإثبات صحته وحقيقته

affirmer qu'il est sincère et véritable.

لتحقيق ديونهم وإثبات صحتها إن لزم.

pour faire vérifier leurs créances

et en affirmer la sincérité, s'il y a lieu.

تعبير.

Affranchir — نجى من، عتق، خلص

Affranchissement d'un esclave par acte de dernière volonté.

عتق باختيار

affranchissement (volontaire par le maître d'un esclave).

عتق شرعي

affranchissement légal d'un esclave.

تخليص اجر المكتوب

affranchissement d'une lettre.

Âge . . . عمر، سن

أعتق من

plus ancien, aîné de

وقوله بعمر السن الذي ذكره.

Quant à son dire d'avoir l'âge qu'il a indiqué.

كلهم في سن الكهولة

tous dans la maturité de l'âge.

âge.

age,

كبير في السن ـ طاعن في السن ، سن عمر ،

avancé en âge.

لتقدم سنه.

en raison de son grand âge.

إنقاض الحيض

âge critique de la femme.

البالغ في سنه كذا.

qui a atteint l'âge de... âgé de...

فرس خارج السن.

cheval hors d'âge.

كلهم في سن الكهولة

tous dans la maturité de l'âge.

وقوله بعمر السن الذي ذكره

quant à son dire d'avoir l'âge qu'il a indiqué...

أسنّ

aîné de... plus âgé.

الصغر، الحداثة

bas âge.

سن الصبى.

age

âge de raison.

حد البلوغ.

âge nubile.

سن الإرشاد، سن الإدراك
كمال السن.

âge mûr.

الكبر والشيخوخة.

grand âge.

شيخ، مسن كبير العمر. هرم

— époques جيل، أوان، زمان، دهر.

vieux.

agence نيابة، دار النيابة

إدارة النيابة، وكالة.

مدة نيابته

durant son agence.

Agenda, مذكرة.

Agent, عامل ضبط

حرس، مفخم،

مفخم على الإفلاس أو عامل الإفلاس

Syndic des faillites et agents.

لعونة ضبط

il a été arrêté par un agent de la force publique.

Agent de Change وسيط في قبض حرسي.

تصريف الأوراق المالية. un agent de police l'a arrêté.

Aggravation, تكبير, تثقيل تغليظ العقوبة

تغليظ aggravation de peine.

ثقل ظلمه.

il a aggravé ses torts.

تثقيل الضرائب

aggraver les impôts.

Agio تجارة الأوراق المالية

Agir, فعل, عمل, قام, تكلم, باشر. متكلما عن نفسه وفي حق موكله

agissant pour son propre compte et au nom de celui qui il représente.

بصفته كونه موافقا على زوجته ومقدما على اليتيم ولد الصغير

Agissant tant pour autoriser sa femme que comme tuteur datif de X... enfant mineur.

قائما عن نفسه, متكلما في حقه

agissant pour son compte.

agr

ولهما الحق في العمل مجتمعين او منفردين.

ils agiront conjointement ou séparément.

الموصى اليه, المشار اليه.

dont il s'agit.

agiter.. هاج, موّج, حير السوق يتماوج بالخلائق

le marché est rempli d'une foule agitée.

تشويش العقول.

agiter les esprits.

Agraire, الارض زراعي

agréable, حبيب

نية وغريزة

Sentiment de piété impulsion du cœur et désir de faire le bien.

قربة الله.

faire une chose agréable à Dieu

ملتزما في حقه بقبول هذا العقد

il s'oblige à faire agréer et ratifier le présent acte.

ain

المأذون بقيام مقام المتخاصمين لدى محكمة تجارية.

Agréé par un tribunal de Commerce pour représenter les parties devant lui.

Agrément, رضا، قبول، برضاه، بقبوله، بطوعه. avec son approbation, son consentement. غرض، طوع.

Agression مبادرة، تعدية، بالشر.

Aider, assister, soutenir, appuyer. عضد، عاون، ساعد، ظاهر. ملتزم بمد اخوانه بعضده et promet d'en aider au besoin ses frères.

ظاهره في ذلك. il lui a prêté son assistance, son aide en cela.

Aîné. الأكبر سنا، الأعلى، المولود الأول.

Ainsi que, كما هو، حسبما. كما هي الصيغة المذكورة. ainsi que la dite forme existe.

Aisance يُسر، ميسرة ou يسار ou استطاعة، يسر، ميسرة.
حال، avec la situation aisée. استطاعة، منافع، مرافق،
وما ثبت منه جميعه ومرافقه اتساع.
ما عدّ ونسب إليه.
opposé à عسر.

avec toutes ses aisances et dépendances, appartenances et ce qui est réputé lui appartenir.
وما عدّ منه وقرب به ونسب.

en outre avec tout ce qui est reconnu en dépendre ou y a été attribué.

باتساع حال.
être dans une situation aisée.

في الإتساع.
aisément, facilement.

Ajournement تأجيل، تأخير،
تعيين يوم المراجعة.

Ajouter أضاف، ضمّ إلى، زاد على
من غير زيادة ولا نقصان sans rien ajouter ni retrancher.

Alarme فزع، فزعة، ضجة.
فزع للسلاح.

ali

Courir aux armes.

Aléatoire خطر، خَطَر.

objet d'un contrat aléatoire.

الناجيين الخطر والجهالة

exclusive de toute indécision

et de toute ignorance.

Algérie الجزائر، القطر الجزائري. ولاية الجزائر، بالأوطاف الجزائرية.

en Algérie.

Alerte خبيب، نشيط،

— alarme رعب، رعرة

Alibi, غيبة. احتج بغيبته من محل القضية وحضوره بغيره.

invoquer un alibi.

Aliéner vendre, transférer, فوت الملك عنه.

فوت، تفويت الأصل، انتقال la propriété a été aliénée, est passée en d'autres mains que la sienne.

ممنوع من البيع.

dont l'aliénation est empêchée.

لا يجوز له تفويت الأصل.

all

il ne pourra aliéner les immeubles

ولا بوجه من وجوه العوض.

par aucune manière quel-
conque d'aliénation - par
aucune voie d'aliénation.

انتقال بالبيع , المنتقل بالبيع
aliénation, mutation de
propriété.

ولا دونه ولا حوّلت عنه بوجه من
وجوه المعوضات .

et il ne l'a aliénée ni elle n'est
passée à d'autres que lui
(propriété) par aucune voie
d'aliénation.

Alimentaire, pension - الكسوة والنفقة فقط.
نفقة, les vêtements et les aliments
(voir pension) seulement.

Alinéa خط جديد.

Allégation, دعوى, مقالة على طبق دعواه.
حجة, زعم. conforme à ses allégations.

all

ولم يحج عليه سوى مجرد الدعوى .

mais il ne peut opposer que ses propres allégations.

من شغّب عليه .

il a allégué contre lui..

ومن حجة الثاني على الأول .

le second allègue à l'encontre du premier ...

دعوته باطلة وحجته داحضة
الحجة .

ses allégations doivent être considérées comme nulles et ses arguments comme sans valeur.

قاطعا لجميع الحجج والدعاوى .

et coupe court à toute prétention et à toute réclamation.

فلما تم انفصال دعوى الطرفين .

Quand l'énonciation des allégations des deux parties a été terminée.

بالقول قول للوكيل.
les allégations du mandataire sont les seules vraies à retenir

من دعوى عليه.
il allègue, il soutient que...

Alléguer

Voir ci-dessus.

Aller — في الذهاب والإياب والاقامة، ذهب، راح، سار،
pour l'aller, le retour et le séjour.

ذهابا وايابا.
aller et retour.

convenir, ناسب، وافق،
طابق،

Alliage, خلط، مزاج، امتزاج، اختلاط
Alliance — اهلية، مصاهرة، تصاهر.
نسب، قرابة، contracter une alliance.

صهر.
allié par les femmes, parent par alliance.

ناسب

s'apparenter, s'allier

allouer فرّر، عيّن.

عيّنوا له غرامة الضرر

il lui a été alloué une indemnité pour le préjudice.

allusion رمز، معرّض به

المعرّض به.

auquel elle a fait allusion

aloi (de bon -) حرّ، صحيح

مائة دورو كلها باعية نصا

cent douros effectifs et de bon aloi.

صلد خالص

monnaie de bon aloi

alors يومئذ.

حيث كان ذلك en ce cas là

الى ذلك الوقت jusqu'alors

وان كان، ولو alors que

altercation, مشاجرة، منازعة

مخاصمة.

altérer (le sens, la signification. حرّف الكلام

ame

alternatif مُعاقِب ،
مُتناوِب، مُتعاقِب
مُتداوَل بالدَّور
مُتوالٍ، مُتبادِل.

alternative, الخِيار،
الإختيار بين أمرين.

alternativement, بالمُعاقبة،
بالمُناوبة، بالدَّور
بالنَّوبة.

Alterner بادَل، ناوَب.

Ambassadeur .. سَفير

ambigu, مُلتَبِس، مُعَمَّى،
مُبهَم.

ambiguïté إبهام، إلتباس.

ambitionner aspirer à, طَمَحَ،
إبتغى.

âme, individu, personne.
نَفْس، نَفَر.

مدينة الفين نفر.
ville de deux mille âmes

conscience ضمير.

Amélioration تحسين . تحسينات .
تصليح , إصلاح , amélioration.
تعديل . الله يصلح الحال
Que Dieu améliore la situation
إستفحل الحال .
amélioration d'un état.
Amende , قصاص , خطية . جعل خطية على ...
غرامة . il a frappé d'une amende...
Amender s' استصلح , تطيّب
Ameublement, آثاث البيت
متاع البيت .
Ameublissement de la terre.
طياب الأرض .
Ameuter عصّب , هيّج , أثار
Amiable تراضي , مراضاة بيع مراضاة .
مخارجة , إصلاح . vente de gré à gré .
على طريق المحبة .
à l'amiable .
على وجه الإصلاح .
amiables compositeurs

amp

بمقتضى النصوص الشرعية أو من
غير مراعاتها.
en vertu des dispositions légales
ou à l'amiable.

بالمخالصة.

à l'amiable.

قسمة بالمراضاة في تركة بين
رشداء.
partage amiable de succession
entre majeurs.

amission — ضياع.

amnistie — أمان، عفو،

Amortissement d'une dette
إطفاء الدين.

amovible — من يشغل ويعزل من
وظيفة

amphithéâtre, en —
مكان مدرّج

amphore — قنّينة،

amples renseignements — زيادة الإيضاح والاستفسار.

ومن أراد زيادة الاستفسار
فليخاطب.
pour plus amples renseignements s'adresser à . . .

Ampliation نسخة، لصحة نسخة الرقيم.
pour ampliation.

Amputer قطّع، مقطوع الذراع
amputé du bras

An, année حول، عام، سنة — حولي
âgé d'un an

Analogie, avoir de l'a. تناسب

Analyse, décomposition d'un corps تحليل.

Anarchie. زريبة، عدم الحكم

Anarchiste, مُتَسيّب، بدون سيادة
فتّان، فرّاض، زرايبي

Anathème, لعان، حرم — On appelle ainsi l'anathème qu'au nom de Dieu le mari prononce contre sa femme en lui imputant une conduite.

déreglée ou la naissance d'un enfant qui n'est pas de lui.
Le mari s'appelle مُلاعِن
et la femme ملاعِنة

Anatomie, تشريح جسم الإنسان, علم التشريح. تشريح.
anatomiser
Ancien, قديم. قديمًا وحديثًا.
anciennement et récemment.
Ancienneté, قدمية, تقادم, من قديم الزمان وسالف العصر
de toute ancienneté.

Anéantir, محا, أفنى, قرض
Anecdote, قصّة.
Angle, قرنة, زاوية, قنت, ركن, قنت.
angle saillant
ركن زائف كذا.
angle de la rue...

Animadversion. ملامة
Année, العام الماضي, السنة الماضية سنة, عام, حول,
l'année dernière.
Pour des années éternelles, à perpétuité; pour toujours: سنين قاة.
سنوات مؤبدة على الدوام والاستمرار

donné pour une année.

والحق نص التوكيل المذكور هذا العقد.

Annexe, ملحق، مضاف، مستنخ، منضم،

procuration dont le brevet original est demeuré annexé aux présentes.

ملحقة بنسخة الحكم المذكور وموضوعة معها في آن واحد.

annexée à la grosse du jugement et déposée en même temps.

الصاحبين لهذا العقد.

annexées toutes deux aux présentes.

Annexion, إلحاق، إضافة، إسناد، إنضمام.

ما أضيف، ألحق، أسند، أنضم إليه

ce qui y est compris, joint annexé.

Annihilation, إبطال

أبطله بحيث لا النفع به

il l'a complètement annihilé.

Annonce, إعلام, مناداة, خبر, زكاة, إعلان, تنبيه — بالإعلام القانوني au moyen de l'annonce légale.

Annotations, شرح — شرح على حاشية كتاب annotations en marge d'un ouvrage.

Annuel, سنوي — بكراء سنوي. moyennant un loyer annuel. دخل سنوي ومؤبد. rente annuelle et perpétuelle. بكراء سنوي. fermage annuel.

Annuellement, سنويًّا، في السنة.

Annuités, تقسيط — والباقي مقسط على خمسة أعوام. le restant est payable en cinq annuités.

Annulation, إبطال, إسقاط, نقض, فسخ, إبطال

Annuler, أبطل — لا شيء يبطله

rien ne peut l'annuler l'infirmer.

لا سبيل لنقضه.

nul moyen de l'annuler.

لا سبيل لنقضه ولا إسقاطه.

on ne pourra l'annuler sous aucun prétexte.

خيار مجلس.

C'est le jus poenitendi tant que les parties contractantes sont encore ensemble.

خيار حيوان.

droit d'annuler le contrat de vente de bestiaux.

خيار شروط.

droit de se désister en vertu de la convention intervenue à cet effet.

خيار غبن.

désistement pour cause de

ant

tromperie découverte.

وأبطل حكم الوكالة التي أسندها
إليه آنفا.

et il annule les effets de la procuration qu'il lui a conferrée précédemment.

Anomalie, حال غير مُصاوب

Anonyme, من غير اسم المؤلف

Anormal, مخالف للقواعد.

Antagonisme, تصادُم

Antécédent, سابق، متقدّم،

antérieur, سابق

في السابق عن التاريخ.

antérieur à cette date.

Antérieurement, بالفارط

بتاريخ تقدّم قبل الطلاق
يوم كذا وتأخر الكتب والتسجيل وتقدم في السابق، متقدماً،
الى كذا.

le divorce a eu lieu le . . .
antérieurement à la rédaction de l'acte qui n'a été établi et enrégistré que le

وعقّده بتاريخ تقدّم عن الطلاق .
le cadhi a déterminé le présent acte par une date antérieure à laquelle le divorce a eu lieu.

تقدّم ما ذكر في سنة .
ces faits ont eu lieu à une époque antérieure, dans l'année . . .

وتقدّمت الصدقة .
cette donation a précédé le présent acte, cette donation a été faite il y a . . .

تقدّم البيع بكثير .
la vente ayant eu lieu à une époque bien antérieure.

Antériorité, تقدّم . voyez privilège.

Antichrèse, رهن حق منفعة
voyez gage. كذا .

Anticipation, تعجيل .

ajol

أن يرجّع العدد المذكور قبل   قبل حلول الأجل.

حلول الأجل.

qu'il remboursera la dite somme par anticipation.

يجوز له أن يخلص ذمته تعجيلا.

avec faculté de se libérer par anticipation.

Anticiper, عجّل, سبّق, سلف   أنه لا يجوز للمدين أن يعجل خلاص ما بذمته قبل الأجل إلا برضاء رب الدين رضا خاصا كتابة.

قدّم

Anticipé partage, برض مال من أسلاف في حياتهم لورثتهم   que l'échéance ne peut être anticipée par le débiteur sans le consentement exprès et par écrit du créancier.

— usurper, تعدّى على

Antidater, قدّم التاريخ

Antiquité, قدم, قدمية   من دهر الزمان.

de toute antiquité.

Aphorisme, كلمة مستحسنة

apocryphe, مُرِيب مُحنث

apophtegme, كلمة مُشبّحة

apostat, مرتدّ

apostille, إلحاق, لاحقة — نصّ خطاب القاضي
خطاب apostille du cadhi.

apostiller annoter en marge, — طرّر.
خرج طرّز تطرير
apostiller annoter en marge

apostropher, أنطق, خاطب

apparaître, voyez naître,

appareil attirail, عُدّة

appareillé, مُتقارب

apparences, الظاهر, — ستر الحال
sauver les apparences
والظاهرات.
à en juger par les apparences.
ظاهراً او باطناً.
apparent ou caché
أن يتملك بالحقوق الإنتفاعية

المرتّبة على المبيع سواءً كانت ظاهرة او خفيّة.

de souffrir les servitudes passives apparentes ou non apparentes.

Appartement, مسكن

Appartenances, حقوق جميع حدودها وحقوقها وما هو منها ومرافقها. حدود, منافع, مرافق, تابع, لواحق, avec toutes ses usances et aisances.

بجميع ما يتبعها والحق بها من غير استثناء ولا إبقاء.

avec toutes ses appartenances et dépendances sans exceptions ni réserve.

أوتي بما عثر عليه من رزقه.

On apporta tout ce que l'on put trouver comme lui appartenant.

Appartenir, فى جيب

à qui il appartiendra.

مِمّن تعيّن.

de qui il appartiendra.

يُعلن بهذا لكلّ من له فيه شأن

مصلحة ou حقّ.

On fait savoir à qui il appartiendra.

وكان استقراره على ملك البائعين

بالشراء.

l'immeuble appartenait aux vendeurs pour l'avoir acquis.

النظر لك - الأمر إليك.

il vous appartient de...

يجب لـ...

il appartient à...

Appel, interjeter-

طلب الإعادة.

appelant,

طالب الإعادة.

Appeler,

دعى للشرع.

appeler en justice.

بطريق الإستئناف.

par voie d'appel.

إستدعاء رسميا.

appeler les parties.

بمحضر الجانبين أو بعد إستدعائهما.

en présence des parties ou elles dûment appelées.

طلب للشرع.

appeler en justice.

بعد استدعائهم الاستدعاء المعتبر شرعا.

dûment appelés.

نادى للشرع.

appeler en justice.

Appert, (il) بان، ثبت، وضح، تحقق، ثبت.

حسبما هو مرسم. ainsi qu'il appert d'un acte.

حسبما ثبت ب... a

ainsi qu'il appert de...

Application, (faire -) وأجرى القضية على قول الأئمة.

et il a fait à la cause application de l'opinion des auteurs.

Par application du principe de la responsabilité collective | 59 تنفيذاً لقاعدة الضمان المشترك

app

Appliquer la loi, أجرى عليه النصوص الشرعية.

il lui appliqué les dispositions de la loi.

Appoint, كمال العدد.

Apport, إتيان، متاب صاومة.

apport dans une association

Apposer, وضع. الواضع طابعه اعلاه

qui a apposé son cachet en tête du présent.

Appréciable, ولا خاطر وبال.

tout ce qui est appréciable - tout ce qui se représente à l'idée.

اعتبر، عبأ.

apprécier, faire cas de...

قدّر

apprécier, mesurer estimer.

إصابة.

appréciation saine.

والنظر والرأي اليكم.

l'appréciation et la décision vous appartiennent.

ونظرك اوسع .

et votre appréciation est la meilleure. Vous jugerez vous apprécierez mieux que moi

Apprenti, عكلى، متولع

Apprentissage, تعليم

Apprêter s'- voyez disposer.

Approbation,

voyez approuver et acquiescement

Approcher, دنى

بعد نوتُ من المواشى بجى بتاعه لفلان .

m'étant approché j'ai recon nu les bestiaux pour appar tenir à X..

Approfondir, فاض .

approfondir une affaire

امعن النظر في .

approfondir une chose.

Approprier, طبق، طابق

Approuver, اعلم بثبوته .

j'approuve ou j'homologue le présent acte.

اعمل بمضمونه واكتفي به.

j'approuve et j'homologue cet acte.

صحّ به.

approuver la rature.

اطلع عليه وامضاه.

Vu et approuvé.

وأمضيت على الخط أعلاه وصحّ

عليّ ما فيه وذلك ...

approuvé l'écriture ci dessus et bon pour ...

صحّ عندي ما أعلاه.

j'approuve ce que dessus

موافقة على رسم تروجه.

Approbation d'un rapport d'experts.

Approximation, تحري،

تقريب، وهاية،

Approximativement, بالتحري

approximativement. تحرّياً، تقريباً وهكذا.

وهكذا بعد الزوج من الليل

vers deux heures de la nuit.

على سبيل التقريب.

approximativement.

Appuyer, أسند، اعتمد

وبعدة الأصل غير المذكورة معتمداً.

il s'appuie sur les autorités citées

بحكم التوكيل المستند إليه.

en vertu du mandat sur lequel il s'appuie.

والنظر في مستند نحوه الشرعية.

et sa connaissance des autorités légales sur lesquelles le jugement est basé.

تصحيحاً ل...

à l'appui.

إسناد، أسانيد، اعتماد

autorités sur lesquelles on s'appuie

مواعنةً لقوله .

à l'appui de ses dires.

وجميع رسوم المحكمة المصححة للدين .

et toutes les pièces à produire à l'appui de la créance.

اعتمد ب .

Se fonder sur ... Voyez fonder.

Après d', على حسب ،

Apte, أهل , رشيد .

رشيد ،

apte à gérer ses affaires.

يصح منه .

être apte à ...

أحرى .

plus apte.

وهو أولى وأحق بتعصيبها .

il est de préférence apte à se dire son héritier universel.

Aptitude, التأهل

Apurer, صفّى .

تصفية الحساب وغلقه .

apurer et arrêter définitivement un compte. Voyez compte.

Arabe, en.. بالعربيّة ، بالعلم العربي.

arable, مستعدّ للحراثة

aratoire, من متعلقات آلة مختصّة للفلاحة.

instrument aratoire. الحراثة من أمور الفلاحة.

Arbitrage, حُكم عُرفي ، حُكم المحكّمين ، وجب.

arbitraire, حكم عُقلي ، زور ، ضيّع الحق.

juger arbitrairement.

Arbitre, حَكَم ، مُنصِب ، تواجب عند ..

S'en remettre à l'arbitrage de

يروحوا للشرع او للوجب.

ils iront en justice ou devant les arbitres.

الحاب الوجب.

les arbitres.

فنحن متراضيا على تحكيم محكّمين مميزين للفصل بينهما اجتنابًا للنزاع بالمحكمة العدلية

Les deux parties en litige ont alors pris pour arbitre x.....

وحكّما عليهما ..

désirant éviter un procès devant les tribunaux sont demeurés d'accord de soumettre leur différend à la décision d'arbitres

يجوز للمحكمين أن يحكموا على وجه الإصلاح والتوفيق بين الطرفين من غير مراعاة القوانين والأحكام العرفية والآجال والصيغ المقررة للمحاكم المعتادة .

les arbitres pourront prononcer comme amiables compositeurs sans être astreints à décider d'après les règles du droit ni à suivre les délais et les formes établis pour les tribunaux ordinaires.

Arbres fruitiers, وبقوم بالأشجار المثمرة وغير هذه الأشجار المثمرة d'entretenir les arbres fruitiers et autres

Arche, عرش أرض عرش .

arg.

terre arche possédée collective-ment par une tribu qui est inaliénable, synonyme سابغة.

Architecte, مهندس البناء

Archives. سجال

Archiviste, حافظ السجال

Are, آر

يشتمل على كذا آرا.

de la conténance de... are

Argent, monnaie, دراهم نقود

دراهم عينا، دراهم ناضة. دراهم عينا وعروضا واصلا

Argent comptant, biens meubles et immeubles.

النقد الناضة.

l'argent comptant.

نقد عينا فضة.

en monnaie réelle d'argent.

دراهم معاينة.

Argent comptant:

من وجه سلف نقدي.

Argent prêté.

انى مفضة، أوانى مفضية.
Argenterie.

Argument, برهان، حجّة، دليل، بيّنة.
هل بقيت لك حجّة. avez vous encore des arguments à faire valoir?

Argutie, برهان ركيك.

Armes, سلاح، عدّة.

Arpenter, مسح، وزن، فحص، قياس، arpentage.
مسح العقارات.
وزّان الأرض. arpenteur.

Arrangement, اتفاق، اصطلاح، صلح، تراضي.
اتّفاق خصوصي. arrangement particulier.
واصطلحوا صلح صفته أن. ils ont conclu un arrangement aux conditions suivantes
تمّ بينه الصلح. il a été l'objet d'un arrangement définitif.

Arrérages de rentes, ما تأخّر من المداخيل بقايا.

Arrestation, قبض, ضبط
إمساك, لقف.

Arret, حكم, قضاء.
— Décisions de la justice. الأحكام الشرعية.
qui sont chargés de rendre des arrêts. القائمون الأحكام.

حكم البتات.
arrêt définitif.

حبس, سجن.
maison d'arrêt.

Arrêter, saisir, قبض, ضبط
أمسك, لقف,

— convenir, وافق. حسب الموافق عليه والعمل به
تواجه, اتفق, قرر, اعتمد à ce qu'il est arrêté de faire
عزل, عزم, اعتمد, en telle circonstance.

بذلك تواجه وتراضيا.
ainsi convenu et arrêté.

وقع الإتفاق والقرار.
a été arrêté et convenu.

قرّ رأيه على ما يأتي.
il a été d'avis d'arrêter ce qui suit

Art

فَرأمرنا بلا بأتى، فقد اصدرنا
أمرنا هذا.
avons arrêté...

Arrhes, عُربون
Arrière pensée, جكر ضمير,
Arriéré être - d'un paiement,
استأخر عن دفع مال.
Arriver, survenir, نشأ
عرض، حدث، لحق، جرى
وقع، طرى.
— parvenir à.. وصل،
بلغ، توصّل،
Arroger s' - تنشب بغير حق
Arrondissement, قسم، قسم قضائى.
arrondissement judiciaire.
arrondissement administratif،
قسم مخزنى.
Arsenal, دار الأسلحة.
Art, adresse, صناعة
اهل الخبرة
les hommes, les gens de l'art

بناء متقناً موافقاً لقواعد الصناعة.
construction d'après les règles de l'art.

Article de loi, فصل

Articuler, لفظ، بجاه

وجاه بمقالته.
et il articula ses discours.

Artifice, pièce d'-, الشماريخ النارية.

\- ruse, مكر، حيلة،

Artisan, صانع.

Ascendants, les parents dont on descend. آباء، أسلاف.

Ascendant qui va en montant, صاعد.

Asile d'aliénés, مرستان.

Aspect, vue d'un objet, هيئة، منظر،

\- physionomie, مرأى،

Aspirant à un emploi, راغب،

Assaillant, هاجم، واثب

Assaillir, هجم، وثب على.

Assassin, قاتل، باتل،

Assassinat, قتل، بتل،

Assassiner, قتل, قتله.
Assaut, نهاج, هجوم, هجمة
Assemblée, ندوة, جماعة, جمعية. ونعيّنها للجنة التحقيق.
, لجنة fixée pour la réunion de l'assemblée de vérification.

Asséner, ضرب, وطش
Assentiment, رضى بالغرض
بطوع نفس.
Assermenté محالف, محلف
Assertion دعوى, زعم,
قول بالتحقيق بالتصحيح.
Assesseur, الجالس حذو رائس, بمحضر شاهدين.
الحكومة, الشاهد. par devant les deux assesseurs du présent acte.

Assidu, مواظب على,
مؤبد.
Assiduité, مواظبة, مؤبدة,
Assidument, بالمواظبة,
بالمؤبدة, بالمداومة,
على الدوام,

Assiette de l'impôt, — فرض مطالب البلائد.

Assignable, — ما يمكن تعديه بالتوقيف.

Assignation citation devant un juge, — استدعاء لدى الحكم. طلب للشرع.

— attribution de fonds à un paiement, — تخصيص دراهم للخلاص.

Assigner quelqu'un en justice, — دعا الى الشرع, طلب للشرع.

— affecter des fonds à un paiement, — عيّن دراهم لخلاص.

Assimilation, مشابهة, مماثلة

Assises, session d'une cour criminelle, — مدة إنعقاد المحكمة التي لها النظر في الجرائم.

Assistance d'un magistrat exerçant les fonctions de son ministère, — حضور حاكم لإجراء العمل في لزوم وظيفته.

Assistance publique, — إدارة الصدقة والإحسان.

Assistance judiciaire, — إعفاء من البائلة للمساكين في كتابة مصروف مخاصمتهم.

Assistance maritale, — المستدعي للحضور مع زوجه المسماة اذنا والأذن لها. الحضور مع الزوجة.

pris pour assister et autoriser son épouse ci dessous dénommée.

Assister, حضر, وافق — بحضوره وأذنه لها.
assistée et autorisée de lui.

Assister, être présent, شاهد.

Assister par Dieu, وافق

Voyez favoriser et diriger.

Association, شركة — بعد ان استقر على شركة بين... الاستقرار التام.
l'association entre... étant dûment constatée.
انعقدت شركة. تقررت الشركة
une association s'est constituée. L'association est dûment et régulièrement établie.

— agricole, مزارعة. — اعطيت له ارضي مزارعة.
je lui ai donné mon terrain pour l'exploiter en association.

— pour la plantation d'un jardin, مغارسة — وما اجاء الله به عليهما من الربح والفايدة... يكون بينهما اشطارا سوية وعادلة
Les gains et bénéfices que Dieu pourra leur accorder seront partagés (répartis) par moitiés égales (justes) et parfaite entre eux

— commerciale dans laquelle l'un des associés fournit

ses capitaux et l'autre son travail, مُضاربة .

— mise en commun de ce qu'on possède, إرتوالم .

voyez société et contrat.

Assolement, المناوبة في زراعة الأرض

Assommer, موّشخ الضرب

Assouvir, sa passion sa vengeance, تشفى غليله .

Assouvissement, إشتفاء الغليل .

Assujetti, soumis à l'impôt, مكلف بالضرائب .

ان يؤدى جميع الضرائب على اختلاف انواعها المضروبة الآن على الدار .

de payer les contributions de toute nature auxquelles la maison est assujettie.

Assujettissement, تكليف

Assurance, ضمانة, تضمين . تضمين الخسارة على تقدير .

assurance de perte éventuelle

— contre l'incendie, التأمين , التضمين من النار

ate

وأن يعمل شروط التأمين من النار
التي عقدها البائع مع جمعية
التأمينات (ou التضمين) المسماة
بكذا .

d'exécuter l'assurance contre l'incendie contractée par le vendeur avec la compagnie d'assurances x.

Assuré, المتضمن له, المكفول

Assureur, الضامن, الكافل

Assurer, ضمن, كفل

— l'exécution,

إجراء العمل بمقتضى . .
مكلف بإجراء العمل بمقتضاه .
Chargé d'assurer son exécution.
وبعد التأمل تحقق عندي .
J'ai pu m'assurer après examen.
قام بالتنجيز ou بالتنفيذ .
il a assuré l'exécution de...

Atermoiment, تلوّم, تلدّد, مماطلة,

Atermoyer, تلكّأ, تلوّم, ماطل .

Attacher du prix à... رغب — رغبت فيه رغبة كبيرة .
j'y attache beaucoup de prix.

Attaquable, acte jugement &c. — الذى فيه الطعن .

Attaque à main armée, — هجوم ، محارب ،

Attaquer intenter une action, — طعن في ...
واسقط الطعن فيه باى وجه .
renonçant à l'attaquer (jugement) en aucune manière

قام عليه .
attaquer quelqu'un en justice

— assaillir, — هجم على ...

Atteint et convaincu d'un crime, — الثابت عليه الجريمة .

Atteinte portée à l'honneur et à la considération de quelqu'un, — لحقه ضرر في شرفه وفي اعتباره .

Attenant, بازاى ، مجاور ، متصل ، ملاصق ، متاخم
مع بستان متصل بها .
avec jardin y attenant

ومتصل بحدودها.
et attenant à ses limites.
الذي يوالي تراب ...
Qui est attenant au terrain de

Attendu que... لأجل، من كون، بوجه، بناءً على أنّ، إذ أنّ، بما أنّ،

Attentat, جنى، جناية، ظلم، عدوان. فضيحة.
تعدّى على الإحتشام.
commettre un attentat à la pudeur.

Attentatoire, ظلمي، إعتدائيّ

Attention, إنتباه، إحتراس.
لا إلتفات إليه.
qui ne mérite aucune attention.

Attentivement, بإصغاء، بإنتباه، بإجتهاد، بإمعان النظر، بتحقيق،
وأمعن النظر فيه إمعانا كافيا.
et l'a considéré avec toute l'attention voulue.
قرأوه قراءة تحقيق وتدقيق.
ils la lurent attentivement et minutieusement

Atténuant, — مُذَنِّب, مُضْعِف, مُلَطِّف, مُخَفِّض.

انّهم وجدوا في قضيّته ما يخفّف عليه العقوبة.

ils ont constaté qu'il existait en sa faveur des circonstances atténuantes.

Attestation, — شَهادة, إشهاد, تقرير

Attester, voyez témoin. — شَهِدَ على.

— prendre à témoin, — أَسْتَشْهَد،

Attouchement, — تلميس, مُلامَسَة, لمس.

Attribuer, — نَسَبَ, عَزَى الى,

والموضع المذكور ينسب للجامع.

et le dit endroit sera attribué à la mosquée.

بما نُسب اليه،

relativement à ce qui lui est attribué.

s', — يضيفونها لأنفسهم.

ils se l'attribuent.

حتّى لا يعتزّى أحد الى غير ابائه.

ولا ينسب الى سوى اجداده .

et d'empêcher que personne ne rapporte sa lignée à d'autres qu'à ses véritables ancêtres

Attributions, pouvoirs, نظر، حكم، إستبداد،

له النظر في ذلك .

cela est dans ses attributions

حقوق وظائف المتوليين .

Attroupement, إلتئام، ملمة من الغاشى .

Aucun, لا أحد، من غير ان ؛

من غير ان يلزم المالك اذى مصروف .

sans que le bailleur soit tenu à aucune dépense .

Aucunement, بتّا، أصلا، قط .

Audace, جسارة، بتل .

Audience, séance de juger, مجلس، حكومة .

مجلس المناداة .

audience des criées .

وفي مجلس ذلك اليوم نفسه حكم جميع العقارات .

يجانبين

aut

à l'audience du dit jour les immeubles ont été adjugés

عون الشرع المكلف باسماع الفريقين

Audiencier, الحاضرون , السامعون .

Auditoire,

Augment, ce que l'on ajoute à la dot pour former le douaire, زيادة على مهر الإمراة على وجه الإرث من زوجها .

Aumône, صدقة , حسنة , زكاة .

il y a deux sortes d'aumônes

صدقة مفروضة .

c'est celle qui est faite en exécution d'un vœu etc.

صدقة منذورة .

c'est celle qui se fait accidentellement par l'impulsion d'un bon cœur.

Aussitôt que .. على الفور حالما , عندما , على اثرها , فورًا

Autant, قدرما , على قدرما , بحسب . بقدر .

وتعددت نسخة الأصلية

بعدد المتعاقدين .

en autant d'originaux qu'il

aut

ya de parties.
بقدر ما بحسب العهد الذي
تسلّماه.

autant qu'ils en ont pris
في ٢٢.

Auteur, ancêtre,
– tirer d'un auteur faire des emprunts,
قَبَسَ، اُقتبس، لخّص
– principal d'un crime,
بانى الجريمة، مُتبنّى الحركة التي
انبنت عليها الفتنة.

il a été le principal auteur de la sédition.

– écrivain,
مؤلِّف، مصنِّف.

Authenticité, ثبوت
صحّة، ثبت، حقيقة، توثّق،
وثبت عنده الثبوت التام.

et dont l'autenticité est dûment constatée à ses yeux.

طلب من الشيخ القاضي الحكم بصحّة...
il sollicita du vénérable cadhi un jugement établissant l'authenticité de ...

توثقاً ل...

pour confirmer l'authenticité de

قدح .

attaquer l'authenticité de quelque chose.

بصحة ما سطر .

pour l'authenticité de ce qui est écrit.

بالشهادة العادلة .

Authentique,

حسبما هو برسم بالشهادة العادلة.

Suivant un acte authentique.

بمقتضى رسم بالشهادة العادلة.

par acte authentique.

إسناد.

pièce authentique.

صحّ ما بيده.

ce que renferme le présent acte est authentique, bon et valable.

صحةً ولزوماً .

d'une manière authentique.

وحكم حكماً تاماً .

il confirme par jugement d'une manière authentique.

ثابت بالعدالة.

authentiquement établi.

Autographe,

كتب بخط صاحبه ou خط المؤلف.

Autopsie,

تبصيل، تشريح، مشاهدة.

ميدانا، اكتشاف تشريحي.

Autorisation,

إذن، تفويض، جعل.

Autoriser,

وزوجته الحرة فلانة المأذون منه.

et dame... son épouse qu'il autorise.

في حق الإذن لزوجته:

pour l'autorisation maritale.

بإذن لها في ما يقتضيه هذا العقد.

avec son autorisation aux effets ci après.

ولم يجعل له الإقرار عليه بالدين.

il ne l'autorise pas à contracter des dettes en son nom.

المأذونة منه

de lui autorisée.

بموافقته لها .

qu'il autorise .

Autorité, pouvoir public,

الحكم , الحكومة .

الولاة والعمال ,

les autorités, les fonctionnaires

l'autorité supérieure الحكم العالي

باذن الحكومة , عن اذن الشرع

بامر المحكمة .

par autorité de justice .

بيع عن اذن الشرع في بضائع ـــ

ومنقولات محجورة .

Vente par autorité de justice de marchandises et objets mobiliers saisis.

ولاية . pouvoir de commander,

Autorité qu'on exerce sur quelqu'un soit par droit de parenté soit en vertu d'une délégation, d'un testament, d'une décision du Cadhi.

ولاية الإصلاح .

aut

tutelle conférée à quelqu'un par la djemâa ou réunion du peuple sur une fille qui n'a plus aucun parent.

بولاية منها .

en vertu de l'autorité qu'il exerce sur elle.

تحت ولاية نظره .

sous l'autorité de sa surveillance.

بحكم الجبر عليها .

en vertu de son autorité sur elle.

maritale, عصمة .

وتوابع العصمة بأسرها .

et toutes les conséquences de la protection qu'il lui doit (mari à sa femme).

privée, تصال . . . .

بتصاله .

de son autorité privée.

faire servir de règle, إسناد .

بهذه الأشفية المذكوره معتمدا .

il s'appuie sur les autorités citées.

— influence, crédit, إعتبار.

استعمل بإعتباره في ذلك.

il s'est servi de son influence en cela.

— id. جبرًا، قهرًا، بالقوة.

autre, آخر، غير، بقية.

بقية الورثة.

les autres héritiers.

autrui, الغير، الآخرون.

للغير.

à des tiers.

Auxiliaire, معين.

Aval, garantie donnée à un effet de commerce, كفالة، تكفل.

تكفلت بدفع ما بالسفتجة.

Bon pour aval.

صح تكفلي

bon pour aval.

Avance, en — de compte, من تحت الحساب.

— de fonds, صارمية.

وعامله معاملة شرعية.

et il lui a fait une avance dans les conditions conformes à la loi (sans intérêt).

تسبقة.

avance de fonds.

سلم.

marché à terme avec avance de prix par l'acheteur.

قبض كذا سلما في كذا قنطار صوف.

il a reçu une avance de tant pour tant de quintaux de laine.

يسبّق على القمح.

il fait des avances sur les blés.

عجل، تعجيل.

d'avance.

على تعجيل كراء.

du paiement par avance des loyers

كل ثلاثة اشهر مسبقا ou معجلا.

tous les trois mois d'avance.

مُشَاهَرةً مُسَبَّقًا.
par mois et d'avance.
من قبل بشهر.
un mois à l'avance.

Avant

قبل التاريخ، سالفًا.

— dès.

قبض منها البائع سالفًا باعترافه.
sur laquelle il a reçu mille francs dès avant ce jour ainsi qu'il le reconnait.
من وجه سلف تقدم.
pour prêt fait dès avant ce jour.

Avantage, don fait par testament, excédant la part légale.

هبة زيادة على ما هو مفروض شرعًا.

— utilité,

بادرة، منفعة، مصلحة.

بفضل الذكر على الانثى
En tenant compte de l'avantage que doivent avoir les enfants du sexe masculin sur les filles.

ومنافع مرافق.
et tous les avantages qu'elles (les propriétés) réunissent.

Avantageux,

مفيد، نافع، صالح.

Avenant, acte qui constate la modification ou l'annulation à l'amiable, d'une police d'assurances, — رسم متضمّن تغيير او نقض الشروط المنعقدة سابقًا في قضيّ من الكارّ وذلك بالتراضي.

— à l'- على فحو... مناسبة

Avenir, l'- الغيب، علم الغيب

Connaissance de l'avenir.

ما دخلتُ في علم الغيب.

je ne puis pas deviner.

à l'- من الآن فصاعدًا.

لا في الحال ولا في المآل.

ni présentement ni dans l'avenir.

في المستقبل.

dans l'avenir.

Aventures, قصّة.

Avenu, non- ملغى، عدم.

ويكون حينئذٍ كالعدم.

il sera alors regardé comme non avenu.

ورضيت بإلغاء الدعوى المذكورة

ave

وجميع أعمال المرافعة السابقة والتابعة لها لا عمل بها .

consentant à ce que cette instance et tous les actes de procédure qui l'ont précédée et en ont été la suite soient regardés ou considérés comme nuls et non avenus.

باطلا لا به يعمل ولا عليه يعول .

voyez nul. | non avenu et de nul effet.

Avérer, | حقق . ثبت قرر .

ومقرر في خاطرهم .

voyez preuve. | et avéré dans leur esprit.

Avertir, | نبه , انذر .

— de ne pas faire, | نهى .

على شرط ان ينبه على المكتري قبل انقضاء السنة كتابة .

à charge par lui d'avertir par écrit le preneur avant l'expiration de l'année.

Avertissement, تنبيه .

— aux contribuables pour le paiement de l'impôt, تنبيه من القابض لدفع مطالب الباطل .

Aveu, إقرار ، اعتراف

إقرار العقلاء على انفسهم جائز .
L'aveu fait par un homme sain d'esprit est obligatoire pour lui.

إقرار صريح .
aveu clair et précis.

إقرار مبهم .
aveu indéterminé et vague.

من يصح منه الإقرار
dont les aveux sont recevables.

— consentement, رضاء ، قبول .

— homme sans . جالي ، جلاى جاءل ، ساخ .

Avide, insatiable, مغبوط ، ملهوف ، طمّاع .

Avilir, أهان ، أذلّ ، رذّل .

Avis, avertissement, إعلام ، إعلان ، تنبيه .

إعلام من عامل العمالة .

avi

Avis du Préfet.

رأى , اتفاق , اجماع , تدبير . manière de voir,

رأيك اصلح وانجح .

votre avis est le plus juste et le meilleur.

وابداء رأيهم في تعيين أمين عن الفضة .

et donner leur avis sur la nomination d'un liquidateur.

بلا اجماع باتفاق العلماء .

il ne peut se rendre de l'avis unanime des docteurs

إجماع .

avis unanime des docteurs musulmans sur une question

بعد إعطائنا الرأي ...

vu l'avis de ....

استصبح برأى فلان .

s'éclairer à la lumière de l'avis de X ...

استعاد لرأى فلان ..

Se ranger à l'avis de x...
موافقًا لما عنده .
conformément à son propre avis.
مولا تعبير .
homme capable de donner des conseils, homme de jugement
Aviser, avertir, donner l'éveil, أنذر, أعلم, خبّر .
— s'- de, دبّر في, افتح التدابير, استعمل الوسائط .
aviser à ce qu'il faut faire .
Avocasser, استعمال بالسوء حرفة وكيل الشرع .
Avocasserie, مخاصمة رديئة من وكيل الشرع .
Avocat, محامي الشريعة, وكيل الشرع, وكيل الدعاوى, مخاصم, محامي
Avoir lieu voyez naître.
Avoir; doit et, الحسّي والسؤال ماله وما عليه .
Avoisiner, قارب, جاور .
Avortement, طرح, إسقاط الجنين .
Avorter, اسقط, طرح, سقط .
Avoué, نائب, مأذون شرعي, بارع, محام, مشارع,
مكتب البارع بلا إذن الشارع لدى

المحكمة المدنية بكذا.

étude de Mr X. avoué près le Tribunal civil de ....

النائب عنه السيد فلان وكيل شرعي.

ayant pour avoué Mr X.

النائب عنه الفقيه فلان المشارع بكذا.

ayant pour avoué constitué Mr X avoué à ...

Avouer, أقر على نفسه ب، اعترف، اقر ب، جاء فقال

وجاء بصريح مقاله عن عجزه.

il avoua franchement son impuissance.

Axiome, مبدأ، قاعدة.

Ayant-cause, المنزل عن حق غيره، المتولي حق غيره.

voyez céder.

Ayant droit, مستحق، من له حق، ذو حق، أهل الإحاطة

وقبل فلان ذلك في حق نفسه وفي حق ورثته ومن لهم حقوق مع من ذكر.

untel accepte pour lui, des

aya

Héritiers et ayants droit.

أهل الإحاطة بتروكه.

Les ayants droit à son héritage.

يتوصل كل ذي حق حقه.

tous les ayants droit auront leurs parts respectives.

Bai

Bâcler, une affaire, أسرع، بادر، استعجل.

Bagarre, نوقة، زازة، مشاقة، مشاجرة، جلبة، عوغاء.

Bagne, حبس، سجن.

Bail, عقدة كراء، تسويغ.

وعلى تجديد عقود الأكرية.

renouveler les baux.

المنعقد فيها الكراء.

pour laquelle le bail a été fait.

الضيعة المعروفة بكذا الكائنة بكذا التي تسوغها من فلان.

بمقتضى عقدة عرفيّة بإمضائهما .

la ferme dite... sise à... qu'il tient à bail de... suivant acte sous seing privé.

انعقد الكراء لمدّة ستّة اعوام .

Le bail est fait pour la durée de six ans.

عند حلول ميعاد الكراء .

à l'expiration du bail.

بموجب الكراء الصادر له في الدار .

aux termes du bail à lui consenti pour la maison.

عقدة الكراء .

bail écrit.

كراء شفهي او مشافهة

bail verbal.

كراء من المكتري الأصلي لغيره

Sous bail, sous location.

عقد زمّة في ضيعة بماشيتها .

bail à cheptel au fermier.

Bai.

(Cheptel de fer).

عقد ايجار عمل وصنعة .

bail d'ouvrage et d'industrie.

عقد مزارعة .

bail partiaire.

المزارعان العاملان .

les deux preneurs.

Bail de fonds ruraux,

مزارعة .

Contrat consistant à remettre un fonds de terre pendant un temps déterminé pour le labourer et l'ensemencer, à une autre personne qui s'engage à en payer le fermage par une certaine quantité de blé au propriétaire de ce fonds lors de la moisson.

— d'un verger,

مساقاة .

contrat par lequel le propriétaire d'un verger en remet tout ou partie à un tiers à la condition

Bai.

que celui-ci surveillera les arbres et remettra au propriétaire une portion déterminée de la récolte des fruits.
celui qui livre le verger s'appelle
مالك ،
celui qui reçoit s'appelle :
عامل .
et le fonds du contrat, c'est à dire le verger s'appelle :
محلّ ،

Bailleur qui donne à bail, الكاري ، المسوّغ ،
اعترف المسوّغ بقبض كذا اريال .
le bailleur reconnait avoir reçu tant de francs.

de fonds, معّر ، مولا صارميّة ، صاحب مال ، ربّ المال ،
عمّر عليه ،
bailler des fonds à quelqu'un lui monter une maison de commerce.

Bailleur dans un cheptel, مؤاجر .

Baisse de prix, انحطاط القيمة .

— de mise à prix, تنقيص من ثمن افتتاح البيع ou المزائدة .

Balafre, اثر الجرح في الوجه .

Balance de compte معاوضة الحساب موازنة . توازن

في الموازنة بين المتروك والديون

l'actif et le passif de la succession se balancent.

توازي ماله مع ما عليه .

Son actif et son passif se balancent.

Balayage, كسح , كنس .

المتكفل بخدمة الزبل .

entrepreneur de balayage.

قائد الزبل .

inspecteur du balayage.

Balle, projectile, رصاصة .

فاتت بجل الشاهدة .

le plomb fit balle.

Ballotage, dans une élection, ترشح , تعادل , تساوي .

فيقع الإقتراع ثانيا على المترشحين يوم الأحد الآتي.

un nouveau scrutin de ballotage aura lieu dimanche prochain.

Ban de surveillance, — حال من هو تحت الحراسة الضبطية.

— rupture de — — حال من انتقل من المحل المعين له للسكنى على وجه الحراسة عليه.

Bande, parti, ligne, — فرقة، حزب، عصابة، تحزب.

Banlieue, — نحية، ضاحية، اطراف البلد.

Banni, — مطرود، منفي

Bannir, — نفى، طرد.

Bannissement, — تطريد، نفيان.

Banque, — دار الصرف موضع الصرافة.

Banqueroute, — إفلاس، إنكسار، كسرة، تكسير

le droit musulman appelle إفلاس la situation d'un individu qui non seulement n'a pas de quoi payer ses dettes mais qui manque de ce qui est exigé par les besoins les plus

Bas

Voyez faillite. | pressants de la vie.

Banqueroutier, مفلس، مكسور.

Banquier, صرّاف، صيرفي.

Baraterie, ضرر ou خسارة وقعها إعتمادًا أحد خدام مركب نكرًا لصاحبه أو للكفيل بتضمينه.

Barrage, pour détourner un cours d'eau, مصرف.

Barreau, حرفة وكلاء الشرع، وكالة الدعاوي.

Base, مشتح، قاعدة، ركن، بناء أساس، صورة، عمارة.

والنظر في مسانده الشرعية.
et sa connaissance des autorités légales sur lesquelles le jugement est basé.

مؤسّس القواعد والبنى.
basé et établi sur des principes solides.

صورته أنّ.
Sur les bases ci-après.
على إثر التعوى.

c'est sur ces bases qu'il a été arrêté
وقع الإيجاب والقبول على ذلك

Bat.

basé sur la crainte de Dieu

لتأسيسه .

à cause des bases solides sur lesquelles il est établi.

العمارة والزوائد .

la base et les accessoires

Baser se -	تركّز ركّب رأيه ، تأسّس ، ركّن على
Basse-cour,	الدجاج محل التربية انواع الدجاج ، سرح
Batard,	إبن زنا ، إبن حرام ، وليد الغابة .
Batiment, navire,	مركب ،
— de guerre,	فرقاط ،
— d'exploitation,	ابنية زراعة ، ابنية لخدمة الزراعة .

وغير ذلك من الأبنية للزراعة .

et autres batiments d'exploitation.

Construction édifice,	بناية ، عمارة .

بمجرد تمام العمارة المجعول عليها.

- aussitôt que le batiment (construction) objet du présent marché sera terminé.

Bâtir, بنى ، عمّر .
Bâtisse, بناء ، بناية .
Bâton, عصا ، مطرف .
— porter des coups de — ضرب بالعصا .
Bâtonnier, شيخ وكلاء الشرع .
Battue, حجابة .
Beaucoup, كثيرا ، جمّا
قلّت او جلّت ، قلّ او جلّ .
peu ou beaucoup.
Bénéfice, ربح ، نفع ، منفعة ، كسب .
الربح الناشي .
le bénéfice obtenu.
فإن نشا منها ربح
s'il y a du profit, du bénéfice.
ما يفتح الله به من الربح .
les bénéfices que Dieu accordera.
الربح الناشي من ذلك .
les bénéfices qui en résulteront.
Bénéficiaire, héritier sous bénéfice d'inventaire, الوارث الذي ما يجوز ما بيده الا بعد حصر المتروك والديون .

Bénéficier, — أستفاد، ربح، انتفع.

Bercer, traîner en longeur — مماطلة.

Besoin, nécessité, — حاجة،

لوقت الحاجة، إن وجب، عند الحاجة.

pour y recourir en cas de besoin

عند الحاجة،

au besoin,

— indigence, — فقر، إحتياج، عوز.

لحقه الاحتياج.

il se trouve dans le besoin.

Bestialité, crime de — مباشرة البهائم.

Bestiaux, — مواشي، بهائم، مال.

يتكلف الزراع عند دخولها

بجميع المواشي.

les preneurs se chargent en entrant de tous les bestiaux

Bétail, — ماشية، مال، بهيمة.

المال الرهيف.

petit bétail,

المال الخشين.

Bie.

le gros bétail.

Bien, fortune,

مال، رزق، ملك، مكسب.

حلّ ذي المال في ماله.

Comme le possesseur d'un bien entre dans son propre bien.

وذوي الأموال في أموالهم.

et les possesseurs de biens dans leurs biens.

من منقولات وعقاريّة،

أملاك منقولة وعقارات،

مكاسب منقولة وعقاريّة،

biens meubles et immeubles.

منقولاً كانت او عقاراً.

maisons et champs.

وكلّ ما يصدق عليه اسم مال

وكلّ ما يطلق عليه اسم مال

tous les objets à qui peut s'appliquer la dénomination de bien.

عيناً وعرضاً واصلاً.

argent comptant, biens meubles et immeubles.

ولم يكن لهم مال لا ظاهر ولا باطن.

ils ne possèdent aucun bien apparent ou caché.

— public, صلاح العامة.

في صلاح العامة.

pour le bien public.

— être. رفاهة، ارغد عيش، نعيم العيش

— fonds رزقا او عقارا.

Bienveillance, مراحمة، انعطاف، حسن الالتفات

وهو يلتمس من مراحمهم أن يسقطوا عنه الفوائد.

il sollicite de leur bienveillance la remise des intérêts.

Bigame, متزوج بامرأتين.

Bigamie, التزوج بامرأتين.

Bilan, بيان من تاجر متضمن ماله وما عليه

اقر بالافلاس، اعترف بالافلاس.

déposer son bilan.

Bilatéral,	ايجاب وقبول .
— contrat -,	عقد لازم على الجانبين .
	contrat qui lie les deux parties
Billet de banque,	ورقة صرفية .
	ورقة صرفية من بنك الجزائر عدد
	كذا ذات مائة او نحو .
	un billet de la banque de l'Algérie portant le n°... de 100 francs.
— à ordre,	وثيقة دين تحت الاذن .
— simple,	رسم دين مجرد (غير محول)
— simple solidaire.	رسم دين مجرد بضمان في الاخر ضمان الاداء .
— à domicile,	رسم مبين فيه محل الدفع .
— au porteur,	رسم دين بيد المحال اليه
	يدفع للحامل ou للمحال له القريب
	payable au porteur .
Blanc-seing,	وضع هذا اليد ou ختم على بياض
Blesser,	جرح ، خدش .
Blessures, graves,	جرح ، جراحة ، موضحة الهلاك
	دم الموضحة .

Bor.

le prix du sang, de la blessure.

Bloc, en- بالجملة، جزافًا.

بيعًا جزافًا.

Vente en bloc.

Bon, autorisation de payer, أذن للدفع. تصحيح في ...

صح علىّ في العادة

bon pour mille francs.

صح في ثمانمائة ارنك وفوائضها.

bon pour huit cents francs avec intérêts.

Boni, ما يبقى بعد المصروف المعين

Bonification, زيادة في الفائدة.

Bordereau, قائمة، رقيم، سندات التحري، تجريدة.

قائمة دين ممتاز مطلوب تسجيله بمكتب الرهون العقارية

bordereau de créance privilégiée dont l'inscription est requise au bureau des hypothèques

قائمة الدين المطلوب تسجيله بدار الرهون العقارية.

bordereau de créance dont l'inscription est requise au bureau des hypothèques.
الملخّص نسخته بهذا الرسم.
dont un extrait est joint au présent bordereau.
الغرماء الذين لم يسلموا الى الآن نسخات ديونهم مع جريدة في بيان ديونهم.
les créanciers qui n'ont pas encore remis leurs titres et bordereaux.
جريدة في الدين المطلوب تسجيله بمصلحة الرهون.
bordereau de créance dont l'inscription est demandée ou requise au bureau des hypothèques de...

Borne en pierre pour indiquer les limites. رجم، علامات الحدود،

جَعْل الحدود الفاصلة .
procéder au bornage, établir la limite séparative

علامات الحدود الفاصلة بين الأملاك
bornes constituant la limite séparative des propriétés

نقل علامات الحدود الفاصلة .
déplacement des bornes

Borné, — محدود , محدّد .
يحدّه شرقًا شعبة ....
borné à l'Est par le ravin

Borner, se — قصر، اقتصر على، اكتفى، استكفى

Bourse, lieu de réunion des négociants, — ملتقى التجار .

— cours de la — رواج الأوراق الصرفية

— pension pour l'entretien d'un élève, — معاونة في نفقة تلميذ مدة تعليمه .

Boursier, élève qui jouit d'une bourse dans une école. — التلميذ المنتفع بالمعاونة في نفقته مدة تعليمه في مسيد .

Braconner, — الصيادة دون أذن في الوقت
وبالأدوات المحرّمة.

Branche, d'une famille, — طبقة فرعة.

من كل طبقة أصلا وفرعا.
dans chaque branche souche
et rejeton.

وامتدّت فروعهم.
et que leurs branches s'étendront.

أصلا وفرعا.
souche et rejeton.

طبقة بعد طبقة.
branche après branche.

الطبقة العالية.
la branche aînée.

الطبقة السفلية.
la branche cadette.

— bois que pousse le tronc
d'un arbre. — voyez récolte.

Brandon, Saisie. — جز الحبوب قائمة على أصولها.
بيع البيع لحبوب قائمة على

أصولها ونع جزها على فلان
il sera procédé à la vente par suite de la saisie brandon au préjudice dudit sieur...

Bref — فصير, وجيز, موجز
في أجل قصير.
à bref délai.

— en un mot, — حاصله, بالإختصار.

Brevet, — إجازة, تظهير.
نص الإجازة ou التظهير
brevet original.

Brièveté, — اختصار, قصر.

Brigand, — قطاع طريق, لص.

Brigandage, — قطع طريق, لصوصية.

Briser, — كسر, كسّر, حطم.

Bris, — كسور, كسر, حطام

Brocanter, — اشتراء وبيع في بضائع او اشياء متنوعة مصادفة.

Brocanteur, — قشار, الذي يشتري ويبيع اشياء متنوعة مصادفة.

Bruit public,

القول الفاشي .
بانهم لم يزالوا يسمعون سمعًا فاشيًا .
qu'ils n'ont jamais cessé d'entandre dire publiquement .
بالسمع الفاشي عن ثقات وغيره .
d'après le bruit public et les dires de personnes de confiance et autres .
يثبتون ويحققون سماعهم فاشيًا .
ils sont sûrs et certains par le bruit public que ...

Brutaliser,

توحّش على , تغالظ على .

Budget,

بيان المدخول والخروج .
قائمة الدخل والخرج .
بيان مدخول ومخروج الدولة .
budget de l'Etat .
بيان مدخول ومخروج العمالة .
budget départemental .
بيان مدخول ومخروج جماعة كذا ..
budget de la commune de ...

Budgétaire, الخاص لبيان الدخول والخروج .

Bureau, مكتب , دار ,

مكتب مصلحة أملاك الدولة .

bureau des domaines de l'Etat.

دار الرهون العقارية .

bureau des hypothèques.

— personnel d'un — إعضاء المكتب .

— d'une institution, رأس إدارة ou إقامة والخوجة
ou الكاتب

— de bienfaisance, إدارة ou إقامة اسعافية المساكين

— arabe, إدارة ou إقامة امور العرب

But, fin, dessein, قصد , مقصود , غرض .

و قصد ,

dans le but de ...

تم مقصوده ,

il a atteint son but.

كافي .

qui remplit le but.

Cabinet, de toilette, — مقصورة للباس.

— lieu de travail, étude de notaire, d'avocat, d'avoué, de praticien, — محلّ الاشغال.

— Conseil particulier des ministres, — مجلس الوزراء، ديوان الخروة.

Caché, — مخفي، مغطى، مطمور.

Cachet, petit sceau, — طابع، خاتم.

صاحب الخاتم ou الطابع.
à qui appartient le cachet.

الواضع طابعه اعلاه.
qui a apposé son cachet en tête des présentes.

Cachette, — مخباء،

— en —, — بالدسّ، بالخباء، خُفية.

خُفيةً من ...
en cachette de ...

Cachot, — حَبْس مظلم، حبس دمّ.

Cadastre, — دفتر عمومي مسّاح للبان

cai
أملاك الجمعية ou العمارة
وصورتها ومحلها ومساحتها
وقيمتها وغير ذلك لتأسيس
الغرامة للبائع ،

Cadavre, — جيفة ، جثة .

Cadeau, présent, don, — تحفة ، هدية ،

— pour acheter une décision, — رشوة .

Cahier des charges, — كراسة شروط .
كراسة التحملات والبنود والشروط
cahier des charges clauses et conditions.
ثم وقعت قراءة كراسة شروط
البيع والإعلان بها بمجلس
تلك المحكمة .
les lecture et publication du cahier des charges ont eu lieu à l'audience du dit tribunal.

Caisse, coffre à argent, — خزنة ، خزينة ، صندوق ،

Caisse publique, صندوق الحكومة خزنة.

— des dépôts et consignations, خزينة الودائع والأمانات، صندوق الودائع والأمانات.

— communale, خزينة ou صندوق الخزانة ou الجمعية.

Caissier, أمين الخزينة، أمين الصندوق.

Calomniateur, فتان، كلاب، مفتر، نمام.

Calomnie, بهتان، وشاية، تعيير، فضيحة، إفتراء.

Calomnier, بهت على، افترى على، نم، تجنّى وشى ب،

Calomnieusement, زورًا، ظلمًا، بهتانًا، افتراءً.

Calomnieux, مفتر، معيّر، كلاب، نمّام.

Cambrioleur, سارق، خائن، مختلس، مسلب.

Campement de tribu, نزلة.

Candidat, من له رغبة في... راغب

Canton, قضاء، قضوية، عاملية.

Canton de... بقضاء كذا، ou قضاء كذا.

Capable, qui a des aptitudes, نبيل، ناجح على، قادر:

Capable de se conduire, رشيد ،

في حال طوعهم ورشدهم .
dans l'état exigible de connaissance de leurs devoirs religieux et civils.

Capacité, contenance, سعة .
— légale, جواز ، تسويغ .
Capital important, ذو اهمية ، اصلي ، مهم .

أمر ذو اهمية .
affaire capitale.
المعاقبة بالموت .
peine capitale.

— avoir, كسب ، مكسب ، رزق .
— Somme rapportant intérêts, رأس المال ، اصل الحبي ، اصل المال
— Somme que l'on fait valoir dans une entreprise, صارمية ، وأصل المال .
Capitale siège du gouvernement, كرسي الملك ، قاعدة الملك ، سرير الملك ، كرسي المملكة ، عاصمة .
Capitaliser, إضافة الباقي لرأس المال

Capitaliste, مولا مال, صاحب مال .
Capitation, جزاية, جزية .
Captation, منال ارث أو هبة او وصية وذلك بالإختلال .
Captieux, خدّاع, غشّاش, غرّار .
Captieusement, بالغش, بالخداع, بالغرور .
Captif, أسير, مسبي, سبية .
Captiver quelqu'un, ملك قلبه, ملك عقله .
Captivité, سبي, أسر, إعتقال .
Capture, غنيمة, لقطة, سعي .
سعي في قبض لصوص
Chercher à capturer des malfaiteurs.
Carence, procès verbal de —, تقرير متضمّن بأن لم يكن لمحجور ما يعقل من المنقولات .
Carré, مربّع .
ثلاثة الاف متر مربّع .
trois mille mètres carrés
Cartes électorales, أوراق الإنتخاب .
وانّ أوراق الإنتخاب ستوزع على

cas.

اربابها بجار الإدارة البلدية حسبما
جرى سابقا .

et que la distribution des cartes
électorales s'effectuera comme
par le passé à la mairie.

وأمّا الأوراق التى لم يطلبها اربابها
تعطى لهم بحضرة طلبهم لها في إثناء
الاقتراع .

les cartes qui n'auront pas été
réclamées seront délivrées aux
électeurs qui en feront la de-
-mande pendant la durée du scru
tin.

Carte blanche,	تفويض الأمر، تصرّف مطلقا .
— postale,	بطاقة ou براءة مكشوفة .
Cartouche, charge d'une arme à feu,	قرطوس .
Cartouchière,	قراب
Cas,	حال، حالة، توجّه، تقدير،
	في مثل هذا الحال .

cas.

en pareil cas, cas occurrents de l'espèce.

في تلك الحالة .

dans ce cas.

إن توجّه .

si le cas s'en présentait.

على تقدير إذا .

dans le cas où.

على مقتضى الحال

suivant les exigences du cas.

آفة سماوية .

cas de force majeure.

حال عارض، مصروف .

cas fortuit.

في أيّ حال كان .

dans aucun cas.

على كل حال .

dans tous les cas.

الموجبات الطارئة ou الحادثة:

cas obligatoires qui peuvent se produire, cas occurrents.

Caserne, فشلة ، دار الجنود .

Casier judiciaire, ورقة مبيّنة العقوبات الصادرة سابقًا

Caſsation, إبطال ، تبطيل ، نسخ ، حلّ شيء عن ، بطلان ، تقض ،
وجه البطلان .
motif de cassation.

– cour de –, محكمة النقض والإبرام العليا .
voyez cour.

Casser, un jugement, ابطل ، بطّل ، نسخ ، حلّ ، نقض
voyez infirmer.

Casuel, مصروف ، مدخول برّاني

Catégorie, صنف ، باب ، طبقة ، باج .
صنّف ،
diviser par catégories.

Catégorique, صحيح ، صريح ، واضح .

Cause, سبب ، عارض .
لأيّ سبب كان .
pour quelque cause que ce soit.
مالم يثبت انّ التأخير حصل بسبب
عارض لم يكن بإمكانه منعه .

x et y mis en cause
فلان وفلان المدعيان للنزاع

Cau.

à moins qu'il ne prouve que ce retard provient d'une cause étrangère qu'il ne pouvait éviter.

بلغ روحه من الدعوى .

être hors de cause.

حكمت المحكمة بعكه من القضية

le tribunal l'a mis hors de cause.

– prendre fait et pour. — أنقى ، نقى ، تحزب ، حامى .

ينقى عليه .

il prend fait et cause pour lui.

– procès , نزاع — خصام ، مخاصمة ، دعوى ، نازلة

voyez procès, instance, action,

Caution , ضمان ، كفل ،

ضمان الأداء .

caution entraînant paiement.

ضامن موسر ou ملئ

caution solvable.

وعليه ان يحضر ضامنا موسرا ou مليئا

il est tenu de présenter une caution solvable.

[illegible]

Il se porte caution du premier envers le second pour la somme sus-dite et se déclare obligatoirement garant, répondant du présent prêt et s'engage à en acquitter le montant de ses propres deniers le cas échéant.

C.S.M.

وقصدي اعفاءها من الاتيان بكفيل

je veux qu'elle soit dispensée de donner caution.

والتزم بها بحكم ضمان الأداء وتكفل بها

il a déclaré se constituer caution et répondant de la somme.

Cautionnement,

ضامن، ضمان،
ضمان اداء،

cautionnement solidaire.

ضمان مجرد.

cautionnement simple.

Il y a, en droit musulman, trois espèces de cautionnements,

ضمان، حوالة، كفالة

le ضمان est le contrat par lequel une personne s'engage envers le créancier à payer la dette d'une tierce personne, dans le cas où celle-ci ne se

cau.

serait pas acquittée à l'époque de l'échéance ;
la حوالة est le contrat par lequel une dette est mise à la charge d'un autre débiteur qui sera seul responsable du paiement envers le créancier ;
enfin, la كفالة est le contrat par lequel une tierce personne s'engage envers le créancier, à rechercher et à ramener le débiteur qui à l'échéance du terme de paiement de sa dette se cacherait ou refuserait de se présenter en personne.
La caution s'appelle : ضامن,
le débiteur : مضمون,
le créancier : مضمون عليه,
celui qui s'oblige à payer : كافل
la personne qui a fait passer

sur le مال l'obligation de payer la dette: محيل, le créancier: محال عليه;
la personne qui s'engage à rechercher et à ramener le débiteur contumace s'appelle: كفيل,
le débiteur: مكفول به et le créancier: مكفول له.

Cavalier, خيال.
— air تفنجير. تكبّر.
Cavalièrement traiter — تفنجر, تكبّر على.
Céder son droit, انزل عن حقّ, والى ,صيّر, أحال حقّه ولّى حقّه, ارتجّ, سلّم,

ليس للعامل ان يتنزّل عن حقّه في الشركة لأيّ احد كان مطلقا.
le preneur ne pourra céder le cheptel à qui que ce soit.

وّالى الدار التي أشتراها.
il a cédé la maison qu'il avait acquise au prix coûtant.

ced.

انه صيّر لفلان ما كان اقتناه .

qu'il cède à X... ce qu'il a acquis.

وصيّره مالا من اموال فلان .

et le constitue par transmission un bien d'entre les biens de X...

أن لا يحيلا حقهما في الشركة لغيرهما .

ils ne pourront céder leurs droits au présent bail à d'autres.

انزل عن حقه ، حال حقه .

céder ses droits.

أرجع ما كان اشتراه سابقا .

il a cédé, rétrocédé ce qu'il avait acquis antérieurement.

سلّم على وجه كذا .

céder à titre de...

أن لا يحيل حقه في الكراء .

il ne cédera pas son droit au bail, à la location.

تخلى عن ما اشتراه .

il a cédé ce qu'il avait acheté.

Cédule, billet sous seing privé, — إعتراف دين بخط اليد.

— acte par lequel un juge de paix abrège les délais entre la citation et la comparution. — رسم من حاكم الصلح مختصر أجل حضور مطلوب لديه.

Cellulaire voiture —, — عجلة بالبيوت لتوصيل المسجونين.

— prison —, — سجن بالبيوت لإنفراد المسجونين.

Central, — متوسط، مركزي.

الإدارة التي لها الرياسة.

administration centrale.

السجن المركزي.

maison centrale, prison.

Centre, — وسط، مركز.

Certificat, — شهادة، إشهاد.

شهادة من دفتر دار الرهون العقارية لثبت فسخ الرهن

Certificat de radiation d'hypothèque.

— de bonne vie et mœurs. — voyez vie et mœurs et moralité.

Certificat de vie

اشهاد بالوجود .

أستخرج بشهادة تضمن بانه في الحياة

il a produit un certificat de vie

— de propriété, شهادة بالملكية .

Certificateur, شاهد بتجنين عهد أو ضمانة

أو بترتب دين .

Certitude, تأكد , يقين

علما يقينا

avec connaissance des faits et

certitude de leur véracité .

معرفة يقين .

connaissance certaine .

ليشهد بما في علمه يقينا .

à l'effet de déposer vérité sur les

faits qui sont à sa connaissance

Cessation, التخلي عن .

التخلي عن التجارة ou ترك التجارة

cessation de commerce .

التأخير عن الخلاص ou التخلي عن الخلاص .

cessation de paiement .

Cesse, فترة، فتور، إنقطاع .
من غير فترة .
sans cesse.

Cesser, قطع، حسم .
حسمًا للنزاع ومادّة الخصام.
بالمحاكم العدليّة .
pour faire cesser tous procès devant les tribunaux.

Cessible, ما تسوغ ou تجوز إحالته .

Cession, إحالة، حوالة، تخلية، ترك، إنتزال عن إنتزال عن .
إحالة كراء .
cession de bail.
عقد إحالة .
cession et transport.
أحال وأولى فلان حقه في كراء .
untel cède et transporte son droit.
أنزل عن حقه ou أولى حقه .
il a cédé ses droits.
نزل من مدين مكاسبه لغرمائه عند débiens.

عجز على الخلاص .

Cessionnaire, . صاحب إحالة , المحال له حقوق المولّى له

متولي إحالة حقوق فلان .

voyez céder . Cessionnaire des droits de x.

Chamailler se -, تشاجر , تنافس , تنافر .

Chamaillis, مشاجرة , مخاصمة شحيرة .

Chambre, tribunal, مجلس , محكمة , حكومة

des mises en accusation . المجلس الثاني من المحكمة المدنية

voyez cour. deuxième chambre du tribunal civil.

des députés, . جماعة نواب ou شوراء الأمة

des Notaires, مجلس الموثقين .

— de commerce . جماعة اعيان التجار

Champêtre garde -, voyez garde .

Chancelier garde des sceaux, . حافظ خواتم الدولة

Chancellerie, . محل وضع خواتم الدولة

Change lettre de -, . سفتجة , حوالة

voyez lettre.

Change agent de -, voyez agent.

Changement, تغيير

ان لا يغيّر شيئاً من عين الدار .

de n'apporter aucun changement à la maison.

Changeur, صرّاف ، صيرف .

Chantage, من ينال الدراهم من الغير بعد تخويفه أن يفضحه بإفشاء فعل فيه الإهلاك أو الهلك .

obtenir de l'argent en menaçant une personne de la déshonorer par des révélations compromettantes.

Chantier, محل وضع أدوات من حركة العمل

Charge obligation onéreuse, تحمّل ، درك ، واجبة ، كلفة ، ذمّة

فمن أراد منهم الفسخ فعليه أن يعلم صاحبه .

à la charge par celui d'entre eux qui voudra résilier de prévenir l'autre.

فدرك جميع ذلك عليه .

il en aura toute la charge.

cha.

بدرك ذلك عليه .

cela sera pour son compte.

من مالهم الخاص بهم .

à leur charge seule.

بحيث كانت نفقته ونفقة عياله

وعددهم كذا افراد من صندوق الدائرة .

il se trouve avec sa famille composée de... personnes à la charge de la commune.

على المحال له شرطان التزم بهما .

à la charge par le cessionnaire qui s'y est obligé d'assurer l'exécution de deux conditions.

طلقها من غير تحمل لها .

il l'a répudiée sans qu'elle se soit engagée à prendre à sa charge quoi que ce soit.

بدواء جميع الواجبات البلدية والضبطية .

satisfaire à toutes les charges de ville et de police.

cha.

يودّي أنواع التحملات والجابي المضروبة

il acquittera toutes et contribu^{on} établies.

التحملات المعتادة والقانونية.

charges ordinaires et de droit.

هما في كلفته.

ils sont tous deux à sa charge

وتعلّق الثمن بذمته.

et le prix demeura à sa charge

المصاريف على الإطلاق يتحمّلها المحكوم له بالكراء.

les frais généralement quelconques seront à la charge des adjudicataires de la location.

ان بحاله وذمته.

qu'il existe à sa charge et dont il est garant sur ses biens

مصروف البايلك, كلفة البايلك.

charges de l'Etat.

توكّل بالمصروف.

Cha.

il s'est chargé des dettes.

تكلّف ب...

prendre en charge...

الصّراف الخلّص بذمّته.

la dot établie à sa charge.

انّ عليه وبماله وذمّته ou تخلّد

عليه ou ترتّب عليه

qu'il doit, qu'il a été constitué débiteur de....

تخلّد ذلك بساحته.

cela a été constitué à sa charge.

— fonctions publiques, منصب، وظيف.

مولا منصب، مولا وظيف، عامل.

fonctionnaire.

المناصب العالية.

Les grandeurs, les hautes fonctions, les hauts dignitaires.

— indice de culpabilité, دليل التّهمة.

— témoin à —, الشاهد الذى تفرّ شهادته التّهمة

témoin dont la déposition confirme l'accusation.

— publiques, المغارم المضروبة على الرعية.

— d'une arme à feu, عمارة.

Chargé lettre —, براة ou رسالة ou بطاقة مضمونة

والحزم المضمونة قيمتها.

et les paquets chargés.

— d'affaires, نائب دولة، سفير.

Charger imposer une obligation, حمله ب... اشترط عليه ان.

— déposer en justice contre qqn, شهد على متهم...

— un compte, اطنب الحساب.

— une lettre, نصص بطاقة ou براة ou رسالة.

Charme ensorcellement, سحر.

Charrette, عربة.

المواشي والعربات وآلات الحرث

les bestiaux les charrettes et les outils aratoires.

Charroi, النقل بالعربات.

Charron, صانع العربات.

Charrue سكة، محراث

Charrue demie-, نصف سكة زوج .
Charte-partie, voyez Sekka, رسم متضمن إكراء مركب او بعضه
Chasse, الصيد , قناصة .

en droit musulman la chasse est de deux espèces : صيد البحر la chasse dans l'eau et صيد البر la chasse sur terre.

– délit de –, مخالفة صيد .
– permis de –, إذن للصيد .
Chasser poursuivre le gibier, اصطاد , تصيّد , اقتنص .
– mettre dehors طرد . ابعد عن

ابعده عن ساحته . il le chassa de chez lui.

Chasseur, صياد , قناص .
Chaumes, قصب , قصالة .
Chef qui dirige, نقيب , متولي , رئيس , مقدم .

المتولي أمور العرب . Chef des affaires arabes.

– d'accusation, وجه تهمة .
– Jedou- نصالة .

Chefa. — Voir: péremption et, retrait

Chef lieu, — قصبة, عاصمة, قاعدة, مركز.

مركز العمالة.

chef-lieu du département.

مركز الدائرة.

chef lieu d'arrondissement.

مركز القسم القضائي.

chef-lieu de canton.

ننبه عليهم بالحضور بمركز اقسام

كل منهم البلدية.

sont convoqués au chef-lieu de leurs sections communales respectives.

Chemin voie, route, — طريق, سبيل, سلك.

طريق عريضة.

grand chemin.

de fer, voyez voie ferrée.

طريق مفتوحة.

chemin frayé.

طريق قاطعة.

chemin accourci.

طريق عامة, مختصرة.

chemin fréquenté.

طريق مسموع

chemin pavé, ferré.

طريق مخدومة.

chemin praticable.

طريق مربوءة.

chaussée.

Chemise, sorte de grand portefeuille, — قمطر.

Cheptel bail à —, — شركة في مواشي

اتّفق فلان لفلان على معنى الشركة المجرّدة فيها من المواشي.

X. donne à cheptel simple un fonds de bétail.

le bailleur dans un cheptel s'appelle: المؤجّر et le preneur: العامل.

— de fer —, — الانتفاع على وجه الكراء.

وللمكتري الانتفاع على وجه الكراء المسمّى لزمه بكافة المواشي والحيوانات الكائنة بالضيعة المذكورة.

le preneur jouira à titre de cheptel

chi.

defer de tous les bestiaux et animaux
garnissant la propriété sus dite.

— à moitié, شركة في مواشي مناصفة .

Chèque, إذن لضراب بدفع عدد معيّن .

Cher coûter —, تكلّف غالي .

باغلا ثمن .

très cher à très haut prix.

لارتفاع الاسعار .

à cause de la cherté des denrées.

Chevalier de la légion d'honneur, — حامل وسام الشرف من رتبة شفالي

— d'industrie, نصّاب، خدّاع، محتال، نشّال .

Chevrotine, رصاص للصيد متوسّط في غلظه .

Chez, لدى بمنزل، عند .

Chicane, مماحكة، مخاصمة .

Chiffre, رقم، غباري .

رقم عربي .

chiffres arabes.

رقم هندي .

chiffres indiens.

Chiffrer, حسب الغباري، رقم كتب الارقام .

Chimère illusion, — وَهم ، غرور .

Chimérique, — غروري .

الدنيا ام الغرور .

le monde est une source de déceptions.

Chiourme, — جماعة المسجونين المحكوم عليهم بالخدمة الشاقة .

— garde-, — حارس المسجونين .

Chirographaire, — الدَّين المستند على اعتراف أو رسم بخط اليد حيث لا يسوغ به الرهن على مكاسب المدين .

créances ou dettes contractées sous seing privé n'emportant par hypothèque.

Chirurgie, — علم الجراحة .

Chirurgien, — جرّاح .

Choix, — اختيار ، نخب ، انتخاب .

على اختيار الفريقين .

au choix respectif des parties.

بالخيار للمكتري وحده .

au choix du preneur seul.

ci.

بالخيار لكلّ من الجانبين .

au choix des parties .

يحكم في القضيّة محكّمان منتخبان من طرفيها .

il sera statué sur la contestation par deux arbitres choisis par eux.

لها الخيار .

elle aura le droit de choisir, d'opter.

انتخب et نخب .

choisir, extraire, faire un choix de.

Chose, شيء , أمر .

الجمهوريّة .

la chose publique .

الشيء بعينه , عينًا .

la chose même .

Ci, adv. de lieu هنا

— joint, مع هذا... طيّه هذا...

— après, بعده, تابع بلي , ادناه .

المبيّنة ادناه

énoncée ci après .

cir.

Ci-contre,

مرفوع امامه , كما رقم امامه .

écrit ci contre et ainsi que cela est écrit ci contre.

بحوله .

dans l'acte ci contre.

— devant,

انفا , سابقا .

Cicatrice,

اثر الجرح , مارة الجرح .

Circonscription,

قسمة دائرة , عمالة .

Circonstance,

حال ,

حال ضيق

circonstances difficiles.

إن اقتضى الحال ذلك .

si les circonstances l'exigent.

طال الزمان او قصر باي وجه ولا حال

en quelque temps de quelque manière que ce soit et dans n'importe quelles circonstances.

على حساب الحال .

suivant l'exigence du cas, selon les circonstances.

cir.

بحسب الحال.

Suivant les circonstances.

مقتضى الحال.

les circonstances.

إن اقتضى الحال.

Si les circonstances le compor-
tent.

بوجه ولا حال.

De quelque manière que ce soit
et dans n'importe quelle cir-
constance.

— aggravantes, الخصوصيات التي تغلظ الأمر.

ان وجدوا في القضية الخصوصيات
التي تغلظ عليه العقوبة.

il existe en la cause des cir-
constances aggravantes
contre lui.

— attenuantes, الخصوصيات التي تلطف.

ان وجدوا في القضية الخصوصيات
التي تلطف عليه العقوبة

il existe dans la cause des circons-
tances altennantes en sa faveur.

Circonvenir , خدع ، غشّ ، آلس ، ألّس ، غدر ، خان ، غرّ ،

Circonvoisin , الكائن حول ... بجوار ...

Circulation , aller et venir , الجواز والرجوع .

عطّل الجواز والرجوع .
gêner la circulation

منع من الجواز والرجوع .
empêcher la circulation .

Citadelle, château d'une ville, قلعة ، حصن ، قصبة .

Citation devant un tribunal. رسم منبّه بالحضور لدى الحكومة .

— passage d'un auteur, إسناد ، ذكر .

Cité, droit de — الحقوق الامتيازية الخاصة لأهالي المدن .

Citer en justice ; طلب للشرع ، دعى للشرع .

rapporter un passage أسند ، ذكر قول مصنّف ou مؤلّف

Citoyen , أحد من أهل البلد .

من له الحقوق الامتيازية المدنية والسياسية .
qui jouit des droits civils et politiques

civ.

Civil qui concerne les citoyens,

مَدَنِي , أَهْلِيّ , وَطَنِي

شركة بين البعض من اهالي البلد .

Société civile.

مُعاركة بين اهالي البلد .

guerre civile.

فقد استقلال الحقوق المدنيّة .

mort civile.

زوج منعقد على يد شيخ الحجبة .

mariage civil.

جنازة بدون طقس ولا صلاة .

enterrement civil.

الحقوق المدنيّة .

droit civil, voyez droit.

المحكمة المدنيّة

tribunal civil.

من وجه مطلبًا لدى الشرع ليسأل عن حق
من الجارم على وجه الارش من قبل
تعويضة خسارة وقعت له .

Se porter partie civile dans un procès.

الحال المدني .
état civil, voyez état.

Civilement,
على طبق العمل المدني :
حكم بمقتضى الشريعة القوانين المدنية.
juger civilement.
ضامن ضمان الاداء .
civilement responsable.
وحررت هذا التقرير على الراعي وعلى
مؤاجره حيث كان عليه الغرم .
et j'ai dressé ce procès-verbal
tant contre le berger que contre
son maitre comme civilement
responsable.

Civique,
الخاص لأهل البلد , المتعلق بأهالي البلد.

Civisme,
محبة الوطن .

Clair,
واضح , معلوم , باين , متضح .
لأنها لم تتضح المراد منها.
car (ces titres) ne sont pas assez claires.

Clairière,
فروجة .

cla.

Clairvoyance, بصيرة، نظر.

يبصر الغائبات.

il est clairvoyant.

Clandestin, خفي، مخبأ، مكنون، مجحوه.

يعمل بالجحرة.

il agit clandestinement.

Classe ordre, طبقة، باج، درجة، ترتيب.

يرتّب العقار على مقتضى الدعوى

l'immeuble recevra le classement résultant de la déclaration

Clause, شرط، تحمّل، فصل،

متضمّن الشرط وإبرامه.

contenant la clause parfaitement établie.

والتزم المكتري بالتحمّلات والشروط.

le preneur s'engage à exécuter les clauses et conditions.

بضمان كليهما في الأخر ضمان الأداء وسبيله.

agissant sous clause solidaire.

Claustration, تحبيس، ضبط.

Clémence, — حلم، رحمة، رأفة.

Clerc, commis d'avoué etc. — كاتب، خوجة.

الباش كاتب

le maître clerc, principal,

Client, d'un homme d'affaires, — اصحاب المناس اموره تحت يد اصحاب الوظائف الشرعية.

— protégé, — محتمي، تابع، ذمّي.

ذمّة،

pacte de protection, genre de redevance,

أهل الذمّة.

ذمّي.

juif ou chrétien client du musulman et profitant de la ذمّة.

Clore, achever, — تمّم، أنهى، ختم، كمّل، غلق.

غلق الحساب.

clore un compte, voyez compte.

Clos, voyez enclos. — أرض محاطة بسياج.

— à huis — الذي يفعل بغلق الأبواب وبعدم حضور العامة.

Clos procès verbal, إنتهاء التقرير .
الجرائم التى تمت في كذا .
les listes closes le ...

Clôture enceinte, أرض محاطة بسياج .
الأرض الغير محاطة .
terrain non clôturé.

— action d'arrêter déterminer, إقفال , انتهاء .
قفل التقرير .
la clôture du procès verbal.

Coaccusé, المشترك في تهمة .

Coacquéreur, المشترك في شراء .

Coactif, إغتصابي , جبري , بسري , قهري .

Coalition, إجتماع أناس فيما لا يسوغ شرعاً .

Coassocié, أحد من الشركاء .

Code, مجموع القوانين , كتاب الشرائع .

— civil, قوانين الدعاوي المدنية .

— de procédure civile, القوانين المحررة في حق المحاكم
الشرعية المقررة الصيغ الواجب
عملها في المخاصمات .

— d'instruction criminelle, القوانين المتضمنة كيفية العمل في

تقرير الجنايات والجرائم وإدعاء
مرتكبيها لدى الحكومة .

Code pénal, القوانين المعيّنة الجنايات والجرائم
وكيفية معاقبة مرتكبيها .

— rural, القوانين الخاصّة للجنايات الواقعة
في الحصون البرّية .

— forestier, القوانين الخاصّة للغابات .

— de commerce, القوانين الخاصّة للأمور التجاريّة .

— de justice militaire, القوانين الخاصّة للشرع العسكري .

Codébiteur, المديون مع غيره .

Codemandeur, المدّعي مع غيره في نزاع .

Codétenteur, الحائز ملكا مع غيره .

Codicille, الزيادة أو التغيير الواقعة في وصيّة .

Codification, كتاب مشتمل القوانين .

Codonataire, المصدّق عليه مع غيره .

Coercitif, قهري جبري .
بسبيل القهر والجبر .
par les moyens coercitifs.

Coercition, القهر والجبر لعمل ما أمرت به الشريعة
أو لمنع عمل ما حرّمته .

Cœur partie centrale d'une chose, — في صلب, في قلب .
— à contre-, — ذكيّة على غرض . كرهًا
Cognat, — صهر .
Cognation, — مصاهرة .
Cohabiter, habiter ensemble, — ساكن مع, متعاشر مع, عائش مع
— avec une femme, — وطئ .
الطيفة للوطئ .
propre à la cohabitation.
Cohéritier, — المشترك في متروك مع غيره .
يدفع لكل من بقية الورثة مبلغا
مقداره كذا .
il remettra à chacun de ses co-
héritiers la somme de...
Coïncider, — تطابق, اتّفق, انطبق, التقى .
Cointéressé, — من له الشأن مع غيره في أمر .
Colégataire, — المحيل بالوصيّة مع غيره .
Colicitant, — أحد طالبين بيع ملك بالصفقة.
Collaboration, — مظاهرة, معاونة .
Collatéral, parent en ligne — قرابة اجنبيّة, عمومية .
masculine, cousin, cousinage,

Collation confronter une copie avec l'original, — مقابلة نسخة على اصلها .

وعلى صحة المقابلة .

pour constater la validité du collationnement ; pour copie collationnée.

بعد تصحيح المقابلة .

après collationnement exact.

على تصحيح المقابلة .

pour constater la validité du collationnement.

voyez copie et confronter.

Collecteur qui perçoit les impôts, — قابض المغارم ، خلاص .

— du marché, — قابض معاليم السوق .

Collectif, — مشترك ، مجمل .

الضمان المشترك .

la responsabilité collective.

أراضي الحراثة المشتركة .

territoire collectif de culture.

Collectivement, — بالإجمال ، مجملاً ، جملاً .

Collège électoral, — جماعة إنتخابية .

Collège établissement d'instruction, مسيد, مدرسة.

Collègue, رفيق في الحرفة.

Colleter se-, تضارب, تشاجر.

Collier, قلادة.

بقلادتيهما وعدّتيهما

avec leurs colliers et leurs harnais.

Collision, معركة, مشاققة, مشاجرة, تلاطم.

Collocation, تدريج الغرماء بالطريقة الاسبقية

لاستيفاء ما يسالون من الدين.

Classement des créanciers dans

l'ordre suivant lequel ils devront

payés.

Colloquer des créanciers, رتّب الغرماء بالطريقة الاسبقية

Collusion, إتفاق على غش الغير.

Colonie, جماعة المهاجرين مشتغلين لبلد

نائية ou أجنبية لتعميرها وفلاحتها.

— pénitentiaire, إقامة معدّة للفلاحة مقصودها

تهذيب الصغار المسجونين باشتغالهم

في خدمة الأراضي.

Colonisation, عمارة الأراضي واستغلالها.

Colportage, نقل .
او بالنقل في الأسواق .
soit par colportage sur les marchés.

Colporteur, بائع ou تاجر متنقل .

Combinaison, تدبير، ترتيب .

Comble, نهية ،
بات النهية .
être au comble de...
كيل بائص، مجمم .
mesure comble.

Comestibles, معائش، مأكول، طعام .
من انواع المأكولات والعطارات .
des comestibles, épicerie .
بضائع متنوعة من طعام وعطريات
وأقمشة وغيرها .
diverses marchandises consistant
en comestible, épicerie, tissus etc.

Comice agricole, جماعة من فلاحين مقصود هـا
التدابير في إصلاح صنعة الفلاحة .

Comité de jurisconsultes, مجمع من فقهاء .

Commande, — اشتراء ملك بواسطة وكيل شرعي
بشهادة ماذونيه الشرعي بأن
الشراء وقع لموكله .
et d'un acte contenant déclaration
de command.

Commande, — وصية، مطلوب .

Commandement, autorité, — حكم، ولاية، رياسة، ترييس .

— injonction par huissier, — تنبيه .
بعد التنبيه على المكتريين بالخلاص
après un commandement signifié aux locataires d'avoir à payer

Commandeur, de la Légion d'honneur, — حامل وسام من رتبة كوماندور .
حامل وسام الشرف من رتبة كوماندور .

Commanditaire, — القائم بالدراهم في قراض .

Commandite, — قراض .
على وجه القراض .
à titre de commandite.
على وجه القراض وحكمه .
à titre de prêt en commandite.

Commanditer, — قام بالدراهم في قراض .

Commençant, مبتدئ، إعتبارًا من.

مبدوها غرة شهر كذا.

commençant le premier du mois de...

Commencement, ابتداء، بداءة، اوّل.

ابتداءً واختتامًا.

depuis le commencement jusqu'à la fin.

في غرة رمضان.

au commencement de la lune de Ramadan,

Commencer, بدأ، شرع.

شرع في العمل.

commencer des opérations.

Commentaire, شرح، تفسير.

Commentateur, شارح، مُفسِّر.

Commenter, شرح، فسّر، أوّل.

Commerçant, تاجر، متسبّب.

أحد اعيان التجار

notable commerçant.

Commerce, تجارة، معاملة، سبابة.

Commerce tribunal de –, voyez ci dessous. المحكمة التجارية

– chambre de –, جماعة من التجار معيّنة لإطلاع الدولة على مصالح التجارة والصنائع.

– livres de –, دفاتر المعاملات التجارية.

– code de –, القوانين المقررة حقوق التجار وواجباتهم وما يتعلق برسوم التجارة ونحوها.

– tribunal de – محكمة مبنية بتجار يختارونهم أمثالهم الأعيان ليفصلوا النزاع القائم بينهم.

Commercial droit –, جملة القواعد والقوانين واللوائح المتعلقة بالتجارة أي بالمعاملات.

Commettant, مفوّض، موكّل.

Commettre un délit, un crime etc. ارتكب جريمة، جناية.

– confier un soin, وكّل، فوّض، خصّص.

les arbitres sont autorisés à commettre l'un d'eux pour les actes de l'instruction et les procès verbaux à dresser.

للمحكمين تخصيص أحدهما لإجراء

اعمال تحقيق القضية وتحرير تقارير
في ذلك.

Commis employé, — مستخدم، متوظف.
— chargé d'un soin, — معين متكلف ب.
المعين لذلك.
commis à cet effet.

Commissaire — أمين، ناظر،
— enquêteur, — أمين البحث، الأمين الباحث.
— de police, — شيخ الحومة، رئيس الضبطية.
وتعيين فلان ناظرا في اعمال القضية
X... a été nommé Commissaire
pour les opérations de l'affaire.
— priseur, — أمين مقوم، مأمور التقويم.
على يد الثقة فلان مأمور التقويم.
par le ministère de X. Commissaire priseur.
délimitateur, — الأمين المحدد.

Commissariat, fonction, — حرفة الأمين.
— bureau, — مكتب الأمين ou حكومة الأمين.

Commission réunion de personnes. — مجمع مكلف ب...

Commission commerciale, مُضَارِبَة.

Contrat par lequel une personne propriétaire d'un capital en espèces monnayées le remet à la disposition d'une autre personne, laquelle l'emploiera à faire le commerce et le gain qui en résultera sera partagé entre ces deux personnes après déduction des dépenses.

Dans ce contrat celui qui remet son argent s'appelle صاحب مال,

celui qui le reçoit s'appelle: عامل

(commis); le capital remis s'appelle: رأس المال

ou مال قراض

et enfin, le bénéfice résultant

de l'opération commerciale s'appelle: ربح ou فائدة

Commission rétribution, إجرة، أجر، جعل، عمالة.

Commissionnaire, أجير، عميل.

Commissionner, توكيل لخدمة بلاجرة.

Commissoire, إتفاقا خصة أنه يصير الرهن ملكا تاما للغريم اذا لم يبر المديون ذمته عند انقضاء الاجل المحدود.

Commodat, تسليم إحسان دون فائدة بشرط أنه يرجع المديون ما يخصه عند إنصرام الأجل المحدود.

Commodo et incommodo, بحث للاستشعار هل يحصل صلاح أو ضرر للعامة من إقامة شئ أو عمل او خدمة مقصودة.

Commuer, بدل، غير.

لطف الحكم على المحكوم عليه، ou لطف العقوبة على المحكوم عليه.

Commuer une peine.

Commun, عمومي، عام، شامل.

على فم رجل.
d'une voix commune.
بصفة واحدة.
d'un commun accord.
بالخسارة عليهما معًا.
la perte sera supportée en commun.
على الشمل, على الإشتراك.
en commun, indivis.
voyez accord.

Commmal, الخاص للجمعية, المتعلق بالجمعية.
— terrain, أرض بلدية, أرض جماعة, أرض الجمعية.

Communauté, جماعة, جمعية
— société de biens, شركة, إشتراك, إزدواج.
تحت حكم الإزدواج القانوني
تحت حكم إختلاط الأموال الشرعي.
sous le régime de la communauté légale.
المتزوج بها على معنى الإزدواج.

يعني المتزوج بها تحت حكم شركة المال.
avec laquelle il est marié sous le régime de la communauté.

Commune,
عاملية, جمعية, دائرة, بلدية

الدائرة الكاملة التصرف, ou مستكملة التصرف.
commune de plein exercice.

جمعية مختلطة.
commune mixte.

Communication (prendre
طالع, اطّلع, اطلع على...
وطلوع في كذا.
le Cadhi a reçu communication du présent acte ou des faits ci dessus.

لما اطلع الشيخ القاضي على.
le vénérable Cadhi ayant pris communication de...

واطلعنا عليه حساً ومعنى.
après en avoir pris communication nous l'avons appré-

ciè sur la forme et sur le seus.

بعد الاطلاع على الرسوم الشرعية.

après avoir pris communication des pièces judiciaires,

après examen des pièces.

Communiquer, اطلع على .. عرّف ب, أوقف على

ورجعنا لكل من الخصمين الرسوم التي أوقفنا عليها.

et nous avons rendu à chacune des parties les pièces qu'elle nous avait communiquées.

Commutatif, المتعلق بالبدل.

Commutation, بدل, تخفيف القصاص.

تخفيف العقوبة.

commutation de peine.

Compagnie, association, جماعة, جمعية, شركة.

فلان ومن معه في الشركة ou

فلان وشركاؤه.

X. et Compagnie.

com.

جماعة التأمينات ou التضمين من النار

compagnie d'assurances contre l'incendie.

سرب حجل.

une compagnie de perdrix.

Compagnonnage, رفقاء في صنعة، أصحاب صنعة واحدة.

Comparaître, حضر، وقف لدى المحكمة ou الشرع.

comparaître en justice, devant le tribunal.

وقف الكل لدى ...

les uns et les autres comparurent devant...

تقابل ...

comparaître ensemble (en justice).

ناول الشريعة.

comparaître en justice.

أستحضر.

faire comparaître.

توافقوا لدى القاضي.

ils ont comparu devant le cadhi.

Comparant, واقف, حاضر.

متغيّب, متأخّر عن الحضور.

non comparant. défaillant.

تأخّر عن الحضور ou الوقوف.

ne pas comparaître faire défaut.

أمتنع من الحضور ou الوقوف.

refuser de comparaître.

Comparer, قابل, قارن, وازى, عادل.

Comparution, إحضار, إستحضار, وقوف.

رسم صدر من قاضي البحث مضمنه استحضار شخص بين يديه للإستشعار منه فيما هو متّهم به.

mandat de comparution décerné par le juge d'instruc^on

contre une personne accusée d'un délit pour comparaître devant lui à l'effet de donner des explications.

مطابقة, تطابق, مناسبة

Compensation, مُقاصّة, اقتصاص, كفاءة,

تكافي, تعويض.

قاصصه بمائة او نكبة.

il lui a donné cent francs en compensation.

فلان اقتص من فلان بملكه.

X. a pris la propriété de Z en compensation.

في نظير ذلك.

en compensation de cela.

كفاءًا عن ذلك.

en compensation de cela.

في عوض ou عوضًا عن.

en compensation.

تاوين با .

com.

Il lui a donné en compensation
فسحوحة, تصريف, تسويغ .

Compétence,

ان لهم مندوحة في الحكم .
que le tribunal étant compétent
انه ليس لهم مندوحة في الحكم .
que le tribunal était incompétent
هذا خاطي تصريفي .
ceci n'est pas de ma compétence.
هذا بعيد على تصريفي .
ceci est loin de ma compétence.

Compétent, من يحق له. من يسوغ له, من يصح له, من له النظر,
على يد الموثق الفرانساوي إذ هو الذي
يسوغ له تحرير عقد البيع .
par le ministère du notaire fran
çais qui est compétent pour rédiger
l'acte de vente.
وأحال النظر فيما يخص الأصول لمن
يسوغ له ذلك .
et il renvoie les parties à se
pourvoir devant qui de droit.

en ce qui concerne la question des immeubles.

Compétent apte à..., — ذو أهليّة ل... هو أهل ل...

Compéter, — ما هو خاصّ رسميًّا ل...

qui appartient de droit à...

Complanter — شجّر.

شجّر أشجارًا مثمرة وغيرها.

complanté d'arbres fruitiers et autres.

Complément, — مجال تتميم، تكميل، متمّم تتميمًا.

pour compléter, comme complément.

Complémentaire, — تتميمي ou تكميلي.

Complet, — كامل، تامّ، عامّ.

Complètement, — تامًّا، بالكمال والتمام، تامّ، معوّض، شامل، عامّ، إتمامًا كاملاً. قاطبةً، طُرًّا، بالاستغراق، استغراقًا، رأسًا.

complètement terminé.

بالاستغراق، استغراقًا.

complètement, d'une façon complète

Compléter, تمّم، كمّل.

التغيير والتتميم.

modifier et compléter.

Complice, رفيق ou شريك في الذنب.

Complicité, اشتراك في الذنب، مرافقة في الذنب.

Compliquer, شعّب، شكّل.

Complot, ربطة، رابطة، تعصّب.

Comploter, ترابط، تعصّب، اعتصب.

Comporter, se — propriété, جميع حقوقها وعامّة مرافقها.

ainsi qu'elle se poursuit et se comporte. Voyez propriété.

Composé, محتوي، مشتمل على،

الضيعة المشتملة على دار لسكنى المكتري.

une ferme composée d'une maison d'habitation pour le fermier.

دار محتوية على ...

une maison composée de...

المنفصح برأسه الخ.
composé de son président etc.
القضاة المنفصح عليهم المجلس.
les Cadhis qui composent le tribunal.

Composer, avec des créanciers, تفاصل، تساوى مع.
والمفاصلة والتحكيم فيما سطر.
composer et compromettre à cet effet.

— un ouvrage, صنّف، ألّف.

Composition, تركيب، مزاج، تعديل.
تعديل الأسهام.
composition des lots.

Comprendre, contenir, اشتمل، احتوى على، تناول، دخل في،
بحيث تناول عقد البيع جميع عقار...
de sorte que l'acte de vente comprend la totalité des immeubles de X...
المحتوية جميعا على عشرة بيوت.
comprenant en tout 10 chambres.
المشتملة على بيتين.

comprenant deux chambres.
بما تضمّن وثانيه .

ce que comprennent des titres.

Comprendre concevoir, أحاط به علمًا، أدرك، فهم .
قراءة تفهّم وتدبّر .
lecture de manière à le comprendre et à fixer sa pensée.

Compris contenu, ما عدى القطعة المعروفة بكذا...
المحتوية على خمسة هكتار
لا يشملها البيع بل هي خارجة
عنه .

dans la vente ne se trouve pas
comprise une parcelle dite::
d'une superficie de cinq hectares

Compromettre, mettre en péril, exposer à des ennuis. أوقع في الهلاك ou في المهلك .

— Se —, عرّض نفسه للهلاك ou خاطر بنفسه .

— Soumettre une cause à un arbitre, صلح التحكيم .
المصالحة والتحكيم .
Composer et compromettre.

Compromis, تحكيم.

Comptabilité, الدفاتر، الحسابات.

Comptable, محتسب، محاسب تحت المحاسب، متولي الاحتساب، متحسبًا عن أموال عمومية.

comptable de deniers publics.

انه لم يتولّ الاحتساب على أموال الحكومة.

qu'il n'a pas été chargé d'une comptabilité de deniers publics.

Comptant, ناض، معاينة، نقود، نقد، بالقبض، بالحاضر.

يبيع بالنقد دون النسيئة.

il vendra au comptant non à crédit.

مدفوعة مبرأ منها دفعها حين العقد

payée au comptant et quittancée lors de la conclusion de l'acte.

بالنقد من ذلك ٣٠ ...

dont trente payés comptant.

النقود الناضة.

les sommes en espèces, l'argent comptant.

نقدًا عينًا محضة.

en monnaie d'argent.

دراهم معاينة حالا.

argent comptant.

محض.

payé comptant.

دراهم ناضة.

argent comptant.

عينا وعرضا واصلا.

argent comptant, biens meubles et immeubles.

بالنقد من ذلك كذا.

dont payé comptant ou d'avance

نقدا عينا وفضة.

en monnaie réelle d'argent.

Compte,

حساب، محاسبة.

والحضور للاحساب والمواجهة فيه وغلقه تحريرا وتعيين ما يبقى منه.

entendre, débattre, clore et arrêter tous comptes.

تصفيّة الحساب .

dépouillement d'un compte.

فعليه ان يحاسب المواجر على جلود المواشي

il devra rendre compte au bailleur des peaux des bêtes.

بعد محاسبة على ما تعاطاه وجالت بين يده بالتصرّف .

après règlement de compte ou par le résultat du compte qu'il aura à rendre de sa gestion et de son administration.

سفتجة عن أخذ الغير وفي حقّه .

lettre de change par ordre et pour compte d'un tiers.

محاسبة .

en compte.

تفلّح ب ...

prendre pour son compte.

قام بنفسه، الفاعل بنفسه .

agissant pour son compte par-

com-
sonnel.

عن نفسه إصالة ou من حقه إصالة.
pour son propre compte, en son propre nom.

فرّ دفع له جميع المبالغ التي قبضها في حقه.
il lui a remis toutes les sommes qu'il a touchées pour son compte

لا يعوّل عليه.
dont on ne doit pas tenir compte.

يعنا ، عنا ، عبا.
tenir compte, faire cas de...

ما عبا شي عليه.
il n'a pas fait cas de lui, il l'a traité avec de l'indifférence.

– ă –

كرّة ، مقطاة ، تقسيط ، مقاسطة.
قبضتها ابقا عن عدّة كرّات.
que j'ai touchée antérieurement et en divers à comptes.

دفع بالتقسيط ، دفع بالمقاسطة.

payer par à comptes.

Compter, nombrer, — عدّ ، حسب .

— faire fonds sur... — أعتمد على.. استند على.. أتّكل على

à — de — — اعتبارًا من يوم كذا ...

à compter du...

Comptoir, bureau de commerce établi à l'étranger. — إقامة التجارة التي يجعلها جنس عند جنس آخر .

— d'escompte, — دار الصرافة .

Compulser, — طالع ، بحث عن... فتّش .

Compulsoir, — إطّلاع بإذن من الحكومة على وثائق دعوى وذلك بعد أن امتنع ماسكها من تسليمها .

autorisation donnée par la justice pour compulser un dossier dont la communication a été refusée.

Concéder accorder à titre de privilège, — أعطى ، أقطع .

إقطاع امتيازي لجماعة لأجل إقامة سكة الحديد .

concéder une ligne de chemin de

fer à une compagnie.

Concernant, خاصّ, متعلّق ب

Concerner, تعلّق, خصّ.

كلٌّ فيما يخصّه،

chacun en ce qui le concerne.

جميع ما فيه عنه .

Sur tout ce qui le concerne dans le présent acte.

كلّ أحد فيما يليه .

chacun en ce qui le concerne

Concert, accord, إتفاق, إتّحاد,

— de — بالإتّفاق, بالإتّحاد .

Concession, منحة, عطيّة, إقطاع .

وقد كان استقرّ المبيع المذكور على ملك البائع المسطور بمنحة حصل عليها من الدولة .

le vendeur est devenu propriétaire de l'immeuble sus désigné pour l'avoir obtenu en concession de l'Etat.

Concession, renoncer à qq-chose, تطاوع .
Concessionnaire, ابعادة بالإقطاع ou بالمنحة .
Conciliabule, إجتماع اشخاص بقصد الأعمال الردية وذلك على حسب الظن .
Conciliation, توفيق, إصطلاح, موافقة, مصالحة .
Conciliatoire, بقصد الإصطلاح ou الموافقة .
Concilier, وفق بين, ساوى, صالح .
— se—, توافق, تصالح مع ...
Concitoyen ابن الوطن ou البلد .
أهالي البلد ou الوطن .
les concitoyens.
Concluant, بينة ou حجة قاطعة .
Conclure, arrêter, terminer, برم, عقد, ختم .
برم ou عقد البيع .
conclure une vente, un marché.
عقد النكاح .
conclure un mariage.
وقع عقد هذا الجعل بمبلغ قدره كذا .
ce marché est conclu moyennant la somme de...

Conclure mutuellement un pacte, — تعاقد , تعاهد .

— inférer de ... — أستنتج من . استدل على ...

Conclusion, fin d'une affaire, — إبرام , انعقاد , إختتام .

بعد ابرام البيع .
après la conclusion de la vente.

أستنتج من ذلك ان ...
il a tiré de cela cette conclusion que.

— conséquence, — حاصل الامر , نتيجة .

Concomitance, — مقارنة , مصاحبة .

Concordance — مطابقة , موافقة ,

Concordat, arrangement entre un failli et ses créanciers, — مصالحة بين مفلس و غرمائه

وكل مصالحة بين المفلس و غرمائه .
tout concordat entre le failli et ses créanciers.

الإجتماع للمذاكرة في المصالحة معه .
réunion pour la formation du concordat.

Concordataire, — المفلس المصالح .

Concorder, — طابق , اتفق .

ليس الرسوم متطابقة في مضمونها

les titres ne concordent pas quant à leurs contenus réciproques.

Concourir tendre vers un même but, — انحى في العمل.

— pour... — بادر، جارى، تسابق على. رغب في

من له رغبة في ذلك فعليه أن ...

celui qui désire concourir pour cela devra ....

Concours, — امتحان المسابقة.

فاز بذلك الوظيف بعد امتحان المسابقة.

Il a gagné cette place au concours.

— coopération, — استعانة.

أمام المتوظف النائب عامل العمالة المستعان بحضور قابض إدارة أملاك الدولة.

par devant le délégué du Préfet avec le concours du Receveur des Domaines.

Concubinage — تحصين.

Concubine entretenir une —, — تسرّى

Concurrence, poursuite du même but. — مُغايَرة .

— à — de, — بقدر القيمة الأصلية ou بقدر القيمة الأولى.

jusqu'à concurrence de la première estimation.

أمّا بقاء المرهون بيده في مقابلة دينه الى القدر المطلوب بتقويم اهل المعرفة أو بيع المرهون بالمزاد .

soit que les objets remis en gage lui demeureront en paiement et jusqu'à due concurrence d'après une estimation faite par expert soit qu'ils seront vendus aux enchères.

Concurrent, — مُغايِر .

Concussion, — رشوة, إختلاس, سَلْب .

Concussionnaire, — مأخذ الرّشوة, سالب, مختلس .

Condamnable, — مستوجب الحكم .

Condamnation, — حُكم, قضاء .

Condamner, — قَضى ou حكم عليه ب ...

Condamné, — محكوم عليه, مقضي عليه .

أُستدعي فلان فلاناً لدى المحكمة

con.

بكذا طالبا منها الحكم عليه بكذا .

x. a assigné y devant le tribunal de... à l'effet de s'entendre condamner à...

Condition, obligation,

وجه، نحو، شرط، شرطة،

المبين على الوجه المذكور.

aux conditions énoncées.

على النحو المذكور.

aux conditions indiquées.

على الشروط الآتي بيانها الملتزم المشتري باجرائها.

aux conditions suivantes que l'acquéreur s'engage à exécuter.

على انّ...

à condition que...

فلما كان الأمر كذلك.

dans ces conditions.

وعلى الشروط والفصول المحررة بصفحة الكراء.

aux conditions et clauses portées à l'acte du bail.

بشرط أن ...

à condition que....

بما سُمي فيه .

aux conditions énoncées dans le présent acte.

Conditionné bien-, — كامل الأوصاف , مستوفي الشروط .

في غاية ما يكون .

très bien conditionné.

mal-, — مُتعيّب , سَقَط .

Conditionnel — شرطي , مشروط .

Conditionnellement, — شرطيًّا , بشرط أن ... تحت الشرط , على الحلول ,

اشترى على الحلول .

il a acheté conditionnellement.

Conduite manière d'agir, — سيرة .

حسن السيرة .

il a une bonne conduite.

Voyez moralité. — سوء عمل .

mauvaise conduite.

Conférence, réunion pour discuter certaines questions. — ديوان مجلس , جدال , مُداولة .

وكثر بينهم الكلام والجدال .

après plusieurs discussions et conférences.

Conférer, des pouvoirs, — أسند التوكيل .

التوكيل الذي كان اسنده اليه .

les pouvoirs qu'il lui avait conférés.

انه عزل فلانًا عن الوكالة التي كان اسندها اليه آنفًا .

révoque la procuration qu'il a précédemment conférée à X.

Confiance, en quelqu'un, — اتكال ، ثقة ، اعتماد ، تصادق .

لا يعوّل عليه .

en quoi on ne doit pas avoir confiance.

وعليه يعوّل .

y accorde sa confiance.

لم يظهر وجه الصدق .

ils n'inspirent pas de confiance.

ثبات القلب .

la confiance

— personne de —, — أمين ، صاحب أمانة ، ذو صدق .

Confidentiaire, — من توصّل أمانة وتقدّم بتمكن الغير منها .

Confier, أمن احدًا على...
وضع تحت حفظ أمانة بلان.
il a confié à la garde de X...
المؤمنة تحت يده.
confiée à sa garde.
في حضانة...
confié (enfant) à ses soins.

confiner, toucher aux limites, Voyez limites.

Confins, ibidem.

Confirmatif, محقق، مثبت، مقرر، موكد.

Confirmation, إثبات، إقرار، تقرير، تأكيد، تحقيق.
الإقرار في الملك.
confirmation du droit de propriété.
أبرمت محكمة الاستئناف تقرير الحكم الصادر من المحكمة المدنية بكذا تقريرا مجردا
la Cour d'appel a confirmé purement et simplement le jugement rendu par le tribunal civil de....

Confirmer, قرر، ثبت، أكد، أقر.

أشهد انه أمضى وقرّر العقد المسطور ووافق عليه .

déclare ratifier, confirmer et approuver l'acte en question.

وأقرّ الأرض المتنازع فيها بأيدي المدّعى عليه .

et confirme, maintient la terre contestée ès mains du défendeur.

Confiscation,

تحجير ، ضبط الأموال .

أبرم بتحجير الأملاك وعزّاها الى بيت المال او الى خزنة الدولة.

il a décidé la confiscation des propriétés et les attribuées au trésor.

Confisquer,

حجز ، ضبط المال .

وأمر بأن يحجز مكاسبهم بسبب الجريمة التي ارتكبوها معاً .

et ordonne que leurs biens seront confisqués en raison du crime qu'ils ont commis conjointement.

Conflit,

مكالمة، معاركة، شقاق، مشاجرة.
المشاجرة في شأن الأسباب والمصالح.

conflit d'intérêts.

خلقت مشاجرة بين حاكمين في شأن
منحوحتهما.

un conflit est survenu entre
deux représentants de l'autorité
à propos de leur compétence res-
pective.

المحكمة التي لها النظر في المكالمة
تفصل في الاختلاف الواقع بين
محاكم شرعية وبين محكمة شرعية
والحكم المخزني وبين محكمتين
حين يطلبون الأمر أي النظر
لغيرهم بحقهم لا ممنوحة لهم.

le tribunal des conflits juge les
contestations entre tribunaux,
les contestations entre un tri-
bunal et une autorité adminis-
trative ou entre deux tribunaux

qui se declarent respectivement incompétents.

Confondre, reduire à ne pouvoir répondre. — أفحم، عجّز

نفحم بالكلام من افتروا عليه حتى انفحموا.

il a discuté si énergiquement avec des calomniateurs qu'il les a confondus.

— deux peines — إختلاط عقوبتين.

وأمروا بإختلاط العقوبتين.

et ils ont décidé que les deux peines se confondront.

Conforme, — مُطابق، موافق.

Conformément, — مطابقة، بموجب، حسب، طبقًا ...

بالموجب، بمقتضى

conformément à la loi.

على منهاج الشرع القويم.

conformément à la loi orthodoxe.

وفقًا ل... بموجب، على موجب. — طبقًا ل... إمتثالًا ل.

Conformément, en conséquence.

بمقتضى القوانين .
conformément à la loi .
إمتثالا للأمر المؤرخ بكذا .
conformément à l'arrêté en date du
Conformer se - , أستطلع , أمتثل , وافق , عمل به ,
والموافقة لرأى احدهما .
en se conformant à l'avis de l'un d'eux
ليعمل به
pour que l'on s'y conforme .
يجب العمل به
on doit s'y conformer .
وإبائه يمتثل ou يستطلع ل ...
et faute par lui de se conformer à ...
على الجماعات الانتخابية العمل بما يقتضيه
القانون المؤرخ بكذا في تمام اعمال الإنتخاب
على الوجه المناسب ou على الوجه الأتم .
les assemblées électorales devront
se conformer pour l'accomplisse-
ment régulier des opérations aux
dispositions de la loi du . . . .

Conformité, مُوافقة, مُطابقة, مُماثلة, تطبيق توفيق .

Confrère, أخ من الحرفة .

Confrontation, مُقابلة, مواجهة, تصحيح, شكل.

Confronter, قابل, واجه .

شكل ٥٥ تصحيح الكتبين

confronter des écrits.

قابلها بأصلها المنقولة منه بالفاظها
نصًّا سواء بسواء من حقق المقابلة بينهما
التصحيح كما يجب .

celui qui a vérifié la collation et la
correction suivant les formes de
la présente expédition, la confron.
avec la minute sur laquelle elle a été
copiée et la trouvée présentant
un texte identique avec celle-ci.

قابلها كاتبها مع أصلها بالفاظها
حرفًا حرفًا سواء بسواء وعلى تصحيح
المقابلة يشهد كاتبه الآتي ذكره
وذلك بتاريخ .

la copiste a vérifié la collation

con.

avec la minute. Il l'a trouvée pré-
-sentant un texte identiquement
conforme et semblable et il porte
témoignage pour constater la
validité de la collation; son
nom se trouve ci dessous, cela
à la date du....

وقوبل بالأصل متماثلا وتشاكلا.

la présente copie a été collation-
-née avec l'original, elle est
identiquement conforme et
semblable

Congé du propriétaire ou de locataire.

تنبيه الخروج ، تنبيه من المالك
ـــ.. من المكترى في خروج .

وإعطاء تنابيه الخروج منها وقبولها.

donner et accepter tous congés.

ورضى فلان المكترى بالتنبيه المذكور.

X... le preneur accepte ce congé.

والتزم بتخلية المكان في التاريخ المسطور.

وتسليم المفاتح للمالك وإتمام جميع

con.

الاصلاحات التي على عموم المكتريين
والاتيان بحجة في خلاص ما عليه
من المجابي.

il s'oblige à rendre les lieux libres,
à en remettre les clefs au bailleur,
à faire toutes les réparations
locatives à sa charge et à jus-
tifier de l'acquit de ses contributions

اشهد باني قبلت الأجل الذي سماه
لي فلان للانتقال من البيتين الذين
اكتريتهما منه.

je déclare accepter le congé qui m'a
été donné pour les deux cham-
bres dont je suis locataire de X..

والتزمت له باخلاء المحل في اليوم المذ-
كور في الساعة الثانية عشرة نهارا
من غير قول.

promettant de vider les lieux
le dit jour à midi.

فنبهت على فلان المكتري بالخروج

من المحل في أول اكتوبر الآتي .

donne congé à ... locataire, pour le premier octobre prochain.

وإعطاء تنابيه الخروج منها وقبولها.

donner et accepter tous congés.

Congéable, — كرية لا تسمى مدتها المشترط الكاري فيها لنفسه بأنها تفسخ حين يراه .

Congédier, — أذن بالانصراف .

Congrès, — جمعية , مجلس .

المجلس العلمي .

congrès scientifique.

— de diplomates, — جمعية الدول

Conjoindre, — زوّج .

Conjoints, — الزوج والزوجة . ou . البعل والزوجة.

Conjointement, — جملةً , إجمالاً , معًا , مثنىً .

ولهما المباشرة مثنىً أو فرادى

ils agiront conjointement ou séparément.

بحكم التضامن معه ضمان الاداء . ou بالتحمّل عن بعضهما بعضًا

Conjointement et solidairement

afechir.
والتزما المكتريان معًا بجمع التضامن بينهما ضمان الاداء بالتحملات والفصول والشروط الآتي ذكرها.
les preneurs s'engagent conjointement et solidairement à exécuter les charges clauses et conditions ci après:
بجمع التضامن وسبيله.
conjointement.

Conjugal, اقتراني ، زواجي ، تزويجي
زوجية.
union conjugale.

Conjuration تعصّب ، رابطة ، مكيدة.

Conjuré, صاحب رابطة ، متعصّب.

Conjurer se-, تعصّب ،

Conjurer, supplier, تضرّع ، أقسم على.
أقسم عليكم بالله.
je vous en conjure au nom de Dieu.

Connaissance, إطلاع، عرفان، معاينة، وقوف على، تصفح، علم، تجريب، معرفة، مطالعة، خبرة، مخبرة.

عثر عليه شهيداه. les deux assesseurs (du cadhi) ont pris connaissance de l'acte

وعرفاه معًا قدره. et les parties ayant une connaissance exacte de la valeur de...

Ils en connaissent la valeur et l'obligation qu'elle renferme — عرفوا قدره والمضمن فيه

عايناه شهيداه، رأياه، وقف عليه. acte dont les deux assesseurs ont pris connaissance.

تصفح الشيخ القاضي الحكم المشار إليه. le Cadhi a pris connaissance du jugement précité.

ومن أراد الإطلاع على كراسة شروط الدلالة وأمثلة الأراضي المذكورة فليتوجه لمكتب مصلحة أملاك الدولة.

on peut prendre connaissance du cahier des charges et des plans des dits terrains au bureau des

con.

Domaines.

وقد وضعت كراسة شروط الدلالة
بمكتب إدارة البلد حيث يسوغ
الاطلاع عليها لكل راغب
وكل من له شأن في ذلك .

le cahier des charges de l'adjudication est déposé au secrétariat de la Mairie où toute personne intéressée pourra en prendre connaissance.

وقف على الرسوم .

il a pris connaissance des actes.

علمًا ويقينًا .

faite (déclaration) avec connaissance des faits et certitude de leur véracité, en pleine connaissance de cause.

وأعلمه بما ذكر .

et il l'instruisit de ce qui vient d'être dit.

con.

وبه اعلمت الواقف عليه .

j'instruis de ceci quiconque voit le présent.

لا غير في علم من علم .

Sans autre à la connaissance de ceux qui connaissent les faits.

بمعرفة كلية وبالمعرفة .

en pleine connaissance de cause.

وعرف من لم يعرف منهم .

et connaissance donnée à celui d'entre eux qui aurait pu en ignorer.

بعد معرفته بها .

et cela après sa connaissance de...

وذلك بعد معرفة الجانبين معرفة تامة .

et après entière connaissance des deux parties.

من علمه مع المعرفة التامة .

parceux qui ont connaissance des faits et qui connaissent parfaitement les personnes désignées.

وقام المعرفة بالجميع اسمًا وعينًا.

et qui ont une parfaite connaissance de nom et de vue de toutes les personnes mentionnées dans l'acte.

مع المعرفة الكاملة.

et qui connaissent parfaitement les parties.

معرفة شافية.

connaissance positive.

معارف في الأمور التجارية.

connaissances dans les affaires commerciales.

واعترف المكتري بان بمعرفة الملك المعرفة التامة بالرؤية والإحاطة والتقليب.

con.

les preneurs déclarent avoir une parfaite connaissance de cette propriété pour l'avoir vue et visitée.

بعد المعرفة والرؤية والتقليب.

après connaissance de la part des parties contractantes de l'objet vendu et l'avoir vu et examiné.

معرفة إحاطة.

connaissance parfaite.

وذلك بعد الوقوف عليه أنه ...

lequel après en avoir pris connaissance a déclaré que

الواقف عليه.

celui qui prend connaissance du présent.

ما عندي لا علم ولا دراية بذلك.

j'ignore totalement cela, je n'ai aucune connaissance de cela.

Connaissance, compétence, — نَظَر، مفسوحة
من له النظر في ذلك.
à qui il appartient d'en connaître.

— être versé dans, — دراية، معرفة، علم، خبرة، مخبرة
قاري سيدي خليل. — قراءة.
versé dans la jurisprudence de Sidi Khalil.

أستغرق في
acquérir des connaissances en..

— perdre —, وقع مغشيا عليه.
il tomba sans connaissance.

Connaissement, — رسم منعقد بين واسق وبين رئيس مركب ومتضمن بيان ما هو موسوق.

Connaisseur, — صاحب خبرة، عارف، خبير.

Connaître, — علم، عرف، درى.
أستشعر.
chercher à connaître.

— avoir autorité pour juger d'une affaire, — تقلد بالقدرة on بالنظر لفصل الدعاوى on للحكم في الدعاوى.

Connexe, مقرون، مقترن.

Connexion, إقتران.

Connivence, محاباة، مشاركة، اتفاق.

Conniver, حابى، وافق، شارك.

Connu, معروف، مشهور.

بين عرف ou بين شهر.

Connu sous le nom de...

وشهرتها تغني عن التفصيل

(Cette terre) est suffisamment connue pour qu'il ne soit pas indispensable d'entrer dans des détails.

Consacré par l'usage, جرى العمل.

حسبما جرى به العمل.

tel que l'usage l'a consacré.

Consanguinité, قرابة دموية، قرابة من جانب الأب.

Conscience, ضمير، ذمة.

في ضميري ou على ضميري ou

في ذمتي، على ذمتي، على رقبتي.

Sur ma conscience.

Consciencieusement, بذمّة , بموجب الضمير , بالأمانة .

Consciencieux, صاحب ذمّة , الصافي عمله .

Consécration, وقف .

contrat par lequel une personne consacre une chose qui lui appartient à la jouissance et à l'avantage d'une autre personne qui n'acquiert néanmoins pas le droit de disposer de cette chose.

La consécration est dite :

وقف اولاد

quand elle a lieu pour le bien des enfants et وقف عامّ

quand elle est faite pour le bien public ou pour des actes agréables à Dieu.

La personne qui consacre s'appelle واقف

l'objet consacré se dit: موقوف

et la personne pour le bien de

con.

laquelle la consécration se fait s'appelle موقوف عليه

voyez hobous.

Dans le contrat وقف, le واقف abdique son droit de propriété tandis que dans le hobous le محبس n'abdique pas son droit de propriété

Les contrats صدقة et hobous sont dits : عمرى, quand quelqu'un remet la jouissance d'une chose à une autre personne jusqu'à la mort de l'une ou de l'autre,

وقتى quand la jouissance est fixée par un terme certain et déterminé.

Consécutif — متتابع, متوال

ثلاث سنين متتابعة.

trois années consécutives.

لمدة تسعة سنين متوالية.

pour neuf années entières ou consécutives.

Consécutivement, بالتتابع، بالتوالي، على التوالي، متراد فاً.

Conseil, رأي، نصيحة، مجلس، تدبير، ديوان، مشورة،

— de famille, مجلس الأولياء والأقارب.

بعد المعاوضة بين أوليائه وأقاربه.

en conséquence d'une délibération du conseil de famille.

المؤسس عليه الديوان ou المبني عليه الديوان.

استشار.

demander conseil.

— municipal, المجلس البلدي.

— نصيحة.

— conseil désintéressé.

— d'État, المجلس الذي له التأمل في القوانين التي تقصد الدولة إبرازها وله أيضاً النظر في المنازعات القائمة بين أشخاص من الرعية وبين الدولة.

assemblée qui étudie les projets

que doit présenter le gouvernement et qui juge les différends entre les particuliers et l'administration.

Conseil des ministres, ديوان النّدوة , مجلس الوزراء .

— d'arrondissement, مجلس متعدّد اعضاؤه بحسب القضيّات المشتملة عليها الدّائرة وهو مستشار في الأمور التي للقسمة الشّان فيها.

conseil composé d'autant de membres qu'il y a de cantons dans l'arrondissement ; il est consulté sur les questions qui interessent l'arrondissement.

— général, مجلس متعدّد اعضاؤه بحسب القضيّات المشتملة عليها العمالة وله النظر في الأمور المالية الخاصّة للعمالة وايضًا مستشار فيما يقصد عمله في العمالة.

composé d'autant de membres qu'il y a de cantons dans le départ

tement ; il délibère sur les questions de finances qui interessent le département et donne son avis sur ce qui interesse l'administration départementale.

Conseil de Préfecture,

مجلس المشورة المنعقد بإمارة العمالة .

— judiciaire,

أمين معيّن على يد الحكومة ليكون ناظراً على مكاسب سفيه ولا يمكن التصرف في شيء من تلك المكاسب إلا برضائه .

personne désignée par la justice et sans le consentement de laquelle l'interdit ne peut disposer de sa fortune.

— de guerre,

المحكمة العسكرية التي لها النظر في الجنايات والجرائم التي يرتكبها العساكر .

tribunal militaire chargé de juger les militaires qui commet-

tent des délits ou des crimes.

Conseiller, مُشِير، مُستشار، صاحب مَشُورة،

Consentement, قُبُول، رِضًى، مُوافقة، تسوُّغ، أَذَن، تراضٍ، مراضاة، وِفاق.

إيجاب وقبول.

consentement réciproque dans un marché etc. acquiescement et consentement, deux conditions indispensables pour la validité d'un contrat.

إلّا برضاء غريمه رضاءً صريحًا.

Si ce n'est du consentement exprès de son créancier.

إلّا إذا وافقه غريمه على ذلك موافقةً صريحةً مكتتبةً.

à moins que son créancier n'y donne son consentement exprès et par écrit.

أجابه بلا زمطاولة.

Il a consenti à sa demande.

زيادة في أجل كراء الدار التي تسوغها منه.

prorogation du bail de la maison à lui consentie.

ورسم قبول المالك إحالة الكراء.

et le consentement du proprié-taire au transport du bail.

أذن صريح مكتتب،

consentement exprès et par écrit.

الرضى الذي لم يبق بعده حجة لزام.

Consentement après lequel aucune allégation contraire ne peut être admise.

ورضي به الرضو التام.

et y a donné son plein consentement.

وعلى ذلك وقع الوفاق والتراضي بين من ذكر.

telle la convention passée d'un commun accord entre les personnes mentionnées ci-dessus.

Consentir, قبل، رضي، وافق، سوغ، أذن، تراضى.

Conséquence, conclusion, — نتيجة ،

عاقبة ، ما يترتّب على .. ، ج رلجم ، عقابه suite —

بموجبه ،

en conséquence.

وبناءً على ذلك.

en conséquence.

لم تخشى من عقاب.

elle n'en a redouté aucune conséquence fâcheuse.

انظر الى العواقب.

envisagez les conséquences.

ازاء على العواقب.

envisagez les conséquences.

ما ينشأ عن ..

les conséquences de...

ما يترتّب عليه.

les conséquences qui en résulteront.

حاصل الأمر.

la conséquence, le résultat.

معتبر ، واجب الإعتبار. personne, chose de —, —

Conséquent (par-), بالنتيجة، فإذا، ومن ثم.

Conservateur, حافظ، صائن، واقٍ، أمين.

أمين مصلحة الرهون العقارية.
Conservateur des hypothèques.

Conservation, وقاية، صون، حفظ، صيانة.

– charge de conservateur, وظيفة الحافظ.

– des hypothèques, مصلحة الرهون العقارية.

Conserver, حفظ. تحفظ.

وذلك لحفظ ما للمؤاجر من الحقوق.
afin de conserver les droits du bailleur.

Considérable, nombreux, عديد.

– gens –, أصحاب مروءة وأرباب عزم،

Considérablement, بالقوة، كثيرا.

Considérant, الحجة، السبب، الموجب.

صح موجبه واستوضح مستوجبه.
dont les considérants sont bons et valables et la nécessité évidente.

صح عنده موجبه.
dont les considérants sont pour lui bons et valables.

حيث أنّ ...

considérant que...

بناءً على حصول وقائع عديدة .

considérant que de nombreux accidents se produisent.

Considération, estime, — ملاحظة، إعتبار، عبارة .

طيّح نور وجهه .

porter atteinte à sa considération.

لا عبارة له .

il ne jouit d'aucune considération.

— prendre en —, نظراً ل...

en considération de... eu égard à...

أعتبر ، عبأ

faire cas de... faire état de...

Considérer, regarder attentivement — تأمّل في، النظر، حقّق، أمعن النظر في

ثبّت نظره في ..

وأمعن النظر فيه إمعاناً شافياً

et il l'a considéré avec toute l'attention voulue.

بعد إمعاننا في ...

Vu... Considérant...

راعى.

considérer, tenir compte de...

Consignataire,	الموضوع بيده, المؤمن تحت يده.
Consignation,	تأمين, ايداع, ترويج.
	وعرض ثمن البيع وترويجه
	بصندوف الودائع.
	faire les offres du prix de
	vente et les consignations
Voyez dépôt.	dans la caisse des dépôts.
Consigne, ordre,	وصية, أمر,
Consigner,	أودع, أستودع, تأمن
	تحت حفظ أمانة...
	consigné entre les mains de...
— des observations,	تعيين الملحوظات.
Consister en,	عبارة عن, مشتمل على... محتوى على
	والعقار المشهور للبيع عبارة
	عن قطعة ارض معدة للبناء,
	l'immeuble à vendre consis-
	te en un lot à batir.

المشتملة على طاق سفلى .
consistant en un rez de chaussée.

Consolidation, إتفاق، تقرير، تثبيت، تصحيح.
Consolidé, متفق، مقرر، مثبت، مصحح.
الديون والإيرادات المضمون إستيفاؤها برهن.
dette consolidée, rente consolidée.

Consolider, تمّن، قرر، ثبت، صحح، متن.
عاد الدخل مؤبدًا وسقط تأجيله.
la rente est devenue perpetuelle d'exigible qu'elle était.

Consommation, achèvement, خلوص، ختام، تتميم، فراغ، تكميل
— nourriture, أكل.
لأكل عياله .
pour la consommation de ménage.
impôts de — المجابي المضروبة على الأكل والشراب .

Consommer, خلص، ختم، تمّم، كمّل، جمع، قضى. قضّ
تضّت القضيّة.
l'affaire est terminée, le malheur est consommé.
دخل بها.
le mariage a été consommé.
ليلة الدخول.
la nuit de la consommation du mariage.
بعد البناء بها.
après la consommation du mariage.
إنقضاء الدهر
la consommation des siècles.

Consorts, رفيق، من معه، شركاء، ارفاق ورفيقه
et des consorts, des cointéressés.
هو ومن له الشان معه في القضيّة
lui et des consorts.

Conspirateur, متآمر، متّفق، متحزّب، مترابط.

Conspiration, تعصّب، اتّفاق، مؤامرة .

Conspirer, تعصّب، ارتبط، تآمر .

Constant, hors de doute, مقرّر، ثابت، مستقرّ .

حيث تقرّر ou ثبت أن ...

attendu qu'il est constant que...

Constatation, تحقيق، اثبات، تقرير، تقرّر، استقرار

Constater, قرّر

لما ان تقرّر الاشتراك بين فلان

التقرّر التام

après la constatation authentique de la copropriété de X...

بعد ان تقرّر ثبوت ملكية .

après constatation certaine du droit de propriété

بعد ان استقرّ على ملكه فلان

الاستقرار التام

ayant été dûment constaté que X. est propriétaire.

بعد ان استقرّ على ملك فلان بلد كذا .

après qu'il a été constaté que

con.

la terre de ... est la propriété de X

الرسوم والحجج المبينة لما للمدعي وما عليه من الديون

les titres et les pièces propres à constater la situation active et passive du débiteur.

طلب مني إمعان النظر في ما وقع به من الضرب والجرح.

et m'a requis de constater les coups et les blessures dont il est porteur.

الاستقرار التام.

dûment constaté.

ثبت عندي.

j'ai constaté que ...

ثبت عليه بتقرير.

a été constaté à son encontre par procès-verbal.

الثابت ذلك ou المضمن خلاله برسم

ainsi que cela est constaté par un acte.

Constitué, établi légalement, المقرر بالصورة المعتبرة شرعًا

الحكم المقام بالصورة المعتبرة شرعًا.

autorité constituée.

Constituer, جعل . خلع . قرر, ثبت, أقام, رتب, عقد.

الصداق المقرر لها من زوجها.

la dot qui lui a été constituée par son mari.

ثبت عليه الخطاء.

constituer quelqu'un en faute.

أقامه وكيلا.

il l'a constitué mandataire.

ترتب الدين بذمته.

il a été constitué débiteur.

ما ترتب بذمته.

ce qui a été constitué à sa charge

انعقد شركة.

une société s'est constituée.

تخلد بذمته صداق زوجته.

il a été constitué débiteur de la dot de sa femme.

Constituer un avocat, un avoué, — جعل نائبا مشارعًا.
النائب عنه المعين بفلان.
ayant pour avoué constitué Me X.

— se — prisonnier, — قدم الى السجن من تلقاء نفسه
il s'est rendu spontanément en prison.

Constitutif, — مبني الأساسي
الرسم الأساسي للدخل.
l'acte constitutif de la rente.
الأركان المؤسسة للجريمة.
les éléments constitutifs du crime.

Constitution, d'un pays, — قوانين المملكة.
— de l'ét civil, — اعمال التأسيس للحالة المدنية
إعلام بامضاء اعمال تأسيس الحالة المدنية
avis de l'homologation des travaux de constitution de l'état civil.

Constitution de la propriété, تأسيس الملكية.

Constitutionnel, موافق ou مطابق لقوانين المملكة.

Constitutionnellement, وفقا, طبقا لقوانين المملكة.

Construction, بناء, عمارة.

وعلى المالك القيام بجميع المواد اللازمة للعمارة المذكورة.

le propriétaire fournira tous les matériaux nécessaires à ladite construction.

Consul, سفير, نائب دولة في مملكة الغير

Consulaire, الخاص للسفير, لنائب الدولة

منصب ou مقام السفير.

dignité consulaire.

أحد اعضاء المحكمة التجارية

juge consulaire.

سراية الحكم المنعقد فيها — المحكمة التجارية.

Palais consulaire.

Consulat, dignité de consul, منصب السفير ou نائب الدولة في مملكة الغير.

Consulat, Charge de consul, وظيفة السفير ou نائب الدولة في مملكة الغير.

— résidence d'un consul, سكنة السفير ou نائب الدولة في مملكة الغير.

Consultant, صاحب تدبير ou مشاورة.

Consultatif, شوري, ذو نظر في ديوان ou في مجلس ou في مجمع.

مجلس المشورة
comité consultatif.

فهو مستشار في الديوان
il a voix consultative au conseil.

Consultation, مشاورة, معاوضة, مشورة.

— juridique, إستفتاء

Consulter, شاور, أستشار, طلب الرأي.

— se —, تشاور.

Contemporain, معاصر.

Contenance, سعة, إتساع,
مساحة.

— superficie
قدر مساحته كذا...

Con.

de la contenance de...

المشتمل على كذا ارًا.

de la contenance de... ares.

بدون ضمان في المساحة المسطورة بحيث اذا حصل فيها زيادة او نقصان قلّ او جلّ بلا مطالبة في ذلك بوجه من الوجوه.

sans garantie de la contenance ci dessus indiquée, la différence en plus ou en moins quelque grande qu'elle soit, ne devant donner lieu à aucune réclamation.

Contenant,

محتو على, مشتمل, متضمن.

متضمن العدد المذكور.

Contenant reconnaissance de la somme sus énoncée.

الرسم المتضمن شروط المعاملة

l'acte contenant les clauses de la transaction.

Contendant, خصم, طالب, مدعي, راغب.

Contenir; renfermer, احتوى على, اشتمل على, تضمن.

بجميع ما اشتمل عليه ou الجميع ما احتوت عليه.

de tout son contenu.

Contentieusement, بمنازعة, باعتناد, بمشاجرة بمخاصمة.

Contentieux, منازع, مخاصم, تجادل فيه,

Contention, منازعة, مخاصمة, مشاجرة.

Contestable, الذي يحتمل فيه التكلم والمنع. فيه الاختلاف, فيه ريب والطعن.

منعه من ذلك منعًا كليًّا.

il a contesté ses prétentions de la manière la plus formelle.

Contestant, متخاصم, متنازع,

Contestation, نزاع, منازعة, شنان, طعن, خصام, مخاصمة, منافسة, جدال, مشاجرة, دعوى

ولا ينازعه فيه

sans contestation de personne.

من غير منازع له ولا معارض.

con.

sans que nul puisse soulever aucune contestation, opposition ou résistance.

نازعه بانه ...

élever une contestation fondée sur...

وقع تشاجر بينهم.

il en résulta une contestation entre eux.

تجاعد لدينا.

une contestation a eu lieu devant nous entre...

كثر بينهم النزاع والخصام ou كثر نزاعهم.

leur contestation devint vive.

طال بينهم النزاع والخصام.

ils eurent des contestations et des débats qui durèrent longtemps.

أو المنافسة فيها.

ou la contester.

Conteste, دون طعن ولا منافسة.

sans conteste.

Contester, نازع، نافس، طعن، خاصم، جادل، اعترض في.

Contexte, نص، صلب، مطمن، مضمون.

Contigu, ملاصق، ملتصق، متصل.

المتصلة تلك القطع الأرضية مع بعضها بعضًا.

ces parcelles sont contiguës.

داره مع داري حيط ولساس

sa maison et la mienne sont contiguës.

Contiguïté, ملاصقة، إلتصاق، إتصال

عفة، إمتناع، إمساك.

Continent, بر، يبس.

Continental, مختص بالبر.

Contingent, مناب، نصيب، حصة، سهم.

Continu, en étendue, متواصل.

Continu en durée, مستمر، مستديم، دائم.

مستمرة او منقطعة.

Continues ou discontinues.

Continuateur, متمم، مكمل

Continuation, مداومة، تواصل، مواظبة، إستمرار.

Continuel, متواصل، دائم.

Continuellement, دائماً، بتواصل، بلا إنقطاع.

Continuer, achever, كمّل، تمم، داوم، واصل، استمر.

فعليه ان يستمر.

il devra continuer.

وهلمّ جرّا من سنة الى سنة.

et continuer d'année en année

— prolonger, أبقى، طوّل، اطال، مادى.

— durer, دام، مازال.

Continuité liaison, إتصال، مواصلة.

— durée, بقاء، إستمرار، دوام.

Contondant, المرضوض جرحته، المشدوخ جرحته.

آلة مشدخة ou مرضضة، مفضخة.

instrument contondant.

Contractant, متشارط، متعاهد، متعاقد، متبايع

Contracter, un engagement, شارط، تعاقد، عقد، تعاهد
المتعاقد.
ce qui est contracté.

Contractuel, مشترط في عقد.

Contradicteur, مضادّ، مخالف، مناقض، ملاقب، مقابل.

Contradiction, مناقضة، مضادّة، مخالفة، ملاقبة
التي تزيح كلّ خلاف.
qui exclut toute contradiction.
ورفعت خلافه حيث كان.
et excluent toute contradiction.
كلمته تلاقب كلمته.
Sa parole est en contradiction
avec la votre.

Contradictoire, متضادّ، مخالف، متناقض، متلاقب.
حكم حضوري.
jugement contradictoire.

Contradictoirement, بالمضادّة، بالخلاف، بالمناقضة بالتناقض

Contraignable, الذي يسوغ إجباره.

Contraindre, أجبر، ألزم، جبر،
جُبر عليه شرعًا.

Contraint, il y sera contraint légalement

مُجْبَر، مُقْتَسَر.

رَغمًا عليه ou قهرًا، وغلبةً عليه ou كرهًا عليه.

contraint et forcé.

من غير إكراه.

sans y être contraint.

Contrainte, إغتصاب، اقتسار، إلزام، إقهار، إكراه، تلزيم، إجبار.

ويطالبهم بجميع اوجه المطالبة والتتبع والإجبار اللازمة.

exercer toute poursuites, diligences et contraintes nécessaires

— par corps, سجن مدين لكي يؤدّي دينه.

emprisonnement d'un débiteur pour le contraindre à payer ce qu'il doit.

Contraire, ضدّ، نقيض، مخالف، مضادّ، نافٍ.

صحّ ما فيه إلى ما يلغي ما ينافيه.

ce que renferme le présent acte est bon et valable jusqu'à preuve du contraire.

Contrairement, بالعكس، بالخلاف، بالضدّ .

Contrat, عقد، حجّة، شرطيّة .

عقد الصّداق .

contrat de mariage .

حسبما ذلك بعقد نكاحهما .

ainsi qu'il résulte de leur contrat de mariage .

وإمضاء كلّ عقد في المصالحة مع غرماء المجلس .

signer tous contracts avec les créanciers du failli .

— d'union, الاتّحاد والاشتراك في المطلوب

واتّحادهم واشتراكهم في مطلوبهم منه

et contrats d'union .

وإبراء ذمّته بالحجّة المذكورة .

dont le contrat porte quittance .

عقد لازم .

contrat irrévocable .

عقد جائز .

contrat révocable .

Contrat, annulation d'un— رَدّ ou خيار فسخ.

il y a, en droit musulman, sept cas d'annulation d'un contrat:

1° خيار مجلس

c'est le jus poenitendi tant que les parties contractantes sont encore ensemble;

2° خيار حيوان

droit d'annuler le contrat de vente de bestiaux;

3° خيار شروط

droit de se désister en vertu de la convention intervenue à cet effet.

4° خيار غبن

désistement pour cause de tromperie découverte.

5° خيار تأخير

désistement pour cause de retard dans la livraison de

l'objet vendu.

6° خيار رؤية

désistement pour cause de changement survenu dans la forme extérieure de l'objet vendu.

7° خيار عيب

résolution pour cause de vices cachés.

Contravention, مُخالفة , تجاوُز , تعدٍّ .

مخالفة الشرائع .

contravention à la loi.

Contre, ضدّ , على , قِبَل .

ماله , عليه

le pour et le contre.

الذى معه وعليه .

le pour et le contre.

قبل المكترى المذكور .

contre le locataire susdit.

أمامه .

— ci — ,

Contrebalancer, — عادل, تعادل, وازن, وازى.
توازى الدخول مع الخروج.
les recettes et les dépenses se — contrebalancent.

Contrebande, — إدخال بضائع اجنبية تهريبًا.

Contrebandier, — مُدخل بضائع إجنبية تهريبًا.

Contre-cœur à —, — قسرًا, رغمًا, كرهًا, ضغ الخاطر
من جوف قلبه, على رغم انفه,
بقبيح على غرضه
à son corps défendant —.

Contredire, — ناقض, عارض في الكلام, غالط, عاكس, طعن في
عجز عن الطعن في البينة.
il fut impuissant à contredire à combattre la preuve.

— se —, — ضادّ كلامه, ناقض كلامه بذاته
اختلف في كلامه.

Contredit, — جواب معارض لمقال المقابل.

— sans —, — لا معارضة فيه, لا مراجعة فيه,
لا يحتمل فيه الكلام, بلا محالة.

Contrée, — قطر, زمام, كورة, بلد, ناحية.

Contre-enquête, بحث مضادّ، نقيض، مخالف، معاكس للبحث المقابل.

Contre-épreuve, حسب الاصوات في جماعة ليعرف هل الذين قبلوا ما عُرض عليها اكثر من الذين متعارضين له.

Contrefaçon, تزوير، تفليج،

Contrefacteur, مزوّر، مفلّج.

Contrefaction, تزوير الرسوم والحجج العمومية وآلة الوسم وما اشبهها.

— faux en écriture privée, تزوير خطوط الناس.

Contrefaire, زوّر، فلّج، حرّف،

— déguiser, غيّر، خالف،

Contrefait, مزوّر، مفلّج.

Contre-lettre, رسم سرّي مضمنه تغيير شروط مرقومة في عقد منعقد على وجه موثق.

acte secret destiné à modifier des conventions stipulées dans un acte public.

Contremaître, وكيل، نائب، مفتّح.

Contremander, غيّر الأمر، أبطل الأمر، عكس الأمر

Contremarque, علامة ثانية.

Contremarquer, وضع العلامة الثانية.

Contre-ordre, أمر ثاني معكّس الأمر الأول.

Contrepartie, نسخة من دفتر مفتوح فيها الحسابات، تناقض.

Double d'un registre sur lequel on inscrit les comptes.

تعكيس ما كان مفصوحا سابقا

projet contraire.

Contre-scel, طابع خاتم ثانٍ.

Contre-sceller, وضع الطابع الخاتم الثاني.

Contreseing, إمضاء ثانٍ.

Contresens, عكس المعنى، معنى معكوسة.

Contresigner, أمضى ثانيا، عطف على.

بخط بعد فلان والعاطف عليه فلان.

Signé par X. et contresigné par Y.

Contrevenant, مُتعدّي، مُخالف

Contrevenir, — تعدّى على، خالف، نكث، جِ.

كلّ من خالف هذا الأمر ou من ارتكب مخالفة في ما تضمّنه هذا الأمر...

tout contrevenant à cet arrêté.

Contrevérité, — لفظة معكوسة لما هو في الضمير.

Contribuer, — عاون، أعان، ساعد.

من غير ان يلزم المكترى بشيء من ذلك بوجه.

Sans que le preneur soit obligé d'y contribuer en quoi que ce soit.

دفع منابه في مبلغ مصروف عمومي.

il a payé sa part dans une dépense commune.

Contribution, quote part, — مناب، سهم، قسمة، حصّة، جزء، حقّ.

— impôts, الخراج، الضرائب، جباية. — مجابي، مغارم، مطالب البايلك.

ان يؤدّيا المجابي على اختلاف انواعها المضروبة عليها الآن والتي عسى

con.

ان يترتب عليها في المستقبل.
d'acquitter les contributions
de toute nature auxquelles
elle est assujettie actuellement
et celles qui pourront la grever
ultérieurement.

يدفع الواجب عليه فرضا.
il paiera sa part dans la contri
bution communale.

عما قريب يباشر بقبض الخراج.
il sera procédé sous peu au
recouvrement des impôts.

الضرائب على الأملاك والأشخاص
les contributions directes.

مطالب البلدية المضروبة على
المأكولات والشراب وتسجيل الرسوم
les contributions indirectes.

محاصة. répartition d'une
اما بطريق الاسبقية أو على somme saisie ou déposée.
سبيل المحاصة.

par suite d'ordre ou par voie de contribution.

Contrôle, registre, دفتر التحقيق ,
- vérification, بحث للتحقيق .
- des ouvrages d'or et d'argent. تعيير .

Contrôler, حقق , عير .
- une pièce d'orfèvrerie, طبع , وضع الطابع على ..
Contrôleur متحقق , عيار , محتسب , مشرف .
أمين السكة ou العيار .
le contrôleur des matières d'or et d'argent.

وانتخاب محتسبين -
et sur l'élection de Contrôleurs.
والمشرف عليها .
et le contrôleur de ses actes.
حسبما اشرف عليها ثابت رسم .
ainsi qu'il appert d'un acte établissant sa constitution de contrôleur sur ses actes.

Controuver, ابدع كذب ou بهتان , زور . بهو مصنّع ou باطل , كاذب , زور , وهمي .

qui est controuvé.

Controverse, مجادلة , مناظرة , مباحثة .

Controverser, باحث , ناظر , جادل .

Controversiste, مناظر , مجادل , مباحث .

Contumace, أمتنع من الحضور لدى محكمة الجرائم

المتمنّع من الحضور .

celui qui se rend contumace.

Contus, مرضوض , مشدّخ , مهرّض .

Contusion, رضّة , شدخة , مارة الضرب كدموعة

Convaincant, مثبت للحق , قاطع في تبيينه .

Convaincre, تحقيق , تبيين , تيقّن . وضوح الحق

— se —, تحقق بيقين كذا .

Convaincu, مستأمن بيقين كذا .

— coupable, من ثبت عليه جريمة او جناية الخ

Convenable, مناسب , موافق , لائق , صالح , مصاوب

بله ان يعمل كل ما يراه مناسبًا

il fera tout ce qu'il croira convenable.

افعل كما يظهر لكم .
faites comme vous le jugerez convenable.

أحرى .
plus convenable.

Convenablement, كما ينبغي, كالواجب, كما يليق, بالصواب.

Convenance, conformité, مناسبة, وفق, موافقة, مطابقة,
— utilité, صلاحة .
— bienséance, واجب, لياقة .

يقوم بالواجب .
il observe les convenances, il remplit les devoirs.

Convenir, reconnaître, اعترف, أقر .
— être d'accord, اتفق, تشارط, تراضى على أن .
— de —, ناسب, وافق, طابق .

يتناسبوا بعضهم .
il y a de la convenance entre eux.

être convenable à.. لاق ب, ساغ ل, صلح ل, حل ل.

Convenu, accord, توافق, تراضى, اتفق, تفاهم .

وقع الإتفاق والقرار .

a été convenu et arrêté.

إتفاق صريح .

expressément convenu.

واتفق الجانبان اتفاقًا صريحًا .

il est expressément convenu entre les parties.

اتفق على ذلك وتراضيا عليه .

ainsi convenu et respectivement arrêté.

بذلك تواقعا وتراضيا .

ainsi convenu et arrêté.

Convention, قرار ، تعاقد ، تشارط ، اتفاق ، تراضي ،
وقع التعاقد على ما يذكر .

les conventions suivantes ont eu lieu.

انه قبض خمسين افرنك من قبل شرطة خماسة .

qu'il a reçu cinquante francs à titre d'avance, comme condition d'un engagement contracté

par lui en qualité de cultivateur au cinquième.

هذا ما تعافق عليه الجانبان تعافقا تاما.

telles sont les conventions arrêtées entre les parties.

وقع الإتفاق على ما يأتي بين الخاتمين.

entre les soussignés il a été convenu.

وقع التعافق على ما يذكر.

il a été convenu ce qui suit.

بذلك تراضى الجانبان.

telles sont les conventions des parties.

التعلقات الزوجية.

conventions matrimoniales.

تراكن.

conventions matrimoniales.

Conventionnel, إتفاقي، شرطي، تعافقي.

Conversion, d'une rente, de l'Etat, تنقيص الفائدة التي يدفعها البايلك لغرمائه.

Con.

Conversion, de saisie immobi.re — تحويل من الجبري إلى الإختياري

بيع محوّل من الجبري الى الاختياري بالمزاد العلني في عقار محجوز.

vente aux enchères après conversion de saisie immobilière

Convertible, — الممكن إستحالته ou إنقلابه ou قلبه

Convertir, — أحال، قلب.

ضرب أوراقه المالية.

convertir des titres en numéraire.

Conviction, preuve certaine, — تحقيق، تأكيد، بيّنة، حجّة، إقرار، اعتقاد، عقيدة

المقرّر في ذمته هو أن...

sa conviction intime est que...

ومقرّر عنده.

et forme pour lui une conviction

ومقرّر في ذمتهم.

et avéré dans leur esprit.

في إعتقادهم.

ils tiennent pour certain, indubitable, absolument établi.

Convocation, إستدعاء, تنبيه بالحضور, أمر بالإجتماع
تنبيه على الغرماء بالحضور
للتأمل في حال مدينهم المحكوم
عليه بالتصفية الشرعية.
convocation des créanciers
pour examiner la situation
du débiteur déclaré en état de
liquidation judiciaire.

Convoitise, رغبة, طمع.
وانتفت الرغبة بينهم.
tout sujet de convoitise qui aurait
préexister entre eux est bani.

Convoler, تزوج ثانيًا أو ثالثًا.

Convoquer, استدعى, أمر بالإجتماع, جمع,
نبه على الحضور, عقد.
عقد الديوان.
réunir le conseil.

Convoyer, رافق للمحافظة.

Coobligé, الملتزم مع غيره في عقد.

Coopérateur, معاون, مسعف, مساعد, له يد في...

Coopératif, إقتران اشخاص لتجليب الصلاح لشؤنهم.

réunion d'efforts de plusieurs personnes ayant un même intérêt ; Société coopérative.

Coopération, إسعاف, معاونة, مساعدة, إقتران.

Coopérer, أسعف, عاون, ساعد, اقترن في...

on dit aussi : له يد في...

coopérer participer à...

جعلوا ذلك جملة ou إجمالا ou معًا.

ils ont coopéré à cela.

Cooptation, دخول شخص في جماعة بعفو اعفائه من بعض الموجبات.

admission d'un individu dans un corps en le dispensant de certaines formalités.

Copartageant, مقتسم مع غيره.

أعترف كل من الورثة بانه حاز رسوم تلك العقارات.

chacun des copartageants se recon

naiten possession des titres des immeubles.

Copie,

نسخة نظير

حررت نظيرين.

fait double.

وقوبلت وتماثلت وتشاكلت.

copie conforme en tous points.

وعلى صحة النقل والمقابلة يشهد

pour copie collationnée.

هذه نسخة رسم نصه.

ceci est la copie d'un acte dont la teneur suit.

ومن عاين الأصل وقابله بالحرف والمعنى المماثلة حاصلة نقلها في تاريخ ...

pour copie collationnée et certifiée conforme à l'original à la date du...

ويشهد بمطابقة النسخة للأصل.

pour copie conforme.

قوبل الفرع بأصله فالفى نصا سواء وبصحة المقابلة والمماثلة يشهدون

Pour expédition collationnée et certifiée conforme à la minute...

هذه نسخة رسم كذا نقل هنا للحاجة اليه والتوثق باصله.

Ceci est la copie (ou une expédition) d'un acte de... ici transcrit par urgence et pour confirmer l'authenticité de la minute.

نسخة كأصلها يشهد بذلك .

pour copie conforme à l'original

توافقوا وتماثلوا نصًّا سوًى .

la copie est identiquement conforme et semblable à l'original.

نسخت حرفًا بحرف .

copiée textuellement.

Copier, — نقل , نسخ .

Copropriétaire, — مشترك مع غيره في ملكية شيء .

Copropriété, — اشتراك في ملكية شيء .

Corporation, — طائفة , جماعة .

اشتراك اصحاب حرفة واحدة .

association de gens de la même profession.

Corporel, — جسداني , جسدي , بدني .

عقوبة بدنية .

peine corporelle.

Corporellement, — جسدانيًّا , جسديًّا , بدنيًّا .

Corps, corporation, — جماعة , طائفة .

— et biens, — النفوس والمال .

Corps, en –, جميعًا, معًا, إقترانًا.

– du délit, ما يثبت ou يفيد إرتكاب الجريمة.

– diplomatique, سفراء الدول.

– d'un acte, صلب, أصل.

– de ferme, هنشير, ضيعة, أرض زراعة
ببنائها,
الضيعة ou الهنشير المعروفة
بكذا.

la ferme dite...

– à son – défendant, غصبًا, كرهًا, ضرورة, إضطرارًا,
بدون طيب نفس ou
بدون طوع, إضطراريًا.

on dit également هيج على غرض

Correct, مضبوط, صواب, معدّل, مسدّد.

Correctement, بضبط, بتدقيق, بالصواب
بتعديل, بتسديد.

Correctif, مصلح, ملطّف.

Correction, action de corriger, إصلاح, تصليح, تنقيح,

– – punir, معاقبة, تأديب, توبيخ, تأنيب –

– maison de –, حبس, سجن.

Correctionnel,	الخاصّ للجنايات ou للتعزير.
	تعزير.
	peine correctionnelle.
	محكمة الجنايات.
	tribunal correctionnel.
Corrélatif,	مُتناسب, مُطابق, إضافي.
Corrélation,	تناسُب, مُطابقة, إضافة.
Correspondant,	مُراسِل, مُكاتِب.
	celui avec lequel on est en correspondance.
— de commerce,	عميل.
— représentant dans une affaire et dans une autre ville,	نائب, متكلّم.
— qui correspond,	مُوافق, مُطابق.
Correspondance, échange de lettres,	مُكاتبة, مُراسلة.
— les lettres mêmes,	المكاتيب.
— rapports d'affaires commerciales,	مُعاملات, مُخالطة تجاريّة.
— voiture ou train qui correspond avec l'arrivée d'un autre,	مُلاقة في وقت واحد.
— rapport,	مُطابقة, مُناسبة, موافقة.
Correspondre,	تكاتب,

Correspondre, faire affaire avec qq. قضا حاجته .

— en rapport, ناسب, طابق, وافق .

Corriger, punir, châtier, بكّت, انّب, وبّخ, أدّب .

Corroborant, مؤيّد, مؤكّد, مصحّح, مقوّي, مشدّد .

Corroboration, تأييد, تأكيد, تصحيح, تقوية, تشديد

Corroborer, أيّد, أكّد, صحّح, قوّى, شدّد .

هذا ممّا يؤيّد كلامي .

Ceci est de nature à confirmer mes dires.

Corrompre, engager par des dons à agir contre sa conscience, أرشى, وكلّه الرشوة, برطل,

— se laisser —, قبل البرطيل ou الرشوة .

— un texte l'altérer, حرّف, غيّر .

Corrompu, un fonctionnaire, مبرطل, مرتشٍ .

Corrupteur, — مبرطل, راشٍ .

Corruptibilité, قبول البرطيل ou الرشوة وبرطيل .

Corvée, سخرة, تسخير,

— de labours, تويزة .

Cote, part d'impôt. مناب في مطالب البايلك .

— personnelle, مناب في المجابي الشخصية .

— mobilière, مناب في المجابي المضروبة على الأمتعة

Côte, cours des effets publics, سعر الأوراق المالية .

— marque des pièces d'un dossier, علامة موضوعة على رسوم قضية

— mal taillée, معاوضة حساب بالتقريب .

arrêter un compte par à peu près

Côté, جهة، ناحية .

نواحيها الأربعة .

des quatre côtés cardinaux.

الوجه والقفا .

le bon et le mauvais côté d'une affaire.

Coter, علم، عيّن السعر .

Cotisation, توزيع فرض، تقاسط، تعيين المناب .

Cotiser, عيّن المنابة ou الفرض .

— se —, فرض على نفسه فرض نصيبه .

Cotuteur, من له تقديم ou ولاية مع غيره على محجور .

Couchage, إضطجاع .

Couche enfantement, ولادة، نفاس .

— femme en — نفساء .

— fausse —, إسقاط، طرح .

Coucher garniture de lit, مضجع ،

Coup, صدمة, لطمة, ضربة.

— de pied, لبطة, رفسة.

— blessure, طعنة, شجة, ضربة.

— tirer un — de fusil, قوص, طلق, خلى avec على.

— d'Etat, تغيير قوانين الدولة بالغصب.

— de main, هجوم

— de main, aide, secours, معاونة, إغاثة.

— de poing, لكم, لكز,

— de couteau, ضربة خنجر.

Coupable, مجرم, مخطى, مذنب.

بعد ان تأملوا في القضية بالجود بانه مجرم.

après avoir délibéré sur l'affaire ils l'ont reconnu coupable.

— action —, فعل يستوجب العقوبة

action digne d'être punie.

Coupe-gorge, محل مخطر.

Couper, se —, ناقض قوله, ضادّ كلامه, اختلف في كلامه

Couperet, ساطور.

Couple, mari et femme, الزوجان.

Cour, de maison, صحن الدار , فسحة , ساحة الدار .

— extérieure, مراح .

— de justice, ارباب المحكمة , ارباب المجلس

— d'appel, محكمة الإستئناف ou الإستعادة .

— d'assises, محكمة الجرائم .

— de cassation, محكمة النقض والإبرام العليا .

— des comptes, محكمة التحقيق في مدخول وخروج الدولة .

Courant, qui est commencé, الجاري .

من الشهر ou من العام الجاري .
du mois courant, de l'année courante

— compte —, حساب مبين الدين والسؤال يعني ماله وما عليه ou ما توصل وما دفع .

— main courante, دفتر مختصر لتقييد المعاملات التجارية حين وقوعها .

— mettre au —, اطلع على... أخبر , أعلم ..

— être au مطلع على... خبير بـ ...

جاري العادة .
le courant des affaires.

Courant, prix — voyez cours.

Cours, de la monnaie, رَوَاج النقود.
سِكّة رائجة

monnaie ayant cours.

نقود رائجة.

en espèces ayant cours.

— taux, prix. سعر, سومة,
سعر الرّحبة

le cours du marché.

— durée, أثناء, خلال.
في إثناء مدّة الكراء.

pendant le cours du bail.

في خلال ذلك الأجل.

au cours de ce délai.

Course, de chevaux, مُسابقة الخيل.
le coureur s'appelle: سابق
le prix promis au vainqueur s'appelle: سبق

Courus intérêts, جراء بائض
من جراء بائض النقود التي مبلغها كذا.

des intérêts courus de la somme de..

Coût — مصاريف ، قيمة ، اجرة .

اجرة هذا الرسم .

le coût du présent acte.

Coûter, au prix de, — سوي ، ساوي ، كلف

on dit : مبيوع et مستكلف بكذا

il a coûté tant..

— occasionner des peines, — صعب على ، شق .

بما امكن ،

coûte que coûte..

Coûteux, — مُكلِّف كثير ،

Coûtumier, — مُعتاد .

هذا الفعل من عادته .

il est coutumier du fait.

— droit — الحقوق المُؤسَّسة على إجراء العوائد .

droit établi d'après les coutumes.

Couvert, protégé, — محمي ، آمن .

في حمى ، في أمن .

être à couvert.

Couvert, mots, termes, كلام مطموس.

يتكلم بالغبارى.

il parle à mots couverts.

– sous le – de –, بواسطة.

– être à – de, أحتمى من. استأمن من..

– mettre à –, أجار، حمى، أمّن.

Couverture, garantie donnée pour assurer un payement, ضمانة، تضمين تأمين. رهن كذا توثقا لإستيفاء دينه.

il a donné... en garantie du payement de sa dette.

Créance, دين على الغير.

حوالة وتولية واحالة في الديون.

délégations, cessions et transports de créances.

دفع ذلك تنفيلاً عن الزوجة.

il a payé cette somme pour sa femme qui lui avait transféré sa créance.

– lettre de –, بطاقة تضمن ان حاملها ذو

أمانة من صاحب أمانة و ثقة .

Lettre par laquelle on annonce que créance est donnée à celui qui en est porteur.

Créancier, غريم ، ربّ الدين . مُدين

بحسب ما يظهر من حال الموكل من الطالب أو المطلوبية .

selon que le constituant se trouvera créancier ou débiteur.

على غرماء فلان الغريني تأخروا الى الآن عن تسليم سندات ديونهم .

Les créanciers du sieur ... qui n'ont pas encore produit leurs titres de créance.

— antichrésiste الغريم المرتهن .

— la masse des- جملة الغرماء .

Création, invention, ايجاد ، إبداع ، جعل .

— d'un centre, جعل فيجة .

Crédit, confiance que l'on inspire, إعتبار ، وسيلة .

لسقط إعتباره عند الناس وضاعت

أموالـه.

il perdrait son crédit et ses ressources seraient anéanties.

لحق ذلك بواسطته.

il y est parvenu grâce à son crédit, à son influence.

Crédit, à —, نسيئة، بلا ثمن، بالطلق، نسي.

يبيع بالنقد دون النسيئة.

il vendra au comptant non à crédit.

— débit et — الطالب والمطلوب.

Créditer, تقييد ما يتوصل.

وقيد بالدفتر ما توصل منه.

et il a inscrit sur le livre ce qu'il avait reçu de lui.

Crédulité, تصديق.

هو سريع في تصديقه.

il est disposé à croire trop aisément.

Créer, fonder, instituer, أنشأ، أحدث، أقام.

Criée, مُناداة، دلالة.
مجلس المُناداة.
Voyez enchères. audience des criées.

Crier, صاح، صرخ.
صاح بالظلم.
crier à l'injustice.

— annoncer à haute voix, نادى على، برّح ب.

Crieur, public, مُنادٍ، صائح، صارخ، برّاح، دلّال.

Crime, جريمة، جناية، إثم.

Criminaliser, تغيير دعوى مدنية وتصييرها
قضية إثمية أو جنائية.
changer un procès civil en
procès criminel ou correctionnel

Criminaliste, مؤلّف ou مصنّف في أمور الجرائم
ou فيما يخصّ الجرائم ou في ما
يتعلّق بالجرائم.
celui qui écrit sur les matiè
res criminelles.

Criminalité, إثمي صفة إثمية.

Criminel, qui a commis un crime, مُذنب، مجرم، صاحب جناية.

Criminel qui concerne les crimes, جنائي, إجرامي.

– entaché de crime, مخالف للشرع.

طلب منه الفصل لدى المحكمة التي لها النظر في الجرائم.

poursuivre criminellement.

Crise, ضيقة الحال, عسرة, كساد.

كساد البيع والشراء.

crise économique.

كساد الأملاك.

crise immobilière.

بسبب الكساد الواقع في المعاملات

par suite de la crise actuelle dans les affaires.

Critiquer, examiner, بحث, باحث, ناظر.

– censurer, قدح, طعن, هجا, عيّب في

خرّج فيه العيب.

il en a fait ressortir les défauts.

Croît, نتاج, نشاء.

تقسيم اصولها ونتاجها بين الجانبين انصافاً.

La laine et le croît seront partagés de moitié entre les parties.

Croquis, esquisse, dessin, الخطوط الأولى في تصوير.

— ébauche d'un ouvrage. إبتداء تأليف ou تصنيف.

Croyance, إيمان، إعتقاد.

Cueillir des fruits. قطف الثمار، تلقيط.

Culpabilité, ثبوت الجريمة، التهمة.

ثبتت عليه التهمة.

sa culpabilité est avérée.

ثبت عليه الفعل.

et sa culpabilité est avérée.

Culte, عبادة، تعبّد، دين.

أهل الديانة.

les religieux.

Cultivable, صالح للحراثة. مفلح للحراثة ou للفلاحة.

Cultivateur, فلاح، زرّاع، حارث، حرّاث.

Cultivé, محترث.

أرض محترثة.

terre mise en culture.

نصفها صالح للحراثة ونصفها

cul.

عطيل.

dont moitié en culture et moitié en friches.

Cultiver, coloniser, عمر. زرع، حرث، فلح، خدم.

عمرت الأرض بالفلاحة.

le territoire a été cultivé.

عمارة البلاد.

établissement de l'ordre de l'administration et de la culture dans une contrée.

ما تصح فيه المساقاة.

les choses auxquelles peut s'appliquer l'association de la petite culture.

خراب وموات

terres non cultivées.

إحياء الموات.

culture des terres non cultivées.

on appelle موات toute terre dont on ne tire pas partie, qui n'est pas cultivée que ce soit

cul.

faute d'eau, mauvaise situation ou toute autre cause.

D'après les prescriptions du شرع il faut pour qu'un fonds devienne la propriété de celui qui l'a défriché, la réunion des cinq conditions suivantes :

1° une autorisation formelle de l'Imam (gouvernement, commandement) de cultiver ;

2° il faut que le terrain soit حيز susceptible d'être acquis, notamment non possédé par un musulman, res nullius ;

3° le terrain à acquérir ne doit pas usurper sur les limites légales de la possession d'un autre ;

4° que ce terrain n'ait point été antérieurement destiné

à recevoir une construction agréable à Dieu, telle qu'une mosquée.

5. qu'un autre n'ait pas déjà commencé à travailler ce terrain.

Culture, زراعة, ملاحة, حراثة.

Cumul, اجتماع بيد شخص واحد وظيفتين أو عدة منها وقبض خرج كلها.

action d'occuper deux ou plusieurs fonctions, d'en percevoir les divers traitements.

Cumulatif, تجمع.

حقوق التجمع.

droit cumulatif.

Cumulativement, بالتجمع, تجمعا.

Cumuler, تجمع بيده اشياء.

تجمع بيده وظيفتين وخرجين

il cumule deux fonctions et deux traitements.

Curateur, أمين معين على ربع الحكومة امثلا

Cur.

للناظر على مال صغير مخلف من ثبت الحجر اما لنظره اموال سفيه اما للإدارة والتدبير في امر شيء متروك او في ميراث لم يعرف اهل الإحاطة به .

personne préposée par la justice soit pour veiller aux intérêts d'un mineur émancipé, soit pour administrer les biens d'un majeur interdit soit enfin pour régir une chose abandonnée ou une succession dont les héritiers sont inconnus.

وما يفرق بين الأمين المذكور والمقدم هو ان الامين ما يقوم الا بالمال والمقدم يقوم بالمال وايضا بذات المقدم عليه .

le curateur diffère du tuteur en ce qu'il ne s'occupe que

des biens; le tuteur est en outre chargé de la personne elle-même.

Curer, نظّف

ان ينظّفوا الحفائر.

ils cureront les fossés.

d'accord, convenir, reconnaître, أعترف، أقرّ.

danger, مَهْلِكْ، خطر، تَهْلُكة، هول.

dangereusement, في خطر، تحت الخطر.

شرب على الهلاك.

il a été dangereusement malade.

dans, au bout, après, بمضي...

بمضي عام.

dans un an.

date, تأريخ، توقيت.

وعرّفه بتاريخ

il (le Cadhi) a déterminé le

dat.

présent acte par la date du...
équivaut à ceci : le Cadhi a donné date certaine au présent acte cejourd'hui....

تاريخ ثابت.

date certaine.

ثابت التاريخ.

ayant date certaine.

dater, déterminer par la date, — أرّخ، وقّت، عرّف بتاريخ.

— à —, commencement — اعتبارا من يوم، ابتداء من يوم

اعتبارا من يوم القيام بالدعوى.

à partir du jour de la demande.

datif, tuteur —, — مقدّم معيّن على يد الحكومة أو على يد مجلس الأولياء والأقارب.

tuteur datif institué par voie judiciaire ou par le conseil de famille.

voyez tuteur.

dation, — المرتّب بالوجه الشرعي ou بالوجه المعتبر شرعا ou بالشهادة العادلة

qui est institué judiciairement.

débat, | منازعة, مخاصمة, مجادلة,
— judiciaire | خصام, تحاكم, تكلم, نزاع.
ينوب عنه في التكلم والخصام.
pour le représenter dans les plaidoiries et les débats.
طال بينهم النزاع والخصام.
ils eurent à ce sujet des contestations et des débats qui durèrent longtemps.
انتشرت الدعوى.
ouvrir les débats de l'affaire.

débattre, | جادل, نازع.
المجادلة في الحقوق والاسباب.
débattre des intérêts.

débauche, | فساد, فسق, فجور.

débet, | ما ينبقى حقا بعد غلق الحساب.
ce qui reste dû après qu'on a arrêté un compte.

débit, | حساب مرقوم فيه ما يسال

— et crédit, | المطلوب والطالب.

débiter — un compte, — تعيين الذي بين الدين وبين

débiteur, — مطلوب . — مدين ، مديون ، غريم ،

بحسب ما يظهر من حال الموكل من الطلب أو المطلوبية .
selon que le constituant sera déclaré créancier ou débiteur.

مما يقع الإعتراف به يوم التحقيق .
dont il pourra être débiteur et qui seront ultérieurement reconnues après vérification.

في ما يتخلد بذمته قبله من المبالغ .
des sommes dont il pourra se trouver débiteur envers lui.

كلاهما مدين ضامن والآخر ضامن الأداء ويسلم مع الخيار في الطلب .
débiteurs solidaires.

الذي لي عليه دين .
mon débiteur.

compte, — الحساب الذي يتبرئ الذمّة بوجه

Mohammed est débiteur envers X... d'une somme de tant
ترتب بذمة محمد لفلان مقدار كذا
Dette constituée à sa charge par suite de.....
تخلدت بساحته له من قبل.....
Omar se trouve être débiteur de la totalité de la sus-dite somme, envers Ahmed.
فقد عمرت ذمة عمر بالعدد المذكور لأحمد عمارة تامة

débours,

درأهم مدفوعة على الغير.
لكي يتوصّل ما خرج من يده.
afin qu'il rentre dans ses débours.

débouter,

إبطال دعوى القائم لدى الشرع.
حكم بإبطال ou ببطلان دعواه.
il l'a débouté de ses prétentions.
حكم بإسقاط مطلب المدعي حيث
لا عمل عليه ولا إثبات لديه.
et il a débouté le demandeur
de sa demande et décidé qu'il
n'y avait pas lieu de s'y arrê-
ter ni d'y avoir égard.

voyez jugement.

décacheter,

فتح ، فضّ الختم.
أن فتح مكاتيب الغير ممنوع
منعًا قانونيًا ومن ارتكب ذلك
يستوجب العقوبة.
la loi défend de décacheter les
lettres d'autrui; quiconque s'en rend
coupable encourt une pu-
nition.

décalitre, voyez mesure.

décapiter — قطع الرأس، ضرب العنق.

décéder, — مات، توفّي، قضى أجله، انقضى أجله.

déceler, — أباح، كشف، فشا، رفع الحجاب.

décennal, — الذي مدّته عشرة أعوام.

décentraliser, — إطلاق من رياسة الدولة التصرّف للإدارات التي تحت طاعتها.

abandon de la part du pouvoir central aux administrations qui en dépendent du droit de gérer librement leurs affaires.

décerner, — أمر، جزم، أقضى، حكم.
حكم الشرع بالخطيئة على المتّهم.
le tribunal a décerné une amende au prévenu.

décès, — موت، وفاة،
بيع أمتعة مخلّف عن ميّت بأمر المحكمة.
vente de meubles par autorité de justice après décès.

déc.

إلى أن حركه الموت.

jusqu'à son décès.

بعد أن كان حكم الشرع بتمويت فلان

بانقضاء مدة التعمير.

après qu'un jugement a déclaré décédé un tel vu l'expiration de la durée moyenne légale de la vie humaine.

رسم متضمن وفاة فلان.

acte de décès de X.

وصل إبراء، تخليص الذمة.

إبراء من وديعة على العموم.

décharge d'un dépôt général.

إبراء في أعمال وكالة.

décharge de procuration.

أبرأ ذمته من المبالغ المذكورة ومن

جميع ما تعاطاه لإجراء التوكيل المشهور،

desquelles sommes il quitte et décharge X. ainsi que de toutes choses relatives à l'exé.

X.... étant décédé et ayant été appelé dans le sein de la miséricorde et de la clémence divines, laissa pour héritiers à sa survivance.

décharge,

Il n'en sera déchargé que conformément aux exigences de la loi qui ont chargé d'acquitter les dettes légalement reconnues.

dec.

cution de son mandat.

وإعطاء كل وصل وحجة يصح الاعتماد عليها في كل مبلغ.

de toutes sommes reçues donner quittances et décharges valables.

أن يدفع عن الجميع ما يخصه من الديون والتحملات التي على التركة.

de payer à la décharge du cédant la portion dont il peut être tenu dans les dettes et charges de la succession.

أبرأ طرفه من ذلك.

il l'en a déclaré quitte déchargé.

بحيث إذا دفع أمين الصندوق لفلان المعين أو لغيره من المستحقين جميع المبالغ التي للمعين قبله تبرأ ذمته براءة تامة معتبرة.

et qu'en payant à X. ou à tous autres qu'il appartiendra toutes les sommes qu'il peut lui devoir

Le préposé de la caisse soit bien et valablement déchargé.

décharger une arme à feu, رمى او أطلق عمارة الأسلحة النارية.

— un accusé, أدى شهادة نافعة لمتهم.

déchéance, إسقاط او تضييع الحق عن.

أسقط حقه عن ذلك من قبل عجزه عن استعمال او إجراء الموجبات اللازمة.

il a été déchu de son droit parce qu'il a été incapable de remplir les formalités nécessaires.

déchet, نقص، نقصان، تنقيص، إنحطاط.

déchiffrer, تفسير ما هو في الأرقام. قرأ ما هو صعب في القراءة، استخرج.

déchirer, مزّق، خرّق.

— la réputation de qq., طعن في عرض الغير، هتك عرض الناس.

décider, juger, prononcer, résoudre. حكم ب، فصل، جزى، قطع. أنهى الأمر.

il vous appartient de décider.

وحكمت بأن...

je prononce par jugement...
إنّه حكم حكمًا تامًّا .

qu'il décide par jugement d'une manière authentique.
فصل الدعوى .
il a solutionné l'affaire ; il a rendu la décision dans l'affaire
il s'est prononcé ; il a décidé la question.

قطع عليه ب .
décider du sort de quelqu'un.

décider, se —,
أعزم على , عزم .

décisif,
جازم , قاطع , بات , حاسم .
حجة قاطعة .
argument décisif.
حسمًا للنزاع .
pour trancher le différend.

décision,
حسم , جزم , حكم , قطع . تحاكم .
تحاكم بين خصمين .
décision entre deux adversaires

الأحكام الشرعية.
Les décisions, les arrêts de la justice.

Décisoire (Serment —), اليمين الذي يتم الخصام بعده.
Serment qui termine le procès.

Déclaratif, المتضمن فيه تبيين ou توضيح ou تعريف ou تصريح.

Déclaration, بيان، تبيين، تعريف، تصريح، توضيح، خطاب، ذكر، شهادة.

ما تضمنه خطابهم.
Le fond de leur déclaration.

وأن يذكروا ما يحصل لهم من المواليد والوفيات والأنكحة والطلاق.
et qu'ils déclarent les naissances, décès, mariages et divorces.

باعترافه et اعترافا على نفسه
sur sa déclaration, ainsi qu'il le reconnaît ainsi qu'il le

[illegible]
sa déclaration est réelle et est l'expression exacte de la vérité.

dec.

déclare lui même, ainsi qu'il l'affirme.

إعتراف الطلاق.

déclaration de divorce.

حسبما ذكر بحضرة.

suivant sa déclaration.

voyez témoignage.

— d'absence,

الحكم بالتفقيد.

الحكم الواقع على شخص بعد فقده من منزله بخمسة اعوام.

jugement rendu cinq ans après qu'un individu a disparu de son domicile.

إن لم يكتسب أهل شخص خبره منذ أربعة اعوام فيجوز لهم أن يطلبوا حيازة مكاسبه حيازة وقتية وإن طال فقده مدة ثلاثين سنة فيسوغ لهم أن يطلبوا إمضاء الحيازة على الوجه البات.

Lorsqu'une personne n'a pas donné de ses nouvelles depuis

quatre années les héritiers peuvent obtenir la possession provisoire des biens de l'absent.- si l'absence se prolonge pendant trente années, ils peuvent faire prononcer l'envoi en possession définitive.

déclaratoire, acte-, رسم فيه بيان، تبيين، تعريف، تصريح، توضيح، ذكر، شهادة.

déclarer, عرّف، أبان، أظهر، صرّح، أوضح، أقرّ، ذكر، أشهد، بإقراره، بذكره،

ainsi qu'il le déclare.

وبمعرفة المسمّى

ils déclarent connaître l'honorable ...

بعد معرفتهما بهما ...

et cela après connaissance exacte des deux parties de ...

ومن المنصوص عليه ...

il est déclaré que ...

لما أقر السيد فلان .
le sieur X.. ayant déclaré.

أظهر ما في ضميره .
déclarer ses intentions.

اعلم بقرب ابتداء المحاربة .
annoncer qu'on va commencer la guerre, déclarer la guerre.

— se —,

أظهر نفسه . ظهر نفسه .
بانضم لجهة فلان
il s'est déclaré pour X, prendre parti pour X

فهو من الجهة التي قبله بذكره .
il s'est déclaré être du côté des adversaires de...

déclinatoire,

إنكاري ،
بطريق الإنكار .
par des moyens déclinatoires.

رسم منكر فيه منه وجه المحكمة .
par acte contenant contestation de la compétence du tribunal

décliner, refuser d'admettre, أنكر، جحد، رفض،
أنكر منح وجهة المحكمة.
il décline la compétence du tribunal

— son nom, أعرب اسمه، أشهر اسمه.

décollation, قطع العنق، قطع الرأس، الرقبة.

décommander, أبطل الأمر، أبطل الوصية.

décomposer, فكّ، حلّ، ابسر.

décomposition, انحلال، انفكاك، تحليل، إفساد.

décompte, نقصان ما دفع من حساب.

décompter, نقص ما هو مدفوع من حساب.

— rabattre de ses prétentions, أسقط مما كان يطلبه ou يدعي

déconfiture, ruine d'une personne, إفلاس، إنكسار

déconseiller, نبّه بترك العمل.

déconsidération, إسقاط الإعتبار، اسقاط نور الوجه.

déconsidéré, المسقط إعتباره ou نور وجهه.

déconsidérer, أسقط الإعتبار، أسقط نور الوجه.

— se أسقط وضيّع همته بيده.

décontenancer بلبل،

— se —, تبلبل.

déconvenue, تخييب مما كان مرجو

décoration , — زخرف، تزيين .

مزخرف حديثا .
fraîchement décoré .

— marque de dignité, — وسام الشرف، نيشان .

découler, résulter, — انشأ، صدر، نتج، حصل من .

découvert à –, non garanti, — غير مضمون، غير متأمّن .

— manifestement, — ظاهرا، جاهرا، علانية، مشهورا .

— dépense non garantie — مصروف بغير تضمين

découverte, invention, — ايجاد، ابتداع، اختراع، اكتساب .

décréditer, — ثلم الصيت، فضح في العرض، أسقط الاعتبار

— se –, — أسقط إعتباره، أسقط وسيلته
أسقط نور وجهه عند الناس .

décret, — حكم، قضاء، أمر دولي، أمر الدولة قانون الدولة

décréter quelqu'un, — أمر بقبض ou بإمساك شخص حيث
متهم بجريمة ou جناية .

décrier voyez discréditer,

décroît, — نقصان واقع في المواشي المشترك فيها .

décroître, — انتقص، نقص .

dédaigner, — احتقر، لم يعتن، ولم يعبأ على، استخفّ .

dédaigneusement, — باحتقار، باستخفاف، بهوان، بازدراء .

dédire, ناقض, كذّب, أنكر.

— se —, حلّ الوعد, أعدم الوعد, رجع عن كلامه.

dédommagement, تعويض, مقاصصة, إنتصاص, كفاءة, تكافي.

dédommager, عوّض, قاصص, غرّم, تكافى, أعطى مقابلة or نظيرا.

يلزمه أن يعوّض له مصاريفه. il sera tenu de le dédommager des frais.

déduction, إخراج, طرح, إسقاط.

جملة الخارجة, جملة ما يطرح. total des sommes à déduire.

— action d'inférer, إستنتاج, تحصّل من, تفرّع.

تفرّع من هذا الكلام. il résulte de ces paroles.

déduire retrancher, أخرج, طرح, أسقط, نقص.

— tirer une conséquence, أستنتج.

défaillant, défaut en justice, غائب, متأخر عن الحضور.

défaillir, faire défaut, تغيّب, تخلّف عن الحضور, تأخر عن الحضور.

défaire, se —, de —, انفكّ من, تخلّص من, أنعتق من.

Déf.

défalcation, طرح, إسقاط, تنقيص, نقصان.

défaut, faire — تغيب, تأخر عن الحضور, تخلف عن الحضور,
حكم في الغيب,

juger par défaut.

حكم عليه في مغيبه.

il l'a condamné par défaut.

— à —, فقد, تاجيل, عدم, عجز

لفقد زمام التركة المضر بالحقوق.

à défaut d'inventaire.

إلا عند فقد الزيادة العامة.

à défaut d'enchères générales.

إذا أجل المشتري بدفع الثمن.

à défaut de paiement par l'acquéreur

وانه إذا حل أجل فائدة ستة أشهر
فإن لم يؤد الدين بعد حلوله خمسة عشر
يوما بالتنبيه عليه.

et qu'à défaut de paiement
à son échéance d'un seul se-
mestre d'intérêts et quinze
jours après un commandement.

déf.

على إن عدم وفاء مغيّن الكراء.
qu'à défaut de paiement du fermage.

إن عجز et إن لم
à défaut de ...

défaut, imperfection, voyez vice.

défaveur, voyez discrédit. إسقاط القدر.

défavorable, غير مصلح, ليس بمباشرة غير ناجح.

défection, ترك, تخلية, خيانة العهد. منافقة.

défectueux, عائب, معيّب, ناقص.

défendable, الممكن حمايته منعه.
الممكن حمايته لدى الشرع.
qui peut être défendu devant la justice.
الممكن منعه
qui peut être prohibé.

défendeur, المدعو, المطلوب لدى الشرع, المدّعى عليه

défendre, protéger, حامى على, دافع عن
والمرافعة لدى المحاكم.
défendre devant les tribunaux

— se —, احتمى, دافع عن نفسه, إعتذر من

— interdire, منع, حرّم, نهى عن, كفّ الأمل.

def.

كُفَّ عليه العمل.
il lui a défendu de faire …

défens, منع صاحب غابة من ضرب اشجارها وذلك حمًى.
défense faite au propriétaire d'un bois d'y pratiquer des coupes.

منع من سرح المواشي في غابة.
défense de laisser paître les bestiaux dans un bois.

défense, protection, مُراجعة، مُحاماة، حماية، صيانة.

عكر على et نفر على.
prendre la défense de quelqu'un.

الإحتجاجات.
voyez produire. les moyens de défense.

المُحاماة عند الوثوب.
la légitime défense.

وثبت انّ من حقه كان يضرب
حيث كانت روحه تهلك
il a été établi qu'il avait le droit de frapper puisque sa vie était en danger.

; de prendre sa défense contre quiconque alléguerait quelque chose à son encontre,
وحاجة من ادعى عليه شيئا

défenseur, حامٍ، محامٍ، مدافع.

محامي المتّهم.
avocat de l'accusé.

défensif, ive, للمُراجعة، للحماية، للصّيانة.

déférence, voyez considération. طاعة، مُراعاة، تقرّ الوجه.

déférer, traduire devant un trib.al مُرافعة لدى المحكمة، الوقوف لدى المحكمة.

défiance, إحتراس، تحرّز، قلّة الأمان، قلّة ثِقة

défiant, مُترَيِّب، قليل الأمان، قليل الثِقة شكّاك، متوهّم.

déficit, نُقصان، خسارة في ...
الخروج الزائد على المدخول
excédent des dépenses sur les recettes.

définitif, تامّ، باتّ، قاطع، جازم، حاسم.
على الوجه البات.

définitif.
حكمًا تامًّا مُبرمًا بتًّا، بتلًا
arrêt ou jugement définitif.

طلاق بائن.
divorce définitif. voyez divorce.

définitivement, — تامًّا، بتًّا، بتلاً، قطعًا، جزمًا، حسمًا، نهائيًّا. جزمًا وتحقيقًا.

définitivement et réellement.

déflorer enlever la virginité, — أفحلها وجهها، أزال البكارة.

défrayer, — دفع ما صرفه الغير.

défrichement, — تطويع، تفريس، إحياء، عزق، كرب

défricher, — طوّع، أحيى، كرب، عزق الأرض. طوّعها واحياها.

il l'a défrichée et mise en valeur.

défunt, — مُتوفًّى

dégagement, — طلاق، خلاص، إعتاق، إنفكاك.

dégager, — أطلق، أعتق، خلّص، فكّ.

انّه فكّ ما كان مرهون.

il a retiré ce qui était engagé.

أعدم الوعد، حلّ الوعد، رجع عن كلمته.

il a dégagé sa promesse, il a retiré sa parole.

dégats aux recoltes, — فساد زرع، فساد الغلّة.

— dommage causé, — خسارة، خراب، إتلاف.

dégradation dégat — إخراب، إتلاف، تخسير، هدم.

dégradation destitution infamante, العزل بالإفتضاح .
انعزل من الحقوق المعرفية .
il a subi la dégradation civique.
العزل من الحقوق العسكرية .
la dégradation militaire.

dégrader, endommager, أخرب, أتلف, أفسد .
أن يغرم جميع الآلات التي تضيع او تفسد .
tous les objets perdus ou dégradés seront payés par lui.

degré de parenté, voyez parent.

dégrèvement, إسقاط .
وطلب كل إسقاط .
réclamation en dégrèvement.

dégrever, un impôt etc. أسقط الخراج .

déguerpir, تخلية مكان جبرا, ترك مكان رغما, بالضبط .

dehors, en —, خارج, خلاف, ما عدا .
وما عداه في الجبل .
et ce qui est en dehors de cela dans la montagne.

déjuger, se —, خالف على ما عزم سابقاً.

délai, أجل, مهلة, فسحة, تلوم, ظرب, نساء, نسيئة.

أمهله ou أجّله إلى آخر العام.
il lui a accordé un délai expirant à la fin de l'année.

ما عدا التلوم الشرعي من أجل المسافة
outre les délais de distance.

انقضى الأجل.
le terme le délai est arrivé est expiré

في أثناء ذلك الأجل.
au cours de ce délai.

أجّله قدر ما يسعه.
il lui a accordé un délai suffisant

وضرب الآجال والتلومات.
accorder termes et délais.

ويضرب له لذلك أجلاً جديداً قدره
il lui sera accordé pour cela un nouveau délai de...

طول et طولان.

Dél.

في خلال الأجل.

dans l'intervalle du délai.

مادَى القاضي الخصمين.

le cadhi a accordé un délai aux parties.

في ظرف مدّة قدرها.

dans un délai de ...

ضرب له أجلا قدره ثلاث سنين.

il lui a accordé un délai de 3 années.

فورا من غير مهلة.

immédiatement sans délai.

الأجل الأخير.

le délai fatal.

الأجل المحدود، المعلوم.

le délai accordé, fixé.

وأجّله بنسئة ليؤدي دينه.

il lui a accordé un délai pour payer ses dettes.

في ظرف قصير.

dans un bref délai.

أجل ومهلة.

terme et délai.

والإنظار.

fixation de délai (pour produire des preuves dans un procès)

voyez jugement.

والباقي أنظروا به إلى مضي ...

le paiement du reste est remis à l'expiration de ...

استنظر محتجًا بالعسر.

il a sollicité un délai en excipant de la gêne.

délaissement,

ترك، إهمال، تسييب، تخلية.

délaisser,

سيّب، ترك، اهمل،

voyez abandonner.

مدعية انه تركها ولم يواصلها بشئ من القوت.

alléguant qu'il l'a abandonnée et qu'il ne lui a rien fait parvenir pour se sustenter.

أمره الشرع بتخلية ما بيده من الأملاك.

il lui a été ordonné par la justice

de délaisser ce qu'il possède en fait d'immeubles.

délateur, واش، ناقل كلام.

وشى به عند الحكام.

il s'est fait son délateur auprès des autorités.

voyez dénoncer.

بمحض t كشفه غدرًا.

il l'a dénoncé traitreusement.

délation, وشاية، سعاية.

— de serment, طلب اليمين، القسم، الحلف.

طلب من المحكمة أن ترتب اليمين على مقابله.

il a demandé au tribunal de déférer le serment à son adversaire. voyez serment.

délégation, نيابة، تفويض، تفخيم.

— حال كونه نائبًا عن

agissant en qualité de délégué de

بالنيابة.

par délégation.

délégations financières, النوّاب المأسّس لهم التصرّف في الأمور المالية.

رسم متضمّن انزال المدين في دين غريمه عوضا عنه.

acte par lequel un débiteur charge une personne qui lui doit de payer à sa place.

délégué, قاصد. نائب, وكيل, مقدّم, المفوّض له الأمر.

أمام المتوظّف النائب عن عامل العمالة.

par devant le délégué du Préfet.

أحد أعضاء الجماعة المأسّر لها النظر والتصرّف في الأمور المالية.

délégué financier.

المقدّم على المحجور

qui a reçu délégation pour être tuteur, tuteur datif.

déléguer, وكّل, قدّم, فوّض,

وجعل فيه توكيل الغير.

il lui confère le droit, ou il lui donne la faculté (au dit acte) de

déléguer un tiers, de subdéléguer des pouvoirs.

فوّض له القاضي التحجير على المحجور

le cadhi lui a délégué la tutelle.

délibérant, مشاور، متشاور، مشير، مستشار، صاحب مشورة، من له حقّ في مفاوضة.

délibératif, الخاصّ بمفاوضة ou مذاكرة، المتعلّق بمفاوضة ou مذاكرة ou مشاورة.

النظر ou البحث ou التصرّف في فصل الأمور مع الغير ou في جماعة.

Droit de voter dans une assemblée, voix délibérative.

délibération, مذاكرة، مشاورة، قرار، مشورة، مفاوضة، شورة.

رأي مجلس.

الموافق على ما استقرّ عليه رأي مجلس أولياء المحجورين.

qui a homologué une délibération

du conseil de famille des mineurs.
بمقتضى قرار من مجلس أولياء —
القصر تحت رياسة قاضى
الصلح بنظراء كذا.
suivant délibération du conseil
de famille présidé par le juge de
paix du canton de ...
للمذاكرة في عقد المصلحة مع مدينيه.
pour délibérer sur la formation
d'un concordat.

délibéré,
تأمل حكام الشريعة في قضية قبل
ان يصدر الحكم منهم.
débat entre les juges d'un tribu
nal avant de rendre le jugement.

— de propos —, فصدا، عمدا، بقصد، بعزم.

délibérer, شاور، تشاور، شاور نفسه، تأمل في.

délictueux, الذي فيه علامة الجناية.

délier, rendre libre dégager بلّ، حل، حرّر.
حرّره من القسم هو اليمين من حلفه.
il l'a dégagé de son serment.

délimitation, تحديد، تعيين الحدود.

إجراء التحديد لوطن عرش.

la délimitation d'une tribu.

délimiter, عين الحدود بالتدقيق.

fixer exactement les limites.

ومحدود في رسم الجادية.

et qui est délimité dans le titre provenant de ses ancêtres.

délinquant, مجرم، مذنب، مرتكب جناية ou جريمة.

délit, مخالفة، خطأ، ذنب، ذنوب، جرم، جروم.

مخالفة صيد.

délit de chasse.

في حال الفعل والارتكاب

flagrant délit.

حيث عثر عليه في حالة ارتكاب السرقة.

Comme ayant été surpris en flagrant délit de vol.

délivrance, تحرير، عتق، نجاة، خلاص، إطلاق. نجا.

حتى تضع حملها.

jusqu'à ce qu'elle soit délivrée de

son accouchement.

حتى تضع حملها كله .

jusqu'à sa complète délivrance.

للحصول من الحكم على رسم تملك .

à l'effet d'obtenir de l'administration la délivrance d'un titre de propriété.

délivrer, أعتق , أطلق , سرّح .

أطلق المسجون ou سرّح المسجون .

il a délivré le prisonnier,

— d'un mal, نجّى من , خلّص , سلّم .

يأتي بالفرج على يد ...

nous délivrera par la main de...

كفّ عليّ هذا الرجل .

délivrez moi de cet homme.

— remettre, دفع , سلّم .

ولذلك سلّمت له هذه الشهادة

لتكون في يده حجة فيما يقتضيه الحكم .

en foi de quoi je lui ai délivré le présent certificat pour servir et valoir ce que de droit.

délivrer (se -) : خلص، تخلّص، نجا، ولم نفسه، سلّم نفسه من

déloger, faire quitter, : حوّل، أخرج، نقل.

- quitter soi même, : خرج، انتقل، خلّى المكان.

déloyal, : خائن، خوّان، خادع، غشّاش.

déloyalement, : بخيانة، بمكر، بخداع.

déloyauté, : خداع، خيانة، مكر، غش.

demande, : طلب، علقة، مطالبة.
مطلب.

objet de la demande.

ولم يكن لهم مع المقابلين علقة حق.

il ne leur reste rien à revendiquer, à invoquer contre leurs adversaires.

ولم يبق علقة حق بينهم ولا مطالبة.

il ne reste entre eux aucun sujet de réclamation ni de demande.

أصل الدعوى.

demande principale.

دعوى عارضة.

demande incidente.

أمّا في أصل الدعوى أو في كل دعوى عارضة.

tant sur la demande en principal que sur demande incidente.

demandeur, — طالب، مدّعٍ، فالج، مُرافع.

طالبًا كان أو مطلوبًا.

qu'il soit demandeur ou défendeur.

طالبا كان أو مطلوبًا.

tant en demandant qu'en défendant.

وأبطل دعوى القائمين

et déboute les demandeurs.

قائمًا بنفسه وبالنيابة عن ...

se présente comme demandeur pour son propre compte et en qualité de mandataire de ...

démarcation, — تحديد، وضع الحدود، علامة الحد.

حدّ فاصل.

une ligne de démarcation.

démêlé, — منازعة، مخاصمة، مشاجرة.

démêler, discuter, — جادل، خاصم، تشاجر، تنازع.

démentir, — نقض، كذّب.

— se —, — ناقض et كذّب ذاته ou نفسه.

démesuré, تجاوز الحد، خارج عن القياس،
مفرط، بلا قياس، بعوز القياس.

démesurément, فوق القياس، بإفراط.

demettre, disloquer, فكّك، وثم، خلع،
انفك من خ م اعه.
il s'est démis de son bras.

— destituer, خلع، عزل.

— se —, تنحّى، تنازل، استعفى، تقاعد،
عزل نفسه عن ...
تقاعد عن منصبه، عن وظيفته
quitter une dignité, une fonction.

démeublement, تعرٍّ من الأثاث.

démeubler, عرّى من الأثاث.

demeurant, ساكن، قاطن، نازل، موطن، مقيم.

demeure, محل سكنى، مسكن، منزل، مقرّ.
بمحل سكنى المكري.

voyez habitant, en la demeure du bailleur.

— mettre en —, نبّه على عمل كذا رسميًا.
sommer de — mettre en demeure de
تنبيه رسمي على عمل كذا.

mise en demeure d'avoir à ...

demeure, il y a péril en la —, الذي يجب عمله بلا تعطيل وإلّا ينتج ضرر أو خسارة أو هلاك.

Le moindre retard serait nuisible.

demeurer, habiter, أقام، قطن، سكن، وطن.

— rester, لبث، استقرّ، بقي، استمرّ.

— tarder, أبطأ، تأخّر، توقّف.

démission, استعفاء، عزل، تقاعد، تنازل، تسليم

démissionnaire, متقاعد عن، متنازل عن، مستعفي، مسلّم في

démocrate, محازب مشيخة الجمهور

démocratie, الحكم الذي بأيدي الأمّة.

démocratique, الخاصّ لحكومة الأمّة.

démonstration, إيضاح، تصريح، برهان، دليل واضح.

démontrer, حقّق، أعلن، أبان، أثبت، أوضح، دلّ على.

dénationaliser, إسقاط الحقوق الطائفية.

— se —, التخلّي عن الحقوق الطائفية.

dénégation, جحود، نكران، إنكار.

بادره في ذلك إنكارًا كلّيًّا.

il repousse ses prétentions de la manière la plus formelle.

il lui oppose des dénégations formelles.

déni, dénier, إنكار، جحود.

— refus de rendre la justice, تضييع لحق، إباء، رفض.

أبى القاضي بفصل القضية ظلماً.

le cadhi a refusé injustement de juger l'affaire.

denier, monnaie, فلس، درهم،

— argent, مال،

من ماله الخاص والخالص، من خصوص أمواله.

de ses deniers personnels.

dénier, أنكر، جحد، رفض، أبى.

أنكره فيما يسأله من الدين.

il a dénié être son débiteur.

dénigrement, تعيير، تسويح العرض، قدح، ثلب، قرض في.

dénigrer, عيّب في، قدح في، سوح العرض، عاب، ثلب.

التقارض بينهم.

voyez discréditer, décrier.

ils se dénigrent réciproquement.

dénomination, تسمية، شهر، عرف.

باشتهر، به عرف.

connu sous la dénomination de..

وبه شهر.

ainsi dénommé.

dénommer, سمّى، شهر به، عرّف باسم.

dénoncer, déclarer, faire connaître, اشهر، اعلم، اخبر به، ابان، بيّن،

وقع إعلام من يجب بهذا على الوجه الصحيح

cela a été dénoncé régulièrement.

— signaler à l'autorité, وشى،

وشى للحكم جريمة فلان.

il a dénoncé à l'autorité le crime de X.

— signifier par voie légale, اشهر، أرفع الإعلام، نبّه، أطلع على،

أشعر به من يجب.

dénoncé à l'intéressé.

نسخ العقلات الواقعة على العقار

ورفع الإعلام بها.

les saisies immobilières et les

dénonciations de saisies,

إشعار العقلة.

dénonciation de saisie.

المعارضة وما وقع من الإشعار بها.

l'opposition et les dénonciations qui

en ont été faites.

dénoncer un traité, أعلم بقطع إجراء الشروط .

وأعلمه كتابةً بأنّ مرادَه لا يجري أحدى الشروط الواقعة بينهما في كذا

et il lui dénonce par écrit son intention de cesser de mettre en vigueur les conditions intervenues entre eux dans ou pour ...

dénonciateur, واشٍ ، نمّام voyez délateur.

dénonciation, déclaration, إشعار، إعلام، إطلاع، رفع الإعلام بـ voyez les exemples ci-dessus

— calomnieuse, كذب، افتراء، وشاية، تعبير، بهتان، نميمة.

dénué privé de..., عديم من، عادم، معدوم، محروم.

dénuement ou dénûment, ضياع، فاقة، احتياج، عَدَم، حِرمان،

ألفاها في الضياع .

il l'a laissée dans le dénûment.

أورثته فاقته موارد الهلاك .

son dénûment l'a presque fait arriver à sa perte.

في معرض الضياع.
dans le dénument.

ذو فاقة.
dans le dénument.

هو في غاية الاحتياج.
il est dans une extrême misère.

voyez indigence.

dénuer ;
أعدم، عرى، حرم.

départager,
فصل بين.. رجّح.

بأن تخالفا فعليهما ان يشركا في حكمها السيد فلان ويعتبراه حكمًا مرجّحًا للفصل بينهما.

en cas départage d'avis entre eux ils s'adjoindront pour tiers arbitre à l'effet de les départager M. X.

بأن تساوى الآراء يسمّى حكمًا ثالثا للترجيح بينهما.

si les voix sont en nombre égal de chaque côté il sera désigné un autre arbitre pour les départager

département,
أحد مفاصل تصرّف الدولة.

partie de l'administration de l'État.

département division administ[tin] عمالة .

départemental الخاص للعمالة , المتعلق بالعمالة .

— commission —, مجلس العمالة , ديوان العمالة .

dépêche, رسالة , كتب , كتاب .

المكاتيب التحريرية والرسائل البرقية.

les lettres et les dépêches.

dépendance, subordination, طاعة , تحت حكم , تحت حكم , في حكم ,

— accessoires, ما اتصل به , متعلقات , المستخرج من

تابع , توابع , لواحق .

ما اتصل بالدار .

les dépendances de la maison.

الحوش والجنة المستخرجة منه .

la ferme et le jardin qui en dépend.

وما عرف منه وعرف به , ونسب .

en outre avec tout ce qui est reconnu en dépendre ou y a été attribué.

voyez appartenances. الدار وما تبعها .

la maison et ses dépendances.

dépendant, subordination, الذي هو تحت طاعة , تابع , مأمور ,

dépendant, accessoire, لاحق, تابع, متعلق, مُلحق, متّصل,

dépendre, accessoire اتّصل ب, تعلّق ب, استخرج من, تبع, لحق,

وما اتّصل به من البناء.

et tous les bâtiments qui en dépendent.

نظر الجزائر.

dépendant, relevant d'Alger.

dépens, frais, مصاريف,

وإلّا فعليه جميع ما يترتّب على ذلك من المصاريف والتعويضات.

sous peine de tous dépens et dommages intérêts.

مصاريف المنازعة وما يتبعها على الإطلاق.

les dépens de l'instance et généralement ceux auxquels elle donnera lieu par la suite.

من غير مصروف.

sans dépens.

تحت إنفاقه.

à ses dépens, à sa charge.

dépit, en – de — في نقمة, نكاية في, قهرًا, غضبًا عن, رغمًا.
رغمًا عليه, على رغم أنفه.
en dépit de lui, malgré lui,

dépopulation, — إقفار, خراب, غمر.
بلد غامرة.
pays dépeuplé.

déport, — رسم متضمن تأخير من حاكم الشريعة
او من محكم في وصل قضية و ذلك
تحرجًا في نفسه.
acte par lequel un juge, un arbitre se récuse.

déportation, — نفي, جلي
النفي هو عقوبة باطنة تخلي من
جرت عليه إلى محل معين من الحكم.
La déportation est une peine infamante qui consiste en un exil dans un lieu déterminé.

déporté, — المحكوم عليه بالنفي, المنفي الجلي.
déporter, — نفى, حكم بالنفي, جلا.
déposant, en justice, — المؤدي شهادته لدى الشرع.

déposant, qui fait un dépôt, المودع .

déposer, أودع , وضع , استودع .

وضع تقرير التحديد .
il a déposé le procès verbal de délimitation.

— renoncer, abandonner, تنازل , استعفى من , ترك , سلم في .
تنازل حرمته .
déposer son autorité.

— une plainte, وجه , قدم شكاية .

— son bilan, وجه ou قدم بيان ماله وما عليه
عند إفلاسه .
se déclarer en faillite.

— comme témoin, أدى شهادة ou ما في علمه .
ليؤدي بما في علمه يقينا .
pour déposer vérité sur les faits
qui sont à sa connaissance.

dépositaire, المودع عنده ou بيده ou تحت يده , المستودع , أمين .
من أمنت عن يدهم .
par tous dépositaires.

— de la force publique أهل الضبط .

déposition, témoignage, شهادة .

voyez témoignage.

— destitution, تنزيل، عزل، نزع من ..

déposséder, نزع من يده، اختلس، سلب.

نُزعت من يده الأملاك .

il a été dépossédé des immeubles

dépossession, نزع، سلب، إختلاس .

dépôt, وديعة، إيداع، تأمين، وضع .

خزينة الودائع .

caisse des dépôts

الوضائع والأمانات

dépôts et consignations.

على وجه الحفظ والأمانة .

à titre de dépôt et consignation.

وديعة إختيارية .

dépôt volontaire.

تأمين بضائع

dépôt de marchandises.

وديعة نقود .

dépôt d'argent.

أعترف بأن فلان قد أودع اليوم عندي مبلغا قدره كذا نقودا.

je reconnais que X. a déposé ce jour entre mes mains la somme de… en espèces.

رسم متضمن الوضع.

acte de dépôt.

dépôt de mendicité, — منزل مقيوم به السائلون والجائلون بالأكل والفراش.

établissement dans lequel on loge et on nourrit les mendiants et les vagabonds.

dépouille, mortelle, — جثة.

— ce qu'on enlève à un ennemi, — سلب، غنيمة.

dépouillement, du scrutin, — إعداد الأصوات بعد الانتخاب.

action de compter les voix après le vote.

— action de dépouiller, — تجريد، تعرية، تشليح، نهاب

— d'un compte, — تصفية الحساب.

dépouiller, — نشط، شلح، عرى.

أنزل من.

être dépouillé de ...

سلب ــ نهب له اللصوص ما بيده.

les brigands l'ont dépouillé.

dépouiller, faire l'examen de... — أطلع على، اطّلع على

أطلع على ما تضمّنته وثائق الدعوى

il a dépouillé le dossier.

— se —, — تعرّى، حرم نفسه من.

تعرّى لأجل أولاده.

il s'est dépouillé pour ses enfants.

dépréciation, — إنقاص، انحطاط القيمة، تقليل القيمة، بخس.

déprécier, — أنقص، قلّل القيمة، بخس القيمة.

— se —, — أسقط همّته عند الناس.

déprédateur, — سالب، ناهب، غازٍ.

déprédation, — سلب، نهب، نشب.

خيانة ــ سرقة ارتكبها المتوظّفون

vol dans une administration, malversations.

députation, envoi de personnes, — إرسال، سفارة، وفد.

— corps de députés, — جماعة السفراء.

députation, fonction de député. مرتبة الوافد او السفير.
يطلب مرتبة السفير.
il est candidat à la députation.

député, سفير, نائب, رسول, وافد.
أحد اعضاء جماعة سياسية.
membre d'une assemblée politique.

députer, سفّر, أنفذ, وكّل, فوّض, أوفد, ارسل.

dérailler, خرج من السلك.
صارت وقعة بسبب إخراج
عجلة النار من سلكها.
il est survenu un accident par
suite d'un déraillement.

dernier, فارط, آخر, ماضٍ, سابق.
العام الفارط او السنة الفارطة.
l'année dernière.

— ce —, الأخير في الذكر.

— en — lieu, في الآخر, اخيراً.

dernièrement, في هذا القرب, عمّا قليل.

dérobé, مكتوم, سرّي, خفي.

dérober, voler, اختلس, سلب, سرق.

dérober, se — ; غاب عن، اختلف، تملّص من،
تخلّص من،

dérogation, مخالفة، اختلاف، تعدّي الأوامر، نسخ.

dérogatoire, الذي فيه مخالفة.

déroger, نابذ، خالف، تعدّى.

خالف عن القانون الشرعي.

déroger à une loi.

désaccord, خلاف، اختلاف، تفرّق الآراء.

حصل خلاف في...

être en désaccord.

désapprobateur, لوّام، فضّاح، عذول، عيّاب.

désapprobation, ملامة، إنكار، لوم، مذمّة، ذمّ

désappropriation, تسليم في الأملاك، سلب الأملاك

ترك الأملاك، تخلية الأملاك.

désapproprier, se سلّم، سلب، ترك، خلّى الأملاك.

désapprouver, لام، عاب، فضح.

désarmer, نزع السلاح، فكّ السلاح من يد...

désaveu, جحود، إنكار،

رسم متضمّن الإنكار،

acte par lequel on désavoue.

des.

désavouer, nier, جحد، أنكر،
— repousser, أنكر، رفض، نفى.
descendance, سلالة، نسب، انتساب نجل. نسل.
descendants, ذرية، نسل، اولاد، صلب،
صلب.

descendant direct, fils du fils.
تناسل.

avoir des descendants, se multiplier par la génération.
ما تناسلوا وتسلسلوا.
aussi longtemps qu'ils auront des descendants dont la postérité se reproduira.

تسلسل.
se reproduire.

بقية سيدي خالد.
descendants de Sidi Khaled.

نسبا، من نسل، نجل.
descendance, postérité, lignée,
par descendance de race.

des.

descente de justice, — إنتقال حكّام الشريعة إلى محل للبحث في أمر

transport des magistrats à un lieu pour opérer des investigations.

description, — توصيف، تعريف.

توصيف المحل.

description des lieux.

déserteur, — هرب من العسكرية.

deshérence, — فقد الورثة.

لفقد الورثة وبسبب ذلك يعزى المتروك لبيت المال.

absence d'héritiers par suite de laquelle la succession revient à l'Etat.

ميراث خال عن الورثة.

succession en deshérence.

déhériter, — عدم من الإرث، قطع ميراثه.

حرم من الإرث.

déshonneur, — هتك الحرمة، بخس، شان.

انهتكت حرمته.

il est déshonoré.

des.

désignation, — إيضاح. تخصيص، بيان، تعيين، تعريف.

تعيين ما ينوب كل احد منهم.

désignation des parts afférentes à chacun d'eux.

بيان المبيع.

désignation de l'objet vendu.

ومعرفة المشترين لها المعرفة التامة تغني عن مزيد التعريف بها بعد الرؤية والتقليب.

et sans qu'il soit besoin d'en faire une plus ample désignation, les acquéreurs déclarant la connaître parfaitement pour l'avoir vue et visitée.

وتسمية البقع المذكورة لتسهل التلفظ.

et une désignation collective de la quotité du terrain, sus mentionné afin d'en faciliter l'énonciation.

des

وزيادة الإتّضاح للمبيع بحدّه...
pour ajouter à la clarté de la désignation de l'objet vendu il est limité...

désigner,

دلّ على، بيّن، أشار إلى، عيّن، عبّر،
أو من يعيّنه من طرفه.
ou la personne qu'il désignera.
يعبّروا به.
ils désignent, ils dénotent par là.
المعبّر عنه بـ ...
désigné par...
المُشار إليه.
ci-dessus désigné.

désintéressé, sincère,

دون غاية ذاتيّة، خالي الغرض.
نصيح.
فعله بنصيحة خالصة.
son action est désintéressée.

— payé,

توصّل بحقّه، قبض ماله من الدّين.
مستوفي ما يسأل من الدّين.

توصّل بنائبه من ...

il a été désintéressé de la part lui revenant.

مُعترِفا بأنّي توصّلتُ كذا من فلان توصّلا تامًّا وتوثقا بما ذكر سلّمت له هذا الإشهاد.

ayant été désintéressé intégralement de... en foi de quoi je lui ai accordé la présente décharge.

désintéresser, payer, voyez payer.

désistement,

إسقاط، تسليم، تخلية، ترك، تنازُل.

أسقط جميع الحقوق.

désistement portant sur tous les droits.

أسقط الدعوى.

désistement d'une affaire.

إسقاط مجرّد عن كلّ شرط و قيد.

désistement pur et simple.

إسقاط في استئناف حكم.

désistement d'appel de jugement.

أشهد فلان بأنّه أسقط استئناف الحكم الصّادر من المحكمة الابتدائية

إسقاطًا مجرّدًا خاليًا عن كلّ شرط .
X. déclare se désister purement et simplement de l'appel du jugement rendu par le tribunal de première instance.

voyez abandonner.

désister, se -, : أسقط، سلّم، تخلّى عن، ترك، تنازل عن

désobéir, : نبذ الطاعة، خالف، عصى، عقّ .

عصى الشرع ، عصى الحكم .
désobéir à la loi, à l'autorité.

désobéissance, : عصيان، مَعَقّة، مُخالفة .

désobéissant, : عَقوق، عاصٍ، مُخالِف .

désordre, confusion. : فتنة، تشويش، انقلاب .

— de mœurs, : خلاعة، فساد، فسق .

despotisme, : جور، ظلم،
حكم عرفي .
gouvernement despotique,

dessaisir, se -, : تخلّى عن... سلّم، أطلق، نازل،
أنزل عن، احال
تخلّى عن الأمر .
il s'est dessaisi de l'affaire.

des.

أطلق القضية لمن له النظر فيها.

il s'est dessaisi de l'affaire au profit de qui en était compétent,

انتزل عن حقه، ناقل حقه، أحال حقه.

il s'est dessaisi de son droit.

ولا يخرج عنهم ou ولا يخرج من يدهم ou ولا يخرج عن ملكهم بناقل شرعي.

ils ne s'en sont jamais dessaisi par une mutation légale.

Dessaisissement, تخلي عن، تسليم، إطلاق، تناقل، انتزال عن، إحالة، مناقلة.

Dessein, قصد، نية، عزم، مقصد، إصابة.

إلى غرض الإصابة.

au dessein, au but à atteindre

à —, قصدًا، بالقصد، عمدًا.

ما فعلته قصدًا.

je ne l'ai pas fait à dessein.

Desservir, nuire, أضر، وشى ب، سعى ب

Dessous, ci —, اسفله.

Dessus, ci —, أعلاه.

Destinataire, — المرسول له .

Destination, affectation, — تعيين، تخصيص.

— lieu d'arrivée, — محل القدوم، محل الوصول.

— lieu où l'on envoie, — المحل المرسول له .

Destiner, affecter, — عيّن لـ، خصّص، أعدّ.

المعدّ للزراعة.

à ce destiné.

الأرض المعدّة لعمل الحراثة.

le terrain destiné aux labours.

استعمله في غير ما أعدّ له .

il l'a fait servir à un autre usage que celui auquel il était destiné.

[illegible]

il a retiré à son mandataire le mandat qu'il lui avait été confié et qui lui faisait le soin de ses affaires. Il retire entièrement ses pouvoirs audit mandataire en sorte qu'à dater de ce jour s'il faisait quoi que ce soit, son action serait rejetée et regardée comme n'engageant pas le mandant.

Destituable, — قابل العزل، يمكن تنزيعه من الوظيف.

Destitué, — معزول من، منزوع من الوظيف .

Destituer, — عزل، نزع من الوظيف، أزال من، خلع.

Destitution, — خلع، تنزيل، عزل.

Destruction, — خراب، إباحة، إتلاف .

إتلاف الحجج، أو الرسوم العمومية أو الوثائق المتضمنة المعاملات

التجارية و رسوم الخزين والرسوم
الشرعية فهو مستوجب العقوبة.

la destruction des régistres ou actes de l'autorité publique, des effets de commerce ou de banque est punie par la loi.

désuétude, إغفال، إنتساخ، تلاشي، إهمال.

وقع الإغفال في اجراء هذا القانون.

il y a eu désuétude dans l'applica de ce décret, tombé en désuétude.

détail, تفصيل، إسهاب، بيان، تنصيص

جملة وتفصيلاً.

en totalité et en détail.

يطول علينا التفصيل

il serait trop long de détailler.

مُفصلاً.

par articles, en détail.

اودع عنده البضائع الآتي تفصيلها.

il lui a remis ou déposé chez lui les marchandises dont le détail suit.

بيع بالفشارة.

vente en détail.

حكى لنا تفصيلاً.

il nous a raconté en détail.

détenir, — مسك ، قبض ، بيد.

وانما هو بيده على وجه الإرفاق والإسكان فقط.

mais qu'il ne la détient que par pure bienveillance du propriétaire qui l'a autorisé à s'y loger.

العقار الذي بيد فلان.

les immeubles que détient X.

détenir en prison, voyez détention. — أملاكهم المغصوبة بيد الغير.

leurs propriétés qui sont détenues sans droit, par autrui.

détente de fusil, — قرص ، فرناخ البندقة.

détenteur, — ماسك ، الذي بيده شيء كان.

détention, détenir en prison, — سجن ، حبس ، قبض ، يشق على

préventive, — حال المسجون قبل الحكم في قضيته.

détention d'armes prohibées, — من وجد عنده الأسلحة الممنوعة.

Détenu, prisonnier, مسجون، مقبوض، محبوس.

Détérioration, خسران، تلف، خراب، تخلق، ضياع، خلل.

لتخلق كاغطه ou في طلاسه.

par suite de la détérioration du papier sur lequel il est écrit.

خوفا من ضياع كاغطه ou في طلاسه.

crainte que le papier sur lequel il est écrit se détériore.

Détériorer, تنزيل قيمة الشئ، عيّب، أسا، بشع، خرب.

faire perdre de la valeur, rendre plus mauvais, abîmer, dégrader.

Déterminant, مبيّن، معيّن، مقدّر، جازم، محدّد، قاطع.

Détermination, résolution إعتماد، جزم، عزم.

Déterminé, معلوم، مبيّن، معيّن، مثبوت، ثابت، متاح.

مجموع من المبالغ أعلاه المعلومة المقدار.

total des sommes déterminées.

على الكيفية المبيّنة أعلاه.

de la manière ci-dessus déterminée.

حيث كانت وبانت وتعينت.

telle qu'elle est, consiste et est déterminée

déterminer, décider, — فصل، قضى، انهى، بتّ.

— préciser, — بيّن، عيّن، حدّد، أحقّ، فرض.

أحقّ ما يعرض لهم في...

il a déterminé leur part dans...

détonation, — إطلاق، تونيهة، طبيعة، وجبة، عمارة، طلقة.

إطلاق الأشيا المفرقعة.

détonations et décharges.

إطلاق وجبة اسلحة نارية.

détonation d'arme à feu.

détorquer, — فسّر بتجاوز الحدّ.

شرح النصوص بتجاوز الحدّ.

il a commenté les textes en les détorquant

détournement, — نشل، سرقة، إختلاس، تفويت.

— de mineur, — إنزاع طفل غير رشيد.

détourner, soustraire, — أنسل، سرق، أختلس، فوّت، نشل.

ذهبنا لبيع الأشياء المذكورة وجدناه فوّتها وأخفاها عنّا.

nous nous sommes transportés pour la vente desdits objets,

nous avons constaté qu'il l'esa
vait détournés et fait disparaître.

détracter, قرض، عيب، ثلم، قبّح الصيت، اغتاب، ثلب.

détracteur, قارض، معيّب، ثلّام، مغتاب، ثلّاب.

détraction, قرض، اغتياب، تعييب.

détresse, غاية الفاقة، ضيقة، شدّة.

إشارة الضيقة.

cri de détresse.

détrousser, سلب، فتك، عرّى، قطع الطريق.

dette, دين، ما يلزم الذمّة شرعًا، الرتب بالذمّة.

الذمّة العامرة شرعًا.

les dettes légalement reconnues.

ليقضي منه دينه.

afin qu'il paye ses dettes avec cela.

على دفع دينه.

au sujet du paiement de ses dettes.

على الدين

je suis endetté.

استغرق بالدين.

être couvert, perdu de dettes

كان يستدين من غير اذنه وحجر عليه
Il a pris l'habitude de contracter des dettes sans son autorisation, et malgré sa défense.
فإن تدين بعض دين بعد التاريخ فهو بريء من دينه غير مؤاخذ به
si, à dater de ce jour il continuait à contracter des dettes, il (père) serait entièrement déchargé de toutes créances et n'en serait nullement responsable.

dat.

من إحاطة دين أو غيره .

pour cause de dettes ou autres.

ما هو مترتب بذمته ، ما هو مرتب عليه ،

ses dettes, son passif.

إطفاء دين .

amortissement d'une dette.

ثم الدين الثابت عليه بالبينة وتصادق الورثة .

puis les dettes dûment constatées par preuves et reconnues par les héritiers.

مثقل بالدين ، غارق في الدين

perdu de dettes, noyé dans les dettes

من إحاطة دين .

par suite de l'entourage de dettes, pour cause de dettes.

dette publique. — ما على الدولة من الدين وتخرج عليه الفوائد سنوية .

ce qui est dû par l'Etat qui en paie annuellement la rente.

— actives, — ما هو للشخص من الدين على الغير .

— passives, — ما هو مترتب بذمة شخص من الدين .

dévaliser, — سلب، فتش، شلح، عرى، قطع الطريق.

devant, par-, en présence de, — بين يدى، لدى، امام.

بين يدى الشيخ القاضى.
pardevant le vénérable Cadhi.

لما وقفوا بين يديه.
lorsqu'ils ont comparu devant lui.

لدى الشيخ ou امام الشيخ القاضى
pardevant le vénérable Cadhi.

— ci-, — قدام هذا، انفا، سابقا.

dévaster, — أتلف، أخرب، أقفر.

développer, expliquer, — بيّن، أوضح، شرح، فسّر.

devenir, — صار، عاد،

صارت له ملكا بالشراء الصحيح.
elle est devenue sa propriété au moyen d'une acquisition authentique

يصير باطلا لا عمل عليه ولا التفات اليه.
il deviendra nul et de nul effet.

تملّك.

voyez propriétaire. devenir propriétaire.

ما بان عنه لا خبر ولا اثر.

on ne sait ce qu'il est devenu.

dévêtissement, إسقاط، تسليم، تخلّي، تأخير، ترك،

إسقاط إختياري.

dévêtissement volontaire.

devis, قائمة الأثمان، قائمة الأسعار،

تقويم المصاريف.

حسب الصورة وقائمة الأثمان

المطابقتين لهذا العقد.

conformément au plan et au

devis annexés aux présentes.

على الصورة وقائمة الأسعار

même traduction.

devoir, avoir des dettes. مديون، تعمير الذمّة، الترتيب

بالذمّة.

عمرت ذمّة الثاني للأول.

le second se trouve devoir au premier.

إنّ عليه وبماله وذمّته.

il doit, il est débiteur de…

له قبله دين، له دين قبل فلان.

il lui est dû par X…

devoir, ce à quoi l'on est obligé,

مبلغ كذا ترتّب لي بذمّته.

la somme de ... qu'il me doit.

اعترف فلان بأنّ عليه لفلان.

X reconnait devoir à Z ...

واجب، واجبة، فرض، حقّ.

نصّ الواجب.

négliger de faire son devoir, y - manquer.

بحكم ما أُسند لهم.

en vertu des devoirs qui leur sont imposés.

في حال طوعهم ورشدهم.

dans l'état exigible de connaissance de leurs devoirs religieux et civils.

يقوم بالواجب.

il remplit ses devoirs.

حقوق الخدمة. موجبات الخدمة.

devoirs professionnels.

ترك الموجبات.

ne pas accomplir son devoir.

من الواجب عليه .
il est de son devoir.

وعلى فلان أن ...
il est du devoir de X. de ...

dévolu, acquis en vertu d'un droit, ما ينوب شرعًا , ما يختص ل ... المستحق .

ينوب المتروك لبيت المال عند عدم الورثة .
S'il n'y a pas d'héritiers la succession est dévolu à l'Etat.

dévolutif, تنقيلي ، إحالة حقوق شخص الى غيره .

dévolution, انتقال ملك أو حقوق شخص الى غيره .

فرضًا وردًّا .
comme part légale et par droit de dévolution (en remplacement d'un héritier).

dicter, des lois, ترتيب القوانين بالغصب , غصبًا .

dictum, dispositif d'un jugement. صيغة الحكم .

diffamateur, باهت , ثلاب , هتاك العرض , هتاك الحرمة .

diffamation, تهتيك الحرمة , تهتيك العرض ,
نهك العرض , هتك الحرمة , فضيحة , ثلب , لمز , بهتان , تلم .

diffamatoire,	قاطع العرض، هاتك الحرمة، ثالم الحرمة، فاضح، ثالب،
diffamer,	قطع العرض، هتك الحرمة، فضح، ثلب، ثلم.
différence,	فرق، تفارق، تباين، اختلاف. وإذا وجد بين مساحتها الحقيقية والمساحة المصرح بها أعلاه أي فرق كان ولو زاد على الجزء العشرين من مقدار البيع فلا يجوز للبائع أن يستند لهذا الفرق ويطلب أدنى زيادة على الثمن ولا للمشتريين أدنى نقص منه. sans que l'expression de la mesure susénoncée puisse donner lieu à aucun supplément ou à aucune diminution de prix quelle que soit la différence pouvant exister entre la contenance réelle et la contenance exprimée, cette différence fut elle de plus d'un vingtième.
différend,	منازعة، اختلاف، نزاع، نازلة، حجة، شنآن،

وحسم بسبب مادّة نزاعهما .

et il a été coupé court à l'accroissement continuel de leur différend.

وهو يفصل حجّتنا .

et lui videra, tranchera notre différend.

فلما علم ما جار بينهما .

lorsqu'il eut appris l'objet de leur différend.

ووقع شنآن بينهم .

et il en est résulté un différend entre eux.

différentiel, droit — العوائد المرتبة على البضائع الداخلة والخارجة بحسب المكان الواردة منه تلك البضائع .

droit de douane qui varie suivant la provenance des marchandises.

différer, أجّل , أخّر , أمهل .

واستمهل في الباقي .

et il a sollicité pour le reste la remise à un autre moment.

différer, tarder, تبطأ، تأخر، تمهّل.

difficile, وعر، ممنوع، معضّل، ضيّق، شكل، شعب، متقبّ، عسر، صعب.

السهل والوعر

terrains d'un accès facile et terrains d'un accès difficile.

معضلة، عضال.

question difficile à résoudre.

معضل، أمر معضل.

affaire difficile à liquider.

زمان ضيّق. حال ضيّق.

temps difficile, situation difficile.

شعب الدعوى، شكل الامر.

rendre une affaire difficile.

difficulté, صعب، تشاعب، وعر، إعضال، ضيق، شكل، وعص وكس، تعسّر، صعوبات، تحجّر، تمنّع.

ربما تعطل علينا الأحكام الشرعية

وتتشعب .

nous éprouverons peut être des difficultés et des complications dans l'exécution des décisions de la justice.

حل العقدة .

résoudre une difficulté .

وإذا عرض الإمتناع عن الأداء وصعوبات .

en cas de difficultés pour le paiement.

حسماً لمادة النزاع بينهم .

afin d'éviter ainsi toutes les difficultés pouvant s'élever entre eux.

لتسهيل العوائق .

pour l'aplanissement des difficultés

digne, — أهل, مستاهل, له الأهلية .

— convenable, — مناسب, لائق, بين المناسبة .

dignement, — بلياقة, باهلية, كما ينبغي .

— noblement, — بشهامة, بشرف نفس .

dignité, — منصب, رتبة, مقام, مرتبة .

المناصب العالية .

les hautes dignités.

dilapidation, تبديد، إسراف، تبذير.

dilapider, بدّد المال، بذّر المال، اسرف في المال.

dilatoire, تلدّد، ماحّة، تلوّم.

diligence, promptitude, سُرعة، نشاط، عجلة، غصب، مُبادرة، مطالبة، طلب، عجل.

بطلب فلان.
à la diligence, à la demande de x

لابدّ له يبادر.
il faut qu'il fasse diligence.

بناءً على طلبٍ وسعيٍ من فلان.
poursuites et diligences de x.

diligent, سريع، نشيط، غصّاب في
غصّاب في شغله.
expéditif dans ses affaires.

diligemment, بالعجلة، بالغصب، بنشاط، بسرعة.

diminution, نقص، تنقيص، إسقاط، تصغير.

بدون طلب تنقيص شيءٍ من كراء ولا ادنى عوض.
sans diminution des fermages ni aucune indemnité.

ولا تنقيص من الكراء.

sans diminution de loyer.

وإسقاط قدر من كرائها.

avec diminution du fermage.

diplomate, السفير المكلف بالمذاكرة في الأمور الخاصة لدولته مع دولة أجنبية.

personne chargée de traiter avec l'étranger les affaires de son gouvernement.

diplomatie, صناعة المذاكرة مع الدول الأجنبية.

art de négocier avec l'étranger les affaires d'un gouvernement.

diplomatique, مختص للمذاكرة مع الدول الأجنبية.

جماعة نواب الدول لدى مملكة.

corps diplomatique.

diplôme, إجازة صادرة من مدرسة تضمن أن حاملها فاز بها بعد الامتحان.

acte conféré par une faculté et constatant la capacité du porteur qui a subi des examens.

dir.

dire,

قول مقال تصريح مقالة
من غير مقال.
sans avoir rien à dire à objecter.
محصول مقالتهم، مقتضى قولهم.
résultat de leur dire.
وباه بمقالته.
et il articula ses dires.
بما عنده.
ce qu'il avait à dire.
كما صرح بذلك الشيخ خليل.
ainsi que le dit clairement le cheikh Khalil.
صريح ما دلت عليه مقالتهم.
par leurs paroles ils ont voulu évidemment indiquer...
كما نص على ذلك الشيخ خليل.
comme le dit le cheikh Khalil.
كما هو منصوص عليه في فروع الفقه.
comme cela est dit dans les textes fondamentaux du droit.

dir.

وللوكيل في إثناء هذه الأعمال إبداء كل مقال.

le mandataire en procédant sur tout

dires.

direct, héritier, — سلسلة, نسل, جيل.

ligne directe des ascendants et des descendants.

voyez héritier,

— contributions. — voyez contribution.

directeur, — مُدبر, قائم, مرشد, مُدبّر, متولّي, مُدير, مشير, رأس.

المتولّي بأمور العرب.

directeur, chargé des affaires arabes.

رئيس الإدارة البلادية.

directeur de telle administration.

direction, — قيادة, رياسة, إرشاد, تدبير, إدارة.

محل إدارة أملاك الدولة.

direction des Domaines.

dirigeant, — مرتبة التصرف والرياسة في الأمور

diriger, — أدار, قاد, أرشد, دبّر.

discernement, — تمييز, فرز, إفراز,
سن التمييز,
âge de raison, de discernement.

إذ ثبت عدم تمييزه في القضية.
attendu qu'il a été établi qu'il avait agi sans discernement.

من حيث ميّزوا على أنفسهم ou من حيث ميّزوا إلى الآن.
que depuis qu'ils sont en âge de discernement.

العمل بالإفراز.
agir avec discernement.

discerner, — ميّز, فرز, أفرز.
يفرز القبيح من المليح.

disciplinaire, — الخاص بقوانين الضبط. ضبطي.
عقوبة لأجل مخالفة الترتيب.
peine disciplinaire.

discipline, éducation, — أدب, تأديب, تعليم, تربية.
— règlement. — نظام, ترتيب, قانون.
— conseil de —, — مجلس التأديب ou الضبط.

discontinuation, إنفصال, إنقطاع, إهمال, تخلّى عن,
discontinuer, فصل, قطع, أهمل, تخلّى عن.
منقطعة او مستمرة.
discontinue ou continue.

discontinuité, عدم الإستمرار.
défaut de continuité.

disconvenir, رفض, جحد, أنكر.
discrédit, هوان, خمول, إزدراء, قلّة اعتبار.
سقط إعتباره.
il est tombé en discrédit.

discréditer, أسقط الإعتبار, أزرى.
discret, retenu, حصيف, عاقل, منتبه, رزين.
- qui garde le secret, كاتم السر, امين, صاحب سر,
discrètement, بالستر, برزانة, بتعقل.
discrétion, réserve, ستر, تعقل, رزانة,
- dépendance, طاعة مطلقة.
dépendance absolue.
استسلم للغالب مطلقًا.
Se mettre à la merci du vainqueur.

discrétionnaire pouvoir, حكم مطلق ou مفوّض.

dis.

إن موجب التفويض الذي بيد حكام الشريعة وخصوصا الذي بيد رئيس محكمة الجرائم يجوز لهم حين يقتضي الحال أن يعملوا ما يرأوا ولا يجتنب ما أمره القوانين أو الأحكام القانونية.

en vertu de leur pouvoir discrétionnaire, les juges et particulièrement le président des assises, peuvent, en certain cas, agir selon leur propre volonté et non d'après des règles ou des lois fixes.

disculper, برأ, زكى.

— se —, تبرأ, تزكى, برأ نفسه.

discussion, كلام خصومة, مجادلة, مخاصمة, مشاجرة, شغب

لضرر الشركة وشغبها.

à cause du préjudice causé par l'association et des discussions qu'elle suscite.

— des biens d'un débiteur, ثبوت عسر المدين, إستوفاء

dis.

تتبع ذمة المدين،

بعد وقوع البيع في أملاكه وثبوت عسره.

après discussion préalable de

des biens.

بعد بيع أملاك فلان المدين وثبوت إعساره.

après discussion des biens de

X. débiteur.

بعد استغراق ذمة المدين.

discussion préalablement

faite des biens du débiteur.

من غير طلب بيع أملاكه وثبوت

إعساره على سبيل التضامن معه

في أداء الكراء وإجراء الشروط المشترطة أعلاه.

avec renonciation au bénéfice

de discussion tant pour le

paiement des loyers que pour

l'exécution des charges sus

énoncées.

مع إسقاطهم حق التقسيم الذي على كل

منهم وتتبع ذمة المدين.

avec renonciation au bénéfice de division et de discussion.

discutable, الممكن مجادلته ou منازعته ou مخاصمته.

discuter, خاصم, نازع, جادل.

disette, مجاعة, جدب, قحط, غلاء.

disgrâce, سقوط الحرمة ou الرعاية, زوال الحرمة.

disparaître, انغبر, اختفى, توارى, غاب, غار.

disparition, اختفاء, موارة, غياب, غيبة.

غائبات منقطع.

disparition ou fuite d'un héritier.

disparu, absent, مفقود.

بإذا طال بفقد إنسان مدة اربعة اعوام ولم يواصل أهله بخبره فيجوز لورثته أن يطلبوا حيازة ميراثه بينما يظهر خبره وان طال فقده مدة ثلاثين سنة فيسوغ لهؤلاء الورثة ان يطلبوا إمضاء الحيازة على الوجه البات.

Lorsqu'une personne n'a pas donné de ses nouvelles depuis

quatre ans les héritiers peuvent obtenir la possession provisoire des biens de l'absent. — Si l'absence se prolonge pendant trente années, ils peuvent faire prononcer l'envoi en possession définitive.

dispensaire, إقامة إحسانية يجد فيها من قصدها الإستشار من الأطباء والأدوية مجانًا.
établissement de bienfaisance où l'on donne gratuitement des consultations et des médicaments.

dispense, عفو، إعفاء، سماح. تحرير من

dispenser, أعفى، أغنى عن، برّأ، حرّر من
وقصدي إعفاها من الإتيان بكفيل.
je veux qu'elle soit dispensée de donner caution.
وشهرة الموضع أغنت عن التحديد.
La notoriété du lieu dispense d'en indiquer les limites.

— se —, أستعفى من، استبرأ من، تحرّر من

dispenser, — شتّت، فرّق، فسخ.

— se —, تشتّت، تفرّق، انفسخ. أنصرف.

انفسخ الناس انصرفوا القاشي.

les gens se sont dispersés.

disponibilité, — حال ما هو حاضر ـ ما هو تحت اليد، موجود.

حال المتوظّف حين يكون خاليًا عن الوظيفة بينما.

situation d'un fonctionnaire qu'on laisse momentanément sans emploi.

disponible, — موجود، حاضر، تحت اليد.

— quotité, — التبرّع الجائز شرعًا بهبة او بوصيّة.

portion de biens dont la loi permet de disposer par donation ou par testament.

disposer de —, — تصرّف في، استعمل بـ، استخدم بـ.

ينتفع بها ويتصرّف فيها انتفاعًا وتصرّفًا مطلقين.

pour en jouir et disposer comme de chose lui appartenant, en toute

dis.

propriété.

يتصرف فيه بانواع التصرفات.

pour en disposer de toutes les manières.

ولا يتصرف في ماشية من المواشي بدون اذن المالك.

il ne pourra disposer d'aucune bête sans le consentement du bailleur.

يتصرف تصرف الملاك في املاكهم.

il en disposera comme le font les propriétaires dans leurs propriétés.

disposer se —

تهيأ، استعد، تأهب، تأهل، نوى على.

مدوا يدهم للانتفاع بها.

ils se disposèrent à en profiter.

dispositif d'une loi, d'un décret etc. صيغة، نص، منطوق، مآل

صيغة الحكم.

dispositif du jugement.

disposition, arrangement, تهيئ، ترتيب، نظام، تنظيم، نسق

– volonté, نية، قصد، عزم.

– préparatifs, تهمم، تهيئة، تدبير، تجهيز.

– d'une loi d'un décret etc. مضمن، مضمون، نص، فصول

ما جاء به، ما تضمن.

بجميع ما اشتمل عليه من الفصول

dans toutes ses dispositions

لمخالفة ما جاء به الفصل، ما –

تضمنه الفصل الأول.

pour contravention aux dispositions de l'article premier.

الأحكام المنصوص عليها في الفصل.

les dispositions de loi contenues en l'article...

dispute, débat, مجادلة، مباحثة، كلام، خصومة.

– querelle, مشاجرة، معاركة، خصام، مناقشة

disputer, discussion, تجادل، تباحث، تخاصم.

– se تشاتم، تعارك، تشاجر، تنافس، تماحك،

dissection, disséquer, — تشريح، تضبيع.

— au figuré, — إمعان النظر

examen scrupuleux.

dissension, — تنافس، انشقاق، فتن، فتنة.

disséquer, — بضّع، شرّح، قطّع.

— au figuré, — أمعن النظر في.

dissertation, — خطبة، مباحثة.

dissimulation, — إستلباس، خديعة، مكر، مخادعة.

dissimuler, — مكر، ستر، خفي، كتم، أخفى.

خفي قصده.

Dissimuler son intention.

dissipateur, — متلف المال، مبذّر، مسرف.

dissipation, — إتلاف المال، تبذير، إسراف، إهمال

dissiper, dépenser follement. — أتلف، بذّر، أسرف،

dissolu, — باسط، فاسق.

dissoluble, — الممكن تذويبه، ou تحليله

ou انحلاله.

— acte, — الممكن نقضه، إبطاله، إسقاطه

الشرطية الممكن إسقاطها.

Contrat dissoluble.

dissolution, d'une société — فسخ عقدة الشركة.
مفارقة الجماعة.
dissolution de l'assemblée.

dissoudre, rendre nul, — أبطل، أسقط، نقض، بطّل، فسخ، حلّ.

distance, — مسيرة، بعد، فسحة، مسافة.

— de temps, — برهة، مدّة.

— entre les personnes et les choses. — فرق، اختلاف.

distinct, séparé, — منفرد، مختلف، خاصّ، منفصل، ممتاز، مفترق.

في كل سنة بانفرادها.
pour chaque année isolément, distinctement.

إختلاف المصالح.
intérêts distincts.

على اختلاف مصالح.
ayant un intérêt distinct.

دائرة تصرّف كامل خاصّة ou دائرة خاصّة مطلقة التصرّف.
commune de plein exercice distincte.

distinctement, بصيحًا، صحيحًا، بالإمتياز،
بالانبواح.

distraire, séparer, أَفرد.
أفرد الجزء من الكل.
séparer une partie d'un tout.

— détourner, بوّت، أخفى، نشل.
وجدوه بوّت الدراهم المأمنة
تحت يده.
ils ont trouvé qu'il avait distrait l'argent à lui confié.

distribuer, وزّع، ورّف، قسّم.

— en suivant un certain ordre. تغيير هيئة شيء.
غيّر هيئة المسكن.
il a changé la disposition du logement.

distributif, justice —, القضاء،
توزيع المكافآت والعقوبات.
distribution des récompenses et des peines.

distribution, توزيع، تورّيف، تقسيم، محصّة.

وأن لا يغير شيئا من هيئة المحل.

il n'apportera aucune modification dans la distribution de l'immeuble.

عما قريب يباشر في تخصص ثمن المبيع بين ذوي الحقوق.

il sera procédé sous peu de jours à la distribution du prix de vente entre les ayants-droit.

district, contrée, زمام، فضاء،

dit, مسمى، مدعو، ملقب.

— المشار اليه، المومى اليه، المسطور، المذكور - سده

dito, الذي قد سبق ذكره.

divagation, d'animaux اهمال المواشي، سياحة البهائم.

divers, différent متنوع، متشكل، مختلف، مجنس، متلامت.

divers objets.

بضائع متنوعة.

diverses marchandises.

بضائع شتى.

diverses marchandises.

dividende, محاصّة، حصص.

وقبض الأسهم والحصص التي تنوب له.

toucher les parts et dividendes qui lui seront attribués.

ما ينوب لكل شريك من الربح.

part de bénéfice qui revient à chaque associé.

diviser, partager, وزّع، قسم، ورّق، فصّل.

جعلته يشتمل على عشرة ابواب.

je l'ai divisé en dix chapitres.

— en deux parties, شطر.

وابرح بالشرب بيه.

pour en jouir divisément.

division, توزيع، تقسيم.

والتزموا باداء المبلغ وباخرته لفلان الغريم المذكور في الاجل وعلى الكيفية المبينة اعلاه على سبيل التضامن بينهم وبين فلان المدين المذكور بدون

div.

يشترطوا الانفسهم حق تقسيم الدين على نحو ما يخص كلا منهم ولا بيع املاك المدين واثبات إعساره ضمانا تاما.

ils s'obligent solidairement entre eux avec le débiteur envers le créancier sans division ni discussion au remboursement de la somme susénoncée et au service de ses interêts avec époque et de la manière ci dessus stipulée.

division militaire,

قسم عسكري.

حاكم قسم عسكري.

général de division.

divorce,

طلاق، سراح.

إذا بانت من زوجها.

si elle est séparée de son mari.

voyez ci après les diverses nuances du divorce.

طلاقا ناشئا عن نكاح صحيح.

ce divorce a lieu à la suite d'un

div.

mariage authentique.

لها الطلاق.

elle a droit au divorce.

وملكها بذلك الطلاق أمر نفسها.

divorce par lequel il la rend maîtresse d'elle même, ou par lequel il lui rend sa liberté.

وتم بينهما عقد الخلع.

l'engagement réciproque de divorce est accompli.

طلاق خلع.

divorce qui a lieu à la demande de la femme.

مراجعة.

ramener une femme divorcée à son mari, la lui faire reprendre.

الولية فلانة الثيب.

la dame X qui a été précédemment mariée (femme divorcée).

طلقها بالثلاث.

cette répudiation est la première qu'il prononce ; elle a lieu après la consommation du mariage et entraîne la séparation moyennant qu'elle lui abandonne le reliquat de sa dot qui se monte à ......

طلقة أولى له عليها بعد البناء بها بائنة على ان افتدت منه بباقي صداقها عليه وقدره

div.

il l'a divorcée par la formule ternaire, sans retour.

طلاق ثلاثا بتّة.

même traduction.

فلها الخيار.

elle sera maîtresse d'agir comme il lui plaira (et de divorcer).

طلاق غير مطلوف بها.

divorce survenu avant la consommation du mariage.

طلاق رجعي et طلقة رجعيّة.

divorce avec faculté à l'homme de reprendre sa femme même sans le consentement de celle-ci avant l'expiration de la عدّة sans nouveau contrat — répudiation révocable ou imparfaite.

بعد البناء بها وإرخاء الستر عليها.

(cette répudiation) a eu lieu après que le mariage a été consom.

Cette répudiation a lieu après la consommation du mariage; elle est susceptible de retour; la femme n'a rien donné pour se racheter, ni rien abandonné.

بعد البناء بها رجعيّة على غير فداء ولا ترك شيء

L'époux conserve le droit de la reprendre et de la faire rentrer sous sa puissance, tant que le délai de la retraite légale ne sera pas écoulé. Ils se séparent d'accord.

يَمْلِكُ الزَّوْجُ بِهَا رَجْعَتَهَا وَرَدَّهَا لِلْعِصْمَةِ مَادَامَتْ عِدَّتُهَا لَمْ تَنْقَضِ وَتَبَرَّءَا طَائِعَيْنِ

-mé et que le mari a fait tomber sur la femme le rideau de la couche nuptiale.

طلقة بائنة .

divorce entraînant séparation.

بانت منه بينونة كبرى .

elle est définitivement séparée de lui (d'une séparation très grande).

وما جاء في محكم القرآن من إمساك بمعروف أو تسريح بإحسان .

et suivant les prescriptions du Coran, c'est à dire, si vous gardez vos femmes après une répudiation n'entraînant pas un divorce définitif traitez-la avec égards; si vous la renvoyez, le divorce étant définitif soyez généreux, bienveillant envers elle.

طلاق الثلاث .

divorce selon la formule ternaire,

Div.

Divorce triple.

طلقها بالثلاث .

il l'a répudiée sans retour.

طلاقا بائنا في طهر لم يمسها فيه بعد البناء بها .

le présent divorce est définitif il a eu lieu pendant la période de pureté de la femme et après la consommation du mariage.

Le طلاق est le contrat par lequel le mariage se dissout.

Le mari qui prend l'initiative du divorce s'appelle : مُطَلِّق, la femme contre laquelle le divorce est poursuivi : مُطَلَّقة.

En matière de divorce, d'après le droit musulman, il y a quatre nuances à distinguer :

طلاق بائن

qui dissout pour toujours le ma-

-riage;

طلاق رجعي،

quand le mari conserve le droit de renouer le mariage après un certain délai;

خلع،

acte préalable au divorce quand celui-ci est demandé par la femme au mari qui s'y refuse;

مبارة،

acte également préalable au divorce, et qui est basé sur une obligation de dommages intérêts, mais cependant après qu'il y a eu réunion entre le mari et la femme.

divorcer, طلق، سرح.

voyez ci-dessus les diverses nuances du divorce.

voyez aussi répudiation.

divulgation, إشاعة، إبشاء، إذاعة،

dom.

divulguer, — بثّ، أفشى، أذاع، أشاع.

docteur, de la loi, — إمام، شيخ، ملعان، علاّمة.

doctrine, érudition, — فنّ، علم، معرفة،

— enseignement, — مذهب، تعليم، رأى.

— loi religieuse, — ملّة..

document, — رسم، حجّة، سند، بيان، دليل.

جمع كلّ ما يحتاج من الرسوم والشهادات.

de réunir tous documents et témoignages utiles.

dogmatique, — مذهبي، اعتقادي، حكمي.

dogme, — مذهب، إعتقاد، عقيدة، قاعدة.

doit, — الدَّين، ما عليه.

الدَّين والسؤال.

doit et avoir.

dol, — خديعة، غشّ، تلاعب، غدر. غبن.

خيار غبن.

faculté de faire annuler un contrat pour cause de tromperie découverte.

domaine — ملك، رزق.

أملاك الدولة.
domaines de l'État.

بيت المال.
domaine public.

ملك عمومي.
domaine public.

مدير أملاك الدولة.
directeur des domaines.

بيت المالجي.
directeur des domaines.

إدارة أملاك الدولة.
service des domaines.

صار ملكا للعامة.
tomber dans le domaine public.

domanial, الذي هو من أملاك الدولة.

domicile, محل, سكنى, مسكن, منزل,
مقام, مأوى, مقر.

موصلا لمحله.
à son domicile.

— élection de —, تعيين محل المخابرة.

dom.

وعيّن كلّ منهما لما يقتضيه تنفيذ
هذا الإتفاق محلّ مخابرته بسكناه
المذكور أعلاه .

pour l'exécution de ces conven-
tions les parties font élection
de domicile chacun en sa de-
meure susindiquée.

المعيّن لمخابرته محلّ فلان .

pour lequel domicile est élu chez x

وعيّنا لما يقتضيه تنجيزه محلّ
مخابرتهما بمحلّيهما المذكور .

pour l'exécution des présentes
les parties ont élu domicile cha
cun en sa demeure susindiquée.

وله السكنى .

et il a droit au logement.

وعيّن كلّ من الجانبين محلّ مخابرته
بمحلّه المذكور لإجراء ما
يقتضيه هذا الإتفاق .

pour l'exécution des présentes

Dom.

Les parties font élection de domicile en leurs demeures respectives susdites.

وعين كل منهما محل سكناه المذكور

Chacun d'eux a élu domicile en sa demeure susénoncée.

الجزائري دارا ou مسكنا.

domicilié à Alger.

Domiciliaire, المتعلق بمحل السكنى.

دخول حكام الشريعة الى محل شخص

visite domiciliaire.

Domicilié, مستوطن, ساكن, مستقر, مقيم.

Domicilier se —, سكن, توطن, اقام, استقر.

Domination, autorité, حكم, حكومة, امارة, ملك, استيلاء.

Dominer, exercer la domination, استولى, حكم, ملك,

— quelqu'un, ملك عليه.

Dommage, اذية, نكبة, مضرة, خسارة, ضرر.

او في ما عسى ان يحدث منه ضرر.

ou dont il puisse résulter un dommage.

— causer du —, ضرّر, تضرّر

don.

dommages-interêts, الضرر والخسارة، الأضرار والأعطال، الضرار والعوائد، الضرر والغرم، ارش.

يروم أخذ قيمة الضرب.

il réclame des dommages intérêts pour les coups qu'il a reçus.

والا فعليه ما يترتب على ذلك من الضرر والخسارة.

sous peine de dommages-intérêts.

سخ الأضرار والأعطال. ... ارشا

à titre de dommages-intérêts.

دون ما يترتب على ذلك من الضرر والبوائد.

sans préjudice des dommages-intérêts pouvant en résulter.

والا فعليه ما يترتب على ذلك من الضرر والغرم.

à peine de dommages-intérêts.

على وجه الأرش.

à titre de dommages-intérêts.

dommageable, المضر، المخسر، المعطل، المؤذي.

don, هدية، عطية، منحة، تبرع، نحلة.

— charitable, صدقة.

don.

donataire, المُعطَى له، المُهدَى له، الموهوب له، المتصدَّق عليه، المتبرَّع له.

donateur, المُعطِي، المُهدِي، الواهب، المتبرِّع، المتصدِّق، المانح، الباذل.

donation, هِبة، بَذل، موهَبة، عطاء.

La هِبة est le contrat par lequel une personne donne à une autre gratuitement en pleine propriété une partie de sa fortune.

Le donateur s'appelle : واهب,
le donataire : الموهوب له,
l'objet de la donation : الموهوب.

Quelques jurisconsultes mentionnent encore deux autres espèces de donations :

هبة بالعوض et هبة بشرط العوض,

qui cependant ont plutôt le caractère de contrats com-

merciaux que celui de donations.

La هبة بالعوض exige que le donateur reçoive en retour de la chose donnée une chose de valeur à peu près égale.

La هبة بشرط العوض est un contrat par lequel le واهب consent dans la donation que le donataire accomplisse certaines conditions ou lui donne en retour une autre chose.

Le توليج est la donation illégale faite par un père au détriment des autres héritiers et non suivie de prise de possession.

La نحلة est la donation d'un père ou

don.

d'un mari à sa femme.

La هِبَة عُمْرَى

est la donation viagère ou temporaire.

طالبة في تلك الهبة غير مطلوبة.

elle a témoigné elle même le désir de faire cette donation sans y avoir été sollicitée.

من تصح منه الهبة.

qui peut valablement faire une donation.

وهب ذلك من غير حشمة منه ولا مراودة.

il a fait cette donation sans qu'il y ait été poussé par aucune obsession ni sollicitation de la part du donataire.

Le إعتصار

est le fait de reprendre une chose après en avoir fait donation.

don.

donation entre vifs, الهبة الجاري عملها في حياة الواهب.

la donation dont l'effet a lieu du vivant même du donateur.

يد بيد.

donnant donnant.

donner, منح, أعطى, وهب.

— la chasse, طارد, جرى في جرة.

— un coup de main, عاون.

عاونه ووقف معه في ...

il l'a aidé, il lui a donné un coup de paule

— dans le piège, انقبض في المصيدة.

— avoir vue sur, اطل على، اشرف

العلو مشرف من جهتين.

le premier étage donne de deux côtes.

dont acte شهد به.

وشهد عليه بذلك.

voyez acte. dont acte.

dont il s'agit, المشار إليه، المومى إليه.

dot.

Dossier d'une affaire, سجلات، جزدان، جلة، رسوم ، وثائق قضية ou دعوى
on dit aussi : قمطر

Dot, صداق، مهر،

نقد لها من جملة الصداق.
il lui a versé sur la dite dot.

نقد لها الشطر من الصداق.
il lui a versé la moitié de la dot.

الصداق المقرر لها.
la dot qui lui a été constituée.

على جميع كالي صداقها.
moyennant (l'abandon qu'elle lui fait) de la totalité de ce qu'il reste lui devoir sur son douaire ou du reliquat de son douaire dû par le mari.

على صداق ما بين نقده وكاليه.
moyennant une dot dont la partie payable comptant et celle à terme s'élèvent ensemble à ...

Dot.

مهر المثل.

Dot pareille à celle reçue par la sœur, la tante etc. de la femme.

On distingue deux modes de détermination du montant du don matutinal qu'est le صداق ou مهر : il y a, en effet, le مهر ou صداق مسمّى et le مهر ou صداق غير مسمّى selon que ce montant est fixé en nombre déterminé ou indéterminé. Dans le dernier cas on accorde à la femme, en cas de divorce, le مهر المثل ; celui-ci varie dans sa fixation suivant la coutume des divers pays et d'après des précédents dans la même famille, d'après les positions sociales, d'après la fortune du mari ou de la famille de la femme.

dot.

الصداق المقرر لها من زوجها .

la dot qui lui a été constituée par son mari.

الصداق المعلوم .

la dot d'usage.

ما بين نقد وكالي صداق .

tant la portion de la dot qui doit être payée comptant que celle dont le paiement est retardé.

افتدت منه بباقي صداقها .

elle obtient sa liberté de son mari par l'abandon qu'elle lui fait du solde de son douaire.

بصداق قدره خمسون دورو وخمسة دورو مشروط .

moyennant un douaire de cinquante douros plus cinq douros que le mari est convenu de donner en sus du douaire.

على صداق سماه لها .

Dot.

moyennant un douaire, don nuptial, qu'il lui a déterminé.

وسلمته الصداق المقرر لها حالا و موجلا.

elle lui fait abandon du douaire qu'il lui a constitué, de la partie qui a été payée et de celle qu'il doit encore.

Dotal,

صداقي مهري،

الإيرادات الناتجة من مبلغ الصداق.

les revenus dotaux.

تحت حكم التزويج الصداقي.

sous le régime dotal.

المتزوج بها على معنى التزوج الصداقي.

يعني المتزوج بها تحت حكم افتراق مال الزوج ومال الزوجة حيث كل منهما له مال خاص دون اشتراك.

avec laquelle il est marié sous le régime dotal où le mari et la femme ont chacun

leur fortune particulière sans communauté.

dotation, وقف ايراد .. دخل لشخص او لإقامة.

action d'assigner un revenu à une personne ou à un établissement.

voyez hobous.

doter, pourvoir d'une dot, أمهر، قرر الصداق.

— assigner une dotation. رتب وقف الايراد .. الدخل.

douaire, الجزء المقرر ارثا من الزوج لزوجته ربما يتوفى عنها.

portion de biens qu'un mari assure à sa femme pour le cas où elle lui survivrait

douairière, الأرملة المقرر لها زوجها جزءا من ماله وخلفه ارثا.

douane, الإدارة المكلفة بقبض المكس المضروب على البضائع عند دخولها لمملكة وخروجها منها.

administration chargée de

percevoir la taxe établie sur les marchandises à l'entrée et à la sortie d'un Etat.

douanier, العامل المكلف بتقليب البضائع الموصوفة وبقبض المكس المضروب

employé de la douane chargé de visiter les marchandises et de percevoir la taxe établie.

douar, enceinte du -, مراح الدوار.

— extérieur du -, ساحة الدوار.

double, copie نسخة ثانية.

double. نظير pl. نظائر

fait en double. له نظير

عقد مرقوم في نسختين اصليتين.

acte fait en double.

doute, ريب, شك.

لا شك فيه ولا ريب.

il ne présente pour eux aucun doute ni aucune obscurité.

اشتراب.

mettre en doute.

douter, ترتيب, ارتاب, شك, اشترابَ.

Douteux, — مُرِيب، رائب، فيه الشك والريب.

— obscur, — ألتبس.

Doyen, — نقيب، شيخ قوم، أقدم رتبة، أقدم عمرًا.

Drame, événement fâcheux. — آفة، مصيبة، عارضة، واقعة، قضية محزنة.

Dresser, un acte, — حرّر عقدًا.

يحرّر الأمناء تقريرًا فيما ذكر.

Des quelles opérations les experts dresseront acte, procès verbal.

حسبما هو مبيّن في رسم منعقد بعدالة كذا.

ainsi que cela est déclaré dans un acte dressé par les adouls de...

voyez acte.

وحرّر العقد على الوجه المعتبر شرعًا.

et il a dressé l'acte suivant les formes légales.

المنعقد على الصورة الجائزة شرعًا.

dressé suivant les formes légales

Droit, — حق، وجب، حكم، استحقاق، شرع، قانون، سبيل، مطالبة،

الحق هو قدر طبيعي أو شرعي لفعل شيء أو للتأخير عن فعله.

Dro.

le droit est la faculté naturelle ou légale de faire ou de ne pas faire une chose.

انّه قد وجبت له الشّفعة .

qu'il avait tout droit d'exercer la chefâa (le retrait).

ما يجب للمرأة من الصّداق .

des droits de la femme sur le don matutinal ou nuptial.

الواجبة له شرعًا .

qui lui est légalement due, à laquelle il a droit légalement.

فيما لهم وعليهم .

de tous leurs droits et devoirs ou obligations.

الفعلي والحكمي

de fait et de droit.

على وقوف حقها .

pour qu'elle puisse obtenir ses droits, la part lui revenant.

; de réclamer leurs droits tant dans les questions d'intérêts que pour ce qui concerne leurs propres personnes ; وطالبة حقوقهم المالية والبدنية

dro.

يستحق الغلة من تاريخ كذا.

il aura droit à la jouissance des biens à compter du ...

بسائر طرق الشرع واسبابه.

par toutes les voies de droit.

غصبًا، بالغصب.

sans droit.

وكل حق معلوم ومنسوب.

et tous les droits qui y sont attachés et y ont été attribués.

العادة المعلومة.

le droit commun.

من يجب له ذلك.

qui de droit.

لدى من يجب.

devant qui de droit.

مصاوب.

droit juste.

لم يبق لاحدهم قبل الآخر شبهة حق.

il ne reste à aucun d'eux nul -

soupçon de droit contre l'autre.

حقًّا.

de plein droit.

التحملات المعتادة والقانونية.

les charges ordinaires et de droit.

عادةً وحقًّا.

suivant l'usage et le droit.

يحلّ لها عليه.

elle sera en droit de lui réclamer.

موجب لفسخ العقد حكمًا من غير اتباع

موجب عدلي.

le bail sera résilié de plein droit

sans remplir aucune forma-

lité judiciaire.

لا سبيل لاحد عليها.

nul n'a de droit sur elle.

ذو حقّ.

ayant droit. voyez ayant.

ليس له قبلي حقّ.

il n'a rien à me réclamer; il n'a-

aucun droit à exercer contre moi.

من غير مطالبة.

de plein droit.

حقوق إرثية.

droits héréditaires.

الشرع القويم.

la loi orthodoxe.

كما هو حقه.

comme c'est son droit.

يريدون استحقاق ذلك.

et qu'ils veulent user des droits qu'ils leur confèrent.

فتنفسخ الشركة من نفسها.

la société sera résiliée de plein droit.

من يسوغ له ذلك ou الى من عنده الاذن لذلك.

à qui de droit.

والحقوق والدعاوى.

droits et actions. voyez réserve.

Droits de l'homme, déclaration des — إشهار صدر من جماعة سوا الأمة الفرانساوية تتضمن التسوية بين ابناء البلد وحرية الاشخاص وحرية عبادة الاديان الخ وذلك في سنة ١٧٨٩.
manifeste publié par l'assemblée nationale de 1789, proclamant l'égalité des citoyens, la liberté individuelle, la liberté de conscience etc.

— civils, الحقوق المدنية.
وانه متمتع بالحقوق المدنية.
et qu'il jouit de ses droits civils.

— civiques ou politiques الحقوق السياسية.
وانه متمتع بالحقوق السياسية.
et qu'il jouit de ses droits politiques.

— science des lois, علم الفقه.

— des gens, حقوق الشعب.
القوانين التي تجري بين الامم والدول.
ensemble des règles qui régis-

due.

sent les rapports entre les peuples entre les gouvernements.

droits, taxe, redevance, أجر، اجرة، مطالع، ضرائب.

ومعلوم التسجيل.

et les droits d'enregistrement.

لتقدير أجر التسجيل لا غير.

seulement pour baser les droits d'enregistrement.

المطالع والضرائب المستخلصة على الأسواق.

les droits à percevoir sur les marchés.

droiture, équité, justice, العدل، الإنصاف، سداد

— rectitude, إستقامة.

dû, ما بالذمة من الدين.

يستوجب زيادة على ما ذكر.

il lui sera dû un supplément.

dubitatif, مريب، تحت الشك.

duel, combat singulier, مقاتلة بين شخصين بأسلحة مثلية.

combat entre deux personnes avec-

mées de la même façon.

dûment, في غاية ما يجب ، كما ينبغي ، كما يجب.

المسجل التسجيل الصحيح.

dûment enregistré.

بعد أن استقر على شركة بين فلان وفلان الاستقرار التام.

l'association entre untel et untel étant dûment constatée.

المنعقد بالصورة المعتبرة.

dûment établi, selon les formes.

dupe, مغرور ، مغشوم.

رجل غشيم.

un homme facile à duper.

duper, غر ، غشم ، غش ، خاتل ، غبن.

duperie, مخاهلة ، غبن ، غش.

duplicité, موالسة ، خيانة ، مخالسة ، غش.

duplicata, نسخة نصافية ، نسخة ثانية.

durée, دوام ، مدة ، بقاء.

على الدوام.

durée illimitée.

dur.

ولوطالت مدّتها.

quelle que soit sa durée.

لمدّة كذا.

pour la durée de...

مدّة الايجار،

pendant la durée du bail d'industrie.

durer,

استمرّ، أقام، بقى، دام.

ودام عملنا كذا.

notre opération a duré...

eau.

eau,

ماء.

فائض العيون.

chef du service des eaux.

eaux et forêts,

الإدارة المكلفة بشؤون المياه والغابات.

التي هي ملك للبايلك.

administration chargée de ce

éch.

qui concerne les eaux et les forêts de l'Etat.

éboulement, سيوخ، انهيار.

ébruiter, rendre public, أفشى، أذاع، أشاع.

— s'—, فشا، شاع.

ébulition, mouvement des passions. تهييج العقول. غليان.

écarter, بعد، ابعد، نفى.

وانتفاء موانعها.

et que tout ce qui peut faire obstacle soit écarté.

لانتفاء موانعها.

pour écarter tout ce qui peut y mettre obstacle.

échafaud, pour l'exécution des condamnés à mort. وطئة، آلة قطع الرأس ou العنق ou الرقبة.

échange, مقايضة، بدل، معاوضة، عواضة، في مقابلة، تغيير، مبادلة.

عوضاً عن،

en contre échange.

على معنى مقابل المعاوضة.

ech.

à titre de contre échange.

ان فلانا سلم لفلان على وجه المعاوضة.

untel cède à untel à titre d'é-

change.

دفع له في مقابلة ou في نظير ذلك.

il lui a remis en échange.

معاوضة في عقار

échange d'immeubles.

وقعت مبادلة بيانها.

il y eut un échange, à savoir.

échange, libre —, المعاملات بين الدول بدون اعتراض

commerce international ab-

solument libre.

échanger, قايض، بدّل، عاوض، بادل.

échantillon, عرض،

échappatoire, مهرب، تخلّص، حيلة.

échapper, تجنب عن، تخلص من، سلم من،

— s—, هرب، فرّ، سرح، افلت،

écharpe, علامة يتحزم بها اهل الضبط في

حال التصرف في خدمتهم.

insigne dont se ceignent les dépositaires de la force publique dans l'exercice de leurs fonctions.

écharper, جرح بآلة قاطعة , هشّم , فدّغ .

échauffourée, هوشة .

échéance; أجل معيّن لدفع مبلغ دين أو سفتجة .
terme fixé pour le paiement d'une dette ou d'un effet de commerce.

دفع وشرا بالنجوم .
achats moyennant paiement à échéances fixes.

سنة واحدة عند حلول اجلها .
une seule année à son échéance.

عند انقضاء المدّة .
à l'échéance.

الأجل المحدود .
l'échéance.

عند حلول الأُجل ,
à l'échéance.

يوم حلول الاجل

éch.

à l'échéance.

بالتأجيل et بالتواجل.

par échéances, par paiements échelonnés.

échenilller, نقى الاشجار من الدود والحشرات، نظف وينزعها وينقيها من انواع الدود والحشرات.

de l'émonder et échenilller.

échoir, dévolu, ناب، انجر، رجع، صح،

ما انجر له ارثا من ابيه.

ce qui lui est échu en héritage de son père

من خرج منابه في السهم الرابع بحليه ان.

celui à qui écherrait le quatrième lot devrait...

يرجع حظه على الباقيين.

sa part échoit à ceux qui restent.

صح له كذا.

il lui est échu en héritage....

– terme fixé. حالة كانت أو مواجلة.

échues et à échoir.

écl.

كل سنة بحلولها.

chaque année échue.

تدفع في كل ثلاثة اشهر عند تمامها.

ou بانتهاء كل ثلاثة اشهر.

payable par trimestre échu.

جميع الفوائد الحالة والآتية.

tous les intérêts échus et à échoir.

وانصرام الأجل.

le terme fixé étant échu.

بانقضائه اعتبارا من تاريخ كذا.

échu à partir de ...

الذي حل أجله، المنقضي أجله.

échu, dont le terme est échu.

حل أجلها أو يحل قريبا.

échu ou à échoir.

الذي لم يحل

à échoir.

éclaircir, une question un fait, — أوضح، فسر، بين،

éclaircissement, — إيضاح، تفسير، بيان، جلاء.

éclairer, — أضاء، أنار،

لابد لهم من إنارة قهاويهم.
ils seront tenus d'éclairer leurs cafés.

éclairer s'—, استوضح برأي فلان.
s'éclairer de l'avis de X..

économe, المقدم في إدارة على المصاريف، وكيل الخرج.

économie, تدبير، إدارة المصروف، تقتير.

— politique, علم موضوعه البحث والاستثمار في الغلة والتوزيع والنفقات الواقعة في أرزاق بلد أي أرزاقها ومصاريفها.
Science qui a pour objet d'étudier la production, la répartition, la consommation des richesses d'un pays.

écot, فريضة، سهم، مناب،
دفع سهمه في مصروف عمومي
payer son écot dans une dépense commune.

écouler passer, مضى، فات، أنصرف. انصرم
من الشهر المنسلخ ou المنصرم،

écr.

du mois écoulé.

écouler, s'en aller, أنصرف.

انصرف الغاشي.

la foule s'est écoulée.

écrire, correspondre, voyez correspondance.

écrit, acte, convention, كتب، كتاب، خط،

الا بإذن خاص مكتتب.

si ce n'est par consentement exprès et par écrit.

بخط عدول المدينة.

écrit rédigé par les adoul de la ville.

خطي هذا شاهد علي.

le présent écrit témoigne contre moi même.

المرفوع بخط.

écrit de la main...

اذنا تاما صريحا مكتتبا.

consentement exprès et par écrit.

écr.

وكتبت بيدي هذه الوصية جميعها.

j'ai écrit en entier de ma main le présent testament.

écriteau, كتابة بخط غليظ لإعلان شيء.

inscription en grosses lettres faisant connaître quelque chose au public.

écriture, ce qui est écrit, خط، كتابة.

كتابة مقروءة.

écriture lisible.

— les lettres, les livres les comptes d'un commerçant المكاتيب والدفاتر والمحاسبات التي يستعملونها التجار.

écrivain, كاتب، يازجي.

كاتب عمومي.

écrivain public.

— auteur, مصنف، مؤلف.

écrou, تقييد بدفتر الحبس مبين يوم دخول المحبوس وبأي سبب دخل وبأمر اي حاكم دخله السجن.

inscription sur un registre

delaprison faisant connaître le jour d'entrée du détenu, la cause de la détention et par ordre de qui il a été arrêté.

écrouer, سجن، حبس، ربط في السجن.

écroulement, خراب، إنهدام.

— au figuré, إبلاس،

écrouler s'—, إنهدم، أخرب.

édicter, أبرز، أشهر أمرًا، قانونًا.

إن سفراء الأمة قد ابرزوا قانونًا شرعيًا مضمنه كذا.

les députés ont édicté une loi disposant que ...

édile, Voyez conseil municipal.

édit, فرمان، أمر من رياسة الدولة.

éditer, إشهار كتب الغير

éditeur, مشهر كتاب الغير من ماله.

édition, impression publ^ion, طبع كتاب واشهاره.

— ensemble des exemplaires, جملة ما يطبع من كتاب،

éducateur, مربي، ملحق، حاضن.

من يستحق الحضانة.
à qui appartient l'éducation de l'enfant.

éducation, — تربية، أدب، تأديب، تهذيب، حضان.

éduquer, — ربّى، أدّب، حضن على صبي.

effectif, — حقيقي،
من يوم التاريخ الى يوم الخلاص الحقيقي.
à partir d'aujourd'hui jusqu'au jour du paiement effectif.

effectivement, — حقًّا، حقيقةً.

effectuer, — نجّز، نفّذ، كمّل، تمّم، أجرى بالعمل، وفّى.

effervescence, — غليان، تهارج، هيجان، جيشان،
عنفوان، فوران، ثوران.

effet, produit par une cause, — حاصل، ناتج،

- impression, sensation qu — أثر، تأثير، انفعال، تهييج، تحريك

sentiment, — رقة القلب، حنو، عاطفة.

- exécution, — قضيان، فصح، إقتضاء، إعمال،
عمل، شأن، غرض،
قضيان المأمور به.
l'effet, l'exécution de l'ordre donné.

eff.

لأيّ نفع.

à quel effet ?

بنفع كذا.

à tel effet.

ناصحًا بذلك اعتمادها والعمل بها.

entendant qu'elle ait le même ef-
fet et la même valeur.

ما يقتضيه هذا العقد.

aux effets du présent acte.

انّه عمل به إعمالًا موافقًا صحيحًا تامًّا.

qu'il donne à cet acte un effet
conforme, authentique et complet.

بأنّ هذا العقد يُلغى ولا يلزم به الغرماء.

le présent accord n'aurait pas
d'effet et ne lierait pas les créanciers

وبناءً على ذلك ou في هذا الغرض ou
في هذا الشأن أوفى فلان فلانًا
بماله من الحقوق.

à cet effet, un tel subroge un tel
dans ses droits.

effet de commerce, وثيقة دين، سند دين و
ورقة مُعاملة، سُفتجة.
billet, lettre de change.

effets mobiliers, أثاث، أمتعة، منقولات.
ورياشًا وأثاثًا كافية.
meubles et effets mobiliers en quantité suffisante.

effets publics, الأوراق الصّرفيّة.

effort, جدّ، جهد، إعتناء، جدّ، سعي.
حسب الجهد والطاقة.
de tout le pouvoir et de tous les efforts.
يبذل مجهوده لذلك الغرض.
il déploiera tous ses efforts dans ce but.

effraction, تكسير، ثقب، نقب.
أن التكسير أو الثقب أو النقب في
الخيانة أو السرقة هو من
الخصوصيات التي تثقل حال
المجرم وتستوجب له العقوبة إضافة.

éga.

l'effraction est une circonstance aggravante du vol et entraîne la peine des travaux forcés.

égal, موازي, ند, مساوٍ, مقارن, معادل.

إنصافًا سويّة.

égale part.

وذلك بعد تعديل جميع العقار.

et cela après avoir constaté que les deux immeubles sont d'égale valeur.

قسمة تعديل وقرعة.

partage à portions égales tirées au sort.

عدل بينهما القسمة.

faire un partage égal entre eux.

إنصافًا سويّة واعتدالًا.

par moitié juste et parfaite.

على السواء بينهم.

par égale part.

égaler, عادل, كافأ, عادل, ساوى, آزى, فارق.

égi.

égalité, مساوة, تسوية, تساوٍ, كفاية,
كفاوة, مكافاة.

égard, نظر, طوع, مراعاة,
نظرا البك, الى اما لك, في خاطرك.
par égard pour vous.
في طوعك.
même traduction.
ما قدره خمسة افرنكية في كل
شهر لما رعى بين الإصلاح
والسراج بحسب الوقت والسعر.
une somme de cinq francs
par mois qu'il considéra com
me convenable et juste en
ayant égard ou en égard à
l'époque et aux prix des
denrées.

égide, protection صيانة, حماية.
on dit: انا في عار الله وعارك
je me réfugie sous l'égide de
Dieu et la vôtre.

ele.

égout, — سافية الهيسي، فناية، بالوعة.

élargir, mettre en liberté, — خرّج من السّجن، أطلق سرّح.

électeur, — منتخِب، من له حق في الإنتخاب.

أنّ الإنتخاب له شروط لازمة لابدّ للمنتخِب والمنتخَب أن يكونا من الحزب الفرانساوي وأن يتمّ احدى وعشرين سنة وأن يكونا متمتّعين بالحقوق المدنية والسّياسية

l'électorat est soumis à ces conditions essentielles: être français, être agé de 21 ans et jouir des droits civils et politiques.

ليشرعوا في انتخاب الأعضاء الذين تقرّر عددهم أعلاه.

à l'effet de procéder à l'élection des conseillers dont le nombre est ci-dessus fixé.

électif — المُسمّى بالانتخاب.

etc.

المناصب الإنتخابية.

les fonctions électives.

élection, إنتخاب،

الإنتخابات البلدية.

les élections municipales.

élection de domicile, تعيين محل المخابرة.

voyez domicile.

électoral, انتخابى،

الجماعة الانتخابية.

assemblée électorale.

الجرائد الانتخابية.

listes électorales.

électorat, الحقوق الانتخابية.

élément, ركن،

أركان التحبيس،

les éléments constitutifs du houbous.

الاركان الذى تقتضيها الجريمة.

les éléments constitutifs du crime.

élever, aller jusqu'à, تجمّع, ارتفع.

تجمّع من عموم متروك الهالك ما قدره كذا.

la masse active de la succession s'élève à la somme de...

élever, dresser, نصب, بنى.

نصب او بنى الخيمة.

dresser la tente.

élever un enfant, حضن,

غير لائقة لحضانة اولادها.

elle est incapable d'élever ses enfants.

éligibilité, استيفاء شروط الانتخاب.

éligible, مستوفي شروط الانتخاب.

éliminer, écarter, أخرج, حيّد, طرح.

— retrancher, حذف, محا.

élire, faire choix de, أنتخب, اصطفى, اختار.

élire domicile, voyez domicile. عيّن محل المخابرة.

élu, choisi, منتخب, مختار.

élu domicile, المحل المعيّن للمخابرة.

élucider, وضح، بيّن، أضاء.

éluder, تحايد، تجنّب، تنحّى عن.

émancipation, عتق، عتاق، إطلاق من قيد الحجر، ترشيد.

émanciper, أعتق، أطلق من قيد الحجر، رشّد.

الذي أطلق من قيد الحجر بترشيد ابيه.
émancipé par son père.

المرشّد.
l'émancipé.

émanciper s'–, عتق، استقل.

émaner, صدر من، ورد من.

émarger, طرّ، ذيّل، علّق على الهامش.

وضع خط يده في حاشية دفتر أو على حاشية قائمة.
Signer à la marge d'un registre, d'un état.

embargo, الممنوع خروجه من المرسى.
défense de quitter le port.

الضبط او الحجر الموضوع على المراكب الأجنبية.

Sequestration de navires étrangers.

embryon de l'homme, جَنِين.

embûche, فخ، مكيدة، منجاب، كبيجة.

émender, réformer, أصلح، عدّل، صاوب،

émérite, qui a pris sa retraite, مُتقاعد.

— qui a une longue pratique, ذو مُمارسة.

émettre, produire, أبرز، أصدر.

— exprimer, أظهر، أوضح، أبان، عبّر عن.

— de la monnaie, مُناولة الدراهم من يد الى يد.

mettre de l'argent en circulation

مناولة اوراق البنك.

émettre, mettre en circulation

des billets de banque.

émeute, فتنة، قومة، انقلاب، عصيان.

émeutier, من له يد في فتنة.

émigrant, نازح، هائم، راحل.

émigration, هجر، رحيل، رحلة،

émigré, هاجر، راحل، مرتحل.

émigrer, هجر الوطن، جلا عن البلد، رحل.

émission, إصدار، إبراز، إطلاق، إخراج.

émolument, خرج، ماهية، راتب، اجرة.

émonder, زبر الشجرة، فضبها، شذبها.

emparer s'-, قبض، امسك، اخذ، استحوذ على، استولى

empêchement, مانع، عائق، عقلة، معارضة،
ورفع كل معارضة وعقلة وغير ذلك من الحواجز والموانع مطلقا.
donner mainlevée de toutes oppositions saisies et autres empêchements.
خاليا عن الموانع الشرعية.
exempt de tout empêchement légal

empêcher, منع، عاق، عقل، تعارض ل، كف، ردّ، صدّ،

— s'-, كف عن، امتنع، انكف.

emphytéose, كراء لمدة طويلة.

emphytéote, المكتري ملك لمدة طويلة.

emphytéotique, الخاص لما هو مكتري لمدة طويلة.

empiètement, تعدّ، إعتداء، جور.

empiéter, تعدّى، عسف، جار.

empirisme, العمل بالتجريب.

emplacement, محل، مكان، موضع.

في جميع الساحة وحريمها.
dans la totalité de l'emplacement d'habitation et de ses tenants et aboutissants.

سوى الاجنة والسواح.
à l'exception des jardins et des emplacements.

emploi, usage, — إستخدام, تمتع, إستعمال.

وقصدي اعفاها من استخدام النصيب الذي لا تملك إلا منفعته.
je veux qu'elle soit dispensée de faire emploi pour la portion dont elle n'aura que l'usufruit.

emploi, fonction, — وظيف, خدمة, منصب, خطة

مولا منصب, متوظف, صاحب وظيف
fonctionnaire, employé.

المناصب العالية.
les emplois supérieurs.

employer, se servir de. — إستخدم, استعمل,

وأن لا يستخدمها الا في خدمة الغار لا غيره.

emp.

et de ne les employer qu'aux travaux du domaine.

ولا يستعملها الا في خدمة الضيعة فقط.

il ne pourra les employer qu'aux travaux de la ferme.

لا يتعاطى الا بيع ما يجعل له فلان.

il sera uniquement employé pour la vente de ce que lui fournira untel.

مُستعمَل.

employé, usité, en usage.

فإن أفسد العامل موادّ البناء المدفوعة له او لم يحسن إعمالها فيغرم قيمتها.

Si l'ouvrier emploie mal les matériaux à lui fournir il devra en payer la valeur.

مُستخدَم التجارة.

employé de commerce.

استخدم مُقارِضه في أمور التجارة ويصرف جميع اوقاته.

employer sa connaissance commerciale et son temps.

employer s'- à — أعتنى في، انصبّ على، اجتهد، اشتغل، جرى معه في، وقف معه في،

empoigner, — أمسك، قبض، لقف،
قبضوا ou لقفوا أحد الأشرار.
ils ont arrêté, empoigné un de malfaiteurs.

empoisonnement, — تسميم،
empoisonner, — سمّ، سمّم.
empoisonneur, — سامّ، مسمِّم.
emporter, avoir pour conséquence, — أنّه يحصل من بعض العقوبات عدم الحقوق المدنيّة.
certaines condamnations emportent la privation des droits civils.

emporter, l'- avoir l'avantage, — فاز ب على غيره.
empreinte, — أثر، علامة، وسم، جرّة
— de pas, — عفسة.
emprisonnement, — سجن، حبس، أسر.

emprisonner, حبس، سجن، أسر، اعتقل، اوثق.

emprunt, إعارة، استعارة، اقتراض، استقراض.

— la chose d'—, قرض، عارية، عيرية

emprunté, مقترض، مستعار، استعاري.

emprunter, اقترض، استقرض، استعار، تعرّى، استدان.

أذن له في استقراض عدد قدره. qu'il l'autorise à emprunter la somme de…

وعلى العامل تقوى الله و طاعته في الباطنة والظاهرة
l'emprunteur est dans l'obligation de craindre Dieu, d'obéir à sa loi en toute circonstance, ouvertement ou…
× ou: في السر والعلانية

emprunteur, مقترض، مستقرض، مستعير،

encaisse, ما هو موجود من المال في صندوق دار الضرب أي البنك.

encaisser, قبض الدراهم، جعل الدراهم في الصندوق.

encan, voyez enchérir, بيع بالمزاد العمومي.
vente publique à l'enchère.

enceinte, espace clos, دار، حوش، حظيرة، سور، مراح.
في مراح الدوار وفي الساحة.
dans l'enceinte du douar et à l'extérieur.

enceinte, femme —, إمرأة بالحمل، حبلى.

enchaîner, ربط بالسلسلة، اوثق، عقل، قيّد، صفّد.

enchère, بيع بالمزاد، دلالة، مزايدة، تزايد.

enc.

بيع بالمزاد العلني ـ او العرض للدلالة العمومية

ـ او بالمزاد العمومي ـ او خ للدلالة علنا.

enchères publiques.

على سبيل المزايدة.

par voie d'enchères.

نادى عليه بالمزايدة.

il le mit aux enchères.

تقبل المزايدة فضلا عن ما هو مقرر

بكراسة شروط البيع من الحملات

والفصول والشروط على الثمن

الافتتاحي الذي عينه الغريم طالب

البيع وهو كذا.

outre les charges clauses et conditions insérées au cahier des charges les enchères seront reçues sur la mise à prix fixée par le créancier à la somme de ...

فنودي عليه بالاسواق.

l'objet fut mis aux enchères

enc.

Sur le marché.

فنودى عليه بالبيع والمزايدة عينًا عينًا حتى انقطعت الرغبة وعدم إلفاء زايد.

les objets furent mis aux enchères un à un et crier jusqu'à ce que personne n'en eut plus envie et qu'on ne trouva plus d'enchérisseur.

يقع النداء على بيع ...

il sera procédé à la vente aux enchères de ...

يكون البيع لآخر مزايد على .

au plus offrant et dernier enchérisseur.

يقع البيع لآخر مزايد على مقتضى التحملات والشروط المضمنة بكراسة شروط البيع.

l'adjudication aura lieu au plus offrant et dernier enchéris

enc.

seur et aux charges et conditions contenues au cahier des charges.

تقع الدلالة العمومية بإحدى بيوت الإدارة البلدية.

il sera procédé dans une des salles de la Mairie aux enchères publiques.

إعلان في كراء أرض بلدية بالمزاد العلني.

location aux enchères publiques de terrains communaux.

يُعلن للعموم أن إدارة كذا المختلطة أشهرت للكراء بالدلالة أرضين لها نابتة بها الحلفاء.

le public est prévenu que la commune mixte de ... met en location aux enchères publiques deux communaux à alfa.

ولم يلغ زائد مزيد على الثمن الأخير فقدره كذا.

enc.

il ne s'est pas trouvé un enchérisseur ou un offrant qui ait dépassé le prix de ...

ومن بقي عليه آخر ثمن فعليه أن يدفعه حالاً.

le dernier enchérisseur payera comptant ou devra payer comptant.

enchère, folle -, بيع تعبية بيع بطريق التعبية. بإعادة البيع على المشتري لعدم وفائه بشروط البيع في عقار محجوز.

vente sur folle enchère après saisie immobilière.

ومن تأخر فيعاد عليه البيع ثانياً بطريق التعبية وعليه جبر ما عسى أن ينقص من الثمن.

vente nouvelle d'une chose acquise par un enchérisseur qui n'a pas satisfait aux conditions de l'adjudication. si l'objet est vendu

moins cher la seconde fois le fol
enchérisseur est tenu de payer la
différence.

enchérir, offre supérieure, زاد ثمنه في بيع بالمزاد.

enchérisseur, زائد، مزائد.

على أخر مزائد.

au plus offrant et dernier enchérisseur.

enclave, أرض بين أراضٍ ou أرض محاطة باراضٍ.

enclaver, أحاط، أدمج.

يسوغ لمن له أرض محاطة باراضي
الغير أن يطلب مجازًا بعوض.

le propriétaire dont le terrain
est enclavé peut réclamer moyen-
nant indemnité un passage.

enclore, حاش، أحاط، حوّط، سيّج، صوّن.

أرض محاطة بسياج.

terrain entouré d'une clôture.

enclos, أرض مسيّجة، محاطة، مزرّبة، حوش، حجرة.

encombre, تعطيل، مانع، عائق، عطلة، تعارض.

encombrement, سدّ، زحمة، ازدحام.

encombrer, سدّ، زحّم، ازدحم.
مشحون بالناس.
encombré de monde.

encontre, à l'-, ضدّ، مضادّ، خلاف، على، رغمًا ال. رغمًا لدعواه.
à l'encontre de son allégation.

encourir, وقع في، استوجب، أصيب. حقّ له كذا إركاب،
يستوجب العقوبة.
il encourt une punition.
حقّ له الخطيّة.
il encourra une amende.
في الغرامة والمصاريف المضروبة على أولادهم بسبب ما يرتكبونه من المخالفة.
l'amende et les frais encourus par leurs enfants à raison de la contravention.

endetter, voyez detter. تحرّقن، استدان. عمّر ذمّته

endoctriner, أرشد، علّم، وعظ، تلمّذ.

endommager, ضرّ، خسّر، آذى، أتلف.

endormi, منخرها الرّاقد.

enf.

se dit d'une femme dont l'enfant est endormi dans son sein, — ce qui peut durer plusieurs années d'après la loi musulmane.

endos ou endossement, تحويل، تحوّل السبتجة

endossement d'une lettre de change. تحويل وثيقة دين تحت الاذن.

voyez ordre. endossement d'un billet à ordre.

تأمر بالدفع لمن يكون ماذونًا من فلان.

payez à l'ordre d'un tel.

endosser, se charger de — تكفّل ب، تحمّل، تحمّل الذمّة

endosser une responsabilité.

— un billet, حوّل وثيقة دين وضع ذلك على قفاها،

endosseur, محوّل وثيقة دين.

enfance, صبوة، طفوليّة، صغر.

enfant, ولد، طفل، صبيّ،

— garçon, فتى، صبي، غلام.

— fille, بنات، صبيّة، بنت.

Les enfants légitimes sont de

enf.

trois espèces :

1° اولاد زوجة.

issus dans les délais fixés par la loi d'un mariage contracté conformément aux règles du شرع.

2° اولاد موطوءة بالملك.

ceux que le maître a procréés avec ses propres esclaves sans les avoir épousées.

3° اولاد موطوءة بالشبهة

ceux issus d'une cohabitation accidentelle, quand un homme par erreur et sans intention de fraude s'est servi comme de la sienne, de la femme ou de l'esclave d'autrui.

enfant illégitime. ولد زناء، اولاد زناء.

issu d'un commerce défendu ou criminel d'après les règles du

شرع:

enfant trouvé, — طفل ملقوط.

— abandonné, — طفل مسيّب. مهمل.

إنّ الأطفال الأيتام والملقطين والمهملين يجمعون في إقامات خاصة لحضانتهم ولكفاية أسبابهم.

les orphelins, les enfants trouvés et les enfants abandonnés sont recueillis dans des maisons spéciales ou on leur procure des moyens d'existence

enfermer, dans une prison, — حبس (فعل) أغلق.

enfreindre, — خالف، عصى، خان العهد، نقض العهد.

enfuir s'—, — فرّ، هرب، شرد، انهزم، أبق.

engagé, — منخرط في العسكرية.

منخرط في العسكرية باختياره.

engagé volontaire.

engagement, promesse, acte, — عهد، ميثاق، تعاهد، التزام، وعد، ارتباط، تحمّل

خان العهد.

manquer à son engagement.

وفى العهد .

il a tenu son engagement.

لا زلنا على عهدكم .

nous ne cessons d'être fidèles à notre engagement envers vous.

تعاهد بـ .

il a pris l'engagement de ...

وإن امتنع من الوفاء بما تعاهد .

en cas de refus de sa part de tenir son engagement.

engagement mettre en gage, Voyez gage رهن ، إرتهان ،

engager, sa parole تكفل بـ ، وعد ، التزم بـ ، تعهد ، ارتبط ، تحمل بـ ،

التزما بأداء ثمنها له لمضي شهر واحد من التاريخ على سبيل التضامن .

ils s'engagent à la lui payer solidairement dans un mois à compter de ce jour.

التزم التزاماً تاماً .

s'engageant formellement.

Il s'est engagé à remplir le présent mandat dans la limite de ses forces et la mesure de ses moyens.

ألزم نفسه القيام بذلك حسب الجهد والطاقة .

تَرَابَطَ.

S'engager réciproquement.

engager, voyez gage.

رَهَنَ, أَرْهَنَ.

engendrer, procréer,

وَلَدَ, وَلَّدَ.

— s'—

تَوَلَّدَ, تَوَالَدَ, تَنَاسَلَ, تَسَلْسَلَ.

مَا تَنَاسَلُوا وَتَسَلْسَلُوا وَامْتَدَّتْ
فُرُوعُهُمْ فِي الإِسْلَامِ.

de ses enfants et des enfants de
ses enfants aussi longtemps
que leurs branches se multiplie-
ront, s'étendront et se répan-
dront dans l'Islam.

وَلُوحٌ.

capacité d'engendrer.

engin,

آلَة, أَدَاة.

آلَة الصَّيْدِ ou القَنَصِ.

engin de chasse.

أَدَوَاتُ الْمُقَاتَلَةِ.

engins de guerre.

englober.

جَمَعَ, اشْتَمَلَ.

eno.

engrais, تسميد الأرض، دمان، زبل.
ما عدا الأوراث التي تتخذ في
تسميد الأرض خاصة.
sauf les fumiers qui seront
uniquement employés à l'en
grais des terres.
وأن يترك مقدار ما تسلم تبنا وزبلا.
et qu'il laisse la même quantité
de paille et d'engrais que celle
qu'il a reçue.

paturage, ربيع، مرعى، مرتع.
enlever, اجتنى، نقل، أشال، نهض.
حصاد الغلال واجتنائها.
la moisson des récoltes et son
enlèvement.
نقل البضائع من المخازن.
enlever les marchandises des
magasins.

- par force, خطف، سلب، أخذ، نهب.
- une affaire, قضاء أمر سريعا.

end.

énoncé. بيان، شرح، إيضاح، إشهار، إشارة.
المشار إليه

sur énoncé.

énoncer, بيّن، شرح، أبان، أوضح، أشهر،
أشار، صرّح، لفظ، عبّر
مبيّن بيانا صريحا.
énoncé clairement, exprimé
en termes nets.

énonciation, تبيين، شرح، اتّضاح، اشهار، تصريح، عبارة
enquérir, s'- بحث، فحص، تفقّد، استخبر، استقصى.
سأل عن، أستجس.

enquête, بحث، فحص، تفحّص، تفتيش،
إستقصاء، اختبار، اجراء البحث
كشف الحالة،
فليس من كشف الحالة.
il n'y a pas lieu à une en-
quête sur ce fait.
أمر سعادة عامل العمالة في
تعيين التاريخ الذي يقع فيه الشروع
في البحث في ملكية عقار.

enq.

Ordonnance du Préfet fixant le jour d'ouverture d'une enquête de propriété.

قد أمرنا بإجراء البحث عن ملكية العقار المذكور.

ordonnons qu'il sera procédé pour l'immeuble sus désigné à l'enquête de propriété.

بأنه وقع افتتاح البحث بمحل إدارة العمل بكذا.

qu'une enquête est ouverte dans les bureaux de la Préfecture.

فتح البحث للإستشعار هل يحصل صلاح أو ضرر للعامة من إحداث إقامة أو من عمل أو من خدمة التي قصد الحكام تنفيذها.

une enquête aura lieu pour savoir s'il y a avantage ou inconvénient, pour le public à donner suite à un projet

de création de quelqu'établissement ou d'exécution de travaux; enquête de commodo et incommodo.

enquêteur, الأمين الباحث.

commissaire enquêteur.

enregistrement, تقييد تسجيل.

معلوم التسجيل.

droit d'enregistrement.

إدارة التسجيل.

administration de l'enregistrement.

enregistrer, قيد، سجّل.

مدوّن.

enregistré, écrit.

مسجّل ومنتسخ.

enregistré et transcrit.

سجّل بالادارة بكذا في تاريخ كذا صحيفة كذا محفظة كذا وقبض اجرة تسجيله كذا افرنكية.

enregistré le... folio... case. reçu ... francs.

ens.

وفيما يخصّ أجر التسجيل بحصة الحكومة لا غير فتخرج —
المصاريف الزائدة على الكراء الخزا
او نكيه .

pour la perception des droits d'enregistrement seulement les charges en sus du prix du bail sont évaluées a...

enseigne, marque, — إشارة، علامة .

ensemble ; — جُملة، اتّفاق، مجموع، مُطلق .

من مطلق عقار كذا .

de l'ensemble, de la totalité des propriétés de ...

في مُطلق قضاياه .

pour toutes ses affaires.

جُملةً وتفصيلاً .

dans son ensemble et dans ses diverses parties.

— l'un avec l'autre, — معًا، سواءً، جملة .

اتفاقا معًا .

demeurant ensemble
مع بعضهم بعضًا.

ensemble.

ensemencer, زَرَعَ، زَرْعٌ، بَذَرَ، حَرَثَ.
المبذورة تلك الأرض قمحًا.
cette terre est ensemencée de blé

ensevelir, قبر، دفن، كفن، وارى.

ensorceler, سحر، رقى.

ensorcellement, سحر، رقية.

entendre, exiger, قصد، أراد.
قاصدًا بذلك تنفيذه.
entendant qu'il soit exécuté.

— s'- condamner, voyez condamner.

entendu, مدرك، مفهوم، معلوم.
من المعلوم أن.
il est bien entendu que...

entente, accord, اتفاق، تصادق، تراضٍ.
بعد التراضي بينهم.
après entente entre eux.

entérinement, إمضاء عمل بحكم ليكون معتبرًا.

entériner, أمضى عملا بحكم و ذلك ليكون معتبرا شرعا.

ratifier juridiquement un acte pour lui donner toute sa valeur.

enterrement, دفن، جنازة، موارة.

— civil, جنازة بدون طقس و صلاة.

enterrement sans cérémonie religieuse.

enterrer, قبر، رمس، دفن، لحد، ألحد.

— au figuré, خبأ، دفن، أخفى، طمر.

entier, كامل، تام، تمام، شامل، عام.

بتمامه.

en entier,

ينجز تنجيزا تاما شاملا عاما.

il sortira son plein et entier effet.

مضت فطها.

(année) entièrement écoulée.

استوعب.

faire entièrement.

entorse, au figuré, تجاوز الحد.

شرح القانون بتجاوز الحكم .
interprétation forcée, donner une entorse à la loi.

entourer, — أحاط، حوّط، اكتنف، شمل، أدار على، حفّ.
مُحاط بالجدران .
entouré de murs.

وحفّ بهم .
et en est entouré.

entr'accorder s'- — التصادف، التراضي، الاتفاق بين الناس.
voyez accord.

entr'accuser, s'- , — إتهام الناس بعضهم بعضاً .

entr'aider s'- , — المعاونة بين الناس.

entraîner, — دها، سحب، جرّ .
حمل على ...
entraîner à ...

entraver, au figuré — عطّل، عسّر، عاق، عوّق، عكّس .

entraves, — قيود، رباط، وثاق، عقال .

— au figuré, — تعطيل، مانع، عائق، عقلة .

entre, — بين، ما بين .
بيّن، تحت يده .

entre les mains.

entrée, action d'entrer, — دخول، مدخل، عبور، مجئ.
ابتداء التصرف، دخول في ...

entrée en jouissance. — Voyez jouissance.
من يحق له الدخول لبعض المواضع.
droit d'entrée quelque part.

الأمكاس المضروبة على بعض البضائع
عند دخولها لبلد.
taxe que doivent payer certaines marchandises en entrant dans un pays, droit d'entrée. — Voyez entrer.

entremetteur, — واسطة، وسيط، متوسط.

entremettre s'-, — دخل بين، توسط.

entremise, — مداخلة، واسطة.
على يد سه بواسطة فلان.
par l'entremise d'un tel.

entreposer, — أودع البضائع في مخزن.
déposer des marchandises dans un magasin.

entreposeur, — المتأمن بحفظ البضائع المودعة بمخزن.

ent.

celui qui a la garde d'un entrepôt de marchandises.

المتوظف المكلف بحفظ وبيع شيء يملكه البايلك ومستقل به ou مستوعب به.

agent qui garde et vend des choses dont le gouvernement a le monopole.

entrepôt, محل لتأمين البضائع وإيداعها.

lieu où l'on met des marchandises en dépôt.

مخزن يباع بيه بضائع يملكها البايلك ومستقل بها دون غيره.

magasin où l'on vend des marchandises dont l'État a le monopole.

entreprendre, commencer, شرع في... ، باشر في، هجم، بادر،

— s'engager à ... تلزم ب، تحمل ب، تكلف ب

entrepreneur, المجعول له، المتكلف ب، متكفل ب، ضامن، زعيم، المهندس المجعول له.

ent.

entrepreneur de construction.

على المتعهد بن المجعول له القيام بجميع مواد البناء من عنده.

l'entrepreneur fournit les matériaux.

entreprise,

تكليف بعملة كذا وشغالة كذا.

action de faire un travail.

وغيرهم من العملة والشغالة.

et autres entreprises.

entrer,

دخل، حل في.

وحله فيه محله ونزله فيه منزلته، وملكه فيه دونه.

il le fait entrer (dans l'immeuble) en son lieu et place et l'en met en possession à son exclusion.

على يمين الداخل.

à droite en entrant.

مبتدأ وضع اليد على.

entrer en jouissance.

entresol : عُلُوّ

جميع الدار الشرقية الباب.
la totalité de la maison dont l'entrée est à l'Est.

مبدؤ الإنتفاع.
entrer en jouissance.

قبل شروع فلان في الانتفاع.
avant l'entrée en jouissance de X.

entretenir, tenir en bon état, قام بإصلاح كذا، حفظ، راعى، توفى على.

ان يقوم بإصلاح الدار مدة الانتفاع.
d'entretenir la maison en bon état durant la jouissance.

ان يقوم بالدار قياما مرضيا.
qu'il entretiendra la maison en bon état, en état satisfaisant.

pourvoir à la nourriture, aux vêtements etc. انفق على، قام ب.
أجرى عليه النفقة واقام بالأكل والشراب والكسوة.
il a pourvu à son entretien et lui a fourni la nourriture et

ent.

les vêtements.

لم يدع لها نفقة .

sans lui laisser de quoi pourvoir à son entretien.

entretien, soins, — إعتناء , بذل السعي , همة , اهتمام . لحضان .

l'entretien, les soins à donner aux enfants.

— nécessaire à la vie. — معاش , كلفة , نفقة , قيام ب .

الكسوة والغطاء والوطاء .

les vêtements et les effets de literie et de couchage.

نفقة قرابة .

entretien des parents.

تحت انفاقه .

entretien à sa charge.

وتحملت له بنفقة الحمل ورضاعته مدة سنة .

elle s'oblige à l'entretien de l'enfant dont elle est grosse

et à le nourrir pendant un an.

ضرورة.

dépenses éventuelles d'une femme telles que bain, fête etc.

entretien, conversation, مُقاولة، مُذاكرة، محادثة، مُسامرة، مُنادمة، مُحاورة.

entrevue, اجتماع، ملاقاة، مُقابلة، مُواجهة، مُباوضة.

énumération, عَدَد، تعداد، تعديد، تعدّد، إحصاء.

énumérer, أحصى، حَسَبَ، عدّ.

envahir, شنّ الغارة على، غزا، أغار على، حمل على.

envahissement, غزو، غارة، هجمة.

والتعرّض لكل يد عادية أو غارة.

s'opposer à toute usurpation et à tout envahissement.

environ, تقريبًا، بالتقريب، ما يقارب، زهاء، نحو.

على وجه التقريب ou على سبيل التقريب.

par à peu près, approximativement, environ.

environner, دار ب، احاط ب، (اكتنف).

environs, نواحي، ضواحي، اطراف، انحاء، جهات، احواز.

envisager, au figuré, تأمّل, نظر في الأحوال.

envoi, رسالة, إرسال, إرساليّة.

— en possession, أُذن بحكم لوارث لكي يحوز ميراثا أُنجِز له.

voyez disparu. autorisation par jugement à un héritier à l'effet de prendre possession d'un héritage à lui dévolu.

envoyé, رسول, سفير.

envoyer, بعث, أرسل, سيّر.

envoyeur, باعث, راسل.

épargne, توفير, تقتير, إمساك, إستيفاء.

épargner, dépenser avec économie. وفّر, وقّى, أستبقى.

épave, حطمة, ضالّة.

épée, حُسام, سيف, صمصام, عَضب.

épicerie, عطريّة, توابل, أبازير.

épicier, عطّار, عقاقيري.

épizootie, مرض الحيوانات.

جرى مرض في الغنم وهلك منها كثير.
une épizootie a atteint les

épo.

les moutons et en a fait périr une grande quantité.

époque, زمان, تاريخ, عصر, عهد.

طال الزمان او قصر

à quelque époque que ce soit.

épouser, تزوّج ب...

épouser une femme répudiée trois fois par son mari afin de la répudier après une nuit passée avec elle, pour que le premier mari puisse légalement la reprendre se dit: تيّس

époux, بعل, زوج, عريس, حليل, ختن.

حليلة, حتّ حم

épouse légitime.

المتزوّجة ثاني مرّة لبعل

épouse en secondes noces.

خالية من الزوج.

sans époux.

équ.

انه غاب عن زوجه منذ مدة
خمسة اعوام.
qu'il abandonné sa femme
depuis cinq ans.

الزوجان.
les époux, le mari et la femme.

éprendre s'-, عشق, تولع, انغرم, انشغف
épreuve, essai, إختبار, تجربة, امتحان.
épris مولع, مغرم, عاشق, وطان,
هائم, مفتون, ذو شغف.

équarrir, قتل البهائم التي ليست للاكل
وتمزيق رأسها.
abattre et dépecer par quartier
les animaux qui ne sont
destinés à la boucherie.

équilibre, معادلة, موازنة.
équipage d'un navire, خدام المركب ou السفينة.
بحرية, قوم
équipe, جماعة من مستأجرين واقترانهم
في خدمة واحدة.

équ.

Compagnie d'ouvriers réunis pour un même travail.

équipement, إقامة.

équitable, choses, عدل, حق,

— personne, عدل, عادل, منصف, صحيح,

على السواد جميل.

réputé équitable.

équitablement, بإنصاف, بسداد, بعدل.

équité, إستواء, عدالة, عدل, إنصاف,

حق, سداد,

عامله بالإنصاف.

il l'a traité avec équité.

العدل والإنصاف.

justice équitable.

بوصف العدالة.

sous la forme de l'équité,

offrant les garanties de l'équité

équivalence, إعتدال, تعديل, مساواة, كفاية.

équivalent, عوض, بدل, مثل.

والمثل مطلوب سد الكفايات مطلوبة.

on exige l'équivalent.
إجرة المثل.

une somme équivalente.

équivalent, adjectif, مساوي، معادل، موازٍ.

équivaloir, عادل، آزى، ساوى.

équivoque, لفظ مشترك، ذو معنيين.

ère, زمان، عصر، تاريخ

érection, نصب، إقامة، تشييد.

ergoter, جادل، ماحك، ناجع.

ériger, نصب، شيّد، أقام.

— s'—, أقام نفسه بمنزلة، انتحل لنفسه.

érosion, أثر الحادة حين يجرح.

erreur, غيّ، غلط، ضلال، غرور.

escalade, تسلّق.

إن السرقة بالتسلق يثقل حال الإجرام ويستوجب العقوبة الشاقة.
le vol avec escalade aggrave la situation du coupable et entraine pour lui les travaux forcés.

escalader, تسلّق .

escale, محلّ مكث السّفن ou المراكب .
lieu de relâche pour les navires.

escamoter, خطف , حوى , شعبذ , نصب على .

escient, معرفة .
بمعرفة ثابتة .
à bon escient.

esclandre, عار , معرّة , خزي , فضيحة .

esclavage, رقّ , اسر , عبودية .

esclave, مملوك , عبد , وصيف , ربيب , مربوب .

— femme, أمة , إماء et اماوات .
on appelle : عبد موقوف
l'esclave consacré à certaine personne ou à certain but.
on appelle جعل le contrat par lequel le maître d'un esclave fugitif s'oblige à payer une certaine somme déterminée à celui qui lui ramènera le fugitif.

esc.

on appelle : إستيلاح
le commerce et la procréation avec une esclave.

on appelle : ام ولاد
les esclaves qui ont eu commerce avec leur maître et qui en ont eu des enfants.

إخدام.
service d'un esclave.

رد الابق.
recherche d'un esclave en fuite.

أسترق.
être esclave.

العتق بالمال هو المكاتبة.
l'affranchissement à prix d'argent s'appelle مكاتبة
c'est à dire stipulé par écrit.

عتق بالبات.
affranchissement décisif.

عتق التدبير.

affranchissement posthume.

عتق الوصايا .

affranchissement testamentaire

عتق بالكتابة .

affranchissement contractuel.

من غير ما بتل أو ما دبرا .

Voyez affranchissement.

sauf le cas d'affranchissement décisif ou posthume.

escompte,

إسقاط من البائع للمشتري حين يدفع مبلغ ما اشتراه نقودًا او قبل انقضاء الأجل .

remise accordée à l'acheteur qui paie au comptant ou avant l'échéance.

معاملة تجري في دار الضرب أي البنك بيانها دفع مبلغ سفتجة تعجيلًا باسقاط من ذلك المبلغ.

opération de banque qui consiste à payer par anticipation le mon.

esp.

tant d'un effet moyennant une prime convenue.

escompter, دفع بالتعجيل باسقاط من المبلغ.

payer avant l'échéance moyennant escompte.

escroc, خداع، نشال، محتال، نصاب،

escroquerie, خلب بحيلة، نشل، نصب، تبلحيت

من استعمل باسم وبوصف مزورين وبالاحتيال والباطل وأخذ مال الغير او قصد أخذه بذلك ارتكب نصبًا.

celui qui, en faisant usage de faux nom, de fausse qualité ou de manœuvre frauduleuser, s'approprie ou tente de s'approprier le bien d'autrui commet une escroquerie.

espèce, صنف، ضرب، نوع، شكل، جنس، نعت.

جنسًا وصفة.

espèce et qualité.

esp.

على اختلاف انواعها وتباين اصنافها.

de toute espèce et de toute sorte.

espèces, pièces de monnaie,

نقود , عين .

النقود الناضة .

les sommes en espèces.

نقود ناجزة .

espèces ayant cours.

نقودا عينا .

en espèces de monnaie.

نقودا صحيحة جارية في المعاملات .

en espèces de bon aloi et ayant

cours dans les transactions.

النقدين , العين .

espèces monnayées.

منوع العين .

diverses espèces monnayées

بالترقب بان ارد تلك النقود

من عين صنفها اليه او لوكيله الخصوصي .

m'obligeant à rendre cela som

me à lui ou à la personne

est.

chargée de ses pouvoirs spéciaux dans les mêmes espèces.

espion, — جاسوس.

espionnage, — تجسّس.

espionner, — جسّ، تجسّس.

esprit, pensée intime, — ضمير، خمة.

— de parti, — عصبيّة، تحزّب.

هذا مقرّر في خمتهم
ceci est fermement établi et arrêté dans leur esprit.

esquiver, — تجنّب عن، تحوّل، انضرب، نكّب.

essai, — تجربة، امتحان، اختبار.

essayer. — امتحن، جرّب، اختبر.

essence, nature, — جوهر، كنه، مادّة، ذات الشيء، صلب،

essentiel, — ذاتي، جوهري،

— nécessaire, — لازم، لا بدّ منه، ضروري، مهمّ

on dit: اركان
les conditions essentielles,

essentiellement, — جوهريًّا، ذاتيًّا.

estampe, — طبع، صورة،

estampille, طابع، خاتم.

estimable, موقر، محترم، معتبر، اهل الاكرام اهل الاعتبار.

estimateur, قوام، مقدر، مثمن، مقوم.

estimation, تقويم، تقدير، تسعير، تثمين.

بعد تقويمها.

après l'estimation qui en sera faite

وقيمة عدل وسماح.

estimation juste et vraie.

estime, إعزاز، اكرام، اعتبار، قيمة.

موحاله في الناس حال الفضلاء.

quelqu'un dont la situation dans le monde est la situation d'un homme digne d'estime.

estimer, قوم، قدر، سعر، ثمن.

وقومت العين.

estimation à prix d'argent.

estropier, عيب، عوق، خبل.

estropié, معيب، معطوب، مأوف، مقعد، كسيح، عاجز.

معيبا او سليما.

estropié ou sain et sauf.

éta.

établir,

عطل من يده. يده عطلت.

il a perdu l'usage de sa main.

قرر، وطد، مكن، ثبت

ثبت لدي.

établi devant moi.

ثابتة شرعًا.

légalement établie.

الرسم المنعقد لدي.

l'acte établi devant...

وليس عليها اتباع الآجال والشروط المشترطة على قضاة المحاكم الشرعية.

et seront dispensés de suivre les délais et les formes établis pour les tribunaux ordinaires.

يكلف باثبات دعواه.

ils seront mis en demeure d'établir sa prétention.

بعد اذا استقر ما ذكر الاستقرار التام.

les faits ci-dessus énoncés étant dûment et positivement établis.

éta.

الدَّين المخلّد بساحته

la dette établie à sa charge.

الثابت بالعدالة .

authentiquement établi.

منصوص فيه .

établissant que ...

établir donner un état une position, — وظّف، رتّب له مصلحة .

ومما ينصح الوالدان الترتيب الطيب لأولادهم .

les parents cherchent à bien établir leurs enfants.

établir fonder, — أنشأ، أحدث، فتح، أقام، أسّس، وضع .

établir s'- — توطّن، تمكّن، تأيّد، تفتّح .

من على الأموال قد تفتّح .

s'établir avec l'argent d'autrui.

établir s'- se fixer. — توطّن، استمكن، استوطن .

établissement, — تشييد، تأسيس، إقامة، إنشاء، احداث، جعل

ثبوت الملكية

établissement de la propriété.

éta.

إقامات المساكين.

les établissements de bienfaisance.

في إقامة وصيانة الملكية.

Sur l'établissement et la conservation de la propriété.

مصالح عمومية.

établissements publics.

الاقامات الخطرة, المؤذية الصحة أو المزعجة.

les établissements dangereux, insalubres ou incommodes.

وما ينتن الريح يؤذي يمنع باهله.

Si c'est par l'émanation de mauvaises odeurs que l'établissement est nuisible il sera interdit de le créer.

étage,

طبقة, طابق, طاف.

طاف علوي.

premier étage.

طاف سفلي.

èta.

rez de chaussée.

étalon, cheval, جحل.

étalon, poids modèle, عيار, معيار.

état, حال, هيئة, حالة,

وانه الفاها على الحالة التي كان سلمها له.

et qu'il l'a trouvée dans l'état où il la lui avait confiée.

وقف على الجواد والفاه على احسن حال.

il a vu le cheval qu'il a trouvé en parfait état.

وعرفه.

et sa pleine connaissance, sa connaissance intellectuelle, jouissant de la plénitude de sa connaissance.

وعنهم وعرفهم وسمع منهم.

tant pour ce qui le concerne que pour constater leur identité ainsi que la volonté qu'on leur a entendu manifester.

وإن ترك لها الاولاد على تلك الحالة بإنهم يخشى عليهم الضيعة وسوء الحال

Si les enfants lui étaient laissés, la mère étant dans cette situation, il serait à craindre pour eux qu'ils ne périssent ou qu'ils ne se trouvent dans la pire des situations

éta.

وهو قائم حاله.

étant dans l'état admissible.

وهو في حالة الصحة واللزوم

dans l'état de santé obligatoire.

بحال الصحة.

dans l'état exigible de santé.

في الحالة الجائزة شرعًا.

dans l'état légalement admissible ou exigible.

والجواز والطوع والرضا.

ils se trouvaient dans les conditions requises de santé, de capacité légale et d'orthodoxie religieuse.

كان في حال صحته.

il était dans un état parfait de santé.

في حال طوعهم ورشدهم.

dans l'état exigible de connaissance de leurs devoirs religieux

eta.

et civils.

بحال الصحة

de l'état exigible de santé.

وهو بحال الصحة والجواز.

il se trouvait dans l'état exigible de santé et de capacité judiciaire, légale.

وهي في حال صحتها صحة عقل وبلوغها.

elle était dans les conditions légales de santé corporelle de plénitude d'intelligence - d'age etc.

وهو بحال كمال الاشهاد عليه.

il se trouvait dans l'état exigible et dont on peut légalement témoigner.

بحال كمال.

dans un parfait état de santé.

وهو بحال الجواز ou في اكمل حال.

بحال صحته

Dans un état parfait de bonne santé.

وهو بحال الجواز

Il était dans un état admissible.

وهو في حال يسوغ له شرعًا

Il était dans l'état requis par la loi.

ils se trouvaient dans l'état
admissible.

وجواز فعله.

de la validité de ses actes.

وهم بحال صحة وجواز أمر

et sur leur aptitude de corps
et d'esprit à agir valablement.

على أكمل حال شرعا.

l'état le plus parfait exigible et selon le vœu de la loi.

وهو بحال كمال.

et il se trouvait dans un état
mental parfait.

وهما بأكمل الصفات المعتبرة شرعا
لصحة التصرفات.

ils étaient dans le plus parfait
état exigé par la loi pour la
validité des transactions.

وأتم منوال.

dans un état qui ne laisse

éta.

rien à désirer.

بحال كمال الاشهاد عليها شرعًا .

elle était dans l'état de santé légalement admissible pour que l'on put témoigner à son égard.

في احوالهم الجائزة شرعًا .

ils se trouvaient dans l'état légalement admissible.

وهو باكمل حال واوفى مقال .

il était dans l'état de santé le plus parfait et dans la plénitude de sa raison – dans l'usage le plus complet de la parole.

فلما كان الامر كذلك – وبعد كون ذلك كذلك .

l'affaire étant en cet état.

état des lieux,

فأمره المحلّ . كشوفات الأمكنة .

وتحرير كشوفات الأمكنة .

faire tous états des lieux.

éta.

المبينة في قائمة مضافة لهذا العقد.

désigner en un état annexé au présent acte.

المبينة تفصيلا في قائمة محررة على ورق مطبوع.

dont le détail se trouve contenu dans un état dressé sur timbre.

état civil,

الحالة المدنية. مصلحة الحالة.

حالة البائعين المدنية.

état civil des vendeurs.

إقامة الأحوال المدنية.

constitution de l'état civil.

تأسيس الحالة المدنية.

constitution de l'état civil.

سجل الانساب المدني.

registre de l'état civil.

إعلام بوضع جملة اوراق المتعلقة بإقامة مصلحة الحالة المدنية حيثما يجب من تجب.

éta.

avis de dépot de dossier relatif à la constitution de l'état civil.

ختم انتهت اعمال اقامة الأحوال المدنية للمسلمين من الاهالي بالاوطان الاتي بيانها.

les opération de constitution de l'état civil des indigènes musulmans sont terminées dans les territoires ci après dénommés

état — profession, — صنعة, حرفة, مهنة.

— empire, gouvern.t — دولة, سلطنة, مملكة.

رئيس الدولة.

chef de l'Etat.

من له الاهلية في تصرف الامور العمومية

personne qui est capable de diriger les affaires publiques,

homme d'Etat.

de siège, — ان الدولة اذا اشرفت على الهلاك بسبب محاربة او وقع فيها حرب الفتن يفوض حكمها وتصرف امورها للحكام العسكرية.

été.

Soumission du pays à l'autorité militaire lorsque le gouvernement est en péril soit par la guerre soit par une insurrection armée.

état coup d'— voyez coup.

— conseil d'E— voyez conseil.

— major, اركان العساكر, رؤساء العساكر.

et cætera, الى اخره.

الى اخر ما في العقد. Suit le contenu de l'acte.

et ainsi de suite. هلم جرا

éteindre, أخمد, أطفأ.

إطفاء دين.

éteindre une dette.

ينقطع حقه في ...

Son droit à ... sera éteint.

étendre, بسط, نشر, وسع, شمل, أعم

الشامل العام.

étendu, général.

تحت ضمانة الضمان الأعم فعلا وحقا.

sous la garantie de droit le

étr.

plus étendues.

étendre s'- — امتدّ، انبسط، انفش، انسحب.

étendre allonger, — مدّ، طوّل، بسط، مادي، ماطل.

éternel, — سرمديّ، أزليّ، دائم، ابديّ.

éternellement, — ابدًا، سرمدًا، مستمرًّا، دائمًا.

étiquette, — عنوان، كتابة بخط صغير للاعلان شئ.

étranger, — اجنبي، غريب، بعيد، خارج.

كالابعد بنا.

même délai que pour les étrangers.

وزير الأمور الخارجة

ministre des affaires étrangères.

étrangler, — خنق.

— s'- — اختنق.

être, — وجود، ذات، كون.

حيوان.

les êtres animés : esclaves, bêtes sauvages, bêtes de somme, bêtes domestiques, oiseaux poissons.

ومن سيوجد لهم في الحال.

et à ceux qui leur naîtront dans

que ce soit ...... سواء كان ......

éva.

l'avenir.

ومن سيوجد بعده من الذكور

et autres mâles qui pourraient

naître.

étude, travail, خوض, نظر, تأمل .. إمعان النظر في مطالعة

– soin, اجتهاد, اهتمام, إعتناء, جهد.

– cabinet, محل, مكتب, مكتبة, موضع.

etymologie, عبارة, هي الكلمة الاصلي, الوضعي.

évacuation, خروج, تخلية, إفراغ, استفراغ, دفع.

évacuer, أخلى, خرج من, افرغ.

– laisser, اخلى, خرج من, مضى.

وسلم المبيع للمبتاع بالتخلية.

il fait abandon de l'objet ven

du à l'acquéreur en l'évacuant.

évader s'– انهزم, انسل, هرب.

évaluation, تقدير, تثمين, تقويم.

évaluer, قدر, ثمن, قوم.

لما قصد فلان وفلان ان يقوما ما

أهلكته مواشي فلان.

untel et untel désirant connai

égi.

être le dégât commis par les bestiaux d'untel.

évasion, إنهزام، هرب.

événement, حادثة، عارض.

— calamiteux آفة، جائحة، واقعة. مقادير الآفات المتوقعة الحصول والغير المتوقعة.

événement prévu et imprévu.

éventuel, مظروف، حدثاني، على الحلول، غيبي، في الحلول.

éventuellement, على تقدير، بحسب التقادير، بحسب الغيب.

éviction, حجب، خلع شرعي، نزع من يد.
حجب الإسقاط.

éviction par déchéance.
أسقط الشرع حق المبتاع بالحجب
le tribunal a ordonné la dépossession de l'acheteur par éviction.

évidence, بيان، صراحة، إيضاح، جلاء، وضوح.

évident, ظاهر، واضح، جلي، معلوم، باين، متضح، مستوضح.

évincer, نزع شي غاماً من يد، إسقاط حق بالحجب، خلع من، غلب شي عنه في الملكية.

éviter, احترز من، حاد عن، تجنب، اجتنب، تحايد عن، تحاشى.
اجتنب للنزاع.
éviter un procès.

évocatoire, ما يجب إرجاع قضية من محكمة شرعية الى غيرها.
ce qui donne lieu à une évocation

évolution par droit d'-, رد.
في ضاً ورداً.
part légale par droit d'évolution.

évoquer, نزع النظر في قضية شرعية من يد محكمة وإرجاعها لمحكمة أخرى.
retirer le jugement à un tribunal pour l'attribuer à un autre, évoquer une affaire.

exactitude, إحكام، ضبط، تحقيق، دقة.

exagérer, أطرى، بالغ، أطنب، عظم، أفرط.

examen, — نظر، فحص، بحث، تأمل، تقليب، إطلاع على.

وشرعنا التأمل في المحل المتنازع فيه.

et nous avons procédé à l'examen des lieux contentieux.

من غير نظر.

sans examen.

بعد التقليب والرضاء.

après examen et acceptation.

épreuve, — إمتحان،

امتحان القبول في ...

examen d'admission à ...

examiner, — نظر، بحث، فتش، امتحن، تأمل،
قلب، اطلع على، عاين،

بعد الرؤية والتقليب والإحاطة،
والعلم.

après avoir vu et examiné complètement (l'objet vendu) et en avoir pris connaissance.

لأجل الإطلاع على حال مدينهم.

pour examiner la situation

exc.

Dateur débiteur.

وبعد امعان النظر فيه فخرت الضائع منه بكذا او كذا.

après avoir examiné les dégâts je les ai évalués à .. francs.

طلب من الشيخ القاضي النظر في القضية.

il a demandé au vénérable cadhi d'examiner l'affaire.

عاين وحقق النظر.

examiner avec attention.

تصفح الدعوى.

il a examiné l'affaire.

تأملوا فيه تأملا كافيا.

ils l'examinèrent mûrement.

ثبت نظره فيه.

examiner attentivement.

excédent, زيد، فضيل، تفاضل، ما فضل. فايض، رايح.

excéder, فضل، فاق، اشتط، فات، تجاوز، تعدى.

excepté, — ماعدا، الّا، عدى، سوى، عدا، غير، دون.

ماعدا يوم السبت من كل اسبوع وأيام الاعياد.

excepte ou sauf le samedi de chaque semaine et les jours fériés.

excepter, — أخرج، استثنى، اخرج عن.

exception, — إبقاء، إخراج، شذوذ، إلغاء، استثناء،

من غير استثناء ولا إخراج شيء منها.

Sans exception ni réserve.

من غير استثناء ولا إبقاء ولا اخراج شيء.

Sans exception ni réserve

— en justice, — إنكار.

opposer une exception en justi

exceptionnel, — خارج عن العوائد، خارج مما هو جار في العادة.

excès, — فرط، إفراط، زيادة،

— violence, — تعدّ، ظلم، شدّة.

بمثل ضرّ او بمثل برح.

excès de température ou de gelée.

excessif, فاحش، زائد، مفرط، خارج عن الحد.

exciper, أسند على.

أنكر دعوى مقابله مسندًا على
رسم منعقد بمحضر العدول كذا.
il a repoussé les prétentions
de son adversaire excipant
d'un acte établi par le mi
nistère des adouls de ...

معتمدًا على انقضاء المدة.
en excipant de la prescription.

exciter, حضّ، أولع، حرّض، هيّج، حثّ، حرّك، حرّش.

أولعه بالفسق ou بالفساد.

il l'a excité à la débauche
حرّش الناس على الدولة.
exciter à la haine du gouvernemt.

هيّج الناس للفتن.
exciter les gens à la sédition.

exclu, ممنوع، محجوب، ملغى، منفي،
مبعد، مستثنى،

exclure, منع، حجب، ألغى، نفى، أبعد، استثنى.

النّافية للخلاف والجهالة.
qui exclut toute indécision et toute ignorance.

أستثنى لنفسه.
exclut de la vente et se réserve

exclusif, نافٍ لغيره، مانع لغيره.
انّ حقّي ينفي حقّك.
mon droit est exclusif du votre.
ادّعى باختصاصه بالحائط
المشار اليه.
il prétend être propriétaire exclusif du mur dont il s'agit.

exclusion, منع، حجب، إلغاء، نفي، ابعاد، إستثناء.

— à l'—, عادِ، عدى، عدا، دون،

exclusivement, اختصاص، خارج عن، ماعدا.

excursion, غزوة، غارة، غزو.

excusable, معتبر، قابل العذر، معذور.

excuse, إستعفاء، عذر، عفو، اعتذار، معذرة.
استعذر بانّه نهبّ على ما يقول،
il a fait valoir l'excuse de la

provocation.

excuser, عَذَر، ر، عُذْرًا.

— s'— أعتذر، ر، اعتذارًا، استعفى.

exeat, أذن للخروج من.

permis de sortie de ...

exécutable, الممكن تنفيذه ... اجراؤه ، ... تنجيزه ... اجراء العمل به .

exécuter, أجاز، عمل، أنفذ، نفذ، نجز، أجرى العمل به، وفى، أمضى.

ولزومه وابرامه.

et l'obligation de le mettre à exécution.

واجراء سائر الاشغال اللازمة.

et exécutera les travaux nécessaires.

— faire mourir, قضى على، قتل، أمات.

— un débiteur, بيع مكاسب المديون باذن الحكومة.

vendre les biens du débiteur par autorité de justice.

exe.

exécuter s' — امتثل ل، طاع ل، أجرى المطلوب، أجرى العمل طوعًا.

exécuteur, منفّذ، منجز الأمر، مجري الأوامر، مجيز،
وعيّنت فلانًا وصيًّا منفّذًا لوصيّتي.
je nomme pour mon exécuteur testamentaire untel.

— des hautes oeuvres, شرطي، جلّاد، سيّاف.

exécutif, pouvoir, تنفيذ الاحكام، انفاذ الاحكام، السلطة الإجرائيّة.
انّ رئيس الدولة الجمهوريّة والوزراء مقلّدين بالاقتدار لتنفيذ القوانين الشرعيّة.
le Président de la République et les ministres sont investis du pouvoir de faire exécuter les lois.

exécution, إجراء، إمضاء، انفاذ، تنفيذ، تشبيع، وفاء، عمل به، تجييز.
تنفيذ الحكم الصادر من المحكمة بكذا.

exe

en exécution d'un jugement rendu
par le tribunal de...

والتزم الجانبان باجرائها كل فيما يخصه.

les parties s'obligent à l'exécuter chacun en ce qui le concerne.

على الشروط الآتية التزم المكتري بوفائها.

aux conditions suivantes que le preneur s'oblige à exécuter.

هذا ما تعاقد عليه الجانبان تعاقدا تاما
وعين كل منهما محل مختاره بمحله المذكور.

telles sont les conventions des parties qui pour leur exécution ont élu domicile en leurs demeures respectives sus énoncées.

ورضيا بالعمل به على رسم ملك.

et ils consentent à ce qu'il soit exécuté comme titre de propriété.

رضيا بتنجيزه التنفيذ التام.

consentant à ce qu'il reçoive sa pleine et entière exécution.

exe.

بحسب الوافق عليه العمل به.

conformément à ce qu'il est arrêté de faire en pareille circonstance.

وعلى هذا العمل.

c'est là ce qu'il s'agit de faire.

بت وإمضاء.

définitif et exécutoire.

ومن لم يوف منهما ما تعهد به فعليه كذا.

s'il une des parties n'exécutait pas ou n'exemplissait pas ses engagements elle serait tenue de

وقع بتنفيذ الحكم.

il a veillé, pourvu à l'exécution du jugement.

لاجراء ما يقتضيه هذا الحكم.

pour l'exécution du présent acte.

مكلف باجراء العمل بمقتضى الحكم ou الأمر.

chargé d'assurer l'exécution du jugement ou de l'arrêté.

وبعمل يلزم.

exe.

c'est par le commencement d'exé-
-cution (que le contrat) devient
obligatoire.

exécution peine de mort, قتل، قضاء

exécutoire, منفذ، موجب العمل به، ممضى،
معمول به، منجز.

صورة العمل.

voyez formule. formule exécutoire.

حكم موجب العمل بمقتضاه.

voyez jugement. jugement exécutoire.

عقد مستند يبيح العمل بمضمنه.

acte exécutoire.

رسم متضمن أخذ الغريم لكي يجبر
مدينه على وفاء الدين.

acte qui permet à un créancier
de contraindre son débiteur
au paiement de la dette, un
exécutoire.

exemplaire, صورة، نسخة، مثال، نسخة خصائصية

exemple, قدوة، مثل، أسوة، نموذج، إعتبار، ردع.

زجراً له وردعاً لأمثاله.

comme réprimande pour lui et comme exemple pour ceux qui voudraient limiter.

exempt, عارٍ عن، معفيّ، منزّه، خالٍ من، معصوم.

إذ هو معفيّ من الخدمة العسكرية.

car il est exempt du service militaire.

خالي البال.

exempt de souci.

excempter, حرّر من، برّأ، أعفى، عصم، نزّه، أغنى عن

excemption, تحرير من، إعفاء، عصمة، إغناء عن

exequatur, إذن من الحكومة بتنفيذ شيء.

permission d'exécuter.

إذن من دولة لسفيرها لكي يقوم بحقوق وظيفته في البلاد التي هو معيّن فيها.

autorisation accordée à un agent d'un gouvernement d'exercer sa fonction dans le

pays où son gouvernement l'a envoyé, accorder l'exéquatur à un consul.

أمر من محكمة نشر عينه مضمنه إمضاء حكم
صدر من محكّمين.

ordonnance d'un tribunal qui rend exécutoire une sentence rendue par des arbitres

exercer, pratiquer, قام، مارس، باشر،
هو مباشر حرفة كذا.
il exerce la profession de...
تبحّر حرفته.

exercer son droit..
والتزمت بعدم القيام بأحد في مطالبة
او حجة على ...

renonçant à exercer aucune demande ni action contre...

exercice, pratique, عمل، فعل، ممارسة، حلّ في
حلّ في تصرّف حرفته ou وظيفته.
il est entré en exercice.

exe.

فبض مطالب الدولة ومصاريفها
في مدة عام.

perception, emploi des re
venu public pour une an
née

ان في كل سنة يقدر دون نواب الامة
مطالب الدولة ومصاريفها -
مدة عام.

les chambres règlent l'exercice
de chaque année.

وقوف اصحاب ادارة المطالب على
بائعي الخمر وعلى المنازل لتقييد
ما تجري عليه المطالب.

visite que font les employés
de la régie chez les marchands
de vin et les aubergistes pour
la constatation de ce qui
est soumis à l'impot.

كان في حال التصرف في خدمته.

il était dans l'exercice de ses

exb.

fonction.

exercice plein, — مستكمل التصرّف.

voyez commune.

exhérédation, — حرمان، إسقاط، منع الإرث.

exhéréder, — حرم، منع الإرث.

exhiber. — أستظهر، عرض، استخرج، فخّم، أورد.

exhibition, — استظهار، عرض، استخراج، تفخيم.

exhumation, — إخراج ميت من قبره.

ما يصح إخراج ميت من قبره إلا بإذن خاص من شيخ المدينة.

on ne peut exhumer un cadavre qu'avec une autorisation spéciale du maire de la comm^ne.

إذا اقتضى الحال يسوغ لحكام الشريعة أن يخرجوا ميتا من قبره لتقرير أثر جريمة.

lorsqu'il s'agit de rechercher la trace d'un crime l'autorité judiciaire peut ordonner l'exhumation.

exi.

exigeant, مُتَطَلِّب، كثير التطلّب.

exigence, prétention, تطلّب،

besoin, إقتضاء، إحتياج، لزوم، وجوب،

بالواجب شرعًا.

conformément aux exigences légales.

كما يجب شرعًا.

Suivant les exigences de la loi.

exiger, demander, طلبَ امّا بموجب حقّ اما غصبًا.

demande en vertu d'un droit ou par force.

imposer, أقتضى،

nécessiter, اذا اقتضى الحال.

si les circonstances en font une nécessité, l'imposent.

exigibilité, طلب، احتياج، اقتضاء، لزوم، وجوب

exigible, الواجب ... او اللازم ... او المقتضى عمله.

ان مطالب الدولة هي واجبة او لازمة على جميع اهالي البلد.

l'impot est exigible de tous les

exi.

citoyens.

موجل لليوم كذا.

exigible le ...

المؤجل أداؤها لليوم كذا.

exigible le ...

فحل أجله.

exigible.

من يوم حلول أجله.

à partir de son exigibilité.

تحل لها عليه.

exigible pour elle contre lui.

يحل لها عليه.

elle aura le droit de l'exiger de lui.

ينتهج.

sera exigé.

exil. جلاء، نفي، منفى، تغريب.

exiler, جلا، نفى، غرب.

existant, كائن، موجود، حاصل، قائم الآن

existence, حال ما هو موجود ou قائم.

تنقيح.

existence, vie.

التي لا زالت قائمة قانونًا.

ayant encore une existence légale

بقى، انقضى.

n'existait pas.

existence moyen d'–, voyez moyen.

exister, كان، وجد، بقى،

exonération, برأ، تخليص، تحرير من، إزالة الثقل.

exonérer, برّأ، خلّص، حرّر من، أزال الثقل.

أزال له الكلفة ou الحرج ou التحمّل.

il l'a exonéré de la charge.

حرّره من دفع ذلك المبلغ.

il l'a exonéré du paiement de la dite somme, de cette somme.

exorbitant, مفرط، خارج عن الحدّ، متجاوز الحدّ بغير قياس.

expatrier, أجلى، رحّل من البلد.

– s'–, هاجر، انجلى، رحل، تغرّب.

expédient, حيلة، وسيلة، طريق، مسلك.

expédier, faire partir pour un endroit, — أرسل، وجّه، بعث، وسق.

— hâter l'exécution, — عجّل، روّج، انجز.

تصريف الأمور.
expédier les affaires.

— faire une copie, voyez copie. — نسخ، نقل.

expéditeur, — الباعث، الواسق، المرسل.

expéditif, — معجّل، مهيّج، مروّج.

expédition, envoi, — بعث، وسق، إرسال، تسيير، إرسالية،

— militaire, — حركة، غزوة، حرب، سريّة، جريدة،

— copie conforme. — نسخة كأصلها.

expérience, — إختبار، تجربة، امتحان، مخبرة، خبرة.

اختبارًا،
à titre d'expérience.

رجل خبير بالأمور.
homme d'expérience.

expérimental, — تجربي، امتحاني، عرفي.

مستنتج، مبني على الاختبار
fondé, basé sur l'expérience.

expérimenté, — ذو بصر، ذو اختبار، مجرّب، خبير، ذو خبرة

expérimenter, — اختبر، جرّب، امتحن، خبر.

expertise

exp.

أمناء، أهل الخبرة، أهل المعرفة، مفوّضين، أرباب المعرفة، أولى الخبرة، بيان العارف، أهل البصر، أهل المعرفة بها.

par des gens experts en la matière.

لا يقبل من له بها بصر.

que sur l'attestation d'une personne compétente, experte en la matière.

تقويمًا جديدًا على يد أهل الخبرة.

nouvelle estimation par des experts.

على يد أرباب المعرفة والبصر.

par des experts.

تعيين أمناء لتقويم ضرر زرع.

nomination d'experts au sujet de dégâts commis dans un champ d'orge.

وانتخاب أمين ثالث معهما.

exp.

de s'adjoindre un troisième expert.

أن تعيين اهل الخبرة بهو واقع على يد الحكومة او بانتخاب الجانبين الذين لهما الشأن في قضية لتقويم أمور تقتضي البصر بها.

la désignation des experts a lieu par autorité de justice ou au choix des parties intéressées pour estimer certaines choses qui exigent des connaissances spéciales.

expertise,

نقرير وبيان كتبوه الاعمال التي يباشرون فيها اهل الخبرة.

ان التقويم اذا أمرته الحكومة يقع على يد ثلاثة من اهل المعرفة الا اذا اتفق الجانبان على تعيين أمين واحد فقط فالحكومة هي التي تعين اهل المعرفة إذا لم يتراضى الجانبان على انتخابهم ويباشر

exp.

اهل المعرفة في اعمالهم بجمع انفسهم
وان لم يقوموا بما كلفوا يجرى عليهم
الحكم باداء مقدار الضرر ويجوز
لحكام الشريعة ان يامروا بتقويم جديد
ولم يجب لهم العمل بقول اهل المعرفة.

l'expertise ordonnée par la justi.
ce doit être faite par trois experts
à moins que les parties ne consen
tent à ce qu'elle soit faite par
un seul. Ils sont nommés par
le tribunal si les parties ne s'en
tendent pas. — les experts prê
tent serment. S'ils ne remplis
sent pas leur mandat, ils peuvent
être condamnés à des domma
ges intérêts. — les juges peuvent
toujours ordonner une nou
velle expertise; ils ne sont
pas astreints à suivre l'a
vis des experts.

في باب الخبرة.

en matière d'expertise.

expier, وفى، كفّر عن، استغفر من، الفوح،

l'expiation à raison d'un sang versé.

بفيه الفوح.

entraînant l'expiation.

expiration, فراغ، استخفاف، وقوع، تمام المدة، مضى، نهاية، حلول الأجل، انقضاء، فوات، انتهاء،

عند حلول أجل الشركة.

à l'expiration du délai de l'association.

يحل فيه أجل السنة الثالثة.

époque à laquelle expirera la troisième année.

كل شهر بانقضائه.

par mois à son expiration.

فإذا حل أمد الكراء ولم يخلص.

exp.
à l'expiration du bail s'il n'est
pas remboursé.
قبل انقضاء اجل حق.
avant l'expiration du ter
me fixé.
لم يحن كذا.
avant l'expiration du bail.

expirer, mourir, توفى, انتهى, مات, فاضت
روحه, قضى اجله.
arriver au terme, تم اجله, انتهى اجله, مضى أجله
حل أجله, انقضى أجله وفي أجله.

explicite, ظاهر, واضح, صريح, بائن
صريح ما دلت عليه مقالتهم.
le sens évident que leurs
paroles ont voulu indiquer.
وصريح ألفاظهم.
et le sens explicite de
leurs paroles.
الا بالنص الصريح.
que par un acte explicite

exp.

expliquer, فسّر، بيّن، عبّر، أطلع على، أول، شرح.

كما فسّر وشرح.

comme il a été expliqué et relaté.

على نحو ما بيّن فيه وشرح.

relativement aux choses expliquées et écrites dans le présent acte; à ce qui est expliqué et tracé.

exploit, acte d'huissier, رسم، رقعة.

حسبما الدعوى المذكورة برسم على يد الأمين فلان العون العدلي بكذا.

par exploit de Mr X... huissier à...

برسم من قلم الأمين فلان.

par exploit de Mr X.

حسبما بيان دعواه برقعة على يد.

aux termes d'un exploit de...

exploitation, faire valoir, استغلال، استخراج، إحياء، إستخلاص

ابنية لخدمة الزراعة ou لخدمة الضيعة.

bâtiments d'exploitation.

exploiter, قام بتجارة ، اعتمر ، استغل ، استخرج ، اشتغل.
وغلته الجارية عليهم بانواع الاستغلال.
dont ils disposent des produits comme ils l'entendent, qu'ils exploitent comme bon leur semble.

— tirer un profit illégitime de... إستفاد من .. بغير عدل
الانتفاع بالتطفل.
tirer un profit illégitime.

explosion, طرطيقة ، طلق ، طلقة.

exportateur, منقل البضائع وغلة الأرض وغيرها من بلد.

exportation, نقل البضائع وغلة الأرض وغيرها من بلد

exporter, نقل البضائع وغلة الأرض وغيرها من بلد
نقل القمح من بلد الى بلدان اجنبية.
l'exportation du blé.

exposant, المدلي بدعوته لدى الشرع.
celui qui expose ses prétentions en justice.

exposé, شرح ، بيان ، عرض حال ، معروض ، ذكر ، توضيح ، مقال ، ذكر الأسباب.
exposé des motifs.

exposer, expliquer, شرح, عبّر, بيّن, صرح, عرض, أدلى, باه,

باه بحاله.

il a exposé ses dires.

لما شكا حاله الى غرمائه.

lorsqu'il a exposé sa situation à ses créanciers.

— au danger, عرّض للخطر,

— s'— تعرض للخطر, خاطر بنفسه, تطوح, اقتحم.

exposition, récit détaillé, بيان, شرح, عرض, ذكر, صرح.

exprès, à dessein, عمدًا, قصدًا, بالقصد, تعمدًا.

— bien déterminé, خاص, صريح, محدد, معيّن, واضح, مخصوص.

رضاء صريحًا.

consentement exprès.

expressément, صراحةً, حتمًا, خاصةً, خصوصًا.

اتّفق الجانبان اتفاقًا صريحًا.

il est expressément convenu entre les parties.

exprimer, عبّر، بيّن، أوضح، افصح.

على الكيفية المبينة.

de la manière exprimée.

expropriation, ضبط الأملاك، اخراج قهرًا، اخراج عقار قهرًا، بيع جبري.

وقع وقع اخراجه قهرًا عن ملك اربابه.

et dont l'expropriation a eu lieu

البيع الجبري في العقارات.

expropriation forcée.

اخراج عقار قهرًا عن ملك صاحبه.

expropriation forcée.

او بيع عليها جبرًا.

ou s'il était vendu à son encontre par voie d'expropriation.

exproprier, اخراج شخص من ملكه بالعوض اما لمصلحة العامة اما باخذ الحكومة بعض طلب الغرماء.

exproprier quelqu'un de sa propriété soit pour cause

d'utilité publique et moyennant indemnité, soit par autorité de justice, sur la poursuite de créanciers.

expulser, نفى، طرد، أخرج، دفع، جلا، سفل، أبعد، رفض.

expulsion, نفي، طرد، إخراج، دفع، جلاء، إبعاد، رفض.

إن المكتري إذا امتنع من تخلية المكان المكرى له بعد وفاء أجل الكراء أو بعد مضي أجل التنبيه للخروج ما يقع إخراجه جبرا إلا بموجب حكم أو على يد عون الشرع.

l'expulsion d'un locataire qui ne veut pas quitter les lieux loués à l'expiration de son bail ou à l'expiration du délai du congé ne peut avoir lieu qu'en vertu d'un jugement ou par le ministère d'un huissier.

يسوغ للدولة أن تنفي الأجنبيين الساكنين بالوطن التونسي إذا

ext.

أما المصلحة أمان الناس أما بموجب التدابير الضابطية.

le gouvernement peut expulser les étrangers qui habitent en France, soit dans un intérêt d'ordre public, soit par mesure de police.

extérieur, خارج، ظاهر، برّانى، هيئة.

extérieurement, خارجًا، ظاهرًا،

ظاهرًا وباطنًا.

extérieurement et intérieurement

extinction, إبادة، إطفاء، طفوء، انقراض، انطفاء.

إطفاء الشمعات.

extinction des feux.

extorquer, خطف، سلب، اختلس، اغتصب، غصب

وخوفا من تسلطه بالغصب عليها.

craignant qu'il ne s'emparât par la violence.

extorsion, اختطاف، إغتصاب، غصب، سلب، اختلاس

extradition, تسليم لدولة اجنبية عند طلبها

ext.

شخص من جنسها اذا كان متهم
بجريمة.

action de livrer à un gouvernement étranger qui le réclame, un de ses nationaux accusé d'un crime.

extrait, — اخراج من، تلخيص، منقول، ملخص، منتخبات، نسخة. مستخرج، اختصار.

نسخة اخرجت من اصلها.

(copie) extraite de son original.

تلخيص الحكم.

extrait du jugement.

وبصحة هذا التلخيص يشهد كاتب
المحكمة الواضع اسمه اسفله.

pour extrait certifié par le greffier soussigné.

رسما بالمعنى يتضمن.

un acte par extrait contenant.

extrajudiciaire, — ما ليس متعلقا الدعوى منشورة
لدى محكمة شرعية.

qui ne se rattache pas à un procès

pendant devant la justice.

extraordinaire, طارئ، غير متاح، غريب، خارق للعادة، غير اعتيادي.

extrême, في الغاية، في الانتهاء، في آخر الحد.

extrémité, غاية، طرف، منأى، انتهاء الحد، نهاية.

عظمت مشاجرتهم حتى توصلوا الى البطش والغضب والبطش والعنف.
leur querelle s'est aggravée au point qu'ils en sont arrivés aux actes de violence, aux dernières extrémités.

Fabricant, كرخانجي، صاحب معمل ou صاحب مصنع.

Fabrication, صُنع، عَمَل.

Fabrique, مَصنع، معمل، كرخان.

— marque de — العلامة التي يضعها صاحب مصنع على بضائعه وذلك للتحقيق بأنها وردت من مُصنعه.

Signe qu'un fabricant appose sur ses produits pour prouver qu'ils sont de sa fabrication.

— conseil de — مجمع من أناس مكلّف بالتصرّف في مال كنيسة.

réunion de personnes chargées d'administrer les biens d'une église.

إذا اتخذ صاحب مصنع علامةً وأراد أن يستثني لنفسه وضعها على بضائعه فله أن يضع نسختين منها بكتابة المحكمة الشرعية وحينئذٍ تصير

Fab.

ملكاً له لمدة خمسة عشر اعوام وعند انقضاء ذلك الأجل يجدد الاختراع على خمسة عشر سنة وهكذا جرًّا ومزوّر علامة الصنع يعاقب بالخطية وبالسجن وايضاً يحكم عليه باداء الضرر والعوائد.

le fabricant qui adopte une marque de fabrique et qui veut avoir le droit exclusif de l'apposer sur ses produits doit déposer deux exemplaires de cette marque au greffe du tribunal. La marque de fabrique devient ainsi pour 15 ans la propriété du fabricant on renouvelle ensuite le dépôt pour 15 autres années, et ainsi de suite. — celui qui contrefait une marque de fabrique est puni de l'amende et de la pri-

son : il est passible de dommages intérêts.

Fabriquer — عمل, صاغ, صنع.

Façade, — مستقبل, واجهة, مقدم.

طول واجهتها عشرون مترا.

ayant une façade de vingt mètres.

Face côté aspect d'une affaire, — وجه الامر.

وجهتا الامر.

les deux faces de l'affaire, le pour et le contre.

Facilité — لين, سلاسة, سهولة. تسهيلة.

وتعطى للمشترى تسهيلات لاداء الثمن.

وييسهل على المشترى اداء الثمن.

il sera accordé à l'acheteur des facilités de paiement.

Façon, — طرز, شكل, نمط, نوع, وجه, منوال, صيغة.

في اتم منوال.

de la façon la plus parfaite.

— travail, — شغل, عمل,

قليب الارض, اعتمار, حرث.

Fac.

façon de la terre.

travail à la, خدمة لشخص بشرط ان يقدّم المواد من عنده وان لا يخلص الّا عمل اليد.

travailler pour quelqu'un qui fournit la matière première et ne paie que la main d'œuvre.

façonner, عمل، صاغ، صنع.

وان يخدموا الكروم ويحرثوها ويكبسوها على عادة المكان.

ils cultiveront façonneront et provigneront les vignes suivant l'usage des lieux.

fac-simile, تمثيل التصوير او الكتابة وغير ذلك

reproduction exacte d'un dessin, d'une écriture etc.

factage, نقل الرزمات والبضائع لمنزل المرسول له.

transport des paquets et des marchandises au domicile du destinataire.

factage, ثمن نقل الرزمات والبضائع
prix du transport des paquets et des marchandises.

facteur, المستخدم المنقل الرزمات والبضائع.
employé d'un service de factage
المستخدم الموصل للمنازل المكاتيب التحريرية والبرقية.
employé qui apporte à domicile les lettres et les télégrammes

factieux, متحزب، عاص، متعصب، مهيج الفتن.

faction, حزب .. تعصب زمرة من القائمين على الفتن والفساد في الدولة.
parti qui cherche à troubler l'État, à désorganiser la Société.

— du factionnaire. عسة، حراسة، نوبة.

factionnaire, عساس، حارس، محافظ، حارز.

factorerie, إقامة التجارة التي يحدثها جنس من جنس آخر.
comptoir de commerce en pays étranger.

Factum, بيان عرض، عرضحال معروض، تقسيم المقال.
تفريق توقيف مقال.

Facture, قائمة، بيان، تحريرة.
بيان من بائع الى مشترى مضمن البضائع المبيعة وثمنها.
note que délivre un vendeur à un acheteur et sur laquelle il indique les marchandises fournies et leur prix.

Facultatif, مباح، اختيارى.

Faculté, moyen, pouvoir, droit. خيار، شرط، خاصة، خاصية، قوة، حق، كفاءة، قدرة، مقدرة.
وقد اشترط لنفسه حق اشتراء الدار.
il s'est réservé la faculté d'acquérir la maison.
اشترط لنفسه حق استرجاع المبلغ.
se réservant la faculté d'exiger le remboursement de la somme.
بناء على ما اشترطه لنفسه بعقد الكراء.
en vertu de la faculté qu'il s'est réservée par le bail.

Fai.

يسوغ له ان يخلص ذمته تعجيلاً .

avec faculté de se libérer par anticipation.

facultés, ressources personnelles, — مال , رزق , مكاسب .

من ماله الخاص .

de ses ressources personnelles.

— intellectuelles, — التكليف ,

ذي بلوغ عاقل .

en état de puberté et jouissant de ses facultés.

failli, — مفلس , تاجر مكسور .

faillite, — إفلاس , تكسير , تفليس ,

لينوب عني في اعمال إفلاس فلان .

pour me représenter dans la faillite de X.

faisances, — ما يعطي مكتري ضيعة لربها زيادة على ثمن الكراء .

faire quelque chose dont on est chargé. — قيام .

وبالاجمال فله ان يجري جميع ما يراه نافعاً لمصالح الموكل .

fai.

et faire tout ce que le mandataire jugera utile aux intérêts du constituant.

والقيام بجميع أعمال التبليغات .

et faire toutes notifications.

وعلى هذا العمل .

c'est là ce qu'il s'agit de faire.

fait, فعل، صنع، عمل .

الفعلي والحكمي ou فعلاً وحكماً .

de fait et de droit.

نهض، أنهض، استناب عليه .

prendre fait et cause pour qqun

الواقع أنّ، الصحيح أنّ، الحقيقة

le fait est que...

الضامن في مجرّد أفعاله الذاتية .

sous la simple garantie de ses faits personnels.

المقتضى .

fait accompli.

المقصود .

Fait.

Venez au fait.

بالعمل، بالحقيقة.

de fait.

بمضمونه.

Sur les faits ci inclus.

بعد وقوع ما ذكر كما سبق.

les faits ci dessus étant tels qu'ils ont été décrits.

حرر في كذا ... بتاريخ كذا وتعددت نسخة الأصلية بعدد المتعاقدين المختلفين المصالح.

fait le ... à ... en autant d'originaux qu'il y a de parties ayant un intérêt distinct.

حرر في ...

fait à ...

كتبت هذه الحجة في نسختين.

fait double.

الفتك، الغصب، العنف، البطش باليد

voie de fait.

fallacieux, غرّار، خدّاع، غاش، غشّاش.

برهان غشّاش.
argument fallacieux.

falsifier, زيّف، زوّر، زاف، غشّ، أدغل، فلّح، حرّف.

famille, نسب، عيال، عيلة، اهل، بيت.

— race, عشيرة، سبط، بيت.

اسمًا وعينًا ونسبًا.
de nom, de vue et de famille.

كلّهم من النسب.
appartenant tous à la famille.

تفقّد احوالهم كاولادها.
et s'en occuper comme de ses propres enfants, en bon père de famille.

— conseil de —, voyez conseil.

fanatique, ترفّض، متعنّت في دينه، متعصّب.

fanatisme, ترفّض، تعصّب، تعنّت في الدين.

faussaire, مزوّر خطّ، مفلّح، مزوّر كتابة.

faussement, زورًا، بالكذب، بهتانًا، كذبًا، مينًا.

fausse-monnaie, voyez monnaie.

fausseté, بهتان، كذب، افتئات، زور.

faute, زلّة، ذنب، هفوة، خطيئة، تقصير، إهمال.

— erreur, وهم، ضلال، خطأ، غلط.

— manque, عدم، نقص، قلّة، تفريط، عجز.

حيث عجز فلان المشتري عن الوفاء —
بشروط البيع.

et faute par le Sieur X. adjudicataire d'avoir justifié de l'acquit des conditions de l'adjudication.

باهمال او تفريط من طرف العامل.

par la faute ou la négligence du preneur.

اذا هلكت المواشي بدون تقصير
من العامل.

si le cheptel périt sans la faute du preneur.

على ان عدم وفاء معين الكراء.

que faute de payer le fermage

fauteur, مساعد في الفساد، محرك، معاون في التعصب والبغي،

faux, — تزوير، بهتان، بطلان، كذب.
زور، إفك.

faux- fausse, — كاذب، باطل، زور.
- feint, — وهمي، كاذب، مصنع.
- perfide, — مرآء، مالي، ذو لسانين، صاحب تلاعيب،
لبس الباطل بالحق،
donner au faux l'apparence du vrai
جرح في...
s'inscrire en faux.
زور خطًا ou كتابة.
faire un faux.
تلوية، حجة، احتجاج،
faux-fuyant.
- frais, — مصروف برّاني، مصروف باطل.
المصاريف الخارجية.
les frais imprévus.
- monnayeur, — مزور نقود، مزيف.
- semblant, — رياء، تلبيس، تظاهر.
- témoin, — شاهد زور.
ان تزوير الرسوم المنعقدة

Faux.

بالشهادة الحاصلة ووثائق الحرين التجارية والدفاتر المعدة للحسابات يستوجب العقوبة اى الخدمة الشاقة ومن زور كتابة اناس يعاقب بالسجن.

le faux en écriture publique les actes authentiques, des effets de commerce et livres de compte est puni de travaux forcés; le faux en écriture privée est puni de la réclusion

Faveur, موهبة، منة، رحمة، فضل، نعمة.

في صلاح ..

en faveur de, au profit de ...

Favoriser. فضل، كرّم، اعز، احظى، قبل.

— aider, يسّر، ساعد، وفّق، اعان.

وفقه الله بمنّه.

que Dieu le favorise par sa grace et le dirige dans la voie de l'équité.

Fels. فلس pl. افلس
Le fels est la 384e partie de l'entier.

Femme, امرأة، نساء، نسوان: au pluriel حليلة، حرم.

Fem.

ان بحسب القوانين الفرانساوية ليست
الامراة متمتعة بالحقوق السياسية
ولا يسوغ لها ان تكون شاهدة
في الرسوم المتعلقة بالحالة المدنية
كالتزويج والميلاد والوفات وكذا
في الرسوم المحررة على يد الموثقين
وليس لها ان تنفذ حقوقها المدنية
الا باذن بعلها واذا تزوج رجل
اجنبي بامراة فرانساوية تسقط
لها صفتها الفرانساوية مادام
زوجها واما الامراة الاجنبية
اذا تزوج بها رجل فرانساوي
تصير من جنسه اي فرانساوية.

En droit français la femme
ne jouit pas des droits politiques,
elle ne peut être témoin dans
les actes de l'état civil ou les
actes notariés. Elle ne peut exer
cer ses droits civils qu'avec l'au
torisation de son mari. La fem

Fem-

me française qui épouse un étranger cesse d'être française pendant son mariage. La femme étrangère devient française si elle épouse un français.

ما عدى الجوارى

excepté pour les femmes.

وخش.

femme de condition libre.

عليّة

femme d'un rang élevé.

الوخش الدنى.

femme de condition vile et basse.

إستبناء.

nombre légal de femme.

جازت عليها الوحشة ou جوزت الوحشة.

femme qui a été mariée et qui, veuve ou divorcée est maîtresse d'elle même.

الامرأة الحل للنكاح.

Fer.

la femme qui peut légalement se remarier.

الرّتق خلا الفرج في النساء القرن والعفل والافضاء

les maladies des organes génitaux chez la femme (et qui entraînent le divorce) sont: l'absence du vagin, le polype utérin, cystocèle vaginale et le cloaque.

شلل.

momification.

Fer chemin de –, عجلة النار.

– mettre aux fers, غلّ، قيّد، أوثق، صفّد، ربط بالسلسلة.

في السلاسل والاغلال.

chargé de fers.

Férié, يوم موسم، أيام الأعياد.

ما عدى أيام الأعياد.

excepté les jours fériés.

Fer.

fermage, — تشريج , كرا , مضمن الكرا , اجرة مال , الالتزام

في الرباع والعقار , مما كانت او عقارا

loyer et fermage.

ferme, bail, — التزام , كرا ضيعة ou هنشير ,

اكرى الضيعة ou الهنشير المعروفة بكذا .

loue la ferme connue sous le nom de ...

— terre en bail, — أرض مساقة , هنشير , ضيعة

— donner à —, — عقد شركة .

عقد شركة في الفلاحة انصافا بينهما .

donner à ferme à moitié fruit

ارض زراعة بيناتها .

corps de ferme.

— perception de certains impôts — قبض بعض المطالب .

المطالب المضروبة على الملح .

la ferme du sel.

ferré, — Voyez chemin.

fic.

طريق ou شارع عجلة النار
voie du chemin de fer, voie ferrée.

fête, religieuse, موسم, يوم احتفالي, عيد
– publique, زاهية.
feu, élément, نار.
– incendie, حريق,
– village, famille, عيالات, عيال.
– décharge d'une arme – voyez décharge, طلقة,
– d'artifice, الشماريخ النارية.
– du ciel, صاعقة, النار السماوية.
– arme à –, اسلحة نارية.
– bouche à – مدفع.
– n'avoir ni – ni lieu عدم السكنى ou المنزل ou المأوى.
– il n'y a pas de fumée sans – كل أثر له سبب
tout effet a une cause.
– extinction des – اطفاء الشمعات.
fictif, وهمي, خيالي, افتراضي, اختراعي,
ان مبلغ الاوراق المصرفية اي
البنكنوت ليس حقيقيا انما هو مرتب بالتراضي.

la valeur des billets de banque n'est pas réelle, elle n'existe que par convention.

fideicommis, — وصية او هبة منفذة لشخص بشرط ان يحولها لغيره. — وديعة, امانة.

don legs fait à une personne, mais à la condition de le transmettre à une autre personne.

fidéicommissaire, — امين, مستلم الوديعة, مستودع. والامناء في الذين يلونا.

les personnes de confiance pour les choses qui leur sont remises.

fidéjusseur, — أذين, كفيل, زعيم, ضامن, حميل غارم,

fidéjussion, — كفل, ضمان, تحمل الغرم.

fidèle. — أمين, نصيح, وفي, صادق, مقيم بالعهد. وفي العهد.

il a été fidèle à sa promesse.

المقيم بالعهد.

fidèle à sa promesse.

Fidélité, loyauté, — ذمام، صدق، وفاء، أمانة.
إقامة العهد، نصاحة.

— Vérité, — صحة، حقيقة، ضبط، صدق.

Fiduciaire, — المنعقد له وصية أو هبة —
بشرط أن يحولها لشخص آخر.
celui qui est chargé de transmettre un fidéicommis.

— monnaie —, — الأوراق المصرفية التي للبنك
تسمى أمانة من قبل الأمان
الذي يضع الناس فيها.
les billets de banque sont appelés monnaie fiduciaire
à cause de la confiance que
le public y attache.

Fier, se —, — اتكل على، اعتمد على، وثق به،
ركن إليه، أمنه.

Filet, rets, — حبالة، فخ، شبكة.

Filiation: — توصيل، انتساب إلى نسب،
تتابع الانسان نسل.
عقد التوصيل.

fin.

fille, voyez parents. — بنت, صبية, فتاة.

filou, — نشال, لص, مختلس.

filouter, — اختلس, خطف على, نشل.

filouterie, — إختلاس.

fils, — ابن, ولد, نجل, سليل, صلب.

هو من صلبي.
c'est mon fils.

ولد صلبي ما هو ولد بنتي.
c'est le fils de mon fils non celui de ma fille.

بنات صلبهم.
les filles de leur postérité mâle ou issues des héritiers mâles.

Voyez enfants et parents. — لا ولد البنات.
ne sont pas admis les enfants des filles.

لغية او مسترقا.
fils naturel ou esclave.

fin, ce qui termine. — آخر, منتهى, غاية, آخر, تتمة,

fin.

ختام, ذهاية, اختتام, نهية,
انتهاء, انقضاء, مضى,
بلا غاية ولا نهاية.
Sans terme ni fin.
من الابتداء الى الاختتام. — de mois: سلخ الشهر —
depuis le commencement
jusqu'à la fin.
انتهت النسخة.
ici finit la copie.
الى انقضاء مدة الكراء.
jusqu'à la fin du bail.
fin, intention, — غرض, غاية, نهاية, قصد.
توصل الى غرضه.
en arriver à sa fin.
— de non recevoir, الغاء. — لذلك القصد.
dans ce but.
finances, — خزنة الدولة. دخل, مطالب الدولة.
الادارة المتولية بحسابات
مدخول الدولة ومخروجها.
administration qui tient

fis.
la comptabilité de l'Etat, ministère des finances.

Finances, أمام بالدراهم.

Financier, صاحب معاملات في الأوراق الصيرفية وغيرها. من تاجر في المعاملات.
homme qui spécule sur des opérations de banque, de bourse etc.
رجل ماهر في تصرف الأموال العمومية.
homme habile à manier les deniers publics.

— relatif aux finances. المتعلق بالمال.
معاملة مالية. الأمور المالية.
opération financière.

— délégation —, voyez délégation —.

Fisc, بيت المال، خزينة البايلك، صندوق الدولة.
إدارة متولية بالتصرف في مال الدولة من العامة.
administration des finances publiques.

fisc.

fiscal,

المتعلّق بالمال الملكي او الدّولة .

qui concerne le fisc.

fiscalité,

جملة القوانين المتعلّقة بمال الدّولة.

ensemble des lois relatives au fisc.

fissure,

شقّ، صدع، خصاص، خلل .

صدع جدار

fissure dans un mur.

fixer,

قرّر، عيّن، ثبّت، حدّد، قدّر

عيّن العدد.

fixer le nombre.

يوم الخميس الآتي على ساعة كذا

عيّن ذلك قاضي الصلح .

jeudi prochain à ... heures

jour et heure fixés par le juge de paix.

قرّ سكنته ببلد كذا.

fixer son domicile à ...

قدّر ثمن المأكولات.

fixer le prix des denrées.

fixer se -, — قرّ، اعتمد على، استقرّ على، استقرّ في.

عيّن محلّ سكناه في ... استقرّ في

fixer sa residence â ...

flagrant, — في ذات الفعل، في حال الفعل، ارتكب حيناً.

حيث عُثِر عليه في حالة ارتكاب السرقة.

comme ayant été surpris en flagrant délit de vol.

يجوز لأهل الضبط وكذا لكل شخص أن يقبضوا على من يعثرون عليه في حالة ارتكابه جريمة تستوجب عقوبة فاضحة.

tout dépositaire de la force publique ou même toute personne peut arrêter un individu surpris en flagrant délit si le délit ou le crime em porte une peine infamante.

flétrir, — هتك العرض، هتك الحرمة، فضح.

flétrissure, — معرّة، عار، فضيحة، هتك العرض، هتك الحرمة

Flotante dette —, جزء من الدين العمومي بذمة الدولة ولا زال دفعه مؤجلا.
partie de la dette publique qui n'a pas été consolidée.

Flotte, عمارة بحرية، جماعة مراكب.

Fœtus, جنين.

Foi, croyance, اعتقاد، ثقة، عقيدة.

— faire — attester, قرر، شهد، معتبر.
معتبر شرعا.
faire foi en justice.

— fidélité, وفاء، أمانة، صحة، ميثاق، تصديق.
أعمال المسلمين حاملة بالصحة.
dans tout acte d'un musulman la bonne foi est toujours présumée.
أهل ميثاق.
gens de bonne foi.
بنية صادقة او خالصة.
de bonne foi.
على الأمانة.

foi.

de bonne foi.

هو منه نظيران على الوفاء

fait double et de bonne foi.

هو من أهل العدالة والرضى.

il est regardé comme une personne équitable et de bonne foi, et digne de foi.

نظرا لبينة صدقه وضيق حاله.

en considération de sa bonne foi et de la gêne dans laquelle il se trouve.

بالقول لـ...

on ajoutera foi à...

وثوقا في ما ذكر أعلاه وأشهدوا بما ذكر.

en foi de quoi.

وتصحيح ذلك أن.

ce qui fait foi de cela c'est que

إشهادا ou وثوقا ou حجة في ما ذكر.

en foi de quoi.

foi.
واشهادًا بما ذكر حرر هذا الكتب،
en foi de quoi le présent a été établi.

foi mauvaise, تخليط، غش، صباغة، تهريج، تلصيق
folle enchère, voyez enchère.
folio, صحيفة، [illegible] صحيفة.
fomenter exciter, حرّك، هيّج، حرّش.
حرّش الناس للفتن.
fomenter des troubles.

foncier, متعلّق بالعقار ou بالملك ou عقاري ou ملكي.
voyez immeuble et meuble. أصول، عقارات، ربع، propriété foncière.
— crédit —, موضع الصرافة ou دار الصرف يرهن فيها الأصول والعقارات.
banque où l'on prête de l'argent sur les immeubles.
— impôt ou contribution. المطالب المضروبة على الأصول
fonction, منصب، رتبة، خطة، مقام، وظيف.
المناصب العالية.

Fon.

les fonctions élevées, supérieures

في حالة التصرّف في خدمته .

être dans l'exercice de ses fonctions.

قائم مقام .

faisant fonctions.

Fonctionnaire , حاكم، متوظّف، مستخدم، عامل، متولّى

الحكّام، العمّال الولايات

les fonctionnaires du gouvernement, les autorités.

أنّ احد المتوظّفين سيتعيّن ويتوجّه لدوار كذا .

qu'un fonctionnaire qui sera désigné à cet effet se rendra au douar...

الولاة والعمّال المتصرّفون في خدمة الدولة .

les fonctionnaires et les agents de l'Etat.

Fond , حضيض، قعر، مستقر ،

— au figuré باطن، اصل ،

Fon.

fond au -, بالأصالة، في الحقيقة، في باطن الأمر.

— faire - sur, اتكل على، اعتمد على،

— à fond, بالكمال والتمام، باستقصاء، استيفاءً، للنهاية،

عمق الدعوى.

creuser jusqu'au fond d'une affaire,

إطلاع على عمق الدعوى.

connaitre le tréfonds de l'affaire.

العمدة والزوائد.

le fond, la base et l'accessoire.

fondamental, أصلي، أساسي، إركاني، جوهري،

fondation, بناء، تأسيس، أساس، تشييد.

— leg, وقف، وصية.

voyez legs et habous.

fondé, établi, basé, مؤسس، مشيد، مبني.

— de pouvoir. المأذون له بالصفة المعتبرة شرعًا أن يقوم مقام غيره في تصرف أمر.

personne autorisée légalement à agir dans une affaire

Fon.

voyez mandataire et pouvoir — au nom d'une autre.

fondement, قاعدة, اس, اساس, اركان, تركيب.

\- principe, سبب, اصل, علة.

ان الجماعة الفرانسيسية اصلها المساواة لدى الشريعة.

l'égalité devant la loi est le fondement de la société française.

وهذا قول ليس له سببا.

c'est un bruit sans fondement.

fonder, وضع الاساس, اسس.

\- instituer, احدث, شيخ, انشا, رفع, اقام.

\- se -, اتكل على, استند, ركب, احتج, اعتمد, - على, ركب رايه على.

il a fondé son opinion, il s'est fondé sur...

محتجا عليه بان.

en se fondant sur ce que...

s'appuyant contre lui sur.

déclarant que, soutenant que,

for.

prétendant que.

fonds, ملك، عقار، ربع، أرض، أصل.

والأسفل الأقدام فيه فيما.

voyez immeuble. c'est aux fonds inférieurs s'ils ont été plantés d'abord qu'on donnera la préférence.

والماء للأعلين فيما فيما.

l'eau servira aux fonds supérieurs si les plantations y sont les plus anciennes.

- capital, دراهم، رأس مال، نقود، عين

- publics, الإيرادات التي يجمعها الباشا.

- bailleur de - دافع الدراهم، مقرض، مولا صاحبة

صاحب مال، رب المال.

دافع وتاجر.

bailleur et trafiquant.

fongible, المثلي.

les choses fongibles.

forçat, ملومن، المحكوم عليه بالخدمة الشاقة.

force, بأس، قوة، بطش، قدرة.

force armée, — العساكر او اهل الضبط المطلوبة لتنفيذ القوانين.
corps de troupe ou agents de l'autorité requis pour exécuter la loi.

— maison de — حبس، سجن

ليقوّي ما ادّعت.
pour donner plus de force à sa réclamation.

كرهاً أو رضاً.
de gré ou de force.

من غير إكراه.
sans y être forcé.

قهراً وغلبةً.
de vive force.

بقدر الجهد والطاقة.
selon ses forces et ses facultés.

الا أن يضطر.
à moins de force majeure.

رغماً ou على رغم انفه.

for.

forcément.

قوة قهرية ، بيد غالبة ،

force majeure.

بالغصب ، بالغنى جبرًا ، قسرًا ، قهرًا

par force.

forcé, مغصوب ، مجبور ، مضطر .

forcer, أجبر ، أحوج ، ألزم ،

— prendre de force, ملك بالسيف ، استولى عنوة ، قهر ،

أغتصب ، بيد غالبة

— agir violemment contre, تجاوز الحد .

forclore, اسقط القيام لدى الشرع بحجة

الأجل المحدود .

empêcher d'agir en justice

après le délai déterminé.

forclos, المسقوط قيامه لدى الشرع .

forclusion, إسقاط الحق ، إبطال القيام ، إنقطاع الحجة .

قيامه باطل .

il encourt la forclusion.

يبطل حقه .

est déchu de ses droits, forclos.

وانفطعت حجته.
est déchu de tout droit, forclos.

forêt, غيضة, أجمة, غابة.
الإدارة المتولية على الغابات
l'administration forestière.
مجموع القوانين المتعلقة بالغابات.
code forestier.
ان القوانين المتعلقة بالغابات
تضمن تحديدها وقطع اشجارها
واستغلالها وضبطها وحفظها
أي تضمن الترتيب في ذلك.
le code forestier réglemente
le bornage, l'aménagement,
l'exploitation, la police et la
conservation des forêts.

forfaire, أجرم, أرتكب جريمة, جنى.
forfait, crime, ذنب كبير, جرم كبير ou جسيم.
forfait, marché, traité, مقاطعة, جعل.
وقع هذا الجعل مقاطعة بأجرة قدرها كذا.
le présent marché est fait.

For.

à forfait, moyennant une somme de...

وقد وقعت هذه الإحالة مقاطعة.

ce transport est consenti à titre de forfait.

Forfaiture,

غدر، خيانة.

خيانة الشرع اذا ارتكبها حاكم الشريعة أو عامل في حال التصرف وخدمته.

prévarication commise par un magistrat ou un fonctionnaire public dans l'exercice de ses fonctions.

formalisme,

الامسالك في الموجبات بتجاوز الحد.

attachement excessif aux formalités.

formalité,

عادة، قانون، واجبة، موجب، ما يجب،

دون ما تحليل.

sans aucune formalité.

For.

من غير إتمام أدنى موجب شرعي -

Sans remplir aucune formalité judiciaire.

بعد اعتبار ما يجب اعتباره شرعا.

après l'accomplissement de toutes les formalités requises en justice.

على استكمال شروطه.

après l'accomplissement de toutes les formalités.

الموجبات العدلية.

formalités prescrites par la loi.

وإتمام جميع الموجبات اللازمة.

remplir les formalités nécessaires.

وبتتميم بالموجبات اللازمة لتخليص العقار من حقوق الامتياز والرهن.

et de remplir les formalités nécessaires pour la purge des privilèges et hypothèques.

ومن غير إتمام الموجبات القانونية.

for.

et sans l'accomplissement des formalités légales.

بمجرد إتمام الموجبات اللازمة من إنساخ عقد البيع بمكتب الرهون العقارية.

aussitôt après l'accomplissement des formalités de transcription.

على المشتري أن ينسخ هذا العقد بمكتب الرهون العقارية بكذا ومدة قدرها كذا أشهر وله إتمام الموجبات اللازمة لينسخ ما على المبيع من الرهون القانونية في أثناء المدة المذكورة إن ظهر له.

l'acquéreur devra faire transcrire dans le délai de ... mois le présent contrat au bureau d'hypothèque de ... et il remplira, si bon lui semble, dans le même délai les formalités prescrites pour purger

For.

les hypothèques légales pouvant grever le dit immeuble.

موجبات خليص الرهون.

formalités hypothécaires.

توجيب.

formalités de l'étiquette,

forme,

صورة, شكل, صوغ, صيغة,

كيفية, نعت, حال, هيئة.

على ما وجب.

dans les formes consacrées.

كما يجب.

suivant les formes.

بموجبه لربه.

et suivant toutes les formes

واطلعنا عليه حسًّا ومعنًى.

nous l'avons vu et apprécié sur la forme et sur le sens.

تام الشروط.

dans toutes les formes requises

لصدوره على المنهاج الشرعي.

les formes légales ayant été

For.

observée dans sa rédaction

ou étant rédigé suivant la forme légale.

ولا يتحوّل عن حاله.

qui ne peut être altéré dans sa forme.

بالحالة المرضيّة.

régulier en la forme.

الآجال والصيغ المقرّرة للمحاكم العاديّة.

les délais et les formes établis pour les tribunaux ordinaires.

على الكيفيّة المذكورة

dans la forme indiquée.

كيفيّة تامّة.

d'après toutes les formes voulues.

واوقف على الحكم المذكور نصًّا وشكلًا.

et que le jugement dont il s'agit soit exécuté selon sa forme et teneur.

For.

على الصورة المعتبرة شرعا.

en bonne et due forme.

بالصورة او بالشكل المعتبر شرعا وحنا في اصله.

régulier en la forme et juste au fond.

المنهاج الشرعي.

les formes, la voie légale.

الاشخاص يتبين والصور.

distinguer les personnes et leurs formes. (à propos de vue sur la propriété de son voisin.)

ان المحكمة المتولية بالنقض والابرام العليا تحكم بابطال حكم حيث تجده مخالفا للصيغ والاشكال والصور المقررة شرعا.

La Cour de cassation casse un arrêt quand elle y trouve des vices de forme.

Voyez vice.

forme pour la —, في ظاهر الحال على عيون الناس،

امتثالاً لما جرى به العمل.

pour se conformer aux usages reçus, pour la forme.

formel, بصيح، صريح، قطيع، معيّن، ثابت، جازم.

formellement, بصيحًا، صريحًا، قطيعًا، معيّنًا، ثابتًا جازمًا،

ملتزمًا التزامًا تامًا.

s'engageant formellement.

متعهّدًا قطيعًا.

interdiction formelle.

منعًا صريحًا.

formellement stipulé.

عيانًا بيانًا.

formellement.

ويجب النصّ.

il est nécessaire que l'acte soit formel.

حكم جازم.

enterme formel.

انفاذًا ثابتًا.

exécutoire d'une manière formelle

For.

Former, — صوّر، جبّل، كوّن، صنع، عمل.
— instituer établir, — أنشأ، أحدث.
constituer, — شمل، ضمن.
الذي هو مضمون الفصل الاول.
formant l'article premier.
المشتمل على مجلسين.
formant deux chambres.
فلما عدّلت الاسهام.
les lots ainsi formés.
معارضة موجهة لصندوق الحكومة.
opposition formée à une caisse publique.

Formé — وجدت في غاية ما يكون من كمال الجسم.
il a été constaté qu'elle était très bien formée (jeune fille)

Formulaire, — مجموع الصور، مجموع القوانين، دستور.

Formule, — صورة، منوال، فحوى.
منوال تحرير الرسوم.
modèle de rédaction d'actes, formule.

for.

صورة العمل او صورة التنفيذ.

formule exécutoire.

الممضى بأمر العمل بمقتضاه.

revêtu de l'ordre de pourvoir à son exécution, de la formule exécutoire.

صيغة.

prononciation d'une formule.

تصريح.

formule expresse.

formuler, énoncer;

بيّن، أبان، أوضح، صرّح،

مبيّنًا بيانًا صريحًا.

énoncé d'une manière claire, précise, énoncer d'une manière précise.

كل من له دعوى يجب عليه ان يقوم بها او

ان يفصّح ذلك.

quiconque a une réclamation à faire doit la formuler.

Fort, se porter - pour - ضمن, تحمّل, تكفّل ب, جنى
التزام, جنى التحمّل
متحمّلا بدركه.
se portant fort pour lui.

Fortification, حصن, تحصين.
Fortifier, affirmer, corroborer. شدد, أيّد, قوّى.
Fortiori à -, فضلا عن, فبها, بالأحرى.
Fortuit, عارض, مصروف, لا مساوى, آفة.
فإن كان التلف لأمر سماوي بدون
إهمال منه.
si la perte a lieu par cas fortuit et sans sa faute.
لا ضمان على العامل فيما ضاع بالآفات.
le preneur ne sera pas tenu des cas fortuits.
على سبيل الصدفة.
cas fortuit.
الجائحة, ما اجتيح.
cas fortuits.
في كراء الأرض والجائحة فيه

fou.
location de terrain et des
car fortuit en cette matière.

Fortune, bien richesses, مال، كسب، رزق، ييسر، ووجد
ما يلى من مال.
le bien composant sa
fortune.
ميسرة.
fortune, aisance.
موسر.
fortuné dans l'aisance.
غير اهل الوجد.
qui ne sont pas d'une grande
aisance.
قد اضاع بعض ماله،
s'est engloutie une partie
de sa fortune.

Fosse d'aisance, مطمورة الهيبس.
Fouiller quelqu'un, فتش في جيب شخص وفي ثيابه.
Foule, غاشي، جوقة، جمل.
السوق يتماوج بالغاشي

Fou.

Fouler aux pieds, دَاسَ، وَطِئَ، ضَغَطَ، فَلَّحَ، سَحَقَ.

Fournir, أَتَى بِ، أَدَّى، جَمَعَ، جَهَّزَ، قَامَ بِ، مَارَ، مَانَ.

عَلَى فُلَانٍ أَنْ يَأْتِيَ مِنْ عِنْدِهِ بِ.

X. fournira de ses deniers le

بِشَرْطِ أَنْ يَجْمَعَهَا المَالِكُ مِنْ عِنْدِهِ.

à la condition que le propriétaire la fournira.

— produire, exhiber, أَسْتَظْهَرَ، أَسْتَخْرَجَ.

أَسْتَظْهَرَ ou أَسْتَخْرَجَ وَثِيقَةً — تُطَابِقُ دَعْوَاهُ،

il a produit un acte qui corrobore ses dires.

أَسْتَخْرَجَ حُجَّةً قَاطِعَةً

il a produit un argument péremptoire.

جَعَلَ عَلَى بِنَاءِ دَارٍ وَالقِيَامِ بِلَوَاحِ البِنَاءِ.

marché pour la construction d'une maison et la fourniture des matériaux.

fournisseur, مائن, مجهز, مان, داع, مفيم ب.

fourniture, تفديم الذخائر, اداة, جهاز, مؤنة, ادوات, فيام ب, ومكنة.

fourniture faite à quelqu'un des vivres et des vêtements.

fourrière, بنحرف عمومي.

إيفاف الدواب المفسدة في المنحرف العمومي.

mise en fourrière des animaux ayant occasionné les dégats.

fraction, كسر, فسم, كسرة, كسورات.

fraction d'un nombre.

fracture, كسر, تكسير, كسر براش العظم.

cassure esquilleuse de l'os.

هاشمة.

blessure par laquelle un os de la tête s'est trouvé brisé.

frais, dépense, مصروف, كلفة

fra.

من مال نفسه الخاص . من ماله الخاص به

à ses frais.

المصاريف المطروحة .

les frais exposés.

ومعلوم أو اجر تسجيله على فلان المدين .

sera enregistré aux frais du débiteur.

وما ترتب على هذا العقد من المصروف ومعلوم تسجيله على المحيل .

les frais d'acte et d'enregistrement sont à la charge du cédant.

من ماله خاصة .

à ses frais.

والكل من خصوص امواله .

le tout à ses frais.

ومصاريف العقد واجر التسجيل على الجانبين انصافا بينهما .

les frais d'acte et d'enregistrement seront supportés par le

fra.

deux parties chacune pour la moitié.

وعلى المحكوم عليه مصاريف القضية

la partie qui a succombé devra acquitter les frais de l'instance.

المصاريف الطارئة وغير معلومة.

les frais imprévus.

franc, libre, حُرٌّ من ، مُعفىً من، خالص، منزّه عن،

مرسى لايدفع فيه الأمكاس على البضائع الداخلة والخارجة.

port franc.

الشئ المدفوع ثمن نقله تعجيلا.

franc de port.

ثمانية أيام بإتمامها.

huit jours francs.

وانه ليس على المبيع ادنى حق ولا رهن.

et que l'immeuble présentement vendu est franc et libre de toutes dettes hypothécaires.

fra.

إفرنسوي . français.

لغة لسان — la langue,

بالفلم الافرنسوي .

écrit en français.

ان من ولد بافرنسا او مملكة اجنبية وكان ابوه من الحزب
الافرنسوي فهو افرنسوي ومن ولد بافرنسا وكان ابوه
اجنبيا مخلوقا بافرنسا فهو افرنسوي انما يسوغ للولد
ان يدخل في حزب جنس آخر اذا رأى ذلك في العام الذي
يبلغ فيه سن رشده اما الدخول في الحزب الافرنسوي
فمترتب كيفيته في القوانين المنصة الخاصة بذلك ثم ان
المرأة الاجنبية اذا تزوجها رجل افرنسوي تصير
افرنسوية مثله وتسقط الصفة الافرنسوية بالدخول
في حزب جنس اجنبي وكذا بالتولية في الوظايف العسكرية
والمخزانية بغير اذن من الدولة الافرنسوية والمرأة
الافرنسوية اذا تزوجها رجل اجنبي تصير من حزبه.

Est français celui qui naît en France ou à l'étranger d'un père français; celui qui naît en France d'un père étranger qui lui même y est né (sauf pour l'enfant le droit de réclamer une autre nationalité dans l'année de sa majorité). On devient français par la

naturalision, par le bienfait des lois qui règlent des cas particuliers. L'étrangère, en épousant un français devient française. — On perd la qualité de français: par la naturalisation en pays étranger: par l'acceptation non autorisée, de fonctions militaires ou publiques à l'étranger. La femme française qui épouse un étranger prend la nationalité de son mari.

ان الافرنسويين كافة لهم الكفاءة لدى الشريعة ومتمتعين امتاعا متحدا بالحقوق المدنية وبالحقوق السياسية اذا لم تسقط لهم بموجب حكم.

Tous les français sont égaux devant la loi; ils jouissent dans les termes de la loi, des mêmes droits civils et politiques, si ces droits ne leur ont pas été enlevés par condamnation.

Franchise. immunité, حمى، إعفاء، عفو، براءة، تحرير، تحرير من المطالب والأمكاس والحقوق والمراجع الخ. exemption de droits, de taxes, de servitudes etc.

Francisation, رسم مقرر به الصفة الافرنسوية لسفينة.

franco, — الشيء المحرر من مصروف نقله. Sans frais de transport.

frappe, de monnaie, — ضرب السكة.

frapper le coupable, — عاقب المجرمين.

fratricide, — قتل الأخ او الأخت.

fraude, — إغلال، خداع، اختلال، مكر، غش، غبن. تهريب البضائع من حق الأمكاس. action de soustraire des marchandises aux droits de douane ou d'octroi.

frauduleux, — غشاش، مكار، غبن، مزور، voyez banqueroute.

frégate, — بارجة، مركب حربي.

frelater, — أفسد، أدغل.

fréquence, — تردد، تتابع، تواتر.

frère, — voyez parents.

fret, louer, — كراء سفينة، كراء مركب،

— prix de la location, — أجرة سفينة او مركب، جعل مركب، ثمن كراء سفينة.

— cargaison d'un navire de commerce. — وسقة مركب تجاري.

Friche, عطيل، بور.

مبوّر.

terrain laissé en friche.

بور ومعمور.

terrain en friche et terrain colonisé.

نصبها صالح للحراثة ونصبها عطيل.

dont la moitié en culture et la moitié en friche.

Fripier, بائع العروض والثياب المخرجة، عتقي.

Fripon, خدّاع، نشّال، محتال، نصّاب.

Froissement, atteinte, التضرر اللاحق في الأرزاق.

le froissement des intérêts.

Frontière, تخم، حدّ، ختم.

Fructifier أغلّ، أثمر، أخصب.

— au figuré تحصيل العوائد ou النتائج.

produire des résultats avantageux.

Fructueux, مربح، مثمر.

— au figuré, مصلح، ناجح، مربح، نفيع، منتج.

Fruit, فاكهة، ثمر، غلّة، خرج.

Fru.

الابار.

fruits nouer.

إشغلال، اجتناء الثمار.

récolter les fruits.

ليجنى الثمار.

cueillette à faire, de fruits.

زابت ou زابنة.

vente de fruits verts contre des fruits secs de même nature, la vente d'une récolte non coupée contre tant de mesures de grain.

الثمار والغلال.

les fruits et récoltes.

Fruit au figuré, — بائدة، منفعة،

— produits, revenus d'un bien meuble ou d'un immeuble. — فوائد، محصولات، المتحصّل من مكاسب، إيراد، دخل، خرج. وضروب الفوائد،

et produits de toute nature.

وله الانتفاع بجميع فوائدها.

fum.

il profitera de tous ses produits.
متحصل اكري.
les produits, les revenus, les loyers.
بقرة بتابعها.
une vache et son produit, veau.

frustrer, — حرم، منع من، خيب، افشل، عبث.
frustratoire, — المحرم، الممنوع من، المخيب، المفشل.
جعل له المصاريف عبثاً.
il lui fait des frais frustratoires.
صار الورثة خائبين، صار الغرماء خائبين.
les héritiers ont été frustrés.
les créanciers ont été frustrés.

fugitif, — شارد، فل، هارب، منهزم، آبق.
fuir, s'éloigner, — شرد، فر، هرب، راح من، انهزم.
— éviter, — هرب من، اجتنب، احترز.
fuite, — منهزمة، هريبة، إدبار، فرار، انهزام، هرب، اباق.
ذو اباق.
enfuite.

fumer une terre, — دمن، زبل، دمل.

fum.
أن يحرثا الأراضي ويزبلاها ويبذراها
بحسب ما يصلح من فصيل الزراعات
ويحتبرا محصول السنة.
de labourer fumer et ensemen
cer la terre par sol et sai
son convenable.

Fumier — دمال، اروات، زبل،
Funérailles — مأتم، تجهيز، جنازة.
في مونة تجهيز.
frais pour funérailles.
مونة التجهيز
frais funéraires.
عملوا له الجنازة.
on lui a fait des funérailles.
Funéraire. — مختص بالجنازة.
Furie, — غصب، غضب، هيجان، زجر.
Furtif, — خفي، خباء.
Fusée, — صواريخ، سهم ناري، مشيشة.
Fusil, — بندقية، مكحلة، بارودة.
Fuyard. — شارد، منهزم، هارب.

Gage, contrat du –, رَهْن ، رهون ، رهينة ،
c'est le contrat en vertu duquel le débiteur remet à son créancier pour sûreté de la créance de celui-ci ou plutôt encore comme preuve de cette créance, une chose avec engagement de la restituer après paiement de la dette.

على ان رهن بيده توثقة ببعض العدد المذكور جميع الدار الشرقية المفتح
à la condition qu'il prendra en gage la totalité de la maison dont la porte est à l'est ; ce, comme garantie seulement de la somme sus-dite.

وتخلى الراهن المدين المذكور من الرهن تخليا تاما وحاز عنه المرتهن المذكور بمعاينة شهيديه
Le débiteur sus-nommé s'est dessaisi entièrement du bien donné en gage au créancier, lequel en a pris possession complète à sa place, à la vue des deux assesseurs du cadi.

Le débiteur qui engage s'appelle : رَاهِن
le créancier qui reçoit le gage s'appelle : مُرْتَهِن
et l'objet du gage : مرهون

ورهنه المنقولات الآتي بيانها ،
lui remet en gage les objets mobiliers ci-après détaillés.

لا على سبيل الرهن ولا تاليج .
ni à titre de gage ou de dé

Voyez hypothèque et nantissement,

gai.

nation de faveur.

gage, assurance, وثيقة، توثق، شاهد، كفالة.

— salaire, أجرة، جراية، راتب، كراء، عمالة، حق، مواجر، أجير، مؤاجرة، عمالة، علوفة، جامكية.

homme à gage.

gager, راهن على، راهن، شارط.

gagerie, saisie, voyez saisie.

gageure, مراهنة، مشارطة، رهان.

gagiste, مرتهن.

gagner, استفاد، نال، كسب، انتفع، ربح.

— sa vie, اكتسب المعاش.

وعجزه عن اكتساب معاشه لما هو حال به من الاسقام.

et que ses infirmités rendent incapable de gagner sa vie

تلوم، تلجلج، ماطل.

gagner du temps, différer.

gain, منفعة، ربح، نفع، كسب، مكتسب.

ربح الشرع.

il a obtenu gain de cause.

gare.

garage, تخبيع المراكب وعجّل النار بمحادرة.

action de garer les bateaux et les wagons.

طريق معدة لتخبيع عجل النار عند مرور عجل أخرى وذلك بمحادرة.

voie sur laquelle se placent les trains qui doivent se garer pour laisser passer d'autres trains ; voie de garage.

garant, كفيل، ضامن، ضمين، حميل، زعيم

ضمان الوجه ou الحميل بالوجه.

soyez caution. garant de la comparution d'un débiteur.

ضمن ضمان الأداء.

garant solidaire.

يضمنان المولى له ضمان الأداء بحكم التضامن معه في اجراء شروط الكراء اجراء تاما.

ils garantiront solidaire-

gar.

ment le cessionnaire pour l'entière exécution du bail.

garantie, ضمانة، كفالة، ذمة، تحرّج، درك، توثقة، تكفل

بوصف العدالة،

sous la forme de l'équité, offrant les garanties de l'équité.

الضامن في مجرد استحقاقه إرثاً منه.

qui garantit simplement sa qualité d'héritier.

مع التحرّج حيث يجب عادة وحكماً.

sous les garanties ordinaires et de droit.

Voyez sûreté.

بجميع التحركات الفعلية والحكمية.

avec toute garantie de fait et de droit.

بضمانه في مجرد أفعاله الخاصة بذاته.

sous la simple garantie de ses faits personnels.

ضماناً قوياً.

gar.

garantie réelle.

بدون ضمان.

sans garantie.

بدون ضمان في المساحة.

sans garantie de la contenance.

ضمان نافع.

apectouter garantie.

توثقة في المبلغ.

pour sûreté de la somme.

ومنع التضمين.

la clause de non garantie est interdite.

أمين.

offrant des garanties.

البيع مع البراءة.

clause de non garantie. (vente avec)

بيع من مزياله.

ses biens servent de garantie.

محل عيار السكة.

gar.

bureau de garantie.

بدون ضمان من الدولة أولية الإبداع وعظمته .

Sans garantie du gouvernement ni de la priorité ni de la valeur de l'invention.

garantir, ضمن، تكفّل بـ، تحمّل الالتزام، تعهّد بـ

يضمن لغريمه وفاء دينه .

garantir à son créancier le remboursement de sa dette.

تكفّل بوفاء الدّين ou تحمّل بوفاء الدّين للغريم .

il garantit au créancier le remboursement de la dette.

garde, حراسة، حرس، حماية، حفظ، كلاءة، [illegible]، حفظ، نظر، رعاية، كفالة، صيانة .

تحت حفظ أمانة فلان .

confié à la garde de X.

gar.

وحفظناه تحت نظر وحفظ جاره.

et nous l'avons placé sous la surveillance et la garde de son voisin.

في كفالة الله.

sous la garde de Dieu.

garde prendre —, أخذ الحذر.

خذ حذرك.

prends garde.

— surveillant, , حارس, حافظ, ناظر, صائن, خفير, ناطور.

حارس خصوصي.

garde particulier.

حارس الفلاحة, حارس الزراعة.

ou حارس الحصر.

garde champêtre.

وبناءً على ذلك فمن قبل فلان المكلف بحراسة مأخذ الأعيان المؤمنة تحت يده

et qu'en remettant à X les

gar.
objet dont il s'agit M. établi
gardien de ladite saisie...

صاحب طابع ، مهردار .

garde des sceaux.

حضانة .

garde des enfants — voyez enfants.

حارس الحاجز في طريق عجلة النار .

garde-barrière.

حارس الصيد بالبر .

garde-chasse.

حارس الشط ou الساحل .

garde-côte.

حارس الغابة .

garde-forestier.

المتولي بالحراسة على اجراء العمل
بالقوانين والترتيب المختصة
بصيد البحر .

garde-pêche.

حاجز ، درابزون .

garde-fou.

Elle n'est pas apte à élever les enfants qu'elle a eus de son ex mari, car elle ne sait même pas gouverner ses propres intérêts; elle est toujours par monts et par vaux et ne peut par conséquent être chargée de la garde de ses enfants.

انها لا تصلح ان تكون حاضنة لاولادها من زوجها كان لانها مير
ضابطة لاحوالها لا تستقر بمكان غير لائقة بالحضانة

gar.

garder, conserver, خَبَّأ، صان، حفظ، حرز.
احترس على، استثنى لنفسه.
— veiller sur, لاحظ، حامى، حرس، نظر، حرز.
— se — de, اجتنب، تجنّب، تحفّظ من، احترس.
gardien, حارس، ناطور، حافظ.
وجعلته حارسًا على ما وقع عليه الحجز
et je l'ai institué gardien de ce qui a été saisi.
حارس المتاع.
gardien des objets mobiliers.
حارس الحمّام.
gardien du bain.
ضابطيّ، حرسيّ.
gardien de la paix.
gare, محطّ، محلّ المراكب، موقف عجلة النار.
garni, meublé, مؤثّث، مفروش، مجهّز.
garnir, حشى، جهّز، ملأ، اثّث، فرش، نمّق.
أثّث البيت الدار المكتراة فرشًا وأثاثًا كافية لضمان الأكراء.
de garnir la maison de meubles.

Blé et effets mobiliers en quantité suffisante pour garantir le loyer.

garnison, troupes, عساكر المحافظة ou الإحتماء.

- lieu de séjour, محل إقامة عساكر المحافظة.

garniture, عمارة، خرج، زينة، عُدَّة.

gaspiller, أضاع، فسّد، بعثر، بذّر.

gâter, détériorer, عيّب، أساء، أتلف، أفسد.

فان أتلف او أفسد العمل فيعطي قيمتها.

S'il gâte, détériore les travaux il devra en payer la valeur.

- corrompre, أتلف، أفسد،

- se -, تلف، فسد، خرب،

- pourrir, عفن، نتن، تعفّن.

gendarme, شرطي، ضابط، جندي

gendarmerie, corps, الشرطية.

gendre, voyez parents. ختن، صهر.

gêne, ضيقة، لجم، شدة، عذاب، ضيق الحال، عسر

généalogie, نسب، إنساب، سلسلة النسب،

جدية، نسل، أصل، نشأة، منشأ.

général, officier supérieur, قائد عسكري, حاكم قسم عسكري
— commun, عامّ, عمومي, مطلق, شامل,
تامّ, مبعوض, عامّي, عميم.
امر مطلق.
ordre général.
على العموم والإطلاق والشمول والإستغراق.
d'une manière universelle, absolue, générale et totale.
عمومًا وخصوصًا.
en général et en particulier.
بالعموم, إستغراقًا, على الشمول,
عمومًا, على العموم, بالاجمال.
على الإطلاق, غالبًا, جملةً.
généralement, en général, d'une manière générale.
وبالاجمال فله إجراء جميع ما هو
لازم على الإطلاق.
et généralement faire tout ce qui sera nécessaire,
جاء مطلقًا.

gen.
est employé d'une manière générale.

généralité, عموم, إطلاق, شمول, استغراق, غالب, بعوميض.
إستفاض.
caractère de généralité.

générateur, مسبب, علة, مولد.

génération, action, توليد, تولد, تناسل, توالد, تسلسل.

— postérité, نسل, ذرية, سلالة, نسب, إنتساب, نجل, صلب, أعقاب, أخلاف.

— أمة, أبناء العصر, جيل, قوم.

générosité, سخاء, كرم, جودة, جود, شهامة, مروءة.

genèse, سفر الخليقة, التكوين.

génie talent, ذكاء, قريحة, واسعة, براعة, همة عالية.

— ingénieur. المهندسون.

génital organe —, عضو التوليد.

genre, جنس, صنف, نوع, ضرب, شكل.
إنسان, بشرة,
le genre humain.

gens, personnes, ناس, قوم, أشخاص, أنفار.

gens, domestiques, خدم، اتباع، خدام.

— de —, أرباب، أصحاب، اهل.

أهل الخبرة.

gens de l'art.

الناس المتشردون.

gens sans aveu.

الناس الغير معروفين والمتشردين.

aux inconnus et aux gens sans aveu.

— droit des —, voyez droit.

geole, حبس، سجن.

geôlier, سجان، بواب السجن.

géomètre, مهندس.

géométrie, علم الهندسة.

gérance, تدبير، إدارة، تصرف، نيابة، قيام، نظر، على إدارة أملاك وتدبيرها.

gérer et administrer des biens.

gérant, عامل، ناظر، مدبر، مدير، متصرف، نائب،

gérer, نظر، قام، ناب، تصرف، أدار، دبر.

انها غير رشيدة لعملها .

ger.

elle ne sait pas gérer ses affaires

بانسحاب نظر .

si la gérance est conservée.

ليس بجيد النظر .

qui se montre incapable dans la gestion de sa fortune.

مع حسن النظر .

gérer avec discernement.

يتصرف فيه بانواع التصرفات .

pour le gérer et l'administrer de toutes les manières.

ينوب عنه في إدارة وتدبير جميع أموره وكافة شؤونه وأملاكه المنقولة والعقارية .

de pour lui et en son nom gérer et administrer toutes ses affaires et tous ses biens mobiliers et immobiliers.

شايف .

et qu'il n'est pas encore en état de pouvoir s'occuper lui même de ses affaires

Il lui permet de gérer les affaires de x...... Et de s'occuper de ses intérêts

Il veillera sur eux et gérera tous leurs biens fortement et judicieusement

Il a des affaires qui nécessitent que quelqu'un s'en occupe et les administre.

germain frères,

— cousin, ابن عم، ابن عمة، ابن خال ابن خالة .

gestation, durée, — مُدّة الحمل.
— état, حال الحبلى، حال الحامل؛
gestion, تدبير الأمور، إدارة، تصرف، وكالة، نيابة، قيام، نظر،

ضمانًا في ما يتعاطاه المقدم المذكور من التصرف في مصلحة الصبي وتدبير شؤونه وضمانًا في ما يتخلد بذمته قبله من المبالغ بعد محاسبة على ما تعاطاه وجالت فيه يده بالتصرف.

pour sûreté de la gestion et administration que M.... tuteur a des biens dudit mineur et des sommes dont il pourra se trouver débiteur par le résultat du compte qu'il aura à rendre de sa gestion et administration.

gibet, مشنقة، مشانق.

gibier, قنيص، صَيْد، طريدة.

gîte, مأوى، وكر، كناس.

glaive, مُنْصُل، سيف، صمصام.

الحكم بلا نهاية.

puissance absolue, le glaive de la loi.

glanage, التقاط السُنْبُل بعد الحصاد، تلقيط، تعفير،
إنَّ التقاط السُنْبُل ما هو مُباح إلا للفقراء العاجزين عن اكتساب معاشهم وما يجوز إلا في المزارع الغير محاطة بسياج المحصودة بالتمام ولا يسوغ التقاط قبل طلوع الشمس وبعد غروبها ومن خالف على هذه الشروط يُعاقَب بالخطية وإذا تكررت مخالفته يُعاقَب بالسجن.

Le glanage n'est permis qu'aux indigents incapables de travailler. Les champs dans lesquels on glane doivent être ouverts, c'est à dire non clos et être entièrement moissonnés. Le glanage ne peut avoir lieu ni avant le lever du soleil ni après son coucher. Les contrevenants sont passibles de l'amende et en cas de récidive de la prison.

glaner, لقط السُنْبُل وراء الحصّادين، عفّر.

gouvernement, état, دولة، حكم، رياسة، إمارة، حكومة،

— charge, ولاية، حكم،

gouverner, commander, ضبط، تولّى، ساس، حكم على

— diriger, ربّى، هدى، دبّر،

لانها غير ضابطة لاحوالها.

car elle ne sait pas gouverner ses propres affaires ses intérêts.

gouverneur, والٍ،

الوالي العام بالولاية الجزائرية.

le gouverneur général de l'Algérie.

— d'une place forte, حاكم مدينة محصّنة

— de la Banque de France. مُدير دار الضرب أي البنك التي تحت نظر الدولة بافرنسة.

grâce, faveur, منّة، معروف، فضل، مكرمة، لطف.

— pardon, أمان، سماح، عفو، غفران.

gracier, إنعام على شخص باسقاط ما حكم عليه بعضًا او جملةً،

faire à un condamné remise partielle ou totale de sa condamnation.

gracieux, إحساني ، رفقي على سبيل المعروف .

سلوس قرض إحسان وتوسعة .

prêt gracieux pour lui venir en aide.

grade, رتبة ، درجة ، مرتبة ، مقام ، منصب .

graduer, درّج ، درج ، قسّم .

له إجازة في علم الفقه .

gradué en droit.

grains céréales حبوب .

التاجر في الحبوب .

marchand de grains.

grand, جسيم ، عظيم ، كبير .

الأعيان ، الأوجه ، الأكابر ، الذوات .

رفيعهم ووضيعهم .

grand et petit (considérables ou non).

الرفيع والوضيع .

les puissants et les humbles.

— père, voyez parents

— mère, idem.

grandeur, — عِظَمٌ, كِبَرٌ, سِيادة.

— sublimité, — سُمُوٌّ, رِفعة, شَرَف, عُلُوٌّ, عَظَمة,

— les grandeurs, — العلى, المعالى, الشرف, المناصب ou المراتب العالية.
les grandeurs, les hautes dignités.

grand-livre, — دفتر التجارة لكل غريم وكل مدين له فيه حساب خاص مبيّن ما له وما عليه.
livre de commerce sur lequel chaque débiteur, chaque créancier a un compte spécial donnant la situation de son actif et de son passif.

grand livre de la dette publique. — دفتر مفتّح فيه جميع الإيرادات الواجب دفعها على الدولة.

grange, — مخزن ou محل لوضع الأثمار والحشيش.

graphique, — مصوّر اللغة بالعلام.
qui représente le langage par des signes.

grappiller, تلقيط عناقيد العنب وراء الاقتطاف

ان تلقيط عناقيد العنب ترتيبه
كترتيب تلقيط السنبل.

le grappillage est réglé comme le glanage.

gratification, عطية، بخشيش، إنعام.

انه كافاه بنصيب من الدراهم
زيادة عن رتبته من كونه كلفه
بخدمة زائدة عن العادة

il l'a récompensé en lui donnant une somme d'argent en plus de son traitement en raison d'un supplément de travail dont il l'avait chargé.

gratis, مجانى، تبرعى.

مجانا، تبرعا، بالتبرع.

à titre gratuit, gratuitement

التبرعات،

les actes à titre gratuit

gratuit, مجانى . تبرعى .

— sans fondement, بدون أصل . باطل . وهمى .

grave, باهظ . موقر . ثقيل . مهم . مثقل . مفقوم . معضل .

الا إذا تلفت بدون تفريط قوى من المودع عنده .

Sauf le cas où elles viendraient à périr sans faute grave de la part du dépositaire.

وهذا عندنا من أعظم ما يكون .

c'est à nos yeux une des plus graves questions.

جرح بليغ . مثقل . مامومة .

une blessure grave.

أمور معضلة ou عضال .

affaires graves et difficiles.

ليس من المحذور

sans gravité, sans importance.

محذور .

gré.

sans gravité.

وجرحه مع خفة.

une composition s'il y a danger, si les blessures sont graves.

gré,

خاطر, اشتهاء, مراد, رضاء,

طوع, غرض, طوعية,

بالطوع, بالرضاء, بحسن الرضاء,

اختيارا,

de bon gré,

على الطوع والرضاء,

de leur plein gré et consentement.

وتفرقا عن طوعية وطيب نفس.

ils se séparent de leur plein gré et consentement.

تطوعا منه

de son plein gré.

بطيب الخاطر, بطيب النفس,

بطيبة الخاطر, وطيب النفوس.

gré.

de bon gré, de bonne volonté volontairement, du plein gré.

بيع مُراضاة.

vente de gré à gré.

قسرًا، كرهًا، عنفًا، رغمًا، غضبًا

malgré.

على رغم انفه.

malgré lui.

طوعًا او كرهًا.

bon gré malgré.

كرهًا او رضاءً.

de gré ou de force.

بغير على غرضه.

contre son gré.

باختياري، على خاطري، على غرضي، على مرادي.

à mon gré.

شكر، اثنى على، حمد، استحسن.

savoir gré.

فراها له مزية.
il lui en a su gré.
ارتجاع ما يرى.
peut le révoquer à son gré (testament).

greffe,

محل في محكمة معد لحفظ أصول الوثائق كالأحكام والبحث في الدعاوى وتقرير أهل الخبرة كما هو معد لبعض التبيين والودائع الخ
lieu d'un tribunal où l'on conserve les minutes des jugements, des enquêtes et rapports d'experts, et où l'on fait certaines déclarations, certains dépôts etc.
محل كتابة، محل كاتب المحكمة.
greffe du tribunal.

greffier,

محل كاتب محكمة.
مرفق كتابة محكمة الصلح بقضاء كذا.
greffe de la justice de paix du canton de...

grenier, — حاصل، هري، شونة .

— dernier étage, — آخر طبقة .

grève, coalition, — تعصّب او حزب صنّاع وامتناعهم من عمل شغلهم إلى أن ينالوا ما يطلبونه .

coalition d'ouvriers qui refusent de travailler tant qu'ils n'obtiennent pas ce qu'ils demandent.

يسوغ للصنّاع ان يتّفقوا على تخلية محلّ شغلهم امّا اذا ارادوا ان يجبروا رفقاهم قهرًا او تهديدًا او مكرًا لاجل يعملون مثلهم فتجري عليهم الاحكام ويعاقبوا بالسجن وبالخطية .

les ouvriers ont le droit de s'entendre et d'abandonner les ateliers; si, par voie de fait, menaces ou manoeuvres frauduleuses, ils veulent forcer leurs camarades à suivre

leur exemple ils sont passibles de la prison et de l'amende.

grever, ثقل, أوقر, حمّل.
المتعلق به التحملات كالمجابي والرهون.
soumis à des charges comme les impôts et les hypothèques

gréviste, صانع تابع المتعصبين الممتنعين عن الخدمة.
ouvrier en grève.
voyez grève.

grief, dommage, ضرر, خسارة, اذيّة.
— grave, باهظ, ثقيل, موقر, قوي.
ذنب قوي. زلّة ou خطيئة قويّة.
faute grave.
— motif de plainte, شكاية, شكوى.

grièvement, للغاية, جدًّا, بليغًا, بالهلاك.
جرحه جرح الهلاك.
il l'a blessé grièvement.

griffe, empreinte imitant une signature. علامة مماثلة لخط اليد.
— instrument طابع مصوّر خط اليد.

griveler, — ربح ربحا ممنوعا ou منكرا.

grivèlerie, — الانتفاع بالربح الممنوع.

gros, — غليظ، خشين، خشن.

— en —, — بالإجمال، اجمالا، في الجملة.

grosse, copie, — نسخة، نقلة، تنقيلة، تنقيل.
نسخة رسم ou عقد شرعي
او منعقد على يد الموثق امر فوق
فيه صورة التنفيذ ou صورة
العمل بمقتضاه.
Copie d'un acte judiciaire ou
notarié revêtu de la formule
exécutoire.
رسم الدين ou نسخ الدين
grosse de l'obligation.
نسخة الحكم.
grosse du jugement.
موضوعة نسخته بمحل كاتب
المحكمة لتبقى مع الأصول
المحفوظة لديه.
dont la grosse a été déposée

gue.

aux minutes du greffe du tribunal de ...

grossesse, حمل البطن, حمل.

تحملت بنفقة الحمل.

elle s'engage à nourrir l'enfant dont elle est grosse.

حتى تضع حملها.

jusqu'à sa délivrance.

حمل واضح.

grossesse apparente.

ذات حمل.

qui est en état de grossesse.

أقصى الحمل.

longue durée de la grossesse.

guerre, مُحاربة, حرب, هَيجاء.

بساح الحرب.

ravage de la guerre.

حرب البغي.

guerre civile.

وضعت أُوزار الحرب.

gue.

Ministère de la guerre.

الجهاد.

guerre de religion.

guet, رقيب, رصد.

— faire le —, عسس, طائف, طوف.

— guet-apens, كمين, بنية, مكمن, مرصد, مكيدة, القتل بالغيلة والحرابة.

meurtre avec guet-apens ou de brigandage.

ان يحسب الشريعة الغيلة هي من الخصوصيات التي تعلظ الحكم على من ارتكب قتل او ضرب وجرح او غصب.

le guet apens est considéré par la loi comme une circonstance aggravante du meurtre, des coups et blessures et des violences.

guetter, رصد, ترقب, رصد, فارع.

gui.

فارع للعسّة.

avoir l'oeil au guet.

guillotine, فى طقة، آلة لقطع الرّاس والرّقبة.

guillotiner, ضرب العنق، قطع الرّاس.

habile حاذق، لبق، ماهر، متمهّر، خبير، نبيل، ناجح، فاهر، صانع حاذق.

ouvrier habile.

مؤهل الرشد اللازم شرعًا لاستحقاق متروك.

qui est habile à recueillir une succession, capable légalem^t.

مؤهّل حقوق ارثية. ذو الوراثة.

qui est habile à recueillir une succession, qui y a des droits.

habilement, بحذق، بلباقة، بالماهرة، بالممارسة،

habileté, مهارة، حذاقة، لباقة، تأهّل، تهذيب، تمهّر، ممارسة.

habilité, الوصف الذي يجب الاستحقاق لـ...

qualité qui donne le droit de...

habiliter, تقرير الرشد لـ...

rend(re) habile à ...

وجب الاستحقاق لـ...

qui donne le droit de

زكّى الشاهد.

voyez témoin, habiliter un témoin.

habitant, ساكن، مقيم، قاطن، متوطن،

ان ولاتنا من سكان دارتنا تحتاج احتياجا كليا.

quelcsieur .. habitant de notre commune est dans un état complet d'indigence.

أهل البلاد، سكان البلاد.

les habitants.

habitation. سكنى، مسكن، منزل، مثوى، بيت، مقر

habiter, سكن، اقام، استوطن، قطن، استقر.

ان يسكنا بنفسهما وأهلهما وخدامهما العقار المكترى.

d'habiter par eux-mêmes avec leur famille et leurs domestiques les lieux af fermés.

voyez domicile;

موافق في خلة ودين مغ.

ayant même religion et même mode d'habitation.

habitude, اعتياد، عادة، تهجج، داب، ألفة، خلق،

hai.

بسبب اعتيادهم على.
par suite de l'habitude qu'ils ont de ...

habituel, مأنوس، إعتيادي، ملكي، مألوف، أصلي، أصل.

état habituel des faits.

والقول قول الأصل.
on se conformera à l'état habituel des faits.

haie, سياج، زريبة.

ان المصروف اللازم للقيام بإصلاح السياج الفاصل بين ملكين فهو على أرباب الأملاك انصافا والزرب الثابت الغير مشترك لابد ان يكون متأخرا خمسين مترا من الحد الفاصل بين الملكين ومن قلع او هدم سياجا من الحد ارتكب جناية تستوجب العقوبة.
Les frais nécessaires à l'entretien d'une haie mitoyenne sont communs aux propriétaires; la haie vive non mitoyenne doit être placée à cinquante mètres de la limite séparative des deux propriétés; couper ou détruire une haie est un délit punissable.

haie vive et haie sèche, . زرب الثابت والزرب اليابس

hal.

haine, فِلىّ ، شَنَاءَة ، حَنَق ، بُغض .
كلام يقيني بدون خوف ولا بُغض .
parler vrai sans crainte
et sans haine.

halage, chemin de —, الطريق الواجب تسليمها على
أهالي ارباب النهر وذلك لمرور
الاشخاص والخيل المستخدمة
لجذب المراكب وفي جسور —
مربوطة ببعضها .
chemin que les riverains sont
tenus de laisser pour le pas
sage des personnes et des
chevaux employés à la trac
tion des bateaux et des trains
de bois.

haler, جَذَب ، جَرّ ، قاد ، سَحَب
جذب مركبا بحبل .
tirer un bateau au moyen d'u
ne corde, haler un bateau.

hallage, العوائد والضرائب المستخلصة على الأسواق .

hax.
Droits payés dans les halles dans marchés.

halle, رحبة، سوق.

hallier, حارس البضائع في السوق.
gardien de marchandises dans une halle.
من يبيع بضائعه في السوق.

hameau, دشرة، مزرعة.

haras, ياخور، اسطبل.

hardes, ملبوسات، حوائج، امتعة، ثياب.

harmonie bonne intelligence, مطابقة، ائتلاف، اتحاد، الفة، مجاملة، امتزاج، حسن تراضي.
ما هما عليه من المجاملة.
la bonne harmonie existant entre eux.

harnacher, وضع العدة للخيل.

harnais, طقم، عدة.
بقلائدها وعدتها.
avec leurs colliers et leurs harnais.

hasard, sort, جَدّ، نصيب، حظّ، بخت،

— péril, خَطَر، مُخاطرة، هَلَكة،

— cas fortuit, عارض، صُدفة، مصادفة، صُدَب

اباب غرور.

présentant un caractère hasardeux, aléatoire.

— au —, بالصُدفة، صُدفةً، بالعَرَض،
على التفاحير، على التوكّل.

hasarder, خاطر ب، عرّض للخطر ou للغرور.

— se —, خاطر، خاض في المهالك، اقتحم، تبسّل،

hasardeux. personne, جسور، مُخاطر.

— chose, أزمة، تهلكة، غروري.

hâte, عَجَلة، استعجال، سُرعة، بِدار، استعجال،

hâter, أسرع، بادر، عجّل، استعجل، خفّ.

hâtif, مُعجّل، مُسرع، مُستعجل، مُبادر، حثيث.

hausse, ارتفاع، تصاعُد، عُلُوّ، علاء، غلاء.

— augmentation de prix. غلاء، زيادة سعر.
الارتفاع الأسعار
à cause de la hausse des prix

haut, مُرتفع، عالٍ، شامخ، باذخ، شاهق.

heb.

حق جز السياب او الجلاح .

haute oeuvre .

الرياسة المطلقة في الشرق .

hautemain, direction souveraine.

voyez police, haute police.

الحكم المشتمل على كل حالة او الجاري على كل حالة

haute justice, juridiction

qui s'étend à tous les cas.

المعالي , المناصب السنية او السامية او العلية .

haute fonction dignité suprême.

المحكمة العليا التي لها النظر في بعض

الجرائم السياسية .

haute cour, tribunal suprê-

-me établi pour juger certains

crimes politiques.

برفع الصوت , بصوت عال , جهارا

à haute voix,

havre, ميناء , كلا , مرسى .

hebdomadaire, اسبوعي , الوارد كل جمعة .

qui revient tous les semaines.

héberge, — طرف من حيط مشترك بين مالكين إذ داراهما ملتصقتان وغير متساويتين في العلو.

partie d'un mur qui est commune à deux propriétaires dont les maisons, de hauteurs inégales, sont contiguës.

héberger, loger, — أنزل الضيف في داره، أضاف، قرى

— s'—, — أدعم داره على جدار مشترك.

adosser sa maison à un mur mitoyen.

hécatombe, — ذبيحة، قربان مائة.

hectare, — كيل الأراضي والمساحة قدره مائة لر أي عشرة الف متر مائة.

hecto, cent. — وإذا تقدمت لفظة هيكتو على عدد من الكيل والوزن يضرب بمائة مثلا إذا قلت هيكتو متر قلت مائة متر.

placé devant une unité du système métrique le mot :

hex.

hecto, lui donne une valeur cent fois plus grande : hecto-mètre

hégire, تاريخ الهجرة، الهجرة، التاريخ المحمدي

hémorragie, نزيف، رعاف، سيلان دم.

héréditaire, إرثي، موروث.

عقار الجادية.

biens héréditaires.

جميع ما على ملك البائع في الجرية.

tout ce que le vendeur possède provenant de ses ancêtres.

تبيين حظوظ الورثة.

fixation des parts héréditaires.

Par voie de succession héréditaire — على طريق تسلسل الناسخة

hérédité, تركة، خلافة، ميراث، وراثة، إرث، بي، وانحو

Dans le droit de succession il y a quatre instants à observer : 1° le droit à l'acquisition de l'hérédité ; موجبات إرث ; 2° les motifs qui enlèvent ce droit موانع إرث ; 3° l'exclusion de la succession par des parents plus proches : حجب ; 4° la manière dont se divise l'hérédité : مقادير السهام ;

her.

Le droit de succéder est acquis ou par la naissance: نَسَب;

ou par la disposition spéciale de la loi: سَبَب;

la fuite ou la disparition d'un héritier se dit: غايبات مُنقطع;

les parents les plus proches excluent ceux qui le sont moins: حجب حرمان;

exclusion partielle de quelqu'un d'une succession: حجب نقصان; voyez succession.

hérésie, إلحاد, بدعة, هرطقة.

hérétique, مُلحد, هرطوقي, مارق.

héritage, ميراث, إرث, تركة, مخلف, متروك, تركات, البوضة الجارية.

héritage commun à plusieurs. مُناسخة.

transmission de l'héritage indivis aux héritiers et parts de l'un de ceux-ci décédé à ses cohéritiers. على وجه المُناسخة.

par voie de double héritage.

Le défunt laisse un héritage à répartir. ترك الهالك تركة تورث عنه

her.

heriter,

وَرِثَ

خلف متروكا يرث عنه .

il a laissé un héritage à répartir.

الى أن يرث الله الأرض ومن عليها
وهو خير الوارثين .

jusqu'à ce que Dieu hérite
de la terre et de ceux qui l'habi
tent et il est le meilleur de
ceux qui héritent.

يرثون منه ميراث ابنه المحقق .

ils auront dans sa succession
la part reconnue de son fils.

على حسب ارثه من موروثه .

proportionnellement à ses
droits à la succession du défunt

بحسب ارثهم .

au prorata de la part d'héré
dité de chacun d'eux.

فادعاه بالميراث منه ...

il le réclame comme provenant

de la succession de...

héritier, faire — , أورث، خلف.

héritier, وارث، وريث، خليفة، خلف، المحيط بارث، مستخلف.

المحيط بارث.

seul héritier.

صاحب فرض.

héritier légitimaire à part fixe.

محرور له، منجز له ارثا.

à lui échu en héritage.

في حق نفسه وفي حق ورثته ومن لهم الحقوق منه من بعده.

pour lui ses héritiers et ayants-droit.

المستحق كل منهم الربع من مخلف ابيهم

agissant comme héritiers — chacun pour un quart de leur père.

المستحق الثلث من مخلف ابيه.

agissant en qualité d'héritier

her.

pour un tier de son père.

هم من أصحاب الفروض.

ils sont au nombre des héritiers légitimaires.

بعد ان تفاصل أولاد فلان فيما بينهم من متروك أبيهم.

les enfants de X. ayant reçu chacun leur part dans la succession de leur père et ayant donné décharge.

توفي عن ورثة فلان وفلان.

est décédé laissant pour héritiers untel et untel, à la survivance de ...

ورث ردًّا.

hériter à la place d'un héritier qui manque, par droit dévolution.

ورث بالفرض وعصبًا.

hérite en qualité d'héritier lé

her.

gitimaire, à part légale.

والأب للميراث بالمرصاد.

quand le père est héritier présomptif.

ارثه كلالة.

héritiers indirects.

ممن بكلالة ورث.

une personne n'ayant que des héritiers indirects.

وجوب.

attribution intégrale.

بولد الذكور داخل بعد.

les enfants des mâles sont seuls dévolutaires.

مولى نعمة.

personne investie directement du droit d'héritage.

وذو الوراثة

la qualité d'héritier.

ذكر عدد الوارثين.

énumération des successibles.

her.

عن الفروض بوجه يوجد .

ou ils n'auront droit à ce qui restera après le prélèvement des réserves.

في ذكر احوال الميراث .

des circonstances relatives à l'actif.

فرض .

réservataires légitimes, héritier à réserve.

إسقاط وارث .

la déchéance d'un héritier.

عَصَّب . عَصَبَة .

héritier universel, agnat. qui hérite de la portion de l'héritage qui peut rester vacante quand la part de tous les héritiers à portion légale existant a été prélevée.

تعصيبًا من .... بالتعصيب .

ner.

comme héritier universel, à titre d'agnat.

وعصبه بيت المال.

et le beit el mal vient se substituer à ses droits (du défunt).

وعصبه شقيقه.

et son frère germain vient se substituer aux droits des héritiers directs qui n'existent pas.

حَبَى الوارث.

avantager un héritier.

وما به الوارث حَبَى.

tout avantage fait à un héritier.

في حجب النقل للتعصيب.

de l'éviction par réduction, par mise au rang d'agnat.

ودخول الاسفل.

l'admission dévolutaire d'un degré plus éloigné.

Ser.

بعد ثبوت تنزيل المرحوم ... لحفيده ... ابن ابنه المرحوم ...
منزلة ابيه ... المذكور في الارث في جميع ما خلف عنه ويرث
ميراث ذكر من جملة اولاده حسبما ذلك ثابت برسم التنزيل
الواقع بالمحكمة بكذا وطلب المستحق اعمال الفريضة الشرعية
وبيان مقدار ميراثه من جده المرحوم فاجيبت لمطلوبه وحيث
ثبت تنزيل فلان المذكور وكان المنزل منزلة ابيه يرث بالقوانين
الشرعية ما كان يرث ابوه اذا كان حيا وثبت حصر ورثة
الهالك في اربعة ابناء وكانت فريضته من اربعة اجزاء عدد
عصبتها ومقتضى الفريضة الشرعية فكان الواجب لفلان
الربع في جميع متروك الهالك.

Attendu qu'il est établi que feu X. a substitué son petit fils Z. (fils de son fils Y) aux droits de son père Y. prénommé, aux droits lui revenant dans toute la succession de X; que la part de Z est celle à laquel le a droit un enfant du sexe masculin et à égal titre que les enfants mâles du défunt, ainsi au surplus que cela résulte de l'acte de substitution dressé au prétoire de ...; que l'ayant-droit a requis qu'il soit procédé aux opérations de partage prescrites par la loi à l'effet de déterminer la portion qui lui échet

dans la succession de son aïeul feu X.
Faisant droit à sa requête; considérant qu'il appert que Z. a été substitué à son père dans les droits de celui-ci; qu'aux termes de la loi il lui revient la part qui serait échue à son père s'il eut vécu; que le nombre des héritiers du défunt est de quatre et que le partage doit s'effectuer en quatre parts nombre égal à celui des héritiers et que dès lors et en vertu des règles tracées par la loi la portion échéant à Z est du quart dans l'ensemble de la succession du défunt.

hermaphrodite, خُنثى، خناثى، خناث

hésitation, إرتياب، توقّف، مرية، عنى.

لا مرية فيه.

il n'y a pas d'hésitation.

hésiter, أرتاب، توقّف.

hétérogène, مختلف الطبع والجنس.

hiérarchie, درجات، مرتبة، سلسلة المراتب ou المناصب

hippique, المتعلّق بالخيل.

hippodrome, مضمار، ميدان.

hoir, héritier, voyez héritier.

hoirie, ذو الورائة بالعروض . موجبات ارث .
قبض او دفع نصيب تعجيلاً من قبل ميراث مستقبل .
– avancement d'–, avance faite ou reçue sur une succession à venir.

homicide, قتل روح .
القتل عمداً .
homicide volontaire.
القتل سهواً ,
homicide involontaire.
– meurtrier, قاتل , قتّال .
قتل عمداً انما لم يعزم عليه سابقاً .
homicide volontaire sans préméditation.
القتل عزماً عليه وبالكمين ou بالحيلة .
homicide avec préméditation et guet apens.

hommage, إحترام , إكرام , تحيات , واجبات .
– rendre – à la vérité, شهد شهادة صدق و يقين .

homme, رَجُل , رجال , إمرؤ et مرء
– – espèce humaine, إنسان , أناسي , بَشَرَة

hom.

homme sur lequel on peut compter, — ذو الاتكال عليه .

— de paille, — المسمى وحده في أمر على وجه العارية
qui prête son nom dans une affaire.

— de l'art — اهل الخبرة .

homologation, — استقلال , اكتفاء , تقرير , اثبات , ثبوت ,
اقرار , تحقيق شيء ما , موافقة , إمضاء .

اعلم باستقلاله واعلم باكتفائه .
pour homologation.

homologuer, — اكتفى , قرر , اثبت , حقق .
اكتفى الرسم المضمن اعلاه لدي الشيخ القاضي .
l'acte ci-dessus transcrit a été homologué en présence du vénérable Cadhi.

اعلم باكتفائه .
j'homologue le présent acte.

اعلم بثبوته .
j'homologue ou j'approuve le présent acte.

اعلم بثبوته واكتفائه .
j'homologue et j'approuve le présent.

homonyme, — مسمى المماثلة في الأسامي .

honnêteté, vertu, probité, — صلاح , حيانة , أدب

honneur, — شرف , عز , مجد ,

مراعاة لشرف بلان .

pour l'honneur de la signature de...

يتشرف شيخ الحارة بكذا بان

يعلم المنتخبين .

le maire de la commune de...

a l'honneur d'informer les électeurs

ليكون في شرف علمكم .

j'ai l'honneur de vous informer.

حرمت لفخر

elle sera châtiée pour avoir

porté atteinte à l'honneur de, — voyez diffamation

pour diffamation, — et considération

وان غايتهم عوض الوفاء بعهوده

واداء ما عليه لغرمائه .

que son plus vif désir est de faire

honneur à ses affaires et de se

libérer envers ses créanciers.

honorable, موقر، مشرف، محترم، مكرم، معظم.
حال حسبي،
de condition honorable.

— amende —, اعتراف سرا او جهرا بذنب
reconnaître qu'on a eu tort.

honoraire, العامل الذي لا زال متمتعا بحقوق وبامتياز وظيفته مع انه متقاعد عن خدمته.
qui conserve le titre et les prérogatives honorifiques d'une fonction alors qu'il a cessé de l'exercer.

— rétribution, راتب، اجرة، جراية.

honorer, وقر، كرم، عظم، اكرم، اعز، شرف، جل، عظم قدره.
رفع مقامه، رفع قدره.
rendre les honneurs.

honorifique, ما يجلب الشرف.
qui procure de l'honneur.

honte, déshonneur, معرة، عار، خزي، عيب.

hôpital, دار المرضى، خستخانة، مستشفى.

horloge, دقّاقة، ماقانة، ساعة كبيرة.

horloger, ساعاتي،

hormis, سِوَى، غير، ما عدا، إلّا.

hors, خارج، برّ،

— excepté, سِوَى، ما خلا، إلّا، ما عدا، ظاهر الحديثة.

hors de la ville.

مُباح الدّم.

mis hors la loi, surtout pour défection de l'islamisme qui se dit: إرتداد

باعلا ثمن.

hors de prix.

في غاية التفضّل.

tout à fait supérieur, hors ligne.

horticulture, خدمة البساتين.

culture des jardins.

hospice, مأوى ou ملجاء للشيوخ وللناس الّذين ما لهم دواء وللصّغار المهملين، منزل، مَنْزِلة.

hou.

hospitalité, — قِرىً، ضيافة، إكرام الضيف، قبول.

— donner l', — قَرَى، ضيّف، أضاف، آوى، نزّل

hostilité, — مشاحنة، عداوة، خصومة.

hôte, qui reçoit, — مِقراء، مُضيّف، مضياف، منزل

— qui est reçu, — منزل، عافٍ، ضيف، ضيوف.

hôtel, — منزل، دار، أفناء، سراية.

— auberge, — منخف، خان، مُنزل.

— de ville, — حكومة شيخ المدينة، دار الحكم

حُرّر بحكومة شيخ المدينة.
fait à l'hôtel de ville.

— Dieu, — دار المرضى، دار الشفاء، خستة،
خانة، مستشفى.

hôtellerie, — منزل، منخف، خان.

houbous, — حُبس، وقف، تحبيس، وقفية.

انه وقف وحبّس لله تعالى.
qu'il consacre à Dieu et
constitue houbous.

voyez consécration.

لم يتناوله حوز المحبّس عليهم.
que les bénéficiaires du houbous n'ont pas fait acte de possession.

hou.

حبوس منجز .

houbou parfait, complet dont l'auteur fait aussi abandon des revenus.

حبوس و سكنى .

remise d'une chose par le propriétaire à une personne pour qu'elle en jouisse à vie ou à terme.

voyez consécration.

حبّس على فلان عقبه وانقطع .

constitué houbou en faveur de X. seul et que la postérité de celui ci étant éteinte ...

أخذ في تحبيسه المذكور بقول الإمام

le constituant a institué ce habous conformément à l'opinion du docteur ...

انه حبّس ووقف وابدل لله .

qu'il constitue houbou immobilisé et consacré à Dieu.

hou :

وليس يعدو حبس محله

le houbous ne peut excéder ses limites

حكم تحبيس فقي.

les règles de constitution de houbous sont applicables.

باب الحبس وما يتصل به.

du houbous et de ce qui s'y rapporte.

صحة التحبيس.

validité de la constitution du houbous

المحبِّس.

le constituant, le disposant.

المحبَّس عليه.

celui au profit duquel le houbous est constitué, le dévolutaire.

إحراز الأحباس.

la génération au houbous..

انحصر الآن الحبس في...

le houbous se trouve aujourd'hui concentré sur la tête de...

ووقع المحبَّس بيد الله ووضع بيد الحيازة

La dite fondation de habous est complète, perpétuelle ; c'est un ouakf contiguel éternel qui ne peut être altéré dans sa forme ni changé dans sa nature, jusqu'à ce que Dieu hérite de la terre et de ceux qui l'habitent ; il est le meilleur de tous ceux qui héritent.

تحبيسا تاما مؤبدا مسرمدا ووقفا دايما مخلدا لا يبدل عن حاله ولا يغير عن منواله الى ان يرث الله الارض ومن عليها وهو خير الوارثين

quiconque chercherait à dénaturer ou à altérer le dit habous Dieu lui en demanderait compte et se chargera d'en tirer vengeance.

فمن بدل او غير فالله حسيبه ووليه وولي الانتقام منه

hou.

ledit fondateur du houbous a bandonné la qualité de proprié taire pour prendre celle du su fruitier.

حبس معقب على ...

reversible sur ...

عقب بعد التحبيس.

soumettre à la condition du houbous

ينتفع بغلته وباستغلاله .

il jouira des revenus et des produits.

واستغلالهم له .

et la jouissance qu'il en ont eue.

وغلته الجارية عليهم بانواع الاستغلال.

dont ils disposent des produits com me ils l'entendent, qu'ils exploi tent comme bon leur semble.

وفقا مع الدهر.

ce houbous est constitué pour la durée des siècles.

الى مرجع الموقوفة مكة .

Les revenus seront appliqués aux pauvres qui en jouiront comme ils jouissent des autres dons analogues

فتصرف غلته للفقراء ينتفعون به كما ينتفعون بغيره

Médine la ville éclairée de la lumière de Dieu — que les bénédictions et les grâces les plus pures soient sur celui qui la possède —

المدينة المنورة على صاحبها افضل الصلاة وازكى السلام

Car, ils sauront ceux qui commettent l'iniquité de quelle manière ils seront bouleversés

وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ

hou.

ces houbous recevra la destination des autres houbous immobilisés en faveur de la Mecque et medine.

الحبوس والاكانة.

le houbous et les bases sur lesquelles il est établi.

شهد على اشهاد المحبسين على انفسهم.

témoignage a été porté pour établir la validité de la requête faite par les fondateurs du houbous du témoignage judiciaire contre eux mêmes.

في صلب تحبيسه.

dans le cœur dans l'essence de la constitution du houbous.

مصالح الحبوس.

le produit constant du houbous

بفضل الذكر على الانثى.

en tenant compte de l'avantage

hou.

que doivent avoir les enfants du sexe masculin sur les filles.

من سعى في تبديل هذا الحبس او تغييره

quiconque cherchera à dénaturer ou à altérer ce houbous...

نسخة وقفية جامع كذا.

Copie extraite du registre des houbous de la mosquée de

عملا بقول من قال من العلماء في بيع
المحبس على المحبس عليه بسبب
ما ذكر لان حفظ البدن مع اضاعة
الحبس بالبيع اولى من انعدامها
مع بقاء الحبس الذي حبس امثل
فصدق تحبيس ذلك انتفاع ذات
المحبس عليه بغلة ذلك الحبس ولو
علم ان المحبس عليه يحصل له ذلك
لكان اذن له في بيع الحبس المذكور اذا
حصل للمحبس عليه مثل ما ذكر
من الاحتياج الفادح الذي لا
يقدر على دفعه وعملا ايضا

Car, les biens houbous peuvent être comparés à la chaleur; ils ne peuvent être ni vendus, ni achetés, ni donnés, ni transmis par voie d'héritage —

والآن الحبس كالحرّ لا يُباع ولا يُشترى ولا يُوهب ولا يورث

non.

بقول العلماء اذا اجتمع ضرران -
يرتكب اخفهما بضرر انهدام
الناس اقوى من ضرر انهدام الحبس

conformément à l'avis des docteurs à savoir : il est préférable de conserver l'existence en aliénant le houbous par une vente que de la laisser périr en maintenant le houbous ; car le but du fondateur en le constituant a été d'être utile au bénéficiaire en lui assurant le produit de la chose houbousée ; s'il avait pu prévoir que le bénéficiaire serait réduit à un tel dénûment qu'il ne peut combattre, il en aurait certainement autorisé la vente.

Se basant, en outre, sur l'avis des docteurs à savoir : si l'on se trouve en présence de deux maux il faut supporter le plus léger ; car celui qui entraîne la perte de l'existence est plus fort que celui qui occasionne la perte de la chose houbousée.

وعلى ما يزايد له بقية عمره وعلى
أولاده وأولاد أولاده ما تناسلوا
وتسلسلوا او انقرض جميعهم

lui.

في الإسلام وإن انقرضوا عن آخرهم
وأتى الحمام على ربعهم وضيعهم
يرجع المحبس المذكور على النحو
المسطور فرب عصبة المحبس.

de ceux qui naîtront de lui, pendant le reste de sa vie et au profit de ses enfants et des enfants de ses enfants aussi longtemps que leurs branches se multiplieront, s'étendront et se répandront dans l'Islam; si les dévolutaires venaient à s'éteindre jusqu'au dernier et si la mort frappait les considérables comme ceux qui ne le sont pas (plutôt les grands et les petits) de ces dévolutaires, le habous reviendra dans le sens sus indiqué aux plus proches des héritiers acebs (universels, agnats

huis à - clos — ما يفعل بغلق البيبان بدون حضور العامة.

huissier, — حاجب، بواب، رسول محكمة،

العون الشرعي — العون العدلي.

رفعة على يد الأمين فلان العون العدلي.
par exploit de Me.. huissier.

العون السّاعي على القائم بالبيع ـ مباشر البيع.
l'huissier poursuivant.

huitaine, dans la —, في ظرف ثمانية ايام.
أخرت المحكمة القضية الى ثمانية ايام.
le tribunal a renvoyé l'affaire à huitaine.

humain, qui concerne l'hom-me. إنساني، بشري، إنسي، ناسوتي.
بريّة، ورى، بشر، خلف، بنو آدم، الناس، بشرية،
les humains.

humanité, انسانية، بشرية، ناسوت،
— douceur شفقة، محنة، لطف، حنو، رأفة

humble, مطيع، متواضع، خاضع، وديع، متخشع، وضيع،
الوضيع والرفيع.
l'humble et le puissant.

humilier, أزرى، أذل، صغّر، أهان، احتقر،
— s' — تخشع، تذلل، تمسكن، خضع، اتضع.

hymen, hyménée, زفاف، عرس، زيجة، تزويج، نكاح.

hypothécaire, المتعلق بالرهن المضروب على العقار.
الذي يجب له الرهن ـ الذي يعطى له الرهن أى وضع يده على العقار توثيقة.

hyp.

relatif à l'hypothèque, qui a droit à l'hypothèque.

hypothécairement, بالرهن رهنًا، على وجه وعلى سبيل الرهن ou التأمين ou التوثيقة.

hypothèque, تأمين، رهن، رهون، ضمان، توثيقة. وضع رهن على العقار توثيقة"

prendre toute inscription hypothécaire.

متتبع بمكتب الرهون العقارية.

transcrit au bureau des hypothèques.

مكتب تسجيل الرهون العقارية. ou دار الرهون العقارية.

bureau des hypothèques.

لا على سبيل رهن ولا تأمين.

ni à titre d'hypothèque ou donation de faveur.

دائرة مصلحة الرهون العقارية.

arrondissement du bureau des hypothèques.

[illegible]

ce présente hypothèque ou (antichrèse) est complétée et régularisée; pièces qui sont citées qui pourront être délivrées jusqu'à l'expiration du délai sus-dit, le créancier cessera d'avoir été déjà, quand le débiteur aura entièrement acquitté sa dette.

أمين مصلحة الرهون العقارية ou
أمين تسجيل الرهون العقارية.
conservateur des hypothèques.

رهن قانوني.
hypothèque légale.

والتزمت فلانة المذكورة بأن تسقط للمشترين في وثيقة بالشهادة العادلة ما لها من الرهن القانوني على الدار المباعة.

Mad. X. susnommée s'oblige à renoncer expressément par acte notarié en faveur des acquéreurs à tout droit d'hypothèque légale sur la maison vendue.

ولا فإنما جهة تقتضى رهنا قانونيا لجانب الحكومة أو الدوائر البلدية أو المصالح العمومية.

ils n'ont pas été chargés d'une fonction entraînant hypothèque

hyp.
légale au profit de l'État, des communes ou établissements publics.

يسوغ لرب ملك ان يستقرض الدراهم وان يعوض الامر لغريمه بانه يضع ملكه للبيع على سبيل الضمانة اذا لم يرجع ما استقرضه من المال فيسمى ذلك في اللغة الافرنسوية وضع يد الغريم على ملك مدينه وما يكون الرهن العقاري معتبرا شرعا الا اذا سجل بدفتر مختص لذلك وموضوع عند امين مصلحة الرهون العقارية واذا اراد انسان ان يشتري عقارا فينبغي ان يتحقق بان ليس الملك مرهونا واذا كان عقار مرهونا بيد عدة من غرماء يكون استخلاص دينهم بالطريق الاسبقية في تسجيله بالدفتر المذكور وبناء على ذلك فقيمة الرهن العقاري فهي مقدرة بنسبة الدرجة الاسبقية في تسجيله.

Le propriétaire d'un immeuble peut emprunter de l'argent en donnant comme garantie le droit de faire vendre son immeuble au cas où il ne rendrait pas la somme empruntée: cela s'appelle donner une hypothèque. - Pour qu'une hypothèque soit valable, il faut qu'elle soit inscrite

sur un registre spécial tenu par le conservateur des hypothèques.
Avant d'acheter une propriété on doit s'assurer qu'elle n'est pas grevée d'hypothèque. — ceux qui ont des droits sur une même propriété sont, en cas de vente, payés par ordre d'inscription. La valeur d'une hypothèque ne consiste donc que dans le rang qu'elle occupe.

hypothéquer, — رَهَن، وضَعَ يده غريمه على ملكه ضمانًا وتوثقة في دينه
Soumettre à l'hypothèque, donner une hypothèque sur sa propriété pour sûreté de sa créance.
voyez inscription.

hypothèse, — إفتراض، حَدْس، قياس، إحتمال، بالقياس، بالإحتمال.
par hypothèse.

ide.

identique, — متحد المعنى والجهة، متحد بذاته.

identité, — ذات جهة الواحدة، وحدة، اتحاد.

تعريف.

justifier l'identité.

ورقة التعريف.

carte d'identité.

وتقرر التعريف بهما.

leur identité est établie.

وعنهم وعرفهم وسمع منهم.

tant pour ce qui la concerne que pour constater leur identité ainsi que la volonté qu'on leur a entendu manifester

تعريف بعل والدتها.

le mari de sa mère a constaté son identité.

المعرّف به

celui qui constate l'identité de

وعرّفها بفلانة بتعريف.

le Cadhi a constaté l'identité

son identité a été dûment établie par le témoignage de X..

وتقرر له التعريف بشهادة زيد

d'une telle par la déclaration de

وعرّفها المرأة بالوجه .

a constaté l'identité de ladite da

me conformément à la loi .

وعرّف بلا نقاب منتقبة عرّف لم يعرف .

le cadhi constate l'identité

d'une telle couverte de son

voile comme peut le cons

tater celui qui ne connait

par (le visage d'une personne)

وبهذا اعرّفوا .

c'est ainsi qu'ils le désignent .

وعرّفها من لم يعرف منهم .

et connaissance donnée à

celui d'entre eux qui aurait

pu en ignorer .

ignoble, رذل، لئيم، نذل، دنيء،

ignominie, معرّة، عار، خزي، فضيحة، إهانة .

ignorance, جهالة، جهل، غباوة، عدم العلم بـ

لعدم علمه به .

à cause de son ignorance de..

illégal, غير شرعي، مخالف للشرع، ضد الشريعة، مغاير القانون

illégalement, بغير شريعة، بغير قانون، بالتناقض للشريعة

illégalité, مخالفة للشرع ou للقانون، تناقض للشريعة

illégitime, ضد القانون ou الشريعة، غير شرعي، حرام

— injuste, جائر، باطل، ظالم، جوري، متعدٍّ

حرام، مغاير الحكم الله.

illégitimement, بغير عدل، بتعدٍّ، بظلم، جوراً

بغير حق، على وجه الحرام.

illégitimité, مجاوزة الناموس، تعدي الحق.

illettré, عارٍ من العلم، أمّي.

illicite, منهيّ، محرّم، ممنوع، غير جائز

ou غير سائغ، حرام على وجه

التعدي، مأثور، محظور، منع.

لا محظور.

n'a rien d'illicite.

حرّم على العموم.

illicite sans aucune distinction

إن الشروط المحرّمة في النكاح

هي التي تناقض الأحكام وأمان

العامة وإن تبعه وهي ما فيها
هي عاجيف اذا تعهد احد
لغيره بانه يمكنه من الحال لكي
ينال منه فعلا فاحشا مخالفا
يرد التعاقد وموكل للاجتهاد
حكام الشريعة.

on appelle clause illicite d'une convention celles qui sont contraire à la morale ou à l'ordre public et que la loi déclare nulles. Si l'on promet de l'argent à quelqu'un pour lui faire faire une action malhonnête, la clause est illicite. Les tribunaux apprécient.

illicitement, بوجه ممنوع، بنوع محرم، مخالف القانون، الشريعة، الناموس.

illimité, مطلق، غير محدود، بدون انتهاء.

— durée illimitée, على الدوام، بدون نهاية،

illisible, لا يقرأ، غير مقروّ، مطموس، طمس الحروف

charger un mot au point de le rendre illisible. طمس الكتابة.

illisiblement écrit.

illusion, غرور، وهم، ضلال.

illusoire, غرّار، وهمي، خادع.

عهد غروري.

promesse illusoire.

imaginaire, افتراضي، خيالي، موهوم، تخيّلي، وهميّ،

imitation, مباراة، انتحاء، مماثلة، اقتفاء.

imiter, بارى، انتحى، اقتفى، تمثّل ب، قلّد، احتذى،

immanent, ثابت، دائم، واظب على، قائم.

الشرع القويم.

la justice immanente,

immatriculation, تقييد بدفتر، تسجيل، إدخال في السجلات.

immatriculer, قيّد بالدفتر، سجّل.

— de armes, قيّد العدد أو الأسلحة بالدفتر،

immédiat, متتابع، متوالٍ، لاحق، وبالذات.

immédiatement, على التوالي، في الحال، على الفور، فورًا، من غير تقصير، حالًا، بالفور، وحازه حوزًا فوريًّا.

et en prend immédiatement possession.

وحيث دعوى صاحبته تعلقا

lorsquel'accusation est formulée immédiatement.

وتقبل كل شكاية بمجرد بروزها.

toute réclamation sera reçue immédiatement.

immeuble. عقار، أرض، ملك لا ينقل، أصول، ربع، ملك.

أصولا وعروضا ومنقولات.

immeuble et meuble.

من منقولات وعقارات.

de tous les biens meubles et immeubles.

المشتمل ذلك العقار على مواضع خمس،

imm.

cet immeuble se compose de plusieurs parcelles détachées

رَبع وعقار. رُبوع وعقار.

des maisons et des terrains.

منافلة.

échange d'immeubles, mutation de propriété.

دوور والدور.

maisons et aires.

عينا وعرضا وأصلا.

argent comptant, biens meubles et immeubles.

ان عدة من المنقولات تسمى عقارا وذلك في القوانين الشرعية الإفرنسوية البعض بسبب نوعها وهي الأنبوب الصالحة لجراء المياه ولنشء الأراضي المزروعة والغلل والثمار والغابات المشجرة بالأشجار الكبيرة والصغيرة دون المشخبة والمقطوعة والبعض بسبب خصيصها وهي الحيوانات وأدوات الفلاحة والمعاصر والآلات والدواليب وغيرها اللازم استعمالها لاستغلال ضيعة وللمعامل وللكراخين والبعض بسبب تعيينها في القوانين الشرعية

وهي الإمتناع من المحصولات وموجب السكنى في ملك الغير حكماً وما لملك وما عليه من الحقوق الإنتفاعية والمرافعات لدى المحاكم الشرعية المتعلقة بالأصول.

Sont encore immeubles: 1° par leur nature, les tuyaux de conduite ou de drainage, les récoltes les fruits les futaies ou taillis non coupés ou cueillis; 2° par leur destination, les animaux, ustensiles aratoires, pressoirs, outils, machines etc. nécessaires à l'exploitation d'une ferme d'une usine ou d'une manufacture; 3° par détermination de la loi, l'usufruit, le droit d'habitation établi sur un immeuble, les servitudes et les actions judiciaires relatives aux immeubles.

immeuble vente d'- بيع الأصول ـ بيع العقار

- délaissement d'un - إخلاء ربع

immigrer, ورود الغريب الى وطن اجنبي ليستقر فيه، ظعن.

imminent عتيد، قريب، مشرف، مزمع. أدنى

immiscer s'- تعاطى، تداخل، اندس في، الخشر بحيث لا مدخل له في أموره.

immobilier, — من الأملاك الثابتة، عقاري، المتعلّق بالأُصول، غير منقول،

بيع الأُصول ou بيع عقاري.
vente immobilière.

رُبعا كانت او عقاراً.
bien immobilier.

مال منقول وغير منقول ou المنقولة والعقارية.
biens mobiliers et immobiliers.

immobilière saisie —, voir saisie.

immobiliser, — وقّف

immobiliser une propriété la consacrer à Dieu, la constituer houbous.

Voyez houbous et consécration.

غيّر حالة المنقولات بحالة الأُصول ou العقار.
donner la qualité d'immeuble à un effet mobilier.

بدّل حالة المال وصيّره عقاراً.
Substituer la qualité im-

mobilière à la qualité mobilière d'un effet mobilier.

immondice, طبع، قذر، وسخ، دنس.

immoralité, نقض الأدب، فسق، رداءة الأخلاق، دنيء.

immuable, ممتنع التغيير، غير متغير، ثابت.

immunité, تحرير من، تنزيه، براءة، عصمة، إعفاء، تبرئة.

immutabilité, عدم التقلب، عدم التغيير، عدم التغير

impartialité, عدم التعصب، عدم المحاباة، الغرض

حكم بمراعاة الحق لا على وجه آخر.

il a jugé en ayant eu que le droit la justice, sans autre mobile, impartialement.

impayé, ما لم يستوف مبلغه، ما لم يستخلص.

impense, مصروف مطروح لحفظ مال أو للقيام بإصلاحه،

dépense pour la conservation d'un bien ou pour son entretien.

impératif, حكمي، أمري، جزمي، حتمي.

التعاليم الصادرة من المنتخبين لنائبهم المتعهد بوفائها.

imp.
les instruction données
par les électeurs à leurs re
présentant qui promet de
les suivre, mandat impératif

impérieux, ما لا طلب له، ما لا مغالبة معه، مُجبِر.
à qui l'on ne peut résister.
ضرورة اضطرارية او قهرية.
nécessité impérieuse.

impéritie, قلة معرفة، تغفل، غباوة، قلة مهارة

impersonnel, غير ذاتي، غير نفسي، غير مخصوص

impétration, استنجاح، نوال، تحصيل، حصول.

implication, إدخال شخص في قضية.

implicite. متضمن، ناتج من، حاصل مما لفظ،
داخل تحت، منطوٍ.
متضمن ذلك فيما لفظه انما
لم يبينه بيانًا صريحًا.
cela est contenu dans ce qu'
il a exprimé, mais il ne
l'a pas expressément déclaré

implicitement, ضمنًا، في الطي، في الضمن.

impliquer, engager, أدخل, وقّع,
طوى تحت,
— avoir pour conséquence, النّاتج الحاصل من
impolitique, مناقض السّياسة.
importance, أهمية, وقع, عظمة.
important, مهمّ, وقيع, عظيم, ثقيل, يسير
importation, إدخال مال, اجتلاب, وسق,
نقل, وارد,
إدخال الحواصل الاجنبية
introduire dans un pays des
produits étrangers.
imposable, الملتزم بدفع مطالب البايلك ou الدولة
imposer, frapper d'un impôt, تكليف, ضرب المغارم, رمي, ضرّ, طرح
— obliger à —, كلّف, ألزم, أوجب, أجبر, حتّم.
له حكم يجب.
lui est certainement imposé.
بالقهر.
imposé.
imposition, droits, impôts. ضريبة, مجابي, مغارم,
مطالب البايلك ou الدولة,
تكليف, وضيفة, خراج.

وأداء كل ضريبة.
payer toute imposition.
والدفع للزكاة.
le paiement de l'impôt.

impossibilité, استحالة، عدم الامكان، محال، تعصي، عدم الاستطاع.
ولا يستلم تعصي.
rien ne lui est impossible.

impôt, خراج، جباية، وضيعة، جالية.
ان يؤدّيا الخراج على اختلاف انواعه الذي عسى ان يضرب على العقار
de payer la contribution foncière de toute nature auxquelles les immeubles peuvent être assujettis.
voyez contribution et imposition.
شطط على الرعية.
charger le peuple d'impôts.

impotence, حال العاجز ou الشلل ou العجز من عضو

impraticable qui ne peut être exécuté. الذي لا يمكن تجهيزه ou تنفيذه ou اجراء العمل به،

imprescriptible, الذي لا إبطال له ou لا يفسخ له
الذي لا انقضاء لمدته.

imprévu, طاري، غير منتظر، غير متوقع،
غير مستدرك، مفاجي.

imprimé, مبصوم، مطبوع.

imprimer, un livre, طبع

imprimerie, lieu, مطبعة، محل الطباعة.

imprimeur, طبّاع، ذو ou صاحب مطبعة.

improductif, الذي لم يثمر، عقيم، جافي.

impropre, غير موافق، غير مناسب،
غير أصلي،
عادم النفع.
impropre à l'usage spécifié.

improviste, à l'—, فجاةً، على غفلة، مهجوم،
بديهًا، بغتةً، طاري، على بديه.

imprudence, تغفل، عدم الحكمة، غفلة
البلهنة، عدم الاحتياط والتحرز.

— homicide par — voyez homicide.

impubère, في حال الصغر، صغير، غير بالغ، غير رشيد.

impudicité, فجور، عهارة، فجر، فسق، فساد، وقاحة،

impuissance, قصر، قصور، اخلال، عجز،
طلبتُ الاشهاد بعجزه وتعجيزه.
j'ai demandé acte de son impuissance à ...

— du corps, سقوط، عجز، اخلال، إعتراض.
بانه معترض منها ولم يجامعها.
qu'il est impuissant et n'a pas eu de rapports sexuels avec elle.

عنّ عن امرأته.
être impuissant à cohabiter avec sa femme.

impunément, بلا قصاص، بدون معاقبة ou عقوبة
بلا عقاب، بتساهل.

impuni, غير معاقب، بلا قصاص، لم يحد.

impunité, عدم قصاص، عدم عقوبة.

impur, نجس، نجِس، مدنس، وسخ.

imputation, accusation, تهمة، وشاية، سعاية، تهم.

— déduction sur un compte, خصم مبلغ مما قبضه من الحساب

inadmissible منكر، ممتنع القبول، غير مقبول، لا يسوغ، لا يجوز،

ما يسقط بالشرع ، متنفًا .
ce que la loi n'admet pas, inadmissible.

inadvertance, تغفّل ، سهو ، عدم انتباه .

inaliénable, ممتنع الانتقال ، لا يباع ، ممتنع النزاع ، ممتنع من العوض والتعويض . voyez aliéner.

inamovible, الذي لا ينتقل ولا ينعزل الا بموجب شرعي ،
qui ne peut être ni déplacé ni destitué arbitrairement.

inappliqué, متقاعد ، متقاعس ، قليل الاقدام ، متهاون ،

inappréciable, لا تقوّم له قيمة ، لا يقدّر ، لا يقوّم ، لا يثمن ، ماله عيار ولا قياس .

inattaquable, لا يخاصم ، حصين ، منيع ، لا ينال .
حقّ لا يقدح فيه ou لا تجرّح فيه .
droit inattaquable.

inattention, سهو ، تغفّل ، قلّة انتباه ، عدم تحسّب ، شتات عقل .

incapable. غير كفو ، غير قادر ، غير ناجح ، غير اهل ، غير طائق ، عاجز .

incapable privé par la loi de certains droits, — سفيه ، محجور

وفعل ذي السفه رد كله.
les actes s'il est reconnu incapable sont tous sans valeur.

بين السفه.
notoirement incapable.

بالغ محجور.
pubère incapable.

incapacité, — قصور، تقصير، أهلية، لياقة، كفاءة، عجز، تعجيز، عدم مقدرة.

ومنعه من خدمته مدة كذا.
il lui a occasionné une incapacité de travail de ...

وقدرت مدة عجزه من الشغل بسبب الضربات والجراحات المذكورة بعشرين يوما.
j'évalue à vingt jours l'incapacité de travail pouvant résulter des coups et blessures dont il s'agit.

incapacité légale, تسفيه, حجر.

incarcérer, ألقى في السجن, حبس, سجن.

incendiaire, مضرم, مشعل, محرق.

incendie, اشتعال, حريق, حريقة, نار, نايرة.

وبذلك يستحق المشترطون ما يترتب من الغرم الذي يعطى اذا أصيبت الدار بحريق.

au moyen de quoi les acquéreurs auront droit à l'indemnité qui serait allouée en cas de sinistre.

من أصيب بحريق يجب له ان يغرم لرب الملك وللجيران مبلغ الخسارة التي عسى ان تقع لهم من ذلك الحريق ومن المشهور عند الناس كافة انها تكون جماعات متحملة بتضمين النار

on est responsable envers le propriétaire et envers les voisins des dommages qu'un incendie peut leur causer. Tout le monde sait qu'il existe des compagnies d'assurances contre l'incendie.

incendié, محترقة, سكنته, من أصيب بالحريق.

incendier, أحرق, اضرم, اشعل.

incertain, — تحت الشك، مرتاب، غير محقق، غير مثبت، مبهم.
وحالة الشك.
en cas de doute, d'incertitude

incessible, — ممتنع احالته، ما لا يسوغ حوالته.
لا يجوز للمنعف عليه ان يحيل
نصيبه لآخر ولا للغير ان
يحجزها عليه
il ne pourra céder sa pension à d'autres et nul ne pourra la saisir à son encontre.

inceste, — ذي قرابة باحشة بين اقارب
او ذي مجامعة محرمة بين اقارب، مضاجعة.

incidemment, — بالعرض، عرضيا.

incident, — حادث، عارض،
العوارض او الحوادث او الامور العارضة.
les incidents.
الدعاوى التي تحدث او تعرض في المحاكم الشرعية.
les incidents d'audiences.

دعوى عارضة وملاحقة للدعوى الأصلية بنفس الأمر.
action secondaire qui vient se joindre à l'action principale.

incinérer, احتراق شيء حتى يعود رمادا.
brûler quelque chose et le réduire en cendres.

incitation, حثيث، حث، احثاث، تحريش الحاح،

inciter, حث، حرش، اغرى، حرك على، حمل على،

incomber, التحملات، الحركة، الواجبات، الكلفات والحتم التي هي فرض على الاشخاص ومتعلق بذمتهم.
حركة ذلك عليهم من ذلك واجب عليهم لازم عليهم، من ذلك متعلق بذمتهم.
cela vous incombe.

incommodo, voyez commodo.

incommutable, التملك الممتنع نزعه من اليد.
qui ne peut être dépossédé.
مالكا لازما.
propriétaire incommutable.
واختص بالتملك والانتفاع به دون

inc.

مشارك له وانفرد بالتصرف فيه تصرف المالك في ملكه .

et en devient propriétaire en propre pour en jouir divisément et en disposer en toute propriété.

incomparable, وحيد ، فريد ، نسيج وحده ، بلا تشبيه ، بلا مثيل ، ماله قياس ولا عيار .

incompatibilité, تناف ، تنافر ، عدم ائتلاف ou امتزاج ، غير مناسبة ، غير معاشرة ،

incompatible, ناف ، متناف ، نافر ، ممتنع الاجتماع والامتزاج ، غير مناسب ،

— légalement, تناف شرعي ،

ان الوظائف التي يدفع بالمال أجرتها هي متنافية مع مناصب نواب ou شيوخ الامة .

la fonction rétribuée par l'Etat sont incompatibles avec le mandat de sénateur ou de député.

أن منزلة عامل عمالة تفخم
منزلة شيخ مدينة .
les fonctions de Préfet sont
incompatibles avec celles
de Maire d'une commune.

incompétence, d'un tribunal, عدم المندوحة، عدم النظر،
عدم التسويغ ou الحق ل ... النظر.
أنه ليس لهم مندوحة في الحكم.
voyez compétence. qu'ils étaient incompétents
pour juger.

— absence de connaissance. عدم أهلية، عدم كفاءة،

incompétent, absence du droit de juger. من لا يسوغ له، من لا يصح له
الحكم، ومن ليس له النظر، من لا حق له،
voyez compétent. من ليس له المندوحة.

— absence de connaissances. غير أهل، غير صالح، غير كفو.

inconscience, trouble de l'esprit. سفه، سفاهة، عدم العقل،
عدم التكليف.

— absence de conscience, عدم الذمة، عدم موجب الضمير،

inconsidération, استخفاف، وقلة تبين، وعدم تبصر، غرار،

inconsidérément, غرارا، بدون تبصر، وبلا ملاحظة ou تغفل

inconstitutionnel, مخالف لقوانين الدولة ونظامها.

incontestable, غير منكور, لا يقبل الاعتراض, الذي هو مقرر وصحيح وثابت وحقيقي ومؤكد.

inconvénient, باعث, مانع, محذور, إضرار, مضرة

l'inconvénient et l'avantage, المضرة والمنفعة.

incorporel, عار عن الجسم, غير متجسم, ليس جسدي,

les droits sont incorporels. الحق ليس جسدي إنما هو عقلي.

incorruptible, غير قابل الفساد.

— magistrat, غير قابل الرشوة أو البرطيل.

incriminer, تهم, أتهم, قرب جريمة.

inculper, أتهم, اتهم, قرب.

voyez accuser,

sur le fait dont il est inculpé. بما طلب.

inculte, terre —, غامر, عطيل, مهمل, بور, غير مزروع, بائر.

incurable, عقام, عضال, ممتنع الشفاء, ما له دواء,

incurie, تهاون, إهمال, تغفل, عدم اهتمام, سهو,

indéchiffrable, الذي لا يقرأ, صعيب في القراءة, غير مفهوم

indéfendable, مُمتنع الحماية منه المرافعة .

دعوى لا تمكن فيها الحماية ou المرافعة

cause indéfendable.

indéfiniment, بلا نهاية, بلا تحديد, بغير تعيين

indélicatesse, قلة الصلاح, قلة الديانة .

افعال مغايرة للصلاح ou للديانة .

actes d'indélicatesse.

indemne, سالم, معفو, محرر .

خرج سالما من الدعوى .

Sortir indemne d'une affaire.

indemniser, غرم, ضمن الضرر, عوض الاضرار,

indemnité, غرامة, عوض, تعويض, تضمين الضرر, بدية, ارش .

عوض في مقابلة ou في نظير منعه من الانتفاع .

indemnité pour privation de jouissance.

في مقابلة ما افسده ،

comme indemnité pour les dégâts qu'il a commis.

من غير طلب تنقيص شيء من الكراء ولا عوض .

sans diminution de fermage ni indemnité.

بدون تنقيص شئ من الكراء ولا احد في عوض

sans diminution de fermage ni aucune indemnité.

ولا يدعي غرما.

il ne prétendra pas aucune indemnité

بعوض او بغيره.

avec ou sans indemnité.

يعوض.

il sera indemnisé.

وجعلوا الحكومة التعويضا.

on règlera l'indemnité par estimation, en appréciant.

ارش العيب.

indemnité pour le préjudice ou dommage causé.

دية.

indemnité pour avoir fait une blessure, prix du sang.

indéniable, الذي لا يمكن فيه الإنكار،
الذي لم تثبت حقيقته.
dont on ne peut nier la réalité.

indépendamment, زيادة على، بمعزل، ما عدا،
مجردا عن، غير، مضافا عن.
وفي عقد الكراء زيادة على ما سطر من الكلفات والشروط بكراء قدره
indépendamment des charges et conditions ci-dessus spécifiées le bail est encore fait moyennant un loyer de...

indépendant, خالص، غير متعلق بـ،
indestructible, غير قابل الاندثار، ممتنع الاندراس
indéterminé, نكرة، غير معرف، غير معين، غير محدد
مجهول القيمة، مبهم، على الإطلاق،
الجميع غير معين القيمة والمقدار.
le tout indéterminé.
غير أن مقداره ليس معينا الآن بل يبقى على المراجعة.
mais dont le montant est actuellement indéterminé, ci mémoire ...

indication, إخبار، بيان، إشارة، دلالة.
indice, أثر، دلالة، دليل، أمارة، علامة، مخايل.

مع ظهور مخايل.
s'il apparait à certains indices.
لا يحكم بجرح المخايل انما بالبينة.
on ne condamne pas sur de simples indices, il faut des preuves.

indigénat, صفة البلدي, صفة ابن البلاد ou الوطنى
المخالفات الخاص بها المسلمون من الاهالى.
infraction spéciale à l'indigénat.

indigence, عوز, ضرورة, فاقة, احتياج, فقر,
عدم, قلة ما باليد.
لعوزه وقلة ما بيده.
à cause de son indigence.
ذو فاقة.
qui est dans l'indigence, dans le dénuement.
شهادة بالاحتياج.
certificat d'indigence.

indigène. وطنى, بلدى, ابن البلاد.

indigent, مُحتاج، مُعوز، مفتقر، عديم،
ضيّق او عديم.
gêné ou indigent.
كان عديما.
doit être tenu pour indigent.
انّ فلانًا من سكان دائرتنا محتاج احتياجًا كليًّا.
que le Sr untel habitant de notre commune est
dans un état complet d'indigence.
انّ فلانًا مُعدمًا.
untel est dans l'état d'indigence

indigne, غير لائق، غير أهل، غير مستحق.
— méprisable باخس، ردئ، قبيح، رذيل، حقير،
indignité, عيب، معرّة، شناعة، قباحة.
— action indigne دناءة، شئ قبيح، عيب وطئ،
indiquer, أومى الى، اشار، أرى، دلّ على،
نصّ، بيّن، رسم.
المومى اليه، المشار.
Sus indiqué, ci dessus indiqué.
تبيّن هنا كل دين على حدته.
indiquer séparément toutes

ind.

les dettes de la succession.

كما نص على ذلك الشيخ خليل

comme l'indique le cheikh Khalil.

كما هو منصوص عليه في فروع الفقه.

comme cela est indiqué dans les textes fondamentaux du droit.

indirect, منعوج، منحرف، متعوج، ازور، مائل.

مطالب الباكليز المضروبة على المأكولات والشراب.

impôt ou contribution indirects.

indirectement, بطريق غير مستقيم، بانحراف، عن عرض،

indiscutable, ممتنع المجادلة فيه او المنازعة فيه او المخاصمة

indispensable, لا بد منه، ضروري، لازم، واجب

indisponible, الذي لا يسوغ التبرع فيه شرعا.

dont la loi ne permet pas de disposer.

indissolubilité, عدم انفساخ، عدم انفكاك، عدم انحلال

indissoluble, الذي لا ينفسخ، لا ينفك، لا ينحل.

indivisu, شخص، نبلس، بفس، ذي.

individuel, شخصي، موجود، ذاتي.

individuellement, شخصيًا، بالذات، بالوجدية، جي حدّ، وجدًا، عينًا

indivis, مشاع، شائع، غير منقسم. وعلى الشياع في ذلك بينهم وصحة التقرر التام. dont la propriété indivise entre eux est parfaitement établie.

نصف شائع. la moitié indivise.

في ذي الشياع. tout copropriétaire indivis

indivisement, بالشياع، على الشمل، على الشياع، على الاشاعة، بالاشاعة.

indivision, شياع، اشاعة.

ان بحسب الفقه الافرنسوي لا يجبر شريك في ملك على ان يبقى على الشياع مع شريكه.

aux termes du droit français on ne peut contraindre le copropriétaire d'un immeuble à rester dans l'indivision

ind.

indubitable, راهن، لا شبهة فيه، بلا شك، بلا ريب، اكيد، يقيني، بدون إشتباه.

induction, استدلال، خلاصة، ابتكار، نتيجة، قياس، بتوطئة الكلام.

par induction.

induire, porter à — حرّض، حرّك على، اغرى، حمل على
— conclure, استنتج، استدلّ على.

indulgence, عفو، رحمة، إغماض، شفقة، مسامحة، تساهل.
— remise d'une peine, عفو، غفران، صفح.

indûment, بالنقض للحكم، وللعقل، وللعرف، او للعادة، بغير صواب
contrairement à la règle, à la raison, à l'usage.

industrie, adresse, براعة، معرفة، مهارة، صناعة، فن، تفنن، حذاقة.

جملة الاعمال المستخدمة في المادة الابتدائية لكي تصير مطابقة لمآرب المعيشة.
Ensemble des opérations par lesquelles on approprie les matières premières aux besoins de la vie.

industrie, métier, حرفة، مهنة، عمل.
حرفة يدوية ou عمل اليد ou شغل اليد.
profession mécanique.
حرفة أو تجارة مستخدمة لاكتساب المعاش
métier ou commerce que l'on fait pour vivre.
فنون متعلقة بالصنائع.
les arts industriels. شركة في مال وفي عمل.
société de biens et d'industrie. عقد إيجار عمل وصنعة.
acte d'ouvrage et d'industrie.
industriel, المتعلق بالصنائع، الذي هو لأجل الصنائع،
qui a rapport, qui appartient à l'industrie.
الفنون المستعملة في الصنائع.
art appliqué à l'industrie, art industriel.
صاحب مهنة، صاحب حرفة.
personne qui se livre à l'industrie.
industrieusement, بصنعة، بحرفة، بمهارة، ببراعة،

industrieux ذو صنعة، ذو معرفة، ذو براعة، ذو مهارة

inédit, غير مشهور، غير مطبوع.

inégalité, عدم تساوٍ، عدم كفاءة، اختلاف، تلوّن، تقلّب، خشونة، تفاضل.

inéligible. الذي لا يمكن انتخابه، ممتنع الانتخاب

inéluctable, الذي لا يجادل معه ou لا معالجة معه،

voyez force, قهرًا، كرهًا.

inestimable, لا يثمّن، لا ثمن له.

كنز مبلغه فوق كل تقويم.

trésor inestimable.

inévitable, لا محيص له، لا مفرّ منه، لا بدّ منه

لا مناص منه.

inévitablement, لا محالة، من غير بدّ، من دون مناص

inexact, غير صحيح، غير مضبوط

inexactement, بعدم دقة، بعدم ضبط، بعدم صحة

inexactitude, عدم دقة، عدم ضبط، عدم صحة

inexcusable, لا يقبل الاعتذار، غير معذور

inexécutable, ممتنع التنفيذ ou التنجيز ou الإجراء

غير ممكن تنفيذه ou تنجيزه ou إجراؤه ou إجراء العمل به.

inexécution, عدم التنفيذ ou التنجيز ou إجراء العمل به،

عدم الوفاء بالعهد.
inexécution de l'engagement

inéxigible, الغير واجب، الغير لازم، الغير مقتضى عمله الذي لا زال موجلا، الذي لم يحل أجله الغير منتج

inéxorable, لا يعرف الرحمة، قاسي القلب.

inexorablement, من غير لين، من غير رحمة.

inéxpérience, عدم تجربة، غرارة، عدم اختبار

inexpérimenté, لا خبرة له، غر، غير مجرب، غشيم.

inexpiable, الذي لم يكن فيه الفوحسه القصاص.

inexpié, الباقي بلا فوحسه بلا قصاص.

inexplicable, غير قابل التفسير، مستغلق، غامض، غير قابل الإطلاع.

inexploité, الباقي بلا استغلال، الغير مستغل،

in extenso, جملة، تفصيلا، بالتفصيل.

in extremis عند حدوث الموت.

inextricable, معضل، مشتبك، ذو شكل، مشتبه،

infaillible, exempt d'erreur. معصوم عن الغلط، منزه.

— certain, محقق، مصدق عليه، مقرر.

اللاحق بلا محالة.
qui ne peut pas manquer d'arriver

infailliblement, من المعلوم، بلا بدّ، يقينًا.

infamant, هاتك، فاضح، موجب الافتضاح.

infâme, مرذول، هاتك، فاضح.

infamie, هتكة، عار، افتضاح، فضيحة.

infanticide, meurtrier, قاتل طفل.

— meurtre, قتل طفل.

infect, نتن، نتين، منتن، عفن، معفون.

infecter, أنتن، عفّن، أفسد.

— au moral. أفن، أفسد.

— se répandre, عمّ، أفسد، سرى، أعدى،

infection, puanteur, عفونة، نتانة، زنخ، رائحة كريهة.

— contagion, فساد، نتانة، عفونة.

inférer, استنبط، استخرج، استدلّ، حصّل، استنتج تخريجًا.

tirer une conclusion d'un fait.

inférieur, تحتي، أسفل، أدنى، سفلي، منحط.

وقتل منحط مضى بالعالي.

La mise à mort d'un inférieur est de règle pour le meurtre d'un supérieur.

inférieur, moindre, دون، اقل، ادنى .
عن اقساط اقلها خمسة الاف او فرنك.
par paiements partiels ne pouvant être inférieurs à cinq mille francs.
أدنى أو اكثر.
inférieur ou supérieur.
infériorité, عجز، دونية، دناءة .
infernale machine, أداة الهلاك، أداة القتل
infester, نهب، اغار على .
infidèle, déloyal, غادر، ناكث، خائن، لا وفاء له .
infidélité, غدر، إنكاث، خيانة، عدم الوفاء،
infime, أسفل، أدنى.
infini, غير متناه، لا نهاية له، ليس له نهاية .
— à l'infini, في غير نهاية،
بلا غاية ولا نهاية .
sans terme ni fin.
infinité, الذي لا يحصى، عدد غير محصى.
infinitésimal, اقل ما يكون .
infirmatif, ناقض، مسافط، داحض، مبطل، ناسخ

infirmation, إبطال, فسخ, نقض, إسقاط, إفساد.

infirmer, أبطل, فسخ, نقض, أسقط, أفسد, حل الإبرام.

لا حل لعقده.

aucun motif ne peut l'infirmer.

ولا موجب لحل مبرم عقده.

et nulle nécessité de l'infirmer. Voyez annulation.

لا شيء يفسده.

rien ne peut l'infirmer.

infirmerie, محل المرضى, مستشفى.

infirmier, متعهد حال المرضى, مناظر المرضى.

infirmité, داء, علة, عيب, خلل, سقم.

لما هو حال به من الأسقام

et que les infirmités rendent incapable.

inflexibilité, dureté, صلابة, قساوة, عتو.

infliger, حد, قاص, عاقب,

بالحد تستوجبه.

le châtiment lui serait infligé.

influence, قوة, نفوذ, تأثير.

مؤثر في الثمن.

influer sur le prix.
ليس له تأثير في الثمن.
n'a pas d'influence sur le prix.

influence, crédit, وسيلة، إعتبار.
influencer, أجرى التأثير، النفوذ.
influent, ذو وسيلة، ذو اعتبار.
influer, أثر، وقع.
information, إستطلاع، إستخبار، إستعلام، بحث، فحص، تفحص، تفتيش، استقصاء، إختبار، إجراء البحث، كشف الحالة.
informé, مكتسب الأخبار.
جريدة مكتسبة الأخبار الحقيقة.
journal bien informé.
بعد الاختبار به بعد الاطلاع على الحالة.
jusqu'à plus ample informé
informer, كاشف ب، أخبر، اطلع على، أعلم ب، استقصى.
يعلن لغرماء فلان انه.
les créanciers de X sont informés que
- faire une information. بحث، فتش، تفحص، فحص
juridique, أجرى البحث، كشف الحالة.

informer, s'—, استخبر، استفحص، استطلع، استعلم

infortune, رزية، مصيبة، بلية، داهية، آفة.

infracteur, غادر، متعد، خائن، ناكث للعهد.

infraction, تعدي، نقض عهد، غدر، نكث، مخالفة

infructueusement, بدون فائدة، بلا ثمرة، بدون منفعة، عبثا، باطلا.

infructueux, غير مثمر، غير مجد نفعا، غير ناجح، غير منجح،

يؤجله خمسة عشر يوما بالتنبيه عليه فاذا انقضت هذه المدة ولم يدفع يطالبه بأصل المال جبرا بدون امهال ان ظهر له ذلك.

et quinze jours après un commandement demeuré infructueux le capital deviendra de plein droit immédiatement exigible si bon semble au créancier.

عدم امتثالها للتنبيه بالاداء،

commandement d'avoir à payer resté infructueux.

ingénier s'—, حاول، احتال، استعمل ذهنه لـ، دبر، أخذ التدابير.

ingénieur, مهندس.

ان المهندس هو مبدع او مخترع الآلات والدواليب ومصور مثال الابنية الفنية والتي للعملة وقائم بانشادها وايضا قائم بمثال وانشاء تحصين المدن والجسور او القناطير

والفنوات والطرق الخ .

L'ingénieur est celui qui invente des machines, trace et dirige la construction des travaux d'art ou d'industrie, des fortifications, des ponts, des canaux, des routes, etc.

ingénieusement, بحواسة، بلباقة، بصناعة، بمهارة،
ingénieux, ماهر، نحرير، بحريج، اريب .
ingérence, تداخل في شيء بدون مدخل، فضولي
ingérer s'—, داخل نفسه في امر بدون مدخل، فضولي،
inguérissable, عضال، عقام، لا دواء له .
inhabileté, عدم اهلية، عدم دراسة، عدم كفاءة
inhabilité, عدم الرشد، تسفيه، عدم الزكاة .. الزكاة
inhabitable, غير صالح للسكنى، لا يسكن .
inhabité, غير عامر، خاو، غير مسكون، غامر، مهجور
inhérence, التحام، ارتباط، تلازم، اتحاد، تعلق
inhérent, ملازم، ملتحم، ملتصق، متعلق، متحد
inhiber, منع، حرم، نهى عن، كف الحمل، عاق، عطل، تعارض، ردع .
inhumain, شرير، جاير، فاقد الانسانية، قاس
inhumanité, قسوة القلب، عدم رحمة، قساوة، شراسة،

ini.

دفن ، قبر ، الحد ، رمس ، inhumer,

ما يقع دفن الأموات إلا بإذن من صاحب المنصب المتولي بالأنساب المدني بعد تحقيقه بالموت ولابد من الحد المثبت عند مضي أربعة وعشرين ساعة بالقليل بعد الوفاة ، إلا إذا أحدث وباء فحينئذ يعطى الإذن حينا للرمس بعد إشهاد من الطبيب . ومما هو ممنوع الدفن في الكنائس والجوامع وديار الشفاء الخ .

L'inhumation ne peut avoir lieu dans un permis délivré par l'officier de l'état civil qui doit constater le décès. Les inhumations doivent être faites au plus tôt vingt quatre heures après le décès. En temps d'épidémie, le permis d'inhumer peut être délivré, immédiatement sur la déclaration du médecin. - il est défendu d'inhumer dans les églises, temples, hôpitaux etc.

inimitié, شاجر ، مشاحنة ، بغضة ، شحناء ، مناوة ، عداوة ،

inintelligible, مستغلق ، غير مفهوم ، مبهم ، لا يدرك ، مغلق ، تغلف في الكلام .

parler d'une manière inintelligible.

inique, عادم العدالة، عادم الانصاف، اثيم، غدّار، ظالم، عادم السداد، عادم الحق، باغ.

iniquité, جور، غدر، إثم، ظلم، تعدٍّ، قلّة سداد، قلّة عدل، قلّة عدالة، قلّة انصاف، بغي، باطل

initial, إستئنافي، ابتدائي، أوّلي.

initiative, بديهة، تقدّم بالرأي، مبادأة، افتتاح

initié, محرم، داخل في العصبة، داخل في السرّ، مطّلع على،

initier, طلّع على، أطلع على، أدخل في، حرّم

injonction, تنبيه، أمر،

injure, إهانة، شتيمة، وقيعة، مسبّة، مضوح

من سبّ شخصاً سبّاً جاهراً يعاقب بالخطية ومن سبّ عاملاً أو متوظّفاً يعاقب بالخطية وبالسجن معاً ومن شتم شخصاً شتماً غير علاني ومن شتم شخصاً ولم يتّهمه بعيب مبين يعاقب بالخطية وإن تكرّر منه ذلك يعاقب بالسجن.

L'injure publique, si elle s'adresse à un particulier, est punie d'une amende; si elle s'adresse à un fonctionnaire elle est passible, en outre, d'un emprisonnement. L'injure non publique ou qui ne renferme pas l'imputation d'un vice déterminé

est punie d'une amende, et d'emprisonnement en cas de récidive.

injurier, عيّر، شتم، شاتم، سبّ، أهان،

injurieusement, بإهانة، بشتم، بفضوح، بفضاحة،

injurieux, هاتك الحرمة، مُهين، معيب، فاحش.

injuste, جائر، ظالم، باغ، مشتطّ، غير عادل، غير منصف، غير سديد،

injustement, شططًا، اعتسافًا، ظلمًا، عدوانًا، جورًا، بغير حق، بغير عدل، بغير انصاف، بغير سداد، بغيًا، باطلًا.

injustice, جور، عدم الحق، عدم العدل، عدم الانصاف، عدم السداد، بغي، ظلم، باطل.

الناهي عن البغي والاغلال.
celui qui réprime l'injustice et la malversation.

injustifiable, غير قابل التزكية، غير قابل التبرير،

innocemment, بخلاصة النية، بخلاصة القلب، بسلامة النية، بحسن طوية.

innocence, براءة، برآة من الذنوب، طهارة، نجاء من

innocent, ناج من، طهور، بارّ، بريء.

innocenter, نجّا من، برّأ، برّأ من.

innover, خرع، أحدث، ابتدع.
inobservation, عدم الرعاة، عدم الحفظ، عدم الرعاية، عدم الإعتبار، عدم ايفاء العهد.
inoculer, طعم الجدري، لقح.
inoffensif, الذي لا يضر، لا مضرة فيه؛
inofficieux, الوصية الممتنع فيها صاحب فرض مما ينوب له ارثا وذلك بدون موجب.
testament où l'héritier légitime est privé, sans raison, de la part qui lui revient.
inondation, فيضان المياه، طوفان، فيض الماء،
inopiné, مهجوم، على غفلة، غير مظنون، غير منتظر، غير متوقع، مفاجئ.
inopportun, غير مطابق، مُوافق، مناسب، للحال في غير وقته، الحال في غير محله، في غير أبانه.
inopportunité, عدم مطابقة ou موافقة ou مناسبة، ou مصادفة، عدم إبان.
inquiet, مضطرب البال، مشغول الفكر، واجم، قليق، حائر، محير،
inquiétant, شاغل الفكر، مشوش البال، مقلق، مهول،

inquieter, وجم، قلق، اشغل فكرا، اضطرب، حير، هول
Voir rechercher.

inquietude, حذر، نكد، بلبال، اضطراب البال، هم
قلق، تحيير، تهويل، هول.

insaisissable, لا يقبض، لا يمسك،
— dont on ne peut par opérer la saisie. لا يضبط، لا يثقف، لا يحجز، لا يعقل، لا يوقف،
لا تسوغ العقلة في ادوات الصنائع.
les outils sont insaisissables.

insalubre, مؤذي الصحة، ممرض،
Voyez établissement.

insalubrité, فساد، وخامة، هواء مؤذي الصحة
إضرار الصحة، اذى، اذية،

insanité, حماقة، قلة العقل.

insatiable, مغبوط، شره، لا يشبع، لا يقنع، نهم،

inscription, caractères, خط، كتابة،

— action d'inscrire, تقييد، تسجيل.
maritime, تقييد في دفتر مختص لذلك،
جميع البحرية الذين في سنهم من ثمانية عشر سنة الى
خمسين سنة الواجب عليهم الخدمة في المراكب الحربية.

inscription sur un registre spécial de tous les marins de dix huit à cinquante ans qui peuvent être appelés au service des bâtiments de guerre.

inscription hypothécaire , تبيين واقع من غير رسم في مصلحة الرهون العقارية مصرحا به بأن له حق الرهن على عقار مدينه ــ بأن له حق الامتياز على عقار مدينه.

déclaration faite par un créancier, au bureau du conservateur des hypothèques, du privilège qu'il a sur les immeubles de son débiteur.

تسجيل الرهن العقاري الاتفاقي ــ المعلق على شروط.

inscription d'hypothèque conventionnelle.

تسجيل رهن عقاري قضائي.

inscription d'hypothèque judiciaire.

تسجيل رهن عقاري قانوني لامرأة على بعلها.

inscription d'hypothèque légale au profit d'une femme contre son mari.

تسجيل رسمي.

inscription d'office.

تسجيل رهن قانوني في عقار لصبي على مقدمه.

inscription d'hypothèque légale au profit d'un

mineur contre son tuteur.

تسجيل حق الرهن على عقار مفلس.

inscription d'hypothèque sur les biens d'un failli.

وضع كل رهن على العقار.

prendre toutes inscriptions hypothécaires.

تسجيل حق إمتياز لبائع عقار ضمانا في ثمنه.

inscription de privilège au profit d'un vendeur.

تسجيل على فلان لفلان.

inscription au profit d'un tel contre un tel.

مطلب في بيان تسجيلات رهنية ونسخ انتقالات عقارية.

réquisition d'un état d'inscription hypothécaire.

المطلوب من أمين مصلحة الرهون العقارية بكذا ان يسجل لفلان رهنا على فلان.

inscription est requise au bureau des hypothèques de ... au profit de x. contre Z.

اني فلان أطلب من أمين الرهون العقارية بكذا أن يمكنني من شهادة في الكشف عما ياتي.

je (soussigné) requiers M. le Conservateur des hypothèques de ... de me délivrer un état contenant :

ins.

فاذا ظهرت رهون على المبيع بانتساخ هذا العقد بدار
الرهون العقارية فان البائع يلزم بان ياتي للمشتريين
بشهادة من الدفتر الموضوع بدار الرهون في ابطال تلك
الرهون في ظرف شهر واحد من تاريخ اعلامهما اياه بذلك
اعلاما رسميا من مال نفسه الخالص.

Si la transcription du présent contrat révèle
l'existence d'inscriptions, le vendeur s'engage à
en rapporter à ses frais aux acquéreurs le certi
ficat de radiation dans le mois de la dénonciation
qui lui en sera faite.

واذا ظهرت على المبيع رهون سابقة او تسجلت عند ذلك
رهون جديدة سواء كانت مرتبة على البائعين او على غيرهما
من المالكين السابقين فعلى البائعين ان يبطلا تلك الرهون
وياتيا للمشتريين بشهادة من امين الرهون تثبت
ذلك الابطال في ظرف شهر واحد من تاريخ إعلام المشتريين
البائعين بها في المحل المعين للمخابرة المبني بعده.

S'il existe ou s'il survient alors des inscriptions
du chef des vendeurs ou des anciens propriétaires
les vendeurs seront tenus de les faire radier et d'en
rapporter aux acquéreurs les certificats de radi

ation dans le délai d'un mois de la dénonciation qui leur en sera faite au domicile ci après élu.

لكل من تعين عليه القيام بطلب تسجيل على العقار المحجوز بسبب رهونات قانونية ... من غير عينة ان يقوم بطلب ذلك التسجيل قبل انتقال الملك بانتساخ حكم البيع والا يسقط حقه من ذلك.

Tous ceux du chef desquels il pourrait être pris inscription pour raison d'hypothèques légales sur l'immeuble saisi devront requérir cette inscription avant la transcription du jugement d'adjudication à peine de nullité.

inscription d'une rente, سنح ابراد دين مطلوب للدولة ومقيد بدفتر الديون التي بذمتها.

titre d'une rente due par le trésor et inscrite sur le grand livre de la dette publique.

inscrire, كتب، ضبط، قيد، سجل، دون.

— s'—, en faux, جرح في شئ بانه مزور

طعن في كلامه بانه مزور.

il s'est inscrit en faux contre ses paroles.

insécurité, عدم الأمانة, عدم الأمان,
عدم اطمئنان, عدم اطمئنان.

insérer, حشى, ادخل في, شحن, ادمج, ادرج
زيادة على ما هو مندرج بكراسة شروط البيع.
outre les charges et conditions insérées au cahier des charges.

insertion, إندماج, إدخال, إدراج.
مصاريف الإدراجات.
les frais d'insertion dans les journaux.
المندرج في الجريدة الفلانية.
inséré dans tel journal.
إعلان مدرج.
avis inséré.
إدراج إعلان.
insertion d'un avis.

insidieux, خدّاع, خاتل, مختال, مخادع, غرّار, غشّاش.

insigne, remarquable, شهير, مشهور, معتبر, اثير, عظيم.
— marque extérieure, حليل, شعار, علامة, شارة,
وعلى علامة وطيبي.

porteur des insignes de ma fonction.

insignifiant, تافه ، لغو ، بدون طلاوة ، بلا معنى

لا يحصل منه لها الا شيء تافه .

elle n'en retirera que quelque chose d'insignifiant.

insinuant, ذلق ، متداخل ، رفيف ، خفيف ،

insinuation, إغراء ، مداخلة ، إغواء ، تداخل بسطوة ،

insinuer, أولج ، ادخل ، أشرب .

– au figuré, أولع ، أغوى ، اشرب العقل ،

– s'–, ادخل نفسه بمهارة " ، بجزافة ،

في ... دخل ، تداخل ،

insister, تشدد في ، ألح على ، صمم على ،

insolite خارق العادة ، غير معتاد ، غير إعتيادي

insoluble, غير محلول ، لم ينحل ، ممتنع الانحلال

insolvabilité, إفلاس ، عدم المكاسب ، عسر ، إعسار ،

عجز عن الوفاء

insolvable, عاجز عن الوفاء ، معسر ، مفلس ،

تفليس .

déclarer quelqu'un insolvable.

insoumis, مارق، عفوف، جموح، متمرّد، عاتٍ، عاصٍ،
ذو عنوف وإنحراف
irrespectueux et insoumis.

inspecter, لاحظ، ناظر، كشف عن، رقب، تفحّص
inspecteur, كشّاف، مناظر، رقيب.
inspection, نظارة، كشف، رؤية، تفحّص.
inspirer, au figuré, ألهم، أدخل في فكره معنى في قلبه،
علّم، لقّن الغنى في ذهنه، أغوى.
instable, لا قرار له، لا ثبات له، منقلب، متلوّن
installation, ترتيب، إقامة، استقرار، إجلاس، وضع،
installer, أقام، أجلس، وضع.
— s', ترتّب، استوى، استقام، حلّ،
جلس، نُصب، استقرّ.
يوم ترتيبه في وظيفته.
le jour de son installation
dans ses fonctions.

instance, sollicitation, إبرام، رغبة، إلحاح، لجاجة
— حثّ، إلتماس،
— judiciaire, نزاع، خصام، منازعة، قضية،
دعوى، نازلة، مرافعة.

قضية منشورة ,
une procédure en instance.
إقامة الدعوى .
instance commencée.
أقام دعوى على ... ou رافع للشرع ... لدى محكمة كذا
introduire une instance contre

instance, tribunal de 1re, voyez tribunal.

instigateur, محضض , محرك , محث , محرش , مهيج

instigation, حضوض , تحريك , حث , تحريش , إحشار
إغراء , حبيش , تحريض , تلقين .

instiguer, حض , حرك , حث , حرش , أحش ,
حرض , لقن , أغرى

instituer, نصب , رتب , أقام , جعل .
عين وارثه بوصية .
instituer quelqu'un son héritier par testament.

institut, académie, جمعية علماء ,

instituteur, qui institue, واضع , باني , واضع , منشئ

institution, إقامة , وضع , ترتيب , نظام , طريقة .
— maison d'éducation, دار التعليم , دار التأديب

instructeurs, معلم، مدرب العساكر،
instructif, متضمن فوائد علمية، محصل العلوم، تهذيبي،
instruction, أدب، تعليم، تربية، تثقيف،
— connaissances, معرفة، علم،
تعليم العلوم الشرعية معقولاً ومنقولاً.
acquérir des connaissances juridiques qui comprennent: la grammaire, la rhétorique, la logique et la jurisprudence.
— investigation, بحث، فحص، تفحص، تفتيش، استقصاء، اختبار، إجراء البحث، كشف الحالة.
— juge d'—, قاضي البحث.
تحقيق القضية ـ تحقيق الدعوى.
instruction de l'affaire.
instruire, أدب، ثقف، علم،
— informer, اطلع على، أعلم، بلغ، عرف، خبّر ب.
— un procès, بحث، فحص، تفحص، فتش، استقصى

أختبر، أجرى البحث، كشف الحالة.

instrument, أداة، آلة،

آلات ou أدوات الحرب.

— contondant, الآلة المرضضة جرحتها ou المشرخة جرحتها ou المبضخة جرحتها

— tranchant, الآلة القاطعة ou الحاسمة

— piquant, آلة اللدغ.

instrumentaire, الشاهد لحاكم او العامل او الموثق، عند تحرير ou انعقاد بعض الرسوم الواجب لها حضور الشهود لتكون معتبرة شرعًا.

témoin qui assiste un officier public pour la rédaction de certains actes nécessitant la présence de témoins.

instrumenter, انعقاد الرسوم وتحرير التقارير وغيرها من الرسوم والوثائق.

faire des contrats, des procès-verbaux et autres actes publics.

insu, à l'– de بلا خبر، من دون اطلاع، من غير علم

insubordination, مخالفة، عصيان، مقاومة.

insuccès, خيبة، حبط، خيبة الأمل، عدم نجاح.

insuffisance تفريط، قصور، قلّة كفاية، عدم أهلية

insuffisant، مفرط، ينقص عن الحاجة، غير كفوء، غير كافٍ

insultant، قاذف، مُهين، طاعن، مُجّان، شاتم

insulte، قذف، إهانة، شتيمة، هتك المقام، معايرة

insulter، عيّر، أهان، شتم، سبّ،

insupportable، ثقيل، غير محتمل، غير مُطاق.

insurgés، ثائرون، عصاة، بُغاة، متمرّدون، مارقة،

s'insurger، تمرّد على، عصى، ثار ب، قام،

insurrection، تمرّد، هيجان، عصيان، قومة،

insurrectionnel، تمرّدي، عصياني، تعصّي،

intact، كامل، خالص، غير مخذول، بكر، صحيح،

intangible، لا يُلمس، لا يُمسّ، لا يُغمس، لا يُستطاع

intégral، مؤرّب، كامل، تامّ، متمّم،

intégralement، تماماً، بالتمام، بالكمال،

intégrant، مؤرّب، متمّم، مكمّل،

intègre، صالح، منصف، ذو سداد، مستقيم، عدل، ذوو الخير والصلاح.

gens de bien et intègres.

intégrité عدل، صلاح، خلوص، استقامة، انصاب، سداد، كمال، تمام، صحّة،

— état d'une chose entière،

intelligence, فهم، عقل، معقول، بصيرة، إدراك،

— connaissance، علم، معرفة، وقوف على، إلمام، اطّلاع على.

— connivence، منافقة، مواضعة، اتّفاق،

اتّفقوا على هلاكه.

ils conjurèrent sa perte.

— accord de sentiments، تعاشر، عشرة،

أحسن العشرة.

vivre en bonne intelligence.

— mauvaise — تشاكس، تشاجر، سوء العشرة،

أساء العشرة،

vivre en mauvaise intelligence, en mauvais termes.

intelligible, صريح، مفهوم، بيّن، مدرك.

intempérance, نهم، إفراط، جشع، شراهة، عدم إعتدال،

— excès، تجاوز الحدّ،

تجاوز الحدّ في الكلام.

intempérance de langage.

intempestif, في غير أوانه، في غير محلّه، في غير وقته،

intendance, إدارة، وكالة، نظارة، أمانة.

intendance militaire, ولاة عساكر مكلفون بالقيام بما يلزم للجنود من الرواتب والأكل والشراب والكسوة والمهمات الحربية والسكنى الخ.
corps chargé d'assurer aux armées tout ce qui leur est nécessaire (solde, vivres, habillement, munition, logement etc.).

intendant, قيّم، وكيل، أمين، مدير، ناظر.
— militaire, متولي عسكري مكلف بالقيام بما يلزم للجنود من الرواتب والأكل والشراب والكسوة والمهمات الحربية والسكنى الخ.
officier chargé d'assurer aux troupes les vivres, la solde, l'habillement, les munitions, le logement etc.

intenter, un procès, ادّعى، دعى للشرع، طلب للشرع، قام على، قام مدعيا، رفع أمره للشرع.
قام عليه بدعوى كذا.
il lui intenta une action prétendant que...

intention, قصد، نية، أرب، مرام، غرض، مقصود، في قصد، بقصد.
dans l'intention, le but.

عن غير قصد .
sans intention ,
ضربه عمداً .
il l'a frappé avec intention
عامد . عمداً .
intentionnellement .
قصد الضرر .
intention de nuire .

intercaler , أدرج , أضاف الى , ضم , أدخل بين , حجز ,
intercéder , تشفع الى , توسل , توسطه , تضرع .
intercepter , حجب , قطع , سد , حجز .
من حجز بطاقة ومنع بلوغها الى صاحبها يعاقب .
est puni celui qui intercepte une lettre et l'empêche d'arriver au destinataire .

interdiction , نهي , منع , تحريم , تحجير , ترجيح , إلغاء ,
إستنكار , زجر , اجتناب , نقض , إفتواء , تسفيه .
مع حجر فيه على المدين أن يخلص قبل الأجل .
avec interdiction au débiteur de rembourser avant l'échéance.
رفع الحجر . lever l'interdiction.

int.

في عقدي التسفيه والترشيد.

pour les deux actes d'interdiction et d'émancipation.

التحجير من الامتناع بالحقوق السياسية.

interdiction des droits civiques.

مما هو واقع كثيرا أن أشخاصا بالغين سن الرشد لم يحسنوا النظر والتدبير في شؤونهم وتصرفات أموالهم لعدمهم التكليف وبناء على ذلك أمر الشرع بتسفيههم على وجه الصيانة والاحتراز فيلزم بعد ذلك ويجوز لأقاربهم أن يطلبوا من الحكومة تحجيرهم وبعد أن تأمر في أمرهم يحكم بالتسفيه أو برده وإن حكم به يصير تصرفه مثل المحجور ويصير حاله من كل جانب كحال الصغير البالغ أي يصير بالغا محجورا.

أما التحجير السياسي يستوجبه من حكم عليه الشرع بعقوبة تقتضي الافتضاح أي بسجن مجرم أو سجن الحبس والخدمة الشاقة.

Il arrive souvent que des personnes majeures sont hors d'état d'administrer leurs biens parce qu'elles ne jouissent pas de leurs facultés. La loi les protège contre elles-mêmes en

prononçant l'interdiction. Les parents les plus proches adressent une requête au tribunal, qui examine la situation et qui prononce ou rejette l'interdiction. On donne un tuteur à l'interdit qui est assimilé de tous points à un mineur.

L'interdiction des droits politiques est encourue par celui qui a été condamné à une peine infamante (prison, réclusion, travaux forcés).

interdire, حَجَرَ على ، مَنَعَ ، حَرَّمَ ، نهى عن ، حَجَّرَ ، أمر بعدم عمل ، أفتى.

منعه من الدخول إلى ...
il lui a interdit l'entrée de

أمر عليه بعدم أعمال وظيفته.
il lui a interdit d'exercer ses fonctions.

ومنعه من التصرف في ماله منعًا كليًا.
il lui interdit absolument de gérer ses biens ou d'en disposer.

وعدم عمل أشغال تجارية أما لنفسه أو لغيره - بوجه من الوجوه.

s'interdisant absolument de faire des opérations de commerce pour son compte personnel ou pour celui de toute autre personne.

حكم عليه بالسفه.

oter à quelqu'un l'administration de sa fortune.

حجر أولاده لـ ...

confier la tutelle de ses enfants à ...

حكم عليه بالحجر.

interdire, mettre en tutelle.

رفع عليه الحجر.

lever l'interdiction.

أمر بمنع إطلاق الأسلحة النارية بالشوارع العمومية.

arrêté interdisant les décharges d'armes à feu sur la voie publique.

interdit, prohibé ممنوع، محرّم، ما تور، منهي

مردوح، منفي، منفض، مستنكر، مجتنب، محروم، محجور عليه.

ما الشرع منفض له.

ce que la loi interdit.

بالمنع محتّم.

rigoureusement interdit.

interdit, pour qu'un tuteur, سفيه محجور

أهل الحجر ، المحجورين .

personne en tutelle .

interessé حارص على مصالحه ، ذو غرض ، صاحب طمع ،

qui aime trop ses interêts .

من له الفائدة في ...

interessé à ... dont c'est l'interêt de

لا شبهة له فيما ذكر لا كثير ولا قليل .

il n'est interessé ni pour beaucoup ni pour peu

dans ce qui est énuméré ci dessus .

له حق في ... مستحق .

être interessé dans .

من له شأن ، ذو الحق ، من له مصلحة ، من له ربح ، ذو

علاقة ، ظنين ، مغرض ، ذو غرض ، صاحب غرض .

qui a interêt à quelque chose , dans quelque chose .

لكافة ذوي الحقوق ، لكل من له في ذلك شأن .

pour tous les interessés , tous interessés .

interesser , ساهم في النفع ، اشركه في الربح في العوائد

.. في المكاسب ،

اشركه في العملة والشغالة بأسرها .

il l'a interessé dans toutes les entreprises

interet , ثمرة , نفع , منفعة , فائدة , خير , صلاح .

في صلاح العامة ,

pour l'interet général, pour le bien public, d'une utilité générale.

وكافة اصحابه .

et tous ses interets.

حقوق العامة .

interet général.

الأمور أو الحقوق المالية , مصالح مالية .

question d'interet.

حقوق الخاصة .

interet particulier.

مصالح مختلفة أو متحدة .

interets distincts.

تنبّه في مصالحه

Il a pris ses interets.

والأتعاب ما يترتب على ذلك من مصاريف وضرر وخسارة .

sous peine de tous dommages interets.

voyez dommage interets.

interet de l'argent , فائض , فائدة , رباء , ربح .

بفائض أو من غير فائض , بدون فائدة , بدون فائض .

avec ou sans interets.

من جرأ بائض .

interêts courus .

الباثرة الواجبة حكمًا .

interêts de droit .

ترتّبت عليه باثرة بحسب خمسة في المائة من غير زيادة على ذلك

productif d'interêts au taux de 5 pour 100 au plus .

فوائض الأموال .

les produits, les interêts de la fortune, des biens

باخذ ايتاخر المدين عن اخر باثرة سنة واحدة او عدة سنين يلزمه ان يؤدي ايضا عليها باثرة قدرها خمسة في المائة في السنة على كل سنة حل أجلها من غير مطالبة .

En cas de retard de paiement d'une ou de plusieurs années d'interêts, les interêts de chaque année échue produiront eux-mêmes de plein droit des interêts au taux de cinq pour cent l'an à compter du jour de l'échéance de chaque année de retard .

انّ سعر باثرة الاموال هو خمسة في المائة في السنة في المعاملات المالية وستة في المائة في السنة في

المعاملات التجارية. فمن تجاوز عن ذلك للحد يعاقب
ومقصود القوانين في ترتيب ذلك منع أخذ الربا.
Pour empêcher l'usure la loi défend d'exiger un
interêt dépassant cinq pour cent en matière
civile et six pour cent en matière de commerce.

intérieur, جواني, باطن, داخل.

intérieurement, داخلاً, باطنًا.

باطنًا وظاهرًا.
intérieurement et extérieurement.

interim, في غضون, وقتي, موقتًا, في اثناء
مدة قيام مقام صاحب وظيفة بينما.
temps pendant lequel une fonction est
exercée provisoirement.

قام المقام.
faire l'intérim.

intérimaire, قائم المقام.

interjeter appel. طلب اعادة النظر. استئناف الحكم.

interligne, في خلال السطرين, ما بين السطرين, فسحة بين سطرين,

interlocuteur, مناجٍ, مخاطب, كليم, متكلم, متحدث
المتحدث والمنصت

l'interlocuteur et l'auditeur

interlocutoire الحكم المأمور به بإقامة البينة لإيضاح القضية كالبحث عن كيفية الحالة وذلك قبل فصل المتنازع عليه.

jugement qui, avant de statuer sur le fond, ordonne une preuve pour éclairer la cause, une instruction préalable.

interlope, مركب متاجر بالأغلال في بلد لا يقبل فيها المراكب الأجنبية أو في مرسى في حال الحصار

Navire marchand qui trafique en fraude dans un pays où les navires étrangers ne sont pas admis ou dans un port en état de blocus.

interlope suspect, مشبوه or ذو شبهة, قبيح العرض, très suspect, dont la réputation n'est pas bonne.

interloquer, توقف, أبكم, ألجم, لبك. أفحم, أنكت, ملجلج.

rester interdit, interloqué, s'interloquer.

intermédiaire, ما بين، متوسّط، واسطة، وسيط

يجده في تناول ذلك نائبة عنه بفقط.

il n'a fait que servir d'intermédiaire en cela.

interminable, من دون نهاية، غير منتهٍ، بلا حدّ، بلا آخر،

international, الواقع ما الجاري بين اثنين او بين عدّة

من الامم،

qui a lieu de nation à nation, entre plusieurs nations.

– **droit international**, قوانين محدّدة المخالطة

والتقرّب بين الامم.

droit qui règle les rapports des nations entre elles.

interner, عيّن مسكناً لشخص وكفّ عليه الخروج منها

fixer une résidence à quelqu'un avec défense d'en sortir.

interpellation, سؤال جاهر من احد سفراء الامّة

الى وزير من الوزراء.

question faite publiquement à un ministre par un député.

interpellation finale إعذار.
Voyez jugement.

interpeller. نبّه على الجواب او على التفسير في أمر
Sommer de répondre, de s'expliquer sur un fait.

— requérir, طالب, استند على

interposer, أدخل, وسّط,

— s'—, توسّط, تداخل

interprétatif, الصالح للتفسير او للتأويل

interprétation ترجمة, تفسير, تعبير, تأويل, ترجيم,

interprète, شارح, ترجمان, مترجم, مفسّر, ترجمان محاكم.

Voyez traducteur. interprète assermenté.

المكلّف بتعريب مراد ... مراد غيره.
celui qui fait connaître les volontés, les intentions d'un autre.

interpréter, أوّل, عبّر, ترجم, شرح, فسّر

interrogatoire سؤال, أسئلة, استنطاق, أجوبة,
جملة السؤال الصادر من حاكم الشريعة والجواب عنه.
ensemble des questions posées par un juge et des réponses faites.

int.

interrogatoire, تقرير السؤال الصادر من حاكم الشريعة، والجواب عنه.

procès verbal contenant les questions posées par un juge et les réponses qui y sont faites.

interroger, استنطق، سال، استفهم.

interrompre, عدل عن، قطع، عطل.

قطع له الكلام.

interrompre quelqu'un qui parle.

interruption, عدول عن، تعطيل، قطع، انقطاع

ويستمر عليه من غير انقطاع.

et il le continuera sans interruption.

intervalle إثناء، مدة، غضون، برهة، مسافة، خلال

في خلال ذلك.

dans l'intervalle.

غبا،

par intervalle.

intervenant, الداخل، الطاري، الواقع.

الداخل في هذا العقد السيد بلان.

l'intervenant dans cet acte M.r X...

الحكم الواقع بين .
le jugement intervenu entre ...

intervenir, توسط بين , تداخل .

intervention, توسط , وساطة , تداخل .

interversion, انعكاس النظام , إنقلاب .

intervertir, عكس النظام , قلب .

intestat, من يموت ولم يخلف وصية .

intimation, مطالبة شرعية , إستدعاء لمجلس الإعادة ,

intime, باطن , خاص , خاصة , قلبي دخيل .

مقرر في ذمته .
conviction intime ,

intimé, المدعو لدى محكمة الإعادة , المدعى عليه لدى محكمة محكمة الإعادة .

intimer, أمر , أجبر , عرف شرعيا , ادعى للشرع لدى محكمة الاعادة ou مجلس الاستئناف .

intimider, أرهب , خوف , هال , تهدد , رعب

intitulé, تسمية , ادعاء , عنوان , لقب , طالع .

حسبما هو بطالع زمام تركته .
ainsi qu'il appert de l'intitulé de l'inventaire de sa succession .

intituler , عنون، لقب، سمى.

intolérance , عدم سواغية، قلة احتمال.

intra-muros , في داخل البلد.

intrigue , مكيدة، دسيسة، مؤامرة.

intrinsèque خاص، باطني، أصلي، جوهري، ذاتي

introductif , مبتدئ الدعوى ou المنازعة.
الرفعة التي تبتدئ بها القضية.
exploit introductif d'instance.

introduire une instance, رافع للشرع.

invalidation , إلغاء، إبطال، إفساد، فسخ.

invalide, عديم الصحة حيث لم يطق على اكتساب المعاش
qui est dans l'impossibilité de gagner sa vie étant invalide.

— لا صحة له شرعا، غير شرعي qui n'est pas dans les conditions voulues par la loi.
فاسد، باطل، ملغى.

invalider , كسر، ألغى، دحض، فسخ، أبطل، أفسد

invalidité , بطلان، عدم صحة، فساد.
عدم صحة الجسم والعقل.
invalidité physique et morale.

invariable, غير متغير، ثابت.

invective, قدح، شتيمة، لعن، مسبّة.

invectiver, لعن، شتم، بهت، هتّب، سابّ.

inventaire, قائمة، بيان، سجل، حرفي، زمام، حصر، بيان مفصل الاموال العقارية والمنقولة والسندات وبالجملة جميع الاشياء التي هي لشخص او موجودة بدار او بسكنى

description détaillée des immeubles, des meubles, des titres et en général de tous les objets appartenant à une personne ou se trouvant dans une maison, dans un appartement.

تقويم البضائع والاموال التي هي بيد تاجر وجريدة الديون التي عليه والتي له على الغير الخ وذلك لتقرير حالته

évaluation des marchandises, valeurs etc. que possède un commerçant, état des sommes dues par lui, des sommes qu'on lui doit etc. destiné à constater sa situation.

ومباشرة كل حصر مكاسب المفلس.

procéder à l'inventaire des biens du failli

حسبما ذكر بطالع زمام التركة الذي حرّره
بعد وفاته الشيخ فلان الموثق في كذا .

ainsi qu'il résulte de l'intitulé de l'inventaire dressé après son décès par Me X notaire à ...

حصر المتروك، حصر مكاسب الهالك، زمام التركة.

inventaire d'une succession.

- bénéfice d'inventaire, voyez bénéfice.

لابدّ للتاجر أن يجعل بيان مكاسبه وديونه
وذلك في كل سنة فإن تأخّر عن هذه
الواجبة وكان مفلسًا يُعاقب آخر
ذلك كمكسّر أو انكسار بالغشّ.

un commerçant doit faire son inventaire tous les ans; s'il négligeait cette formalité, il pourrait, en cas de faillite, être condamné pour banqueroute frauduleuse.

inventer, أخترع، ابتدع، أوجد، اكتشف.

invention, وجود، إيجاد، إبداع، ابتداع، إكتشاف، اكتشاف، اختراع، استنباط.

شهادة الإبداع - brevet d'invention,

ان شهادة الإبداع تصدر من الدولة وتسلم
للمبدعين بعد طلبهم وذلك للتقرير لهم بملكية
إبداعهم وبالاستثناء لأنفسهم اختصاصا
حق استغلاله وتدوم شهادة الابداع
خمسة او عشرة او خمسة عشر سنة
بأكثر ويجري عليها خمسماية او نكية
والف او نكية او خمسة عشر ماية او نكية
بدون ضمان الدولة اولية الابداع
وعظمته انما تضمن اصحاب تلك
الشهادة قبل المشهورين فمن له رغبة
في تسليم له تلك الشهادة له ان يوجه
طلبه للوزير المتولي بأمور الفلاحة او بأمور
التجارة بل يدفعها بولاية العمالة التي
يسكن فيها ويصحب معها توصيل الأداء
مرقوم في نسختين وتصويره او عظامته
وأيضا قائمة تضمن ما وجد فيه من
الوثائق وكذا مبلغ الدراهم قدره مائة
او نكية على وجه المنافسة من قبل
الغرامة المسطورة اعلاه ثم ان شهادات

inv.

الاجاز المحررة باسم نفسه لا يصح الاعتماد عليها إلا بوطن أو نفسه وبالأقطار الخارجة التي تحت طاعتها.

. Ces brevets sont délivrés par le gouvernement aux inventeurs qui les demandent, pour leur assurer la propriété de leur invention et le droit exclusif de l'exploiter. La durée des brevets peut être de cinq, dix ou quinze ans au plus; ils coûtent cinq cents, mille ou quinze cents francs. — L'État ne garantit pas la valeur des inventions brévetées, il se contente de protéger contre les contrefacteurs ceux qui ont pris un brevet; ces brevets sont dits "sans garantie du gouvernement". — Pour obtenir un brevet il faut en faire la demande au ministre de l'Agriculture ou du Commerce, déposer cette demande à la préfecture

de son département, en y joignant : 1° une description, en double expédition, de l'invention, avec les dessins ou les échantillons nécessaires ; 2° un bordereau des pièces déposées ; 3° la somme de cent francs à valoir sur la taxe du brevet. — Les brevets d'invention pris en France ne sont valables que pour la France et ses colonies.

inventorier, حرّر قائمة ”بيان، سجّل، حرّر، زمام، جمع

فيجي في القائمة ” في البيان ” في الخص

comprendre dans un inventaire.

inverse, متعكّس، مقلوب.

inversion, انقلاب، سياق الكلام، تقديم الكلام وتأخيره،

investigateur, الباحث، الباحص، المحقّق، المستقصي، كاشف الحالة، مختبر.

investigation, بحث، بحص، تفحّص، تحقيق، استقصاء، كشف الحالة.

investir, ولّى، قلّد، نصب.

— sans être investi de ce droit. من غير أن امنح.

investir, cerner, — طوّق، احاط ب، حاصر، أحدق.

inviolabilité, — عدم الاباحة، تكريس، حرمة.

inviolable, — محرّم، لا يباح، لا يتعدّى.

inviter, — دعا إلى، حمل على، أغرى ب، أشار على.

هم مدعوون للاجتماع يوم كذا.

ils sont invités à se réunir le ...

بلّغت كلّ ريف.

j'ai invité chacune de quartier.

involontaire, — صدر الخاطر، بدون اعتماد، غير اختياري،

جراح الخطأ.

blessures involontaires.

قتل الخطأ.

meurtre involontaire.

invoquer, — استعان، استغاث، استنجد، استدعى.

invraisemblable, — بعيد عن التصديق، غير محتمل

ما فيه ينكر.

invraisemblable.

invraisemblance, — بعد عن التصديق، عدم الاحتمال

ipso facto, — من الفعل والعمل، من نفسه...

irrécusable, — ممتنع الرد، ممتنع الدفع، غير مرفوض، لا جرح فيه

irréfragable, لا يعارض، لا ينقض، غير مرفوض، لا يمكن فيه النقض او النقيض.

irréfutable, لا رد عليه، لا تجريح فيه، لا إدحاض فيه، لا نقض فيه، لا محاورة فيه.

irrégularité, خلاف القاعدة، عدم ترتيب، عدم نظام، خلل، اختلال.

irrégulier, شاذ، مخالف للقواعد، مغاير للقوانين.

irrégulièrement, بشذوذ، بضد القواعد او القوانين.

irrémissible, لا يعفى عنه، غير قابل الصفح، غير مغفور.

irréparable, غير قابل الإصلاح، غير قابل التعويض.

irrépréhensible, لا معاتب، لا ملوم.

irrépressible, لا زجر فيه، لا نهي فيه، لا قمع فيه، لا ضبط فيه، لا منع فيه.

irréprochable, لا عيب فيه، منزه عن العذل، منزه عن المؤاخذة، ذو النزاهة.

الشهود المبرزون.
les témoins irréprochables.

irrésistible, غير مقهور، لا يغلب.

irrésolution, اختلاط الذهن، تموج الافكار، حيرة، تردد، عدم العزم، عدم الاعتماد.

irrespectueux, غير موقر غير موجب غير محترم، غير مكرم، ذو عفوف والخراب.

irrespectueux et insoumis.

irresponsable, غير ضامن غير كفيل.

irrévérence عفوف، وقاحة، عدم أدب، عدم احترام.

irrévocable, لا يرد، غير قابل المراجعة، ممضى

irrigable, مسقوى.

irrigation, سقاية، سقى.

بمسقى.

à l'irrigation.

حظه من الشرب.

avec la part d'eau d'irrigation à la quelle il a droit.

islam, إسلام.

تمسكها بالإسلام واغتباطها به.

par attachement pour l'islamisme et à cause du bonheur qu'elle éprouve en l'ayant embrassé.

isoler نحى، عزل، فصل، فرز، أفرد.

ميز إحداها بالسكنى.

issu, ، متفرّع، متولّد، منتسب الى، مولود، عقب.
سليل الإكرام.
issu d'une noble lignée.
بنت الصّلب.
une fille issue de lui.

issue, مناص، مسلك، مهرب، مخرج، منفذ،
— fin, عقبى، نتيجة، ختام، آخرة، عاقبة،
عقب، مصير،
تمام الدّعوى، الأمر، عاقبة النازلة.
l'issue de l'affaire, l'issue du procès.

itératif, مكرّر، متلّى،

itinéraire, دفتر المراحل، دفتر المنازل، دليل
السّياحة، دليل الطرق للانتقال
من موضع لموضع آخر.

ivre, نشوان، ثمل، سكران
شارب الخمر.
qui s'adonne à la boisson.

ivresse, خمار، نشوة، ثمل، نشى، سكرة.

ivrogne, سكّير، دشّريب، شارب الخمر.

ivrognerie, خمار، نشى، سكرة.

ان السكرة تخل وتذل صاحبها
حيث يغيب عقله وتكليفه مع انه
لم يزل ضامنا في افعاله ولذلك صعّبت
الشريعة الافرنسوية في زجر السكرة
فمن سكر بالجهر يعاقب بالخطية
وان تكرر منه ذلك يعاقب بالسجن
وحتى باسقاط امتناعه بالحقوق
السياسية ثم ان اذا باع الخمار
اعطى منه للاشخاص وهم في حال
السكرة يعاقب بالخطية

L'ivresse est dégradante, car elle ôte à l'homme la conscience de ses actes sans lui en ôter la responsabilité. Aussi la loi française a-t-elle cherché à réprimer l'ivresse.

L'ivresse publique peut être punie de l'amende, et s'il y a récidive, de la prison et même de la privation des droits politiques

ivr.

. Les débitants qui donnent à boire à des gens ivres sont mis à l'amende.

ivroguer, تولّع بالخمار, انصبّ على شرب الخمار, s'adonner à la boisson.

jachère, أرض تاحة من الزرع ، عطيل ، مسوكي
ان فائدة ارتياح الارض في احدث فيها
الهضم والمنافسة إذ يعطى العضو او
إنطبع اللازم للارض بتسميدها
وتجيء دائما بشرط ان تكون متناوبة
زرعها بترتيب ونظام .
L'utilité des jachères est aujourd'hui contestée. au moyen des engrais on peut donner à la terre les éléments qui lui manquent, et par un assolement bien combiné on peut la rendre fertile en tout temps.

jaillir, نبع ، انبجس ، فاع ، انفجر ، نبّع .

jalonner, غرز وتدا ، وتّد .

jamais, قط ، قطعا ، اصلا ، ابدا ، دائما .
كأنه لم يقع اصلا
comme s'il n'avait jamais eu lieu .

jardin, جنة ، حديقة ، روضة ، بستان .
مساقاة .
association pour la plantation d'un jardin.

jaugeage, — مكيل،

jauger, — قدّر، عاير، كال.

je, — انّي، انا.

انّي فلان الواضع خطّ يدي اثر تاريخه.

je soussigné.

اقول انا الواضع اسمي

je soussigné déclare.

jet, — رمية، رشقة،

رمي الماء بالشارع العمومي.

jet d'eau sur la voie publique.

jetée, — رصيف، صف حجارة.

jeter, — رمى، القى، طرح.

القى الاحجار.

jeter des pierres.

jeu, — ملعبة، لعب، لعبة.

محل لعب القمار.

maison de jeu.

قمار، ميسر، لعب. يقيمروا العابا بالدراهم او يسمحون بها لغيرهم

jeu de hasard.

jouer ou laisser jouer de l'argent.

jeu.

إنّ إحداث محلّ لعب القمار وهو ممنوع بأرض فرنسة ولم يبح القوانين فيباح لشخص على غيره بطلب وفاء دين قد ترتّب بذمّته من لعب القمار وعسى أن يكون التاجر المفلس مطلوبًا بالانكسار إن تبيّن بأنّه وقع إفلاسه بسبب لعب القمار أو بالمعاملات المتوكّلة على الغرور أو على الخطر محض.

Les maisons de jeu sont interdites en France. La loi n'accorde aucune action en justice pour le paiement des dettes contractées aux jeux de hasard. Le commerçant failli peut être déclaré banqueroutier s'il est établi que sa faillite a été causée par des jeux de bourse ou des opérations de pur hasard.

jeune,

فتًى، صغير السنّ، ولدٌ.

يافع، فتًى، غلام، شابّ.

jeune homme.

jou.

jeunesse, حداثة، شبوبية، صبوة.

jeunes gens, غلمان، صبيان، أحداث، شبان،

joindre, ضم، وحد، ألف، جمع، قرن، وصل، ألحق، صحب

— ajouter, ألحق به، أضاف إلى، ضم.

joint, مصحوب، متصل، موصل، مضاف، منضم،

— ci-joint, لفا، طيه، صحبة...

إني بعثت لك صحبة هذا...

je vous envoie ci-joint.

وجد مسلكا ل... ou مخرجا.

trouver le joint

jonglerie, زعبرة، مخرفة، شعبذة.

joug, نير، أنيار،

— sujetion, حال من هو تحت الطاعة ou السلطة،

حال من هو مأمور.

jouir, تنعم، تلذذ، تمتع، استمتع، استغل، تصرف،

يتصرف فيه بأنواع التصرفات.

pour en jouir de toutes les manières.

jouissance, نعمة، لذة، تمتع، امتاع، استغلال،

تصرف، انتفاع، إعمار، منفعة، وضع اليد.

entrée en jouissance, شروع في الانتفاع.

jou.

من تاريخ ابتداء التصرف.

du jour de l'entrée en jouissance.

من تاريخ انتفاعه بالدار.

à partir de l'entrée en jouissance de la maison.

مبدأ التصرف والانتفاع بها في الحال.

jouissance immédiate.

مبدأ وضع اليد.

entrée en jouissance.

يتصرف فيه كما يشاء.

pour en jouir comme il l'avisera.

ينتفع به.

il en aura la jouissance.

واستغلالهم له.

et la jouissance qu'ils en ont eue.

وغلته الجارية عليهم بانواع الاستغلال.

dont ils disposent des produits comme ils l'entendent, qu'ils exploitent comme bon leur semble.

يستحق الغلة من تاريخ.

jou.

il aura droit à la jouissance des biens à compter de …

تعيين وقت الاستلام .

fixer l'époque de l'entrée en jouissance

يتصرف فيها تصرف المالك في ملكه وذي المال في ماله .

pour qu'il en jouisse en pleine propriété et en dispose à sa guise.

يكون وضع اليد على الاملاك المذكورة الواقع فيها القسمة في غرة شهر كذا .

l'entrée en jouissance des biens formant l'objet du partage aura lieu le premier du mois de …

التزم فلان بأن يمضي لفلان الابتاع بجميع منافع المكترى دون تشويش .

X s'engage à assurer à Y la paisible jouissance de l'objet de la présente location.

مالك لامره .

jouissant de tous droits.

بحسب اعتبارهم يختلف.
variés selon que diffère le mode de jouissance.

ح من أهل التبرعات.
contracté par ceux qui ont la jouissance et l'exercice de tous leurs droits.

jouissant, المتمتع، المنتفع، المستغل، المتصرف،
المنتفع، المتحكم، الواضع يده.

jours, * voyez ouverture.

journal, gazette, ورقة خبرية، جريدة اخبار،
جريدة حوادث يومية، مياومة.

محل إدارة الجريدة.
bureau du journal.

جريدة الحوادث السياسية والعلمية والتجارية.
journal donnant des nouvelles politiques, littéraires, commerciales.

livre de compte, الدفتر اليومي، يومية،

journal de bord. دفتر يقيد فيه رئيس المركب الملاحظات المتعلقة بالسفر في البحر

* Les 3 premiers jours du mois غرّة
les 3 derniers سلخ

d'ici à huit jours au plus tard من تاريخه الى ثمانية ايام

journalier يوميّ.
qui se fait chaque jour.
— ouvrier, أجير يومه، أجير مستأجر،
journalisme, حرفة صاحب جريدة الحوادث،
journaliste, صاحب جريدة الحوادث، محرّر
الوقائع اليومية.
journée, travail, نهار، كراء نهار،
أجرة نهار، خدمة يومية.
joute au figuré, مطاعنة، مبارزة، مجادلة،
joyau, مصاغ، حلي الزينة.
judicature, منصب القاضي ou حاكم الشريعة
judiciaire حكمي، قضائي، شرعي، عدلي.
au tribunal civil de l'arrondissement
بالمحكمة المدنية من نسق كذا القضائي.
judiciaire de ...
الناظر في الأحكام ou في الأمور الشرعية.
chargé des affaires judiciaires.
بالشهادة العادلة.
par voie judiciaire
بيع باذن من الحكومة.

vente judiciaire.

— Conseil judiciaire voyez conseil.

judiciairement, بموجب الشرع شرعاً،
بمقتضى الموجبات العدلية.

suivant les formes judiciaires.
على الصفة المعتبرة شرعاً.

judiciairement.

judicieusement, صواباً، بصواب، صائب بعقل،
judicieux, صاحب دراية، مصيب، عاقل.
juge, قاضٍ، حاكم الشريعة.
قاضي البحث.

juge d'instruction.
قاضي الصلح، حاكم الصلح.

juge de paix.
أحد أعضاء المحكمة الشرعية بكذا.

un juge, un des membres du
tribunal de ...
وتعيّن السيد فلان أحد أعضاء المحكمة ناظراً.

M^r X est nommé juge commissaire.
قد تعيّن الحاكم فلان ناظراً في أعمال القضية.

jug.

Mr X, juge acté nommé commissaire,

jugé , chose jugée , حكم ماض، حكم لا مراجعة عليه

حكم بصواب ou بغير صواب .

le bien jugé ou le mal jugé .

وقع انشاء ou احداث محاكم قضاة الصلح
في سنة ١٧٨٩ وهي من احسن ما احدثته
بافرانسة دولة ذلك الوقت أي حين
اجتمعوا شيوخ الامة وابرموا باستبداد
يدها على رياسة الحكومة فجعل من
نسق قضائي له قاض منوط بالصلح بين
المتخاصمين وبالحكم في النازلات وكبار النوازل
في دعاوى لا يمكن فيها الاعادة بعد
أن يفصلها كما له الحكم بالخطية وحتى
بالسجن في القضايا الضبطية التي حد
معلوم ومتعلق ايضا بمنصبه امور
نفاءة للمنازعات وهي انعقاد مجلس
أولياء المحجورين تحت رياسته ووضع
الختم على الاموال والمكاسب والبحث
والتفحص مع وكيل الجمهور عند وقوع
الجرائم والجنايات في قضائه .

jug.

C'est en 1789 que furent créés les justices de paix, une des meilleures institutions que la France doive à la Révolution. Il y a un juge de paix dans chaque chef lieu de canton; il exerce les fonctions de conciliateur et celles de juge; il juge sans appel des affaires et peut prononcer des condamnations à l'amende et à la prison dans les affaires de simple police dans des limites déterminées. Le juge de paix a aussi des fonctions extrajudiciaires: il convoque et préside les conseils de famille; il appose les scellés; il aide le procureur de la République à rechercher les crimes et les délits commis dans son canton.

jugement, قضاء، حكم، محاكمة.

برز حكم.

un jugement est intervenu.

حُكْمُ البتات .

jugement définitif, en dernier ressort

بعد التحاكم بين ... في

apprès jugement intervenu entre ...
relativement à ...

حكم حضوري .

jugement contradictoire .

حكم غيابي .

jugement par défaut .

حُكمًا تامًّا خاليًا عن الاستئناف والتعقيب .

jugement en dernier ressort .

حُكمًا تامًّا نهائيًّا .

jugement en dernier ressort .

Jugement en premier ressort : [illegible]

المحكوم له .

la partie au profit de laquelle le jugement a été rendu .

المحكوم عليه .

la partie qui succombe .

المحكوم فيه .

l'objet du jugement .

صيغة الحكم.

le dispositif du jugement.

حكم عنده موجب.

(jugement) dont les considérants sont pour lui (le cadhi) bons et valables.

ثم لم يبق شبهة.

et qu'il regarde comme complètement motivé.

الحكم بما ظهر له.

de rendre un jugement conforme à l'opinion qu'il s'est faite.

وظهر للشيخ القاضي والله اعلم ان..

il a apparu au vénérable cadhi et Dieu est le meilleur juge que ...

عجز.

déclarer, constater, donner ou prendre acte de l'impuissance d'une partie à prouver ses allégations ou de réfuter celles de son adversaire.

والعجز والتعجيز.

710

jug.

son impuissance à prouver ses allégations et la constatation faite par le cadhi de cette impuissance.

ثم أعذر للمدعي في شهود المدعى عليه.

puis le demandeur fut invité à produire ses moyens contre les témoins du défendeur.

بعد الإعذار والانذار والتلوم والنظر.

après avoir invité la partie déboutée à produire ses moyens de défense, l'avoir prévenu des suites de son silence et lui avoir accordé les délais et atermoiements nécessaires.

وأوجب العمل بمقتضاه.

et il rend son accomplissement obligatoire.

يجب العمل به.

on doit s'y conformer.

وحينئذ أعذر القاضي للأول في شهود الحيازة بأبقيت لك حجة وهل لك عذر في تركها القيام

jug.

وسكوتك المدة المذكورة عن الكلام

Le Cadhi invita le demandeur à fournir ses moyens de défense en lui disant: vous reste-t-il quelque argument à faire valoir contre la preuve testimoniale de la possession; avez vous quelque chose à dire au sujet de votre abandon à revendiquer vos prétendus droits et de votre silence pendant le délai précité?

حكما تاما انفذه وامضاه سوغه وارتضاه
وأوجب العمل بمقتضاه لعجزه عن موجبه
وتم لديه بسببه من إعذار وانظار ونحو
ذلك.

(Le Cadhi) déclare ce jugement complet, licite, valable, obligatoire, exécutoire, établi en bonne et due forme après l'accomplissement des formalités légales: invitation à fournir les moyens de défense, fixation de délai etc.

شهد عليه دامت كرامته بما فيه عنه
وهو بمجلس حكمه ومحل قضائه ونفوذه
من اشهده المتداعيان المذكوران بما
فيه عنهما وهما على الحالة الجائزة
شرعا وعرفهما.

témoignage est porté relativement à ce qui est relaté ci dessous vis-à-vis du Cadhi siégeant en son tribunal dans le lieu accoutumé pour l'examen des affaires et pour le prononcé des jugements, par les deux assesseurs dont les deux parties prénommées ont également requis le témoignage, en ce qui concerne leurs dires, les deux parties jouissant de toutes leurs facultés, et leur identité ayant été dûment constatée par le Cadhi.

ولا يستند لعلمه الا في التعديل والجرح.

Le Cadhi lorsqu'il juge ne doit pas

le Gouvernement de la République ... mande et ordonne à tous fonctionnaires et agents appliqués au service de l'État de veiller et de s'employer à l'exécution des présents jugements.

jug.

Se baser sur la conviction qu'il peut avoir dans l'affaire, mais il peut, s'il le connait, regarder un témoin comme honorable ou récusable.

يقضي إذا صح بموجب جلي .

a été rendu un jugement valable et dûment motivé.

jugement, opinion, . رأى , نظر , تحرير
ظهر له ان .

juger que, apprécier...

- jugement dernier, , يوم الحشر , يوم الدين
يوم النشر , يوم البعث .

- faculté de l'âme, , تمييز , قوة حاكمة
قوة مميزة .

juger, , قضى , دان , حكم , بصل
- penser . تصور , توهم , خمن , حدس
رأى , ظن .

وبالاجمال بله ان يفعل ou يعمل كل ما يراه مناسبًا .

et généralement faire tout ce qu'il croira convenable.

Jur.

يفعل كما يراه على الإطلاق.

il fera tout ce qu'il jugera convenable.

إن رأى ذلك.

s'il le juge convenable.

الظاهر أن ...

à en juger par l'apparence ...

jumeau, توأم.

juratoire caution — يمين من شخص لدى محكمة، بنوعية متعهد به الوفود والحضور او الاتيان بشيء نأمن به.

serment fait en justice de se présenter ou de rapporter une chose dont on est chargé.

juré, حاكم شرعي مختار من الأهالي، حالف.

— ennemi juré, خصم ألد، عدو محض،

جمعية القضاة، أعضاء المجلس، مشايخ الحرب.

les jurés, le jury, les membres du jury.

jurement, voyez serment. يمين، حلف، قسم.

jurer, أقسم، حلف،

— blasphémer, جدف.

jurisdiction, أيالة شرعية, قضاء, ولاية شرعية, ولية, حكومة, منحوحة, القسم المتحكم عليه تصرف حاكم, مرجع, مصر, تعلق.

juridique, عدلي, شرعي, الواقع شرعا, المنعقد على الصفة الشرعية, بالموجب الشرعي المعتبر شرعا.

juridiquement, عدلا, شرعا, شرعيا, بالصفة الشرعية, بالموجب الشرعي.

jurisconsulte, مفتي, فقيه,

jurisprudence, علم الفقه, فقه, المعروف من الفقه, درس فقه.

un cours de jurisprudence.

وبقوله القضاء.

la jurisprudence est conforme à son avis.

جملة الأحكام الفقهية الجاري عملها في بلد وجملة الأحكام التي تلحق بباب.

ensemble des principes de droit suivis dans un pays, dans une matière.

jur.

juriste, من أهل علم الشريعة — الفقيه، فقيه، كاتب في الأبواب الفقهية.

qui écrit sur les matières de droit.

jury. مجلس مختارون أعضاؤه من أهالي البلد ومكلفون بإبداء رأيهم في قضية بعد القسم.

réunion de citoyens appelés à donner, après serment, leur avis sur une affaire.

مجلس الامتحان.

jury d'examen,

مجلس التقويم عند البيع الجبري في العقارات

jury d'expropriation.

وقع إحداث مجالس محاكم الجرائم في سنة ١٧٩١ تباشر جرائمهم في كل عام يُنتخب عضو واحد من خمسمائة من السكان على يد عمال العمالات وشيوخ المدن وقضاة الصلح بأن يفتح في تلك الجريدة الأهالي الذين يجمعون السن ما بين ثلاثين وسبعين سنة بشرط أن يكونوا متمتعين بالحقوق المدنية والسياسية ثم إن قبل افتتاح

Suit.

المجلس بعشرة ايام يحضر رئيس محكمة
الجرائم الفرعية بالجاهر بل يخرج ستة
وثلاثين اسم ممن لهم القبول في المجلس
وعشرة اسامي من نوابهم ولكل
قضية يخرج اسامي الاعضاء الذين
يبطلونها بمحض المتهم بالجريمة
ووكيل الجمهور فمن خرج اسمه في
الاثنا عشر الاولين هم الذين ينعقد
بهم المجلس فيسوغ للمتهم وكذا
لوكيل الجمهور ان يجرحوا كل منهما
في ستة من اعضاء المجلس وذلك
بغير تبيين موجب الجرح وقبل
شروع المجلس في القضية يحلفون
اعضاؤه بانهم يصرحوا على ذمتهم
وربهم هل المتهم ارتكب الجريمة
المطلوب بها وبعد ان تصرح
المجلس يجري اعضاء المحكمة اي
القضاة الاحكام على المجرم بحسب
ذلك التصريح اما منصب عضو
المجلس فهو ملزوم لنا الاشخاص

jur.

الذين لا بدّ لهم ان يجمعوا لاكتساب
معاشهم فهم محترزون من هذه الكلفة
وعسى ان يحكم بالخطية على من دعي
من اعضاء المجلس وتأخر بدون عذر
صحيح مقبول من المحكمة.

Le jury des cours d'assises a été
institué en 1791. Une liste est
dressée chaque année par les soins
des préfets, des maires et des juges
de paix. Sur cette liste sont inscrits
les citoyens ayant de trente à soixan
te dix ans jouissant de leurs droits
civils et politiques. Dix jours
avant l'ouverture de la session,
le président des assises tire au sort,
en audience publique, les noms de
trente six jurés titulaires et de
jurés supplémentaires. Pour cha
que affaire à juger, on procède à
un nouveau tirage en présence de

de l'accusé et du procureur général. les douze premiers noms sortants forment le jury du jugement, dont chaque membre prête serment de déclarer en son âme et conscience si l'accusé est coupable. Le ministère public et l'accusé ont le droit de récuser, chacun, six jurés sans en faire connaitre les motifs. après la décision du jury les juges n'ont plus qu'à appliquer la loi conformément à cette décision : — les fonctions de juré sont obligatoires; mais ceux qui ont besoin pour vivre de leur travail manuel en sont dispensés. — Le juré convoqué, qui, sans excuse valable admise par la cour, ne s'est pas rendu à son poste peut être condamné à l'amende.

jusque, إلى, حتى, إلى حد.

إلى انقضاء الأجل المذكور.

juste, chose, مطابق الحقيقة, حق, عدل, صحيح, محكم.

juste et solide.

– personne, محق, منصف, عادل, ذو صلاح, عدل بالحق.

rendre bonne justice.

عدل في الحكم.

gouverner avec justice.

قيمة عدل وصلاح.

une estimation juste et équitable.

– exact, طبق, مضبوط, محكم, كما ينبغي,

– vertueux; صالح, بار, وافٍ.

justement, بضبط, ضبطا, باستحكام, بالقانون, بعدل, بصلاح, بالإنصاف.

justesse, صحة, صلاح, عدالة, إصابة, ضبط, إتقان,

justice. صلاح, صلاح, بر, انصاف, استقامة, استحقاق, حق,

– droit.

– les juges. القضاة, حكام الشريعة, أهل القضاء, أهل الشريعة,

في باب القضاء.

jus.

au chapitre de la justice distributive.

توصل الى حقه.

il a obtenu justice.

تقدم للشرع.

aller en justice.

القائمون بالأحكام.

chargé de rendre la justice.

بإذن الحكومة، بأمر المحكمة، عن أخذ الشرع.

par autorité de justice.

الشرع القويم.

l'immanente justice.

الشرع المطاع.

la justice à laquelle on doit se soumettre.

تداعى، تحاكم، تنازع، تخاصم، تشارع،

aller en justice, se pourvoir devant la justice.

طلب من المحكمة، طلب الحكم على فلان ب ...

faire ordonner en justice ...

- repris de justice، المحكوم عليه سابقًا بالخطية أو بالسجن، -

- justice de paix، المحكمة الصلحية.

jms.

إن القضاء بهو واقع بأي دولة وكذا
بالدول الأخرى على يد متوظفين يقال
لهم قضاة وتتعدد الامور الجنائية من
الأمور الملحقة بالنوح والقصاص اما
القضاء في الأمور المالية يعني فصل
المنازعات الحادثة بين الأشخاص تشتمل
على المحاكم الصلحية المنعقدة في مركز
العاملية والمحاكم الابتدائية المنعقدة
في مركز القسم القضائي وتقع المرافعات
لديهما بحسب مبلغ المطلب وما
جاء في القوانين وتسوغ الإعادة للمحكوم
عليه في بعض القضايا لدى محاكم
الاستئناف، اما المخالفات للقوانين
والجنايات والجرائم فهي ملحقة
بالقضاء في القصاص والنوح والجزاء
فتحكم محاكم قضايا الضبط في المخالفات
تحت رياسة قضاة الصلح وتحكم
محاكم الجزاء في الجنايات ثم ان محاكم
الإعادة يعني الاستئناف لها النظر
في نقض الأحكام الصادرة من محاكم

jus.

الجزائر أما القضاء في أمور الجزائر فهو واقع على يد محاكم معدة لذلك وها هي كائنة محكمة عليا من جملة المحاكم حيث يسوغ لها أن تبطل وتقرر الأحكام الصادرة من المحاكم السفلية وأن تأمر بأنه سيحكم جديدا في القضايا إذا لم يصح عندها موجب الأحكام المطلوب نقضها وإذا تبين عندها سوء القضاء :

La justice est rendue en france et dans tous les états civiliser par des fonctionnaires spéciaux appeler juges. On distingue la justice civile et la justice criminelle. La justice civile, qui regle les contestations entre particuliers, comprend les tribunaux de justice de paix; dont le siège est au chef lieu de canton et les tribunaux de première instance dont le siège est au chef lieu d'arrondissement.

jus.

Les affaires sont portées devant les uns et les autres selon leur importance et les prescriptions de la loi. En certains cas on peut faire réviser les jugements par les cours d'appel.

Les contraventions, les délits et les crimes sont du ressort de la justice criminelle. Les tribunaux de simple police, présidés par les juges de paix jugent les contraventions : les tribunaux correctionnels ou de première instance jugent les délits ; les cours d'appel connaissent de la révision des affaires jugées par les tribunaux correctionnels ; enfin, les crimes sont jugés par les cours d'assises. Au dessus de tous les tribunaux est la cour de cassation, qui peut casser pour mauvaise application de la loi, les jugements et arrêts rendus par

toutes autres tribunaux et les cours, et ordonner que les affaires seront jugées de nouveau.

justiciable, ملتزم بحكم
في حكم كذا ... تحت حكم ...
justiciable de ...

justicier, أجرى الحكم بالعود والقصاص على شخص بموجب حكم صدر عليه.
soumettre à une peine en vertu d'un jugement, d'une sentence.

justifiable, قابل التزكية, قابل التبرير, قابل البراءة

justificatif, مبرئ, مزكّ, مبرّر, محقق,
— qui certifie, موطد, محقق, موضح, مثبت,
وثائق مبرّرة الخدمة.
pièces justificatives.

justification, تحقيق, تبرير, تزكية, تبرئة.

justifier, برّر, برّأ, زكّى,
— prouver, حقّق, ثبت, برهن على ... قرّر,
— se justifier, تزكّى, برّأ نفسه,
— être justifié, تبرّأ, تزكّى, تبرّر.

jus.

بيّنة مثبتة ما يزعم .

une preuve qui justifie ses dires,
ses prétentions.

أتى بالحجج المعززة ما ادّعاه .

il a produit des documents de natur
à justifier ses prétentions.

كلّفه القاضي بإثبات دعواه ..

le cadhi le mit en demeure d'appor
la justification de ce qu'il avan

بعد المحاسبة والتبرير والتحقيق فيما
عاطاه وجالت فيه يده بالتصرّف .

après règlement de compte et
justification concernant sa ges-
tion et bon administration.

juxtaposer, وضع شيئاً بجانب مثله .

juxtaposition, إيداع شيء بجانب ou بقرب مثله

poser une chose à côté d'une autre

labeur, عنا، جهد، كد، تعب، شغوة،
ارض محروثة.
terre de labeur,
بهيمة الحراثة.
bête de labeur.
labial, شفهي، شفوي،
شرط مشافهة.
convention labiale.
laborieusement, بجد، بكد، بجهد، بعنا، بتعب،
laborieux, chose, شاق، متعب، عسر،
— personne, جد، شغيل، مجتهد
labour. فلاحة، حرث، حراثة،
labourable, قابل الحراثة، قابل الفلاحة، صالح
للفلاحة، صالح للحراثة، صالح للتراب
أرض للحراثة.
terre labourable.
جهيرة، مطابر،
carré que fait le laboureur avan
de commencer son labour (étend.
d'une journée de labour.)

labourage, كراب، بلاحة، حراثة،
laboureur, كرّاب، حرّاث، أكّار، فلّاح،
laboureurs, حرّاث، أكّار، فلّاح،
labyrinthe, au figuré, أمر معضل، أمر مستوعر، أمر مشعّب، أمر مشكل،
embarras, complication d'affaires embrouillées.
lacérer, خرّق، شقّق، مزّق،
laconisme, بالتقصير في الكلام، إختصار في الكلام، كلام موجز، إيجاز.
lacune, نقصان، خلو، فضاء،
laine, صوف.
اصوافها ونتاجها.
la laine et le croît.
laïque, عالمي، علماني، عامّي،
ليس من أهل الرهبانة.
qui ne fait par partie des religieux.
laisser, تغافل عن، أهمل، أطلق، خلّى.
— céder, ترك، سلّم، خلّى بغى،
— de, أمسك عن، انقطع، كفّ

أن يتركا في الضيعة عند انقضاء أجل الكراء مقدار ما تسلّماه تبناً و زبلاً وقت دخولها.
de laisser sur la ferme à la fin du bail la même quantité de paille et d'engrais que celle qu'ils auront reçu alors de leur entrée en jouissance.

laisser-passer, أذن بالكتابة للجول في بلد او للعبور.
permission écrite de circuler, de passer.

langage, لغة، لهجة، لسان.
— discours, نطق، كلام، تكلم.

langue, لسان،
— langage, لغة، لهجة، لسان،
لسان ثلاب، فاحش، مغتاب.
— mauvaise langue.
إبتداء المقاولة في أمر وشروع الاشتغال في دعوى.
prendre langue. commencer à s'occuper d'une affaire.

lapider, رجم، رمى بالحجارة.
lapin, ارنب،
عسى ان يستوجب ماله غاية بجرم

ضرر والخسارة اذا ترك الارانب تتوالد
وتفرخ الى أن يحصل منها الضرر للجيران.
Le propriétaire d'un bois est passible de
dommages-intérêts lorsqu'il laisse
pulluler les lapins au point de causer
un préjudice aux voisins.

laps, حصة من الزمان، برهة، فسحة، مدة، ظرف
lapsus, عثرة في الكلام، عثرة في الكلام، غلطة
lapsus linguae, erreur de langage.
lapsus calami, erreur de plume.
عثرة اللسان، عثرة في اللسان.
lapsus linguae.
فلتة الكلام، سهوة، سهو،
erreur échappée en parlant.

larcin, سلب، سرقة، اختلاس.
largesse, faire des - بذل، جاد على، انعم
تسبغ النعمة، تبرع.

larron, سارق، حرامي، لص.
latent, مضمر، مستتر، مخفي.
latéral, طرفي، جانبي، عن جانب

Laz.

latitude, largeur, [illegible]

— (جمعة) liberté d'action, فسحة، مساحة، مجال

لتراح. (امتداد)

أطلق وفوّض له الأمر مطلقًا ليعمل

بما رأى ou بكل ما يراه.

il lui a accordé toute latitude d'agir comme il le jugera convenable.

lauréat, فائز بإجازة ou بجزاء ou حلوان.

laver une injure dans le sang, [illegible] او جرح من تعدّى (قتل) عليه بسبّ او شتم.

— se laver d'une accusation, (تبرّأ) [illegible] زكّى، برّر نفسه من تهمة.

layette, لباس الطفل.

lazaret, اقامة ou منزل منفرد يمكث فيه الاشخاص والبضائع الواردين لبلاد [illegible] إعتزالًا ربّما يحملون مرضًا معديًا يعني يلصق او ما يحتمل بذلك.

établissement isolé où séjournent en quarantaine les hommes et les marchandises qu'on suppose capa

ble d'introduire une maladie contagieuse dans un pays.

leçon, درس، تدريس، تعليم.

— avis, وعظ، نصيحة، إرشاد.

— réprimande, تبكيت، تأديب، توبيخ، زجر، تونيب.

lecteur, قارئ، مطالع، دارس.

lecture, مطالعة، تلاوة، قراءة.

بعد ما قرأته عليه فيما يخصه.

après que je lui en ai donné lecture en ce qui le concerne.

légal, قانوني، شرعي، مشروع، صحيح، بطريق الشريعة، على الوجه الشرعي، على مقتضى الشريعة ou القوانين.

بوجوه التنفيذ الشرعية.

par les voies d'exécution légales.

légalement, شرعًا، قانونيًا، على موجب الشريعة، الجائزة شرعًا.

admissible légalement.

من سائغ الشرع.

Lég.

légalement permis.

وجب شرعًا.

légalement obligé.

légalisation, تصحيح شرعي، تحقيق شرعي، تصديق،
إشهاد من عامل بتصحيح خط يد غيره.
attestation par laquelle un fonctionnaire certifie l'autenticité d'une signature.

إن تصحيح خط اليد فهو واجب كلما يعرض الاستعمال رسم بخارج الجهة الساكن فيها العاقد بالرسم: فلشيخ المدينة أن يصحح خط يد أهل جهته وذلك مجانًا أي بدون غرم أما خط يد شيخ الجهة وخط يد خليفة عامل الولاية فيصحح على يد عامل الولاية أما الرسوم المعقودة في البلاد الأجنبية فيقع تصحيح خطوط اليد الموضوعة فيها على يد نواب الدولة الافرنسوية بتلك الاقطار ويصحح وزير الأمور الخارجية خط يد هولاء النواب لتكون معتبرة شرعًا.

Lég.

La légalisation est nécessaire toutes les fois qu'un acte doit servir hors de la commune où réside la personne qui l'a signé. — Le Maire est tenu de légaliser, gratuitement, la signature des particuliers. Les actes des maires et des sous-Préfets sont légalisés par les Préfets. — Les actes passés à l'étranger doivent être légalisés par les consuls français et la signature du consul doit, elle-même être légalisée par le ministre des affaires étrangères.

[l]égaliser, شهد بصحة خط البيع, صحّح, حقّق

[l]égalité, مشروعيّة, صحّة شرعيّة, صحة قانونيّة ما هو على الموجب الشرعي :

حاد ou زاغ عن الطريق الشرعية ou القانونية

il s'est écarté de la légalité .

[l]égataire, الموصى له بالإرث ou بالوصية, موصى له

Leg.

أوصيت لفلان بجميع ما أخلفه موروثاً عني

j'institue pour mon légataire universel...

légation, personnel, إعضاء السفارة.

hôtel, منزل إعضاء السفارة

légende, تعبير مع صورة ou أمثلة الأراضي

explication jointe à un plan.

d'une médaille, كتابة فوقها بنقشة

légèreté, imprudence de conduite, طيش، خفة، جفة عقل

légiférer, وضع الشرائع والقوانين،

législateur, واضع القوانين، مشترع، شارع

واضع الشرائع

législatif, واضع القوانين والشرائع،

qui fait des lois et des décrets.

الذي هو من المنوال ou من النوع الشرعي.

qui est de la nature des lois.

من له القدرة لوضع الشرائع والقوانين

pouvoir législatif.

législation, القدرة لوضع الشرائع.

droit de faire des lois.

جملة الشرائع والقوانين.
ensemble des lois.
علم الفقه والشرائع، العلوم الشرعية.
Science du droit, des lois.

législature, جملة الأرباب الذين لهم القدرة لوضع الشرائع.
ensemble des pouvoirs constitués qui font les lois.
مدة مجلس أرباب الشرع.
le temps qu'une assemblée législative est en fonction.

légiste, فقيه، متشرع، عالم بالفقه، من له المعرفة في العلوم الشرعية طالب العلم لسيما في العلوم الشرعية.
jurisconsulte, celui qui connait qui étudie particulièrement les lois.

légitimaire, ما هو ملح لصاحب فرض.
qui appartient à la légitime.
مناب صاحب فرض من الوارث بالفرض.
voyez héritier. portion légitimaire.

légitimation , تصحيح شرعي, تخفيف شرعي, تصديق شرعي, تسويغ .

légitime , مطابق, موافق للشريعة, للعدول, للعقل ,
conforme à la loi, conforme à la justice, à la raison .

حق, حلال, شرعي, صائغ, جائز شرعا.
légitime .

أولاد زوجة, أولاد الحلال.
enfants légitimes . voyez enfant .

الجزء المستثنى من الشريعة لبعض الورثة من النصاب الذي كان يجب لهم لو كان المورث لم يتصرف فيه تسابقا لغيره لله.
portion d'héritage que la loi assure à certains héritiers sur la part qu'ils auraient eue si le défunt n'en avait pas disposé autrement , réserve légale .

. héritier légitime صحيح نسبة, صاحب فرض

- cause légitime , عذر .

- légitime défense , المحاماة عند الوثوب .

ضرورة إعدام النفس .
car de légitime défense, où la vie était en péril .

légitimement , حلالا ، قانونا ، بالحق ، شرعا ، حقا ،

légitimer , صحح ، حقق ، صدق ، سوغ .

— un enfant , عطى لولد زناه حقوق ولد الزوجة ،، ولد الحلال بواسطة ،، باستعمال الموجبات الشرعية .
donner à un enfant naturel le titre et les droits d'enfant légitime au moyen de prescriptions édictées par la loi .

légitimité , مطابقة للحق ، موافقة للحق ، صحة ، حق ، حلال ، تسويغ .

legs . هبة بموجب الوصية ، وقف ، وصية .:
وامتنعت لوارث الأمتى .
est prohibé tout legs fait à un héritier .

— par préciput , أوصيت لولدي فلان بجميع القدر الجائز لي التبرع به شرعا من مكاسبي منقولة وعقارية وخصصته به .
je donne et lègue par préciput et hors

Les.

part à mon fils X. toute la portion de mes biens mobiliers et immobiliers.
(Remarque, on voit par les lignes qui précèdent que la loi musulmane est en opposition formelle avec la loi française.)

legs particulier, وصية في خلو خاصة.
— universel, وصية عامة في خلو.
léguer, خلف بوصية، وهب بموجب الوصية، وصى،
légumes, بقول، حمص، كلأ، عشب، خضر.
lenteur, agir avec —, تأنى، توانى، ماطل،
léonine, part —, الحظ الأعظم.
lèse, crime de lèse majesté, تجنى على الجلالة.
léser, faire tort, ضر، اضر، غبن، تظلم.
الغبن.
la lésion, le tort, le dommage.
وقايم بالغبن فيها يحذر.
est recevable toute réclamation pour cause de lésion.
مدعي الغبن.

Let.

celui qui prétend avoir été lésé.

من تظلّم.

celui qui a été lésé.

Léser, blesser, ثلم، جرح، ثلغ،

lésion, tort, dommage, غبن، ضر، ضرر، تظلّم،

– blessure, contusion, ثلغ، بلغ، شج، جرح،
أذى، مضرّة.

Lettre, missive, رسالة، براة، بطاقة، الوكة،
مكتوب، تحرير.
المكاتيب التحريرية والرسائل البرقية.
les lettres et les dépêches.

– homme de lettres, مؤلف، مصنف،

Lettre de change, حوالة، سفتجة،
عند اطلاعكم على هذه السفتجة الاولى
تتفضّل بدفع ... لفلان باذنه تحاسبنا
بها دون إعلام آخر.
à vue il vous plaira payer par cette première lettre de change à M. ou à son ordre la somme de ... valeur en compte sans autre avis.

Ret.

السيد فلان والسيد فلان التاجران بكذا
في كذا من يناير القابل ارجو كما ان تدفعا لكذا
او لكيته بهذه السفتجة الوحيدة للسيد
فلان ومن يأذنه قبضناها سلعة
تدخلانها في حسابكما دون إعلام آخر

au ... Janvier prochain il vous plaira payer par cette seule lettre de change à m... ou à son ordre la somme de ... valeur reçue en marchandises et que passerez sans autre avis.

سفتجة موجلة ليوم معين.

lettre de change payable à jour fixe.

قبول السفتجة.

acceptation d'une lettre de change.

lettre de voiture , ورقة بيد صاحب النقل متضمنة
الشئ المنقول واسم الباعث واسم الموصول
له وثمن النقل.

bulletin qu'un agent de transport doit avoir avec lui et qui indique ce qu'il transporte, le nom de l'expéditeur, celui

du destinataire et le prix du transport.

- à la lettre, حرفًا بحرف، حرفيًّا.

- les lettres, الآداب والعلوم، معقولًا ومنقولًا.

les lettres et le droit.

Leurre, طُعم، طُعمة، غشّ، غرور.

Leurrer, أطعم، أغوى، غشّ، وكّله على الغرور، غرّ به.

il l'a leurré.

ماطل في...

bercer d'un faux espoir.

Levé, plan, صورة الأراضي، امثلة الأراضي.

Levée perception d'impôts, قبض الجبايات، المغارم، الخراج، جباية الأموال الخراجية.

- enrôler des troupes, تجنيد العسكرية.

- de boucliers, إعتراض قوي، معارضة قوية، تشاحن.

opposition très vive.

Lever un siège, رفع حصار.

- une séance, رفع الديوان، المجلس، الميعاد.

- les scellés, رفع الختم.

Lever l'interdiction, فك الحجر، حل من الحجر.

— un corps, انتقال ميت للدفن.

Liaison, rapport, موافقة، ملائمة، مناسبة.

المناسبة بين السبب والاثر.

liaison entre la cause et l'effet.

— union d'intérêts, d'amitié, علاقة، الفة، معاشرة، صحبة.

libelle, رسالة مشتملة سب، كتابة هجو.

libellé, تحرير عقد، تحرير وثيقة، رسم شرعي.

rédaction d'un acte juridique.

libeller, حرر مكتوبا على المنوال الصانع.

rédiger dans les formes voulues.

libéral, جواد، سخي، كريم،

— études libérales, arts libéraux, صنائع شريفة، صنائع نفيسة، الصنائع والفنون العقلية.

— opinion libérale, مذهب الحرية للناس كافة.

libéralement, بجود، باحسان، بسخاء،

libéralité, جود، كرم، سخاء،

libéralités, وصل، صدقة، تبرع، منحة، منحة ذي سماح.

il a fait acte de générosité par ce don.

فصل في الصدقة والهبة وما يتعلق بها.

de l'aumône, de la donation et de ce qui s'y rattache.

Libération إبراء , تخليص , إنفاك , براءة , وفاء ,
براءة الذمة , تخليص الذمة , براءة من دين ,

يتوصل الى براءة ذمته تعجيلا .

arriver à sa libération par anticipation.

يجوز له أن يخلص ذمته تعجيلا .

avec faculté de se libérer par anticipation.

لا براءة له من خلال الأمانة إلا به الخصم .

il ne sera libéré que par une décharge valable.

إعتاق عسكري عند انقضاء أجل خدمته .

renvoi d'un soldat qui a fini son temps.

اطلاق مسجون عند تمام مدة الحكم .

mise en liberté d'un condamné qui a fini sa peine.

– du territoire تمام استخلاص عساكر العدو بارض

Libérer d'une dette أبرأ الذمة خلص الذمة من دين

– mettre en liberté أعتق , أطلق , انقذ , نجى ,

- Se libérer, يبرا ou يوحى ou ولا يجوز لفلان أن يخلص ما بذمته قبل مضي الأجل المذكور.
X. ne pourra se libérer par anticipation.

Liberté, إستبداد, إستقلالية, حرية.
- affranchissement, عتق, عتاق, إطلاق,
- facilité, لين الحركة, دماثة, سهولة,
doux et facile, هين لين.
- mise en liberté sous caution, voyez mise.
- hardiesse, جراءة, جسارة.
- de conscience, الحرية في عبادة الأديان,
- de la presse, الحرية في إشهار الرأي بواسطة جريدة
droit de manifester sa pensée par la voie d'un journal.

Liberticide, مريد إفساد الحرية وإبطالها.
Libertin, فاجر, فجور, مجّان, فاسق.
Libertinage, تعيّش, فسق, فجور, خلاعة, فساد
Librairie, فصطرة, مخزن كتوب, مكتبة.
أن بيع الكتب مطلوف للحرية بشرط أن يعلم صاحبه وزير الأمور الداخلية بأنه قصد ذلك البيع.

La librairie est libre, à la condition de faire une déclaration au ministère de l'intérieur.

Libre, مُخَيَّر، طَلِق، حُرّ، مُطْلَق الحُرِّيَّة، وبالت.

- indépendant, مُسْتَقِلّ، خالص، معتوق، مطلوق العنان.

- exempt, خالٍ، مُعْفًى، خالص من، باطٍ، عار.

- rendre les lieux libres, إخلاء المحلّ، تَخْلِيَة المحلّ

- Voyez congé.

التصرف في الأموال.

la libre disposition des biens.

- libre pensée, إطلاق الفكر بالحرية على الإطلاق -

droit de penser avec une indépendance absolue.

- libre arbitre, الاختيار على الإطلاق، قوة الاختيار -

- traduction libre, الترجمة بالمعنى لا باللفظة -

- licencieux, بالت، بَذِيّ، رذيل، سيبي. -

- libre échange, المعاملات التجارية بين الأمم بدون اعتراض وعلى الاطلاق بحيث تدخل

البضائع وتخرج اما بدون غرم اما بغرم قليل.

Liberté de commerce d'une nation à l'autre en sorte que les marchandises entrent et sortent librement ou moyennant de légers droits.

Libre-échangiste, متحزب مع من يريد المعاملات التجارية على الاطلاق بين الامم.

partisan du libre du libre échange.

Librement, من تلقاء الخاطر، من تلقاء النفس، و بلا تكلف، بحرية، اختياريا، بدون اعتراض.

– sans contrainte, من غير حشمة منه ولا مراودة

sans qu'il y ait été poussé par aucune obsession ni sollicitation de la part du donataire.

Licence, dérèglement, اجتراء، سفاهة، جسارة، فساد،

– permission, اجازة، دستور، تسويغ، تجويز،

– endroit, شهادة من مجلس الامتحان لمن اكتسب علوم الفقه.

Licencié, ماسك شهادة باكتساب العلوم.

Licenciement — أذن، اجازة، إطلاق .

Licencier, — أذن، أطلق، اجاز له .

Licencieux, — فالت، دخيل، سيبه ،

Licite, — أذن، فسح ج،

Licitation, — تسويق، بيع بالمزاد، مزاد الملك المشاع، حراج، صفقة .

بيع الصفقة بين رشداء ومحجور عليهم مع قبول الأجانب في المزايدة .

vente sur licitation entre majeurs et mineurs, les étrangers admis .

حكم بيع الصفقة في المشترك .

vente en vertu de l'accord de tous les copropriétaires .

يقع بيع الصفقة في الأملاك والمكاسب حين تنقص قيمتها بقسمها وكذا في الأملاك والمكاسب التي هي للمحجورين بعضا او جملة فحينئذ تقع إحالة المكاسب وبدلها بالنقود بأكثرهم إن لم يمكن قسمها او إذا اصعب وتعضل القسم ،

on vend sur licitation la propriété

qui ne pourraient être partagés sans perdre de leur valeur, ou qui appartiennent, soit en partie soit en totalité à des mineurs. On transforme ainsi en argent tous les immeubles dont le partage serait impossible ou très difficile.

Licite, سائغ شرعًا، ماضي شرعًا، جائز شرعًا، مُباح، حلال.

يسوغ لهم شرعًا

il leur est permis juridiquement.

إن ساغ ذلك شرعًا.

Si cela est permis légalement.

Licitement, بوجه شرعي، على سبيل الشرع، مُباحًا، حلالًا،

Liciter, باع بالمزاد، باع على وجه الصفقة ou بالتسويق ملكًا مُشاعًا.

Lie du peuple, حُثالة الناس، أسافل وأوباش الشعب، رعاع سفلة، أطراف الناس.

Lien, du mariage, عصمة النكاح.

انحلّت بذلك عصمة النكاح بينهم.

par suite de cela le lien du mariage

Lie.

qui les unissait est rompu ou dissou

أسباب الزوجية .

les liens du mariage .

Liens du sang , صلة الرحم .

Lier , engager , astreindre , عقد , قيد , شد , ربط

ألزم , حصر ,

الالتزام والإلزام .

nous lier envers les autres et les lier

envers nous .

– se lier , s'astreindre , ربط نفسه , تقيد , ارتبط

ألزم نفسه , التزم ب تعهد ب

Lieu , localité , séjour , محل , محلة , مكان , موضع

sur les lieux : في عين المحل و في عين البلد

lieux publics , مشاهد ,

مركز العمالة , مركز القسم القضائي .

chef lieu de département , chef lieu

de l'arrondissement judiciaire .

– avoir lieu , جرى , وقع , حصل , حدث , نزل

نشأ , عرض ,

– au lieu et place , بدلا عن , عوضا أن , عوض عن ,

قام عوض، ناب عن،
tenir lieu de ...

حلّ محلّه،
il s'est établi en son lieu et place.

في محلّه ومنزله.
en son lieu et place.

أولًا.
en premier lieu

إن اقتضى الحال ذلك.
s'il y a lieu.

في مقابلة خسارته.
pour lui tenir lieu de sa perte.

Lieu, occasion, موقع، سبيل، سبب،
— rang, مرتبة، محلّ، مقام.

ما له لا مأوى ولا معاش.
n'avoir ni feu ni lieu.

Lieue, مسافة ثلاثة أميال، مسافة ساعة.
Ligne, descendance, جدول الأنساب، نسب
أصل، نسل.
سلالة البيت.

origine directe.

طريق عجلة النار.
Ligne de chemin de fer.

طريق سلك المكاتيب البرقية.
Ligne télégraphique.

طريق السلك الموصل الصوت
Ligne téléphonique.

حكم السيرة.
ligne de conduite,

Suite de mots, سطر, سطور.

لأخت جهة.
la Sœur d'une seule ligne.

Lignée, سلالة, ذرية, نسل, نجل, نسب,
نجل الكرام.
race de généreux.

Ligue, confédération, معاهدة, اتفاق, تعاهد,
– complot, رابطة, معاقدة, تعصب, مؤامرة,

Ligueur, متحزب, متعصب.

– Se liguer, تعاهد, ترابط, اتفق, تعصب, تامر,
تحزب, تعاهد, اتحد.

Lim.

Limitation, Limite,

تعيين، تخديد،
أرثة، تخم، حد،
والتخيم بيننا كذا.

La limite naturelle entre nous est :..

إلى أقصى أحوازها.

jusqu'aux extrémités de ses limites.

ذاهبا مع الحجر المذهورة إلى ...

(La limite) suit les pierres placées en ligne jusqu'à ...

وشهرة الموضع أغنت عن التحديد.

La notoriété du lieu dispense d'en indiquer les limites.

ويحدها من جهة الغرب العين والمبرد
أو الصعود مع الشعبة إلى ...

il est limité à l'ouest, par la fontaine ou la source, la limite descend ou monte en suivant le ravin jusqu'à ...

عن الحدود بينهم.

aux limites qui les séparent.

من حد وحق.

Lim.

avec toutes ses limites et ses droits.

وزيادة الإيضاح للمبيع حده...

pour ajouter à la clarté de la désignation de l'objet vendu il est limité ...

حدها جوفا كذا وغربا كذا وقبلة كذا وشرقا كذا.

tenant au nord à ... au couchant à au sud à ... au levant à ...

Noms de limites de terrains extraits d'actes de propriétés :

الصنوبر pin, الريح crête, جانب عرقوب bas fonds, حوض, côte part شجرة olivier, زبوج jujubier sauvage, ذروة touffes de ronces خناب, lentisque buisson سدرة, buisson قندولة terrain inculte جاهل, d'asperges limite naturelle entre deux terrains قمبر, filaria كتمة, crête حبيشة touffe de diss ,قبر مندرس tombe فرورة plateau le long عرجة, abandonnée

Lim.

جرب، gué شرع، d'un ruisseau
حومة، petite gorge برزة، berge
، monceau ou tas de pierres رجم، petit enclos
، détour عطيب، défilé فطار
، mare endroit profond dans une rivière قلتة
pied de حقاب، bas fond ضاية
، station, halte مقام la montagne
، accident, dépression de terrain سهو
حاشية، talus شبي، bord ربوة
، colline, élévation, hauteur. النجم
عار، thuya articulé، بيات
terrain cultivable, de labour,
labourable.

وحد امد لها يحق .

et la durée doit être limitée .

حد الزمان .

temps limité .

جملة .

sans limite .

على نحو ما .

Lin.

- dans les limites de ce que...

بات النهاية

dépasser les limites, les bornes,

وصل جين غاية الخير.

il l'a comblé de bienfaits.

غاية الحرمة

comble des honneurs.

وضع الحد.

poser les limites.

limiter, عيّن، ختم، حدّ.

restreindre, اقتصر،

الملك ملاك المفخم التي وقع الاقتصار عليها في الرهن القانوني لضمان ما للمفخم عليه المذكور.

auxquels biens a été limitée l'hypothèque légale du dit mineur.

limitrophe. مجاور، تخومي، متصل بالحدود تخومة الفريقين.

pays limitrophes.

linéal, الارث بحسب الترتيب في النسب والاعتبار،

Succession dans l'ordre de la parenté.

Liquidateur, حام, مصفي, مكلف بمصالحة, أمين الحاكم الشرعي.

Liquidateur judiciaire.

وتعين الشيخ فلان مصفيا وقتيا مكلفا بإسعاف المدين.

M. X. est nommé liquidateur provisoire chargé d'assister le débiteur.

Liquidation, تصفية, مصالحة, حصر,

حسبما ذكر برسم مصالحة بشهادة الشيخ القاضي.

ainsi qu'il résulte d'un acte de liquidation dressé en présence du cadhi.

التصفية العدلية ou الشرعية.

Liquidation judiciaire.

صدر الحكم من المحكمة التجارية في القضاء بالتصفية العدلية على فلان.

par jugement du tribunal de commerce un tel a été déclaré en état de liquidation judiciaire.

Liq.

صدر الحكم من المحكمة التجارية بكذا بتاريخ كذا في القضاء بالتصفية الشرعية على فلان التاجر بكذا وفاقا لطلبه.

par jugement rendu sur requête du débiteur en date du... le tribunal de commerce de... a déclaré en état de liquidation judiciaire le sieur... négociant.

التصفية الشرعية لفلان الحل العدلي لفلان

liquidation judiciaire untel.

فتح الشروع على مدينهم المذكور التصفية العدلية.

la liquidation judiciaire de leur débiteur untel a été ouverte.

Liquide, exempt d'embarrassé — صاف، عار عن الكلفة

de toute redevance, — صاف من الكلفات

Liquider, — صفى

حصر الموجود بل ذكر جميع المكاسب عينا وما عليها من الدين وذلك بالضبط.

déterminer exactement l'actif et le

passif, liquider une succession.

دفع ما عليه من الدين وقبض ما له على الغير

réaliser en payant ce qu'on doit et en se faisant payer ce qui est dû, liquider sa fortune.

باع ما كان بيده من البضائع بدون تعويضها.

il a vendu les marchandises qui étaient en sa possession sans les remplacer, liquider son commerce.

التخلي عن التجارة ou الأسباب.

liquider, cesser le commerce.

Liquidé, مصفى، معين.

مبلغ مصاريف الخصومة المعينة بالحكم المذكور

montant des frais liquidés par ledit jugement.

Lire, voyez comprendre, قرأ، طالع، تلا، تصفح،

قرأه قراءة تفهم وتدبر.

il le lut de manière à le comprendre et à fixer sa pensée.

قرأ أفاضي الرسوم قراءة خفيفة وتخفيف

Le Cadhi a lu le acte avec une attention minutieuse.

Liseur, قارئ, مطالع على, متصفح.

Lisible, مقرؤ, يقرأ بالسهولة.

facile à lire.

Lisiblement, مقروا, بحيث يمكن قراءته.

Lisière, extrémité, تخم, طرف.

Liste, جريدة, قائمة, بيان,

جريدة الاشخاص الذين كذا.

Liste des personnes qui ...

- Listes électorales, جريدة اسماء أرباب الانتخاب,

يقع الانتخاب على مقتضى جريدة اسماء أرباب الانتخاب التي تمت في ٣١ مارس سنة كذا.

Les élections auront lieu sur les listes électorales closes le 31 mars de l'année...

- Liste civile, جوامك ou دخل رئيس الدولة -

Lit, مضجع, سرير, فراش.

أثاث من لوازم الفراش.

objets de literie.

Litige, نزاع, منازعة, خصام, مخاصمة, مجادلة, دعوى

Lit.

راهي غير كافية بمجردها في فطع الخصام.
il trouva que (ces actes) étaient insuffisants à eux seuls pour mettre fin au litige.

فطعًا للنزاع وعلائق الخصام.
coupant court au litige et à tout sujet de procès.

المدعى فيه.

objet du litige.

Litigieux, qui est en litige, متنازع عليه، مدعى، مخاصم،
- qui aime la contestation, صاحب نزاع وخصام

ووفعنا على المتنازع عليه.
nous nous sommes transportés sur le ou sur les lieux litigieux.

حقوق متنازع فيها.

droits litigieux.

Littéral, موافقة النص ou مطابقة النص، حرفي، لفظي،
ترجمة مطابقة النص.

traduction littérale.

Littéralement, لفظيًا، حرفيًا، حرفًا بحرف.

Liv.

نسخ العقد بروحه ou بنفسه .

il a copié l'acte littéralement .

Littérature, الإنشاء، علم البيان، علم الأدب .

Livrable, قابل التسليم ou الإعطاء والدفع .

Livraison, تسليم ou دفع البضائع .

Livraison de marchandises .

في ردّ العمل .

Sur la livraison du travail .

Livre, سفر، كتاب، زمام، دفتر .

صدور الكتب .

Les frontispices des livres .

- grand livre, voyez grand .
- Livres de commerce, دفاتر تجارية .

فالواجب على كل تاجر أن يكون عنده دفتر لتبيين حال الأمور التجارية وذلك يومًا فيومًا وشهرًا فشهرًا ما عدا الدفاتر الأخرى المعتادة المستعملة في الحرفة التجارية الغير لازمة بل اختيارية ويجب أيضًا على التاجر أن يحرر في كل سنة حصرًا يذكر فيه المكاسب التي تحت يده المنقولة والعقارية وكذا ما عليه ou ما بذمته من

Piv.

الذي وماله على الغير وأن ينسخ ذلك بدفتر
خاص يسمى دفتر نسخ المكاتب والكتوب ولابد
أن يكونا الدفتران المذكوران معلمين إمّا
بخط أحد أعضاء المحكمة التجارية إمّا
بخط شيخ المدينة أو نائبه ويقع ذلك
مرة في كل سنة ويحفظ الدفاتر المسطورة
مدة عشرة أعوام ::

Tout commerçant est tenu d'avoir un livre journal qui présente jour par jour et mois par mois l'état de ses affaires, sans préjudice des autres livres, mais qui ne sont pas indispensables.

Il est tenu de faire, tous les ans, un inventaire de ses effets mobiliers et immobiliers et de ses dettes actives et passives et de les copier sur un livre spécial, appelé : livre des inventaires.

Le livre journal et le livre des inventaires doivent être paraphés et visés une fois par an, soit par un des juges du tri-

bunal de commerce, soit par le maire ou un adjoint. Ces livres doivent être conservés pendant dix ans.

Livrer, دفع, أعطى, سلّم, وصّل إلى, أناط.

البضائع المسلّمة له.

Les marchandises à lui livrées.

سلم،

vente à livrer

تسلّم بناجز،

dont la livraison est immédiate.

وصّل السارق بيد الحكام.

Livrer un voleur à la justice.

خلّى له العبور.

il lui a livré passage.

Livret, كرّاسة, كتيّب, زميم.

Local, lieu, emplacement, مكان, محلّ, موضع

— qui appartient à un lieu, محلّي, مكاني, موضعي

Localiser, قرّر في, سكّن في, وطّن في.

Localité, موضع, محلّ, بر, بلد،

Locataire, voyez bail, مكترٍ, مستكرٍ،

Locatif. ما هو خاص بالمكترى.

الترميمات والإصلاحات الخاصة بالمكترى.

réparations locatives.

متحصل العقار المكترى أي كراءه أو مداخيله.

valeur locative, revenu d'immeuble,

ضمان المكترى للكارى وعكس ذلك

إذا أصيب الملك بحريق ou بنار:

responsabilité des locataires à l'égard du propriétaire, ou réciproquement, en cas d'incendie.

Location, voyez bail   كراء، إيجار، استئجار.

ثمن الكراء،

prix de la location.

يعلن للعموم أن دائرة كذا المختلطة قد اشهرت للكراء بالدلالة أرضين لها نابتة بها الحلفاء.

Le public est prévenu que la commune mixte de ... met en location deux communaux à alfa.

إعلان كراء بالمزاد العلني لأرضين من أملاك الدولة.

Location aux enchères publiques de terrains domaniaux.

Loco, وبالنيابة عن البارع بلان .

Loco M^e x ...

Locomotion, كفاءة الانتقال من موضع إلى موضع

faculté de se mouvoir d'un lieu à un autre.

Locution, لغة، نطق، تعبير، عبارة، كلام، قول، تلفظة

Logeable, الممكن فيه السكنى

Logement, مثوى، سكنى، مسكن، منزل، محل،

Loger, آوى، وقام، أنزل، أسكن،

— donner un logement, أوى، أقام، نزل، سكن

Logeur, صاحب منزل مؤنث .

Logique, منطق، علم المنطق،

Logiquement, منطقيا، على موجب المنطق، بالصواب،

Logis, محل السكنى، بيت، منزل، مسكن،

الطرف الأصلي في البناء .

partie principale d'un bâtiment.

Loi, حكم، سنة، ناموس، شريعة، شرع،

ملة .

loi religieuse.

Loi.

شرع ,
établir comme loi religieuse.

وفي بيعهم على سنة المسلمين .
ils suivent pour cette transaction la loi traditionnelle des musulmans.

وضيضة , فرض .
précepte disposition d'institution divine prescrite par le Coran, commandement de Dieu.

الشرع القويم , الشرع المفهوم .
la loi orthodoxe.

بوجه شرعي , بموجب شرعي , بمقتضى الشرع
conforme à la loi.

قانون شرعي , قوانين شرعية .
loi, décret loi.

les lois données par Dieu se nomment:
حقوق الله ,
celles faites par les hommes:
حقوق الناس .
les premières renferment les préceptes

de la religion et la seconde comprennent les prescriptions du pouvoir temporel (affaires civiles, conventions, contrats).

رخّص ، نابغ ،
déroger à la loi.

إن يساعده الشرع لذلك .
Si la loi le lui accorde.

تعدّى ، نقض ، فكّ .
violer la loi.

نسخ ، نقض ، أبطل شريعة .
abroger une loi.

الواجب علينا أن نكفّ عن العمل لغيرنا ما لا نريد أن يعمل لنا :.
obligation de ne pas faire à autrui ce que nous ne voudrions pas qu'on nous fît à nous même, loi naturelle.

متشرّع ، فقيه ، متبحّر القوانين الشرعيّة .
homme de loi.

جلو ، عديم الحشمة ، وغد ، قليل الأدب .

Loi.

n'avoir ni foi ni loi.

إن الشريعة هي لفظ الإرادة العمومية
التي دابها صلاح الجميع وبناءً على ذلك
الواجب على العام والخاص أن يكون
مطيعًا لشريعة بلده :: فإن ظهر من
التجربة بانها أصدرت بسوء فيجوز
الطلب في تغييرها ونقضها لكنه يلزم
الطاعة والامتثال اليها الى أن تنقض
إذ لا تمكن جماعة بدون الطاعة
للشريعة :: فتصدر الشريعة باي نسبة
من نبعاء الامة أي نوابها بعد المذاكرة
والمعاوضة ثلاث مرار ما عدا إذا
اقتضى التعجيل :: ولا تجري الشريعة
على ما مضى بل تجري على المستقبل
وما يقع العمل بها الا بعد أن يبرزها
ويشهرها رئيس الدولة :: ثم أن القوانين
والأوامر الصادرة من الولاة والعمال
الذين لهم التصرف في ذلك لها أيضا
الاعتبار والاعتماد والقوة القهرية
أي الضبط مثل الشريعة ::

Loi.

La loi est l'expression de la volonté générale pour le bien de tous; il faut donc obéir aux lois de son pays. Si la loi paraît mal faite, on peut demander qu'elle soit changée; en attendant il faut lui obéir; sans cela il n'y a pas de société possible. En France les lois sont votées par les Chambres. Elles sont soumises à trois délibérations, sauf le cas d'urgence déclarée; elles n'ont pas d'effet rétroactif, et ne sont exécutoires qu'après leur promulgation par le Président de la République. Les décrets et arrêtés ont force de loi.

Loi, titre légal des monnaies - voyez titre.
Lointain, اقصاني ، قصيّ ، بعيد ، شاسع ،
Loisible, مُباح ، سائغ ، جائز ، ممكن ،
Loisir, دعة ، خلو البال ، فراغ من الشغل ،

Loi.

وقت الفارغ، الفرصة،
libre de toute occupation.

براحة، على فضاوة، على مهل، في ، à loisir.
الاتساع، بالاتساع.

Long, طويل، مديد،
على ممر الأيام، على التمادي،
à la longue.
من قديم الأيام، من زمان، منذ زمان،
منذ مدة، بالامتداد.
à la longue.
ثقيل في عمله، طائل في...
qui agit avec lenteur.
على تشبير، على شبر، على جانب،
le long de ...
باطناب، باسهاب، وباطالة، مفصلا.
au long.
بعد أن طال.
après un long temps.
أمدا مديدا، مدة طويلة، زمانا طويلا.
Longtemps.

Longanimité, تأنٍّ، صبر، أناة، سعة الخاطر.

Longévité, امتداد الأجل، مدة الحياة، طول العمر،

Longuement, بالإطالة، بالتطويل، بالإسهاب،
طويلاً، مليًّا.

Longueur, امتداد، طول،

— durée طول المدة، امتداد،

— longueur تأخير، مُهلة، بطؤ، طوال، توانٍ،

Lopin, نصيب، ضرب، جزء من ...
جزء من أرض.

— un lopin de terre.

Lors, حينئذٍ، مذ، منذ، من ذلك الزمان.

depuis lors, depuis ce moment,

Lorsque, إذ، متى، عندما، لما، حين...

Lot, حظ، سهم، بخت، نصيب، جزء، قسط،
بيع جميع العقار على ثلاثة أقساط، قطعة
les immeubles seront vendus en trois lots.

أربعة أسهم.

quatre lots.

قطعة أرض معدة للبناء.

Pot à bâtir.

الحظّ المكتسب عند ضرب القرعة.

ce que l'on gagne dans une loterie.

Poterie,

قُرعة، اقتراع.

وهو أحد أنواع لعب القمار وهاهي كيفيته
يعطى تذكرة بدلاً من المبلغ المطروح
في اللعب مرقوم فيها عدد. فالعدد
الذى يخرج لمّا يضرب القرعة يربح
صاحبه سهماً إمّا من دراهم أمّا
من شيء أيّا كان.

Sorte de jeu de hasard dans lequel on reçoit, en échange de sa mise, un billet portant un numéro. Le numéro qui sort lorsque le tirage a lieu donne droit à un lot (somme d'argent ou objet quelconque)

هذا اللعب ممنوع من القوانين ما عدا
اذا كان مقصوده الصدقة والإحسان
او التحريض على الفنون فحينئذ يصدر
أذن من والى العمالة بطلب شيخ المدينة.

Lou.

Les Loteries sont interdites, à l'exception de celles qui ont pour objet la charité ou l'encouragement des arts. Ces dernières doivent être préalablement autorisées par les Préfets sur la proposition des maires.

Lotir, وزع, قسم, جزّى, قسم, جعل أشطارا, جعل خطوطا ou قسمات, افسلاما, اقساطا.

Lotissement. توزيع, تقسيم, تجزيء, تقسيط,

Louage, إجارة, كراء, استيجار,

Convention par laquelle une personne propriétaire d'une chose la remet pendant un temps déterminé à une autre personne pour en jouir et en tirer des avantages. — ou bien une personne s'engage à rendre des services à une autre et à travailler pour elle.

— contrat de louage, إجارة,

في كراء الرواحل والسفن.

Lou.

Louage des bêtes de somme et des navires.

في أحكام من الكراء.

de certaines règles relatives au louage.

باب الكراء وما اتصل به.

du louage et des contrats qui s'en rapprochent.

Louange, ثناء، تقريظ، مدح، مديح، حمد، شكر

الحمد لله وحده.

La louange n'appartient qu'à Dieu seul, louange à Dieu seul.

بعد الحمد لله وحده.

après avoir écrit la formule: louange à Dieu seul.

Louche, au figuré, مشتبه، ذو شبهة، ملتبس،

Louer, prendre à louage, اكترى، استأجر،

— donner à louage, أجر، أكرى، مزح، سوّغ،

أجر عمله وصنعته لفلان لمدة ثلاث سنين.

Louer son temps et son industrie.

pour trouver.

طلب الكراء دار.

on demande à louer une maison.

انه يطلب راغب الكراء دار.

on demande à louer une maison.

الدار التي الان في مكتري فلان.

La maison actuellement louée à...

Loueur, مُكْرِي, مُؤَجِّر,

Loyal, على طبق الشريعة, بحسب الشريعة.

— au figuré صادق, مستقيم, خالص النية,

بضائع من الصنعة الطيبة واللائقة.

marchandise d'une qualité bonne et convenable, marchandise loyale.

ليس بالمأمون.

ceux qu'on ne considère pas comme loyaux.

Loyalement, بخلاصة وخلوص النية, بصدق

Loyauté, خلاصة ou خلوص النية, صدق, استقامة

Loyer, أجر, أجرة, إجارة, كراء, ثمن ou معين الكراء,

— donner à loyer, أجر, اكرى, سوغ, منح

– prendre à loyer, استأجر، استكرى.
في الربع والعقار
Loyer et fermage.
أن المكرم فلان سوّغ للمكرم فلان.
M. X. donne à loyer à M. Y.

بكراء قدره.
moyennant un prix, un loyer de ...

Lubricité, غلمة، شبق، عهارة، دعارة، شهوانية

Lucidité, إيضاء، إيضاح، تمييز.
وصحة التمييز.
en état de parfaite lucidité.

Lucratif, مجلب المنافع، مربح، مجلب الاكتساب، نافع

Lucre, فائدة، منفعة، مكسب، كسب، ربح.

Lugubre, فاجع، محزن.

Lumière, éclaircissement, توضيح، بيان، إيضاح،

– Savoir, وقوف على التحقيق، إطلاع على،
عرفان، معرفة.
أستوضح برأي...
recourir aux lumières de ...
إشعاع، إبهار، تلألؤ.

mettre en lumière,

Lustre, éclat, جلاء, لمعان,

لمعان الحق, تبيين الحق وتزهيق الباطل.

mettre la vérité dans tout son lustre

Lutte, combat, مناصبة, كفاح, منازلة, مبارزة, مصارعة,

— au figuré, تشاحن, تشاجر, مجادلة, مخاصمة,

— d'un procès, نزاع, خصام, مراجعة, تراجع,

دون نزاع ولا خصام ولا تراجع ولا تنازع.

Sans conteste, débat, procès ou lutte.

Luxation, وثء, انخلاع العظام, انفكاك.

Luxe, تبرج, تجمل, بسط,

Luxure, دعارة, تسبغ, فسق.

Lycée, مسيح عمومي للعلوم المعقولة تحت ولاية الدولة وتدبيرها.

établissement public d'enseignement secondaire sous la direction de l'État.

